

Liahona

Mga Pakigpulong sa Kinatibuk-ang Komperensya

**Gipaubsan ang Edad
alang sa Full-Time nga
mga Misyonaryo**

**Duha ka Bag-ong mga
Templo Gipahibalo**

**Bag-ong Kurikulum sa
Kabatan-onan Gipaila**

© WALTER RANE, DJI MAHIMONG PAKOPYAHAN

Silang Tanan Nabusog, ni Walter Rane

“Ug sa nagkupot siya sa lima ka tinapay ug duha ka isda, miyahat siya sa langit ug nagpasalamat, ug iyang gipikaspikas ang mga tinapay ug gihatag ngadto sa katawhan, ug iyang gibahinbahin ang duha ka isda alang kanilang tanan.

“Ug nangaon silang tanan ug nabusog”(Marcos6:41–42).

“Ug ang nangaon may mga lima ka libo ka mga lalaki, gawas sa mga babaye ug mga bata” (Mateo 14:21).

Mga Sulod sa Nobyembre 2012

Volume 15 • Numero 11

SESYON SA SABADO SA BUNTAG

- 4 Welcome sa Komperensya
Presidente Thomas S. Monson
- 6 Kamong Mibati ba Karon sa Mao?
Elder Quentin L. Cook
- 10 Nasayud Ako Niini. Nagpuyo Ako Niini. Nahigugma Ako Niini.
Ann M. Dibb
- 12 Dili Mahulagway nga Gasa gikan sa Dios
Elder Craig C. Christensen
- 15 "Tungod kay Ako Buhi, Kamong Usab Mabuhi"
Elder Shayne M. Bowen
- 18 Pangutan-a ang mga Misyonaryo! Makatabang Sila Kaninyo!
Elder Russell M. Nelson
- 21 Mga Pagmahay ug Resolusyon
Presidente Dieter F. Uchtdorf

SESYON SA SABADO SA HAPON

- 25 Ang Pagpaluyo sa mga Opisyal sa Simbahan
Presidente Henry B. Eyring
- 26 Pagkahimong Matarung nga mga Ginikanan
Elder L. Tom Perry
- 29 Magmatinguhaong Moapil
Elder M. Russell Ballard
- 32 "Duol ngari Kanako, O Balay ni Israel"
Elder Larry Echo Hawk
- 34 Unsa May Ikaahatag sa Tawo nga Arang Ikaabawi Niya sa Iyang Kinabuhi?
Elder Robert C. Gay
- 37 Sumbanan alang sa Templo
Elder Scott D. Whiting
- 39 Pagsulay sa Inyong Hugot nga Pagtuo
Elder Neil L. Andersen
- 43 Panalipdi ang mga Bata
Elder Dallin H. Oaks

SESYON SA PRIESTHOOD

- 47 Kaigsoonan, Kita Adunay Buhat nga Angayang Himoon
Elder D. Todd Christofferson
- 51 Pagkaisug, Pagkakusgan, ug Pagkaabtik
Bishop Gary E. Stevenson
- 54 Bantayi ang Inyong Kaugalingon
Elder Anthony D. Perkins

- 57 Ang Kalipay tungod sa Priesthood
Presidente Dieter F. Uchtdorf
- 60 Tabangi Sila nga Motaas ang Panglantaw
Presidente Henry B. Eyring
- 68 Tan-awa ang Uban kon Unsa Sila sa Umaabut
Presidente Thomas S. Monson

SESYON SA DOMINGGO SA BUNTAG

- 72 Hain ang Imong Gambalay [Pavilion]?
Presidente Henry B. Eyring
- 75 Ang Pag-ula
Presidente Boyd K. Packer
- 78 Paniid Una, Dayon Serbisyo
Linda K. Burton
- 81 Pagkat-on pinaagi sa Atong mga Kasingkasing
Elder Walter F. González
- 83 Ang Unang Dakong Sugo
Elder Jeffrey R. Holland
- 86 Hunahunaon ang mga Panalangin
Presidente Thomas S. Monson

SESYON SA DOMINGGO SA HAPON

- 90 Mahimong Mas Kristohanon nga Kristiyano
Elder Robert D. Hales
- 93 Ang Hingpit nga Kalipay sa Pagtubos sa mga Patay
Elder Richard G. Scott
- 96 Usa ka Lakang Paduol sa Manluluwas
Russell T. Osguthorpe
- 99 Pinaagi sa Hugot nga Pagtuo ang Tanang mga Butang Matuman
Elder Marcus B. Nash
- 101 Pagkahimo nga Tinuod nga Disipulo
Elder Daniel L. Johnson
- 104 Mga Panalangin sa Sakrament
Elder Don R. Clarke
- 106 Nakabig ngadto sa Ginoo
Elder David A. Bednar
- 110 Ang Dios Magauban Kanimo
Presidente Thomas S. Monson

KINATIBUK-ANG MITING SA RELIEF SOCIETY

- 111 Ang Hugot nga Pagtuo sa Pag-ula ni Jesukristo Nahisulat ba sa Atong mga Kasingkasing?
Linda K. Burton
- 115 Magmata Kita sa Atong mga Katungdanan
Carole M. Stephens
- 118 Sa Tinuod, ang Ginoo Wala Makalimot
Linda S. Reeves
- 121 Ang Tig-amuma
Presidente Henry B. Eyring
- 64 Internasyonal nga publikasyon sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw
- 125 Indeks sa mga Istorya sa Komperensya
- 126 Mga Balita sa Simbahan
- 128 Kinatibuk-ang mga Kapangulohan sa Auxiliary

Summary sa Komperensya sa Ika-182 nga Tunga sa Tuig nga Kinatibuk-ang Komperensya

SABADO SA BUNTAG, OKTUBRE 6, 2012, KINATIBUK-ANG SESYON

Nagdumala: Presidente Thomas S. Monson. Conducting: Presidente Henry B. Eyring. Pangbukas nga pag-ampo: Elder Kevin R. Duncan. Panapos nga pag-ampo: Elder Juan A. Uceda. Ang musika gidalit sa Tabernacle Choir; Mack Wilberg ug Ryan Murphy, mga direktor; si Clay Christiansen ug Richard Elliot, mga organista: “Glory to God on High,” *Hymns*, no. 67; “How Firm a Foundation,” *Hymns*, no. 85, arr. Wilberg, gimantala. Oxford; “Lord, I Would Follow Thee,” *Hymns*, no. 220; “We Thank Thee, O God, for a Prophet,” *Hymns*, no. 19; “I Will Follow God’s Plan,” *Children’s Songbook*, 164, arr. Hofheins, wala mamantala; “Now Let Us Rejoice,” *Hymns*, no. 3, arr. Wilberg, wala mamantala.

SABADO SA HAPON, OKTUBRE 6, 2012, KINATIBUK-ANG SESYON

Nagdumala: Presidente Thomas S. Monson. Conducting: Presidente Dieter F. Uchtdorf. Pangbukas nga pag-ampo: Elder Gerrit W. Gong. Panapos nga pag-ampo: Elder Jose L. Alonso. Musika sa hiniusang choir sa kabatan-onan gikan sa Bennion ug Taylorsville, Utah; Leah Tarrant, director; Linda Margetts ug Bonnie Goodliffe, organists: “Arise, O Glorious Zion,” *Hymns*, no. 407; “I Am a Child of God,” *Hymns*, no. 301, arr. Perry, wala mamantala; “Let Us All Press On,” *Hymns*, no. 243; “On This Day of Joy and Gladness,” *Hymns*, no. 64, arr. Huff, wala mamantala.

SABADO SA GABII, OKTUBRE 6, 2012, SESYON SA PRIESTHOOD

Nagdumala: Presidente Thomas S. Monson. Conducting: Presidente Dieter F. Uchtdorf. Pangbukas nga pag-ampo: Elder Jay E. Jensen. Panapos nga pag-ampo: Elder Patrick Kearon. Musika gidalit sa Melchizedek Priesthood choir gikan sa Ogden, Utah; Stephen P. Schank ug Derek Furch, mga direktor; Andrew Unsworth, organist: “Praise to the Lord, the Almighty,” *Hymns*, no. 72; “Love One Another,” *Hymns*, no. 308, arr. Furch, wala mamantala; “Guide Us, O Thou Great Jehovah,” *Hymns*, no. 83; “Hope of Israel,” *Hymns*, no. 259, arr. Schank, wala mamantala.

DOMINGGO SA BUNTAG, OKTUBRE 7, 2012, KINATIBUK-ANG SESYON

Nagdumala: Presidente Thomas S. Monson. Conducting: Presidente Dieter F. Uchtdorf. Pangbukas nga pag-ampo: Elder Marlin K. Jensen. Panapos nga pag-ampo: Elder Keith R. Edwards. Musika gidalit sa Tabernacle Choir; Mack Wilberg, direktor; Richard Elliott ug Andrew Unsworth, mga organist: “Oh Say, What Is Truth?” *Hymns*, no. 272; “The Morning Breaks,” *Hymns*, no. 1, arr. Wilberg, wala mamantala; “Does the Journey Seem Long?” *Hymns*, no. 127, arr. Wilberg, wala mamantala (Shane Warby, soloist); “Called to Serve,” *Hymns*, no. 249; “If the Savior Stood Beside Me,” CSMP by Sally DeFord, arr. Cardon, wala mamantala; “If the Way Be Full of Trial, Weary Not,” *Songs of Zion* (1912), no. 158, arr. Wilberg, wala mamantala.

DOMINGGO SA HAPON, OKTUBRE 7, 2012, KINATIBUK-ANG SESYON

Nagdumala: Presidente Thomas S. Monson. Conducting: Presidente Henry B. Eyring. Pangbukas nga pag-ampo: Elder Octaviano Tenorio. Panapos nga pag-ampo: Elder Larry W. Gibbons. Ang musika gidalit sa Tabernacle Choir; Mack Wilberg ug Ryan Murphy, mga direktor; Bonnie Goodliffe ug Linda Margetts, mga organista: “The Day Dawn Is Breaking,” *Hymns*, no. 52, arr. Murphy, wala mamantala; “Did You Think to Pray?” *Hymns*, no. 140, arr. Wilberg, gimantala. Jackman; “Rejoice, the Lord Is King,” *Hymns*, no. 66; “God Be with You Till We Meet Again,” *Hymns*, no. 152, arr. Wilberg, wala mamantala.

SABADO SA GABII, SEPTYEMBRE 29, 2012, KINATIBUK-ANG MITING SA RELIEF SOCIETY

Nagdumala: Presidente Thomas S. Monson. Conducting: Linda K. Burton. Pangbukas nga pag-ampo: Maria Torres. Panapos nga pag-ampo: Melinda Barrow. Musika gidalit sa choir sa young single adult sisters gikan sa Salt Lake Bonneville, Salt Lake Holladay, ug Murray Utah YSA Stakes, Emily Wadley, direktor; uban ni Linda Margetts sa organ. “Let Us All Press On,” *Hymns*, no. 243; medley of “He Sent His Son,” *Children’s Songbook*, 34, and “I’m Trying to Be like Jesus,” *Children’s Songbook*, 78, arr. Sally DeFord, wala mamantala; “I Stand All Amazed,” *Hymns*,

no. 193; “I Need Thee Every Hour,” *Hymns*, no. 98, arr. Beebe, gimantala Larice.

ANG MGA PAKIGPULONG SA KOMPERENSYA ANAA NA

Sa pag-access sa mga pakigpulong sa kinatibuk-ang komperensya sa daghang mga pinulongan, bisitaha ang **conference.lds.org**. Dayon pagpili og pinulongan. Sa kasagaran sulod sa duha ka bulan human sa komperensya, ang audio recordings anaa sa mga distribution centers.

MGA MENSAHE SA HOME UG VISITING TEACHING

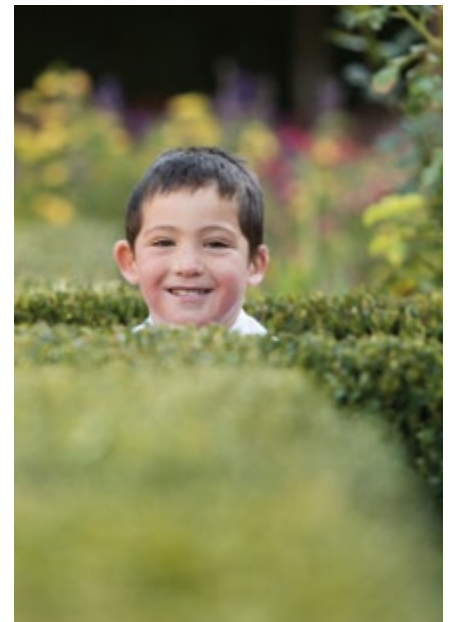
Ang sa mga mensahe sa home ug visiting teaching, palihug pagpili og pakigpulong nga labing makatubag sa mga panginahanglan niadtong inyong gibisitahan.

SA HAPIN

Atubangan: Gilitratohan ni Derek Israelsen. Sa luyo: Gilitratohan ni Leslie Nilsson.

LITRATO SA KOMPERENSYA

Mga talan-awon sa kinatibuk-ang komperensya didto sa Salt Lake City gilitratohan nila ni Craig Dimond, Welden C. Andersen, John Luke, Matthew Reier, Cody Bell, Leslie Nilsson, Weston Colton, Sarah Jensen, Derek Israelsen, Scott Davis, Kristy Jordan, Randy Collier, Lloyd Eldredge, ug Cara Call; didto sa Botswana ni John Huntsman; didto sa Brazil ni Francisco Flávio Dias Carneiro; didto sa Estonia ni Amanda Robinson; didto sa Greece ni David L. Mower; didto sa Italy ni Christopher Dean; didto sa Mexico ni Carlos Israel Gutierrez Robles; didto sa Mozambique ni Daniel Osborn; didto sa Poland ni Lois Jensen; didto sa Scotland ni John J. Graham; didto sa Spain ni Antoni García Corrius; ug didto sa Taiwan ni Danny Chan La.

Internasyonal nga magasin sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw nga giimprinta sa Cebuano

Ang Unang Kapangulohan: Thomas S. Monson, Henry B. Eyring, Dieter F. Uchtdorf

Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles:

Boyd K. Packer, L. Tom Perry, Russell M. Nelson, Dallin H. Oaks, M. Russell Ballard, Richard G. Scott, Robert D. Hales, Jeffrey R. Holland, David A. Bednar, Quentin L. Cook, D. Todd Christofferson, Neil L. Andersen

Editor: Craig A. Cardon

Mga Adviser: Shayne M. Bowen, Bradley D. Foster, Christoffel Golden Jr., Anthony D. Perkins

Tigdumalang Direktor: David T. Warner

Direktor sa Family and Member Support:

Vincent A. Vaughn

Direktor sa mga Magasin sa Simbahan: Allan R. Loyborg

Business Manager: Garff Cannon

Tigdumalang Editor: R. Val Johnson

Luyo-Luyo sa Tigdumalang Editor: LaRene Porter Gaunt

Luyo-luyo sa Publikasyon: Melissa Zenteno

Team sa Pagsulat ug Pag-edit: Susan Barrett, Ryan Carr, David Dickson, David A. Edwards, Matthew D. Flitton, Mindy Raye Friedman, Hikari Loftus, Lia McClanahan, Michael R. Morris, Richard M. Romney, Paul VanDenBerghe, Julia Woodbury

Tigdumalang Direktor sa Art: J. Scott Knudsen

Direktor sa Art: Tadd R. Peterson

Team sa Pagdesinyo: Jeanette Andrews, Fay P. Andrus, C. Kimball Bott, Thomas Child, Kerry Lynn C. Herrin, Colleen Hinckley, Eric P. Johnsen, Scott M. Mooy, Brad Teare

Coordinator sa Intellectual Property:

Collette Nebeker Aune

Tigdumala sa Produksyon: Jane Ann Peters

Team sa Produksyon: Connie Bowthorpe Bridge, Howard G. Brown, Julie Burdett, Bryan W. Gygi, Kathleen Howard, Denise Kirby, Ginny J. Nilson, Ty Pilcher, Gayle Tate Rafferty

Prepress: Jeff L. Martin

Direktor sa Pag-impronta: Craig K. Sedgwick

Direktor sa Pagpang-apud-apod: Evan Larsen

Paghubad: Francisco M. dela Cruz

Ipadala ang subskripsyon, mga pangutana, ug mga taho ngadto sa *Dateline Philippines* sa *Liahona*, The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, Temple Drive, Greenmeadows Subdivision, Quezon City 1110, Metro Manila, Philippines o sa P. O. Box 1505, Ortigas Center, Emerald Avenue, Pasig 1600, Metro Manila, Philippines. Numero sa telepono 635-9183. Presyo sa subskripsyon sa Pilipinas, P86.40 matag tuig, P4.00 matag gula, gawas sa mga espesyal nga isyu.

Isumiter ang mga manuskrito ug mga pangutana online sa liahona.lds.org; kon ipadala ngadto sa *Liahona*, Room 2420, 50 East North Temple Street,

Salt Lake City, UT 84150-0024, USA; o i-e-mail sa liahona@ldschurch.org

Ang *Liahona* (usa ka termino sa Basahon ni Mormon nga nagpasabot nga "kompas o direktor") gimantala sa Albanian, Armenian, Bislama, Bulgarian, Cambodian, Cebuano, Chinese, Chinese (simplified), Croatian, Czech, Danish, Dutch, English, Estonian, Fijian, Finnish, French, German, Greek, Hungarian, Icelandic, Indonesian, Italian, Japanese, Kiribati, Korean, Latvian, Lithuanian, Malagasy, Marshallese, Mongolian, Norwegian, Polish, Portuguese, Romanian, Russian, Samoan, Slovenian, Spanish, Swedish, Tagalog, Tahitian, Thai, Tongan, Ukrainian, Urdu, ug Vietnamese. (Ang kasagad magkalahi sa pinulongan.)

© 2012 sa Intellectual Reserve, Inc. Tanang mga katungod gigahin. Gigamit sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw nga may pagtugot. Gi-impronta sa Tinipong Bansa sa Amerika.

Ang teksto ug biswal nga materyal diha sa *Liahona* mahimong kopyahan alang sa sulagma, dili pangkomersyo nga paggamit sa simbahan o panimalay. Ang biswal nga materyal dili mahimong kopyahan kon kini adunay mga pagdili diha sa linya sa kredito sa maong artwork. Ang mga pangutana kinahanglan ipadala ngadto sa Intellectual Property Office, 50 East North Temple Street, Salt Lake City, UT 84150, USA; e-mail: cor-intellectualproperty@ldschurch.org.

For Readers in the United States and Canada:

November 2012 Vol. 15 No. 11. LIAHONA (USPS 311-480) Cebuano (ISSN 1096-5114) is published monthly by The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, 50 East North Temple, Salt Lake City, UT 84150. USA subscription price is \$10.00 per year; Canada, \$12.00 plus applicable taxes. Periodicals Postage Paid at Salt Lake City, Utah. Sixty days' notice required for change of address. Include address label from a recent issue; old and new address *must* be included. Send USA and Canadian subscriptions to Salt Lake Distribution Center at address below. Subscription help line: 1-800-537-5971. Credit card orders (Visa, MasterCard, American Express) may be taken by phone. (Canada Poste Information: Publication Agreement #40017431)

POSTMASTER: Send address changes to Salt Lake Distribution Center, Church Magazines, PO Box 26368, Salt Lake City, UT 84126-0368.

INDEKS SA MAMUMULONG

Andersen, Neil L., 39
Ballard, M. Russell, 29
Bednar, David A., 106
Bowen Shayne M., 15
Burton, Linda K., 78, 111
Christensen, Craig C., 12
Christofferson, D. Todd, 47
Clarke, Don R., 104
Cook, Quentin L., 6
Dibb, Ann M., 10
Echo Hawk, Larry, 32
Eyring, Henry B., 60, 72, 121
Gay, Robert C., 34
González, Walter F., 81
Hales, Robert D., 90
Holland, Jeffrey R., 83
Johnson, Daniel L., 101
Monson, Thomas S., 4, 68, 86, 110
Nash, Marcus B., 99
Nelson, Russell M., 18
Oaks, Dallin H., 43
Osguthorpe, Russell T., 96
Packer, Boyd K., 75
Perkins, Anthony D., 54
Perry, L. Tom, 26
Reeves, Linda S., 118
Scott, Richard G., 93
Stephens, Carole M., 115
Stevenson, Gary E., 51
Uchtdorf, Dieter F., 21, 57
Whiting, Scott D., 37

INDEKS SA HILISGUTAN

Balay ni Israel, 32
Basahon ni Mormon, 32
Buhat, 29
Espiritu Santo, 12, 81, 99
Family history, 93
Gugma, 10, 78, 83, 118
Gugmang Putli, 121
Hingpit nga kalipay, 21, 57
Hugot nga Pagtuo, 39, 72, 99, 111
Inspirasyon, 86
Jesukristo, 15, 18, 75, 99, 111, 118
Kabatan-onan, 60
Kabubut-on, 51
Kaisug, 51, 68
Kalisdanan, 39, 110, 115
Kamatayon, 15
Kamaunungon, 83
Kaminyoon, 26, 43, 47
Kaputli, 6, 39
Katungdanan, 115
Mga Bata, 15, 43
Misyonaryo nga buhat, 4, 18
Pag-ampo, 86
Paghinulsol, 34, 75
Pagkaayo, 81
Pagkabanhaw, 15
Pagkadisipulo, 21, 29, 78, 83, 90, 101

Pagkakabig, 6, 54, 81, 96, 106
Pagkakristiyano, 90
Pagkamapainubsanon, 34, 72
Pagkamasulundon, 101
Pagkat-on, 10, 96
Paglaum, 15
Pagpa-aktibo, 68
Pagpadayag, 60
Pagpahinungod, 51
Pagpahiuli, 18
Pagpamatuod, 68, 106
Pagtudlo, 18, 96
Pag-ula, 6, 75, 104, 111
Pakigsaad, mga, 54
Pamilya, 26, 43, 54
Panarbaho, 47
Pasalamat, 110
Pornograpiya, 6
Prayoridad, mga, 21
Priesthood, 47, 51, 54, 57
Relief Society, 111, 115, 121
Sakrament, 104
Sakripisyo, 34
Serbisyo, 12, 29, 57, 72, 78, 101, 110, 115, 121
Sumbanan, mga, 37
Talento, mga, 60
Templo, mga, 4, 12, 37, 93

Ni Presidente Thomas S. Monson

Welcome sa Komperensya

Hinaut nga maminaw kita og maayo sa mga mensahe . . . , aron atong mabati ang Espiritu sa Ginoo ug makaangkon og kahibalo nga Iyang gitinguha alang kanato.

Sa akong makita, tanang lingkuranan napuno—gawas sa pipila diha sa likod. Adunay lawak alang sa kalamboan. Alang siguro kini niadtong medyo nalangay, tungod sa trapik, nga makakita og lingkuranan inig abut nila.

Importante kining adlaw—adlaw sa komperensya. Nakadungog kita sa maanindot nga choir nga mikanta og talagsaong musika. Matag higayon nga makadungog ko sa choir o sa organ o sa piano, maghunahuna ko sa akong inahan, kinsa miingon, “Ganahan ko sa tanang pasidungog nga imong nadawat, sa tanang mga kurso nga imong nangkon, ug sa tanang buhat nga imong nahimo. Ang ako lang pagmahay nga

wala ka magpadayon sa piano.” Salamat, Ma. Unta ako kanang gibuhat.

Pagkanindot niini, akong mga kaisogon, nga mo-welcome ninyo sa ika-182 nga Tunga sa Tuig nga Kinatibuk-ang Komperensya sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw.

Sukad nagkita kita sa miaging unom ka bulan, tulo ka bag-ong mga templo ang gipahinugod, ug usa ka templo ang gipahinugod pag-usab. Niadtong Mayo aduna koy pribilehiyo sa pagpahinugod sa maanindot nga Templo sa Kansas City Missouri ug sa pagtambong sa kultural nga selebrasyon nga may kalabutan niini. Akong hisgutanan og maayo kana nga selebrasyon sa akong pakigpulong ugma sa buntag.

Pagka-Hunyo, si Presidente Dieter F. Uchtdorf mipahinugod sa dugay nang gihulat nga templo sa Manaus, Brazil, ug sa sayo sa Setyembre, si Presidente Henry B. Eyring mipahinugod pag-usab sa bag-ong gayo nga templo sa Buenos Aires, Argentina, usa ka templo nga akong gipahinugod dul-an na sa 27 ka

tuig ang milabay. Mga duha lang ka semana ang milabay, si Presidente Boyd K. Packer mipahinugod sa Templo sa Brigham City sa lungsod diin siya natawo ug nagdako.

Sa ako nang giingon kaniadto, walay gitukod sa Simbahan nga pasilidad nga mas importante pa kay sa templo, ug malipay kami nga mopahibalo nga adunay 139 ka mga templo nga nag-operate sa tibuok kalibutan, uban sa 27 pa nga gipahibalo o gitrabaho pa. Mapasalamaton kita niining sagrado nga mga edipisyo ug sa mga panalangin nga ikahatag niini sa atong kinabuhi.

Karong buntaga ikalipay nako nga ipahibalo ang duha ka dugang nga mga templo, diin sa sunod nga mga bulan ug katuigan, itukod sa mosunod nga mga lokasyon: Tucson, Arizona; ug Arequipa, Peru. Ang mga detalye kabahin niining mga templo ihatag sa umaabot kon ang mga pagtugot ug pag-aprubar makuha na.

Mga kaisogon, maghisgut ko og laing butang—nga mao ang, pagserbisyo og misyon.

Taud-taud na nga ang Unang Kapangulohan ug ang Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles mitugot sa batan-ong mga lalaki gikan sa piho nga mga nasud sa pagserbisyo sa edad nga 18 kon sila takus, makahimo, ug nakagradwar na sa high school ug mipadayag og sinserong tinguha nga moserbisyo. Kini polisiya sa mga pinili nga nasud ug nagtugot sa liboang batan-ong mga lalaki nga moserbisyo og halangdong misyon ug motuman sa gikihanglang obligasyon sa militar ug oportunidad sa pag-eskwela.

Ang atong kasinatian niining mga 18 anyos nga mga misyonaryo positibo. Ang ilang mga presidente sa misyon mireport nga sila masulundon, matinud-anon, hamtong, ug miserbisyo nga sama kamaayo sa mas maguwang nga mga misyonaryo nga nagserbisyo sa samang misyon. Ang ilang kaminud-anon, kamasulundon ug kahamtong nakapatinguha kanamo sa samang opsyon sa pagmisyon og sayo sa *tanang* batan-ong mga lalaki, dili igsapayan kon asa nga nasud sila nagagikan.

Malipayon kong mopahibalo nga epektibo dayon ang tanang takus ug makahimo nga batang-ong mga lalaki kinsa nakagradwar og high school o kaparehas niini, bisan asa pa sila nag-puyo, may opsyon nga marekomendar sa misyonaryo nga pagserbisyo sugod sa 18 anyos, imbis 19 anyos. Ako wala mosugyot nga tanang batan-ong mga lalaki—kinahanglang—moserbisyo sa mas sayo nga edad. Apan, basi sa indibidwal nga mga kahintang ingon man sumala sa pagdeterminar sa mga lider sa priesthood, kini nga opsyon mahimo na.

Samtang kami mainampoong namalamdong sa edad diin ang batan-ong mga lalaki mosugod sa ilang misyonaryo nga pagserbisyo, kami mihatag usab og konsiderasyon sa edad diin ang batan-ong babaye

makaserbisyo. Karon, malipayon ko nga mopahibalo nga ang makahimo, takus nga batan-ong mga babaye nga may tinguha sa pagserbisyo mahimong marekomendar sa misyonaryo nga pagserbisyo sugod sa edad nga 19 anyos, imbis nga 21 anyos.

Kami mopamatuod nga ang misyonaryo nga buhat usa ka buluhaton sa priesthood—ug kami nag-awhag sa tanang batan-ong mga lalaki kinsa takus ug makahimo sa pisikal ug mental, sa pagsunod sa tawag sa pagserbisyo. Daghan usab nga batan-ong mga babaye ang makaserbisyo, apan dili sila ubos sa samang sugo sa pagserbisyo sama sa batan-ong mga lalaki. Kami nagsiguro hinoon sa batan-ong mga sister sa Simbahan, nga sila nakahatag ug bililhon nga kontribusyon isip mga misyonaryo,

ug among dawaton ang ilang serbisyo.

Nagpadayon ang atong panginahanglan og dugang senior nga mga magtiayon. Kutob sa itugot sa inyong kahintang, kon kamo angayan na nga moretiro, ug maayo ang inyong panglawas, moawhag ko ninyo nga mag-full-time nga misyonaryo. Ang bana ug asawa adunay mas dakong kalipay samtang sila kaubang magserbisyo sa mga anak sa atong Amahan.

Karon, akong mga kaigsoonan, hinaut nga maminaw kita og maayo sa mga mensahe nga ihatag sa mosunod nga duha ka adlaw, aron atong mabati ang Espiritu sa Ginoo ug makaangkon og kahibalo nga Iyang gitinguha alang kanato. Nga kini atong masinati ako nag-ampo sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

Ni Elder Quentin L. Cook
Sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

Kamo Mibati ba Karon sa Mao?

Pipila diha sa Simbahan nagtuo nga dili sila katubag sa pangutana ni Alma og klarong oo. Wala kini nila “mabati karon.”

Presidente Monson, kami nahigugma, nagpasidungog, ug nagpaluyo nimo! Kining mahinungdanon sa kasaysayan nga pahibalo kalabut sa misyonaryo nga pagserbisyo makapadasig. Mahinum-duman nako ang kalipay pagka-1960 sa dihang ang edad sa batan-ong mga lalaki nga moserbisyo gipaubsan gikan sa 20 anyos ngadto sa 19. Miabut ko sa British Mission isip bag-ong tawag nga 20 anyos. Ang unang 19 anyos sa among misyon mao si Elder Jeffrey R. Holland, talagsaon nga nadugang. Pila na lang ka bulan mag-20 na siya. Dayon sulod nianang tuiga, daghan pa nga mga 19 anyos ang nangabut. Masulundon sila ug matinud-anon sila nga mga misyonaryo, ug ang buhat miuswag. Masaligon ko nga mas dakong ani ang maangkon karon samtang ang matarung, mapasaligon nga mga misyonaryo motuman sa sugo sa Manluluwas nga isangyaw ang Iyang ebanghelyo.

Sa akong panglantaw, kamo nga bag-ong henerasyon mas andam kay sa nangaging henerasyon. Ang inyong kahibalo sa kasulatan impresibo gayud. Hinoon, ang mga hagit nga giatubang sa inyong henerasyon

samtang nangandam kamo alang sa pagserbisyo susama ra sa giatubang sa tanang mga miyembro sa Simbahan. Nahibalo kitang tanan nga ang kultura sa kasagaran sa kalibutan dili angay sa matarung o espirituhanong pasalig. Sa tibuok kasaysayan, ang mga lider sa Simbahan nagpasidaan sa katawhan ug nagtudlo sa paghinulsol.

Sa Basahon ni Mormon, si Alma ang Batan-on nabalaka kaayo sa kada-utan ug kakulang sa pasalig sa mga tawo nga siya miluwat isip labaw nga maghuhukom, ang lider sa mga tawo ni Nephi, ug mipahinungod sa tanan niyang mga paningkamot sa iyang propetikanhong tawag.¹

Sa usa sa labing tulukibong mga bersikulo sa kasulatan, si Alma mipahayag, “Kon kamo nakasinati og usa ka kausaban sa kasingkasing, ug kon kamo mibati sa pag-awit sa awit sa matubsanon nga gugma, ako mangu-tana, kamo mibati ba karon sa mao?”²

Ang lokal nga mga lider sa tibuok kalibutan mi-report nga kon lantawon sa kinatibuk-an, ang mga miyembro sa Simbahan, ilabi na sa atong kabatan-onan, lig-on gayud kaayo. Apan sila kanunay nga may duha ka problema: una, ang hagit nga nagkaanam og kadautan ang kalibutan ug, ikaduha, ang kakulang sa interes ug pasalig sa pipila ka mga miyembro. Sila nagpatambag kon unsaon pagtabang sa mga miyembro sa pagsunod sa Manluluwas ug pagkab-ot og lawom ug malungtarong pagkakabig.

Kining pangutana, “Kamo mibati ba karon sa mao?” importante giha-pon sa atong panahon. Uban sa tanan natong nadawat niining dispensasyon—lakip sa Pagpahiuli sa kahingpi-tan sa ebanghelyo ni Jesukristo, ang

pagbu-bu sa espiritwal nga mga gasa, ug walay duda nga mga panalangin sa langit—ang hagit ni Alma hilabihan ka importante.

Sa wala madugay human si Ezra Taft Benson gitawag isip Apostol niadtong 1943, si Presidente George Albert Smith³ mitambag, “Ang imong misyon . . . mao ang . . . pagpasidaan sa mga tawo . . . sa mabinationg paagi nga ang paghinulsol mao lamang ang tambal sa mga kasakit niining kalibutan.”⁴ Sa dihang gipahayag kini, anaa kami sa pagpakigbatok sa Ikaduhang Gubat sa Kalibutan.

Karon mas migrabe ang kadaut sa moral. Usa ka inilang tigsulat bag-ohay lang miingon, “Ang tanan nasayud nga ang kultura makahilo, ug walay usa ka tawo nga nagdahum nga mausab kini.”⁵ Ang kanunayng pagpakita sa kabayolente ug imoralidad diha sa musika, kalingawan, art, ug uban pang media sa atong kultura karon walay sama. Kini maayong pagkahulagway sa usa ka tinahud nga Baptist theologian sa dihang siya mipahayag, “Nahuyang na ang espiritwal nga panalipod sa tibuok sibilisasyon.”⁶

Dili ikatingala nga pipila diha sa Simbahan nagtuo nga dili sila katubag sa pangutana ni Alma og klarong oo. Wala kini nila “mabati karon.” Sila mibati nga ubos ang ilang pagka-espirituhanon. Ang uban nasuko, nasakitan, o nawad-an og kadasig. Kon kini inyong nasinati,⁷ importante nga timbang-timbangon nganong dili ninyo “mabati karon.”

Daghan nga ubos ang ilang pagka-espirituhanon ug kulang ang pasalig mahimong wala malambigit sa dakong sala o kalapasan, apan sila naghimo og sayop nga mga pagpili. Ang pipila kaswal lang sa pagtuman sa sagra-dong mga pakigsaad. Ang uban migahin sa ilang panahon sa pagpahinungod sa dili kaayo importante nga mga butang. Ang uban mitugot sa sobrang panglantaw sa kultura o politika nga nakapahuyang sa ilang kamaunungon sa ebanghelyo ni Jesukristo. Ang uban mituo pag-ayo sa mga materyal diha sa Internet nga gipasubraan, ug, sa pipila ka panghitabo, naghimo-himo og istorya sa mga kakulangan

sa mga lider sa Simbahan kaniadto. Dayon mohimo sila og sayop nga mga konklusyon nga makaapekto sa pagpamatuod. Bisan kinsang mihimo niining mga pagpili makahinulsol og makabag-o sa espirituhanong paagi.

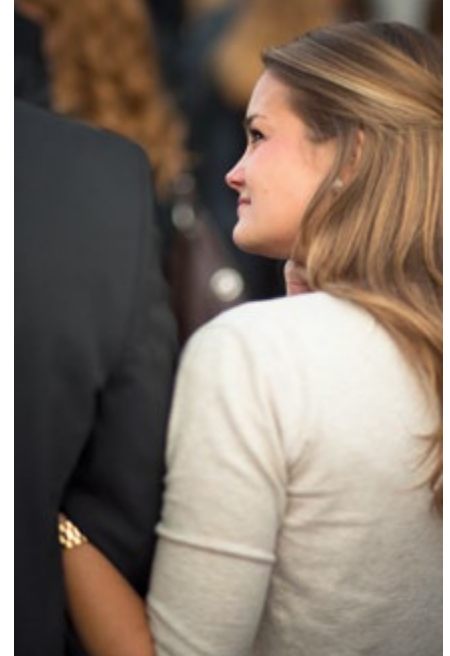
Ang pagtuon og maayo sa kasulatan mahinungdanon sa espiritwal nga pag-amuma.⁸ Ang pulong sa Dios modasig sa pasalig ug mohupay sa nasakitang pagbati, kasuko, o nawala nga kadasig.⁹ Kon ang atong pasalig nahuyang tungod sa bisan unsa nga rason, lakip sa solusyon mao ang paghinulsol.¹⁰ Ang pasalig ug paghinulsol managsumpay ra.

Si C. S. Lewis, ang kugihan, praktikal nga Kristiyanong tigsulat, gamhanang misulat kabahin sa isyu. Siya mipahayag nga ang Kristiyanismo nagsulti sa mga tawo sa paghinulsol ug nagsaad kanila nga mapasaylo; apan hangtud ang katawhan masayud ug mobati sa panginahanglan sa pagpasaylo, ang Kristiyanismo walay kahulugan kanila. Siya misulat, “Kon ikaw masakit, maminaw ka sa doktor.”¹¹

Si Propeta Joseph mipasabut nga sa wala pa kamo mabunyagi, kamo mahimong naa sa neutral nga kahimtang tali sa maayo ug dautan. Apan “sa dihang kamo mipasakop niini nga Simbahan misaad kamo nga moalagad sa Dios. Samtang inyo kadtong gibuhit inyong gibiyahan ang neutral nga kahimtang, ug dili na gyud kamo [makabalik] pa niadto.” Ang iyang tambag mao nga kita dili gayud mobiya sa Manluluwas.¹²

Si Alma mihatag og gibug-aton nga pinaagi sa Pag-ula ni Jesukristo, “ang mga bukton sa kalooy gitunol” niadtong naghinulsol.¹³ Dayon siya nangutana og detalyado ug importante nga mga pangutana, sama sa: Andam ba kita nga moatubang sa Dios? Gibuhit ba nato nga mahimong walay sala? Kitang tanan kinahanglang mamalandong niining mga pangutana. Ang kasinatian ni Alma sa pagkapakyas sa pagsunod sa iyang matinud-anong amahan ug dayon ang talagsaong pag-sabut kon unsa niya ka gikinahanglan ang pagpasaylo ug ang kahulugan sa pag-awit sa awit sa matubsanon nga gugma gamhanan ug makakombinser.

Ang bisan unsa nga makapahuyang

sa pasalig importanting ikonsiderar, duha ka may kalabutan nga mga hagit ang komon ug mahinungdanon. Ang una mao ang pagkadili mabination, pagkabayolente, ug pag-abuso diha sa panimalay. Ang ikaduha mao ang sekswal nga imoralidad ug hugaw nga mga panghunahuna. Kini sa kasagaran mao ang nag-una ug hinungdan sa pagpili nga dili na kaayo mopasalig.

Kon giunsa nato pagtratar kadtong suod nato mahinungdanon kaayo. Ang pagkabayolente, pag-abuso, kakulang sa pagka-sibil, ug walay pagtahud diha sa panimalay dili angay—dili angay sa mga hamtong ug sa bag-o nga henerasyon. Ang akong amahan dili aktibo sa Simbahan apan talagsaon ang iyang ehemplo, ilabi na sa iyang pagtratar sa akong inahan. Siya miingon, “Ang bana may tulubagon sa Dios sa matag luha nga gipatulo sa ilang asawa.” Kining sama nga konsepto gihatagan og gibug-aton sa “Ang Pamilya: Usa ka Pamahayag ngadto sa Kalibutan.” Atong mabasa, “[Kadtong] moabusos sa ilang kapikas o mga anak . . . moabut ang adlaw nga mobarug nga adunay tulubagon sa Dios.”¹⁴ Dili igsapayan sa kultura kon asa kita nagdako, ug kon ang atong ginikanan miabusos o wala nato, kita dili gyud moabusar sa uban sa pisikal, emosyonal, o sa pinulongan.¹⁵

Ang panginahanglan sa pagka-sibil sa katilingban mahinungdanon gayud. Ang pundasyon sa pagkamabination ug pagka-sibil magsugod sa atong panimalay. Dili ikatingala nga ang

sa kaimportante sa pagtuman sa tinuohan diha sa panimalay.¹⁹

Mga ginikanan, importante nga aktibong moapil sa mga miting ug programa sa Simbahan uban sa inyong pamilya, apan, kini dili paigo sa pagtuman sa inyong responsibilidad sa pagtudlo sa inyong mga anak nga magpakabuhi nga moral, matarung, ug masulundon sa Ginoo. Sa pahibalo ni Presidente Monson ganhang buntag, importante nga kini matuman diha sa panimalay, mga dapit nga kadangpan diin ang pagkamabination, pagpasaylo, kamatuoran, ug pagkamatarung mopatigbabaw. Ang mga ginikanan may kaisug sa pag-filter o pag-monitor sa Internet, telebisyon, salida, ug musika. Ang mga ginikanan may kaisug gyud sa pagsulti og dili, sa pagpanalipod sa kamatuoran, ug sa pagpamatuod. Ang inyong mga anak kinahanglang masayud nga kamo nagtuo sa Manluluwas, nahigugma sa Langitnong Amahan, ug nagpaluyo sa mga lider sa Simbahan. Ang pagkaespirituhanon kinahanglang molambo sa panimalay. Naglaum ko nga way mobiya ining komperensya nga wala makasabut nga ang moral nga mga isyu sa atong panahon kinahanglang tubagon diha sa pamilya. Mga bishop, mga lider sa priesthood ug auxiliary kinahanglang mosuporta sa pamilya ug isiguro nga gitudlo ang espiritwal nga mga baruganan. Ang mga home ug visiting teacher makaabag, ilabi na sa mga anak sa single parent.

Kadtong batan-ong lalaki nga akong gihisgutan matinguhaong nangutana kon ang mga Apostoles nasayud kon kanus-a sugdan ang pagtudlo ug pagprotekta batok sa pornograpiya ug bastos nga panghunahuna. Siya kusganong miingon, nga sa pipila ka dapit, gani mas maayong tudloan sa sayo-sayo pa sa dili pa mobalhin ang batan-on gikan sa Primary.

Ang mga batan-on natara na sa imoral nga mga imahe sa dihang bata pa nahadlok nga sila dili na makamision ug mohimo og sagradong mga pakigsaad. Isip resulta, nahuyang ang ilang pagtuo. Isiguro ko kaninyo mga batan-on, sama sa gitudlo, nga pinaagi sa paghinulsol kamo mahimong angay

pamatasan sa kinatibuk-an mikunhod uban sa pagkatibulaag sa pamilya. Ang pamilya mao ang pundasyon sa gugma ug pagmentinar sa pagka-espirituhanon. Ang pamilya makamugna og palibut nga mapalambo ang pagtuman sa tinuohan. Sa tinuoray adunay “katahum sa palibut kon dunay gugma.”¹⁶

Ang seksual nga imoralidad ug hugaw nga mga panghunahuna supak sa sumbanan nga gi-establisar sa Manluluwas.¹⁷ Kita gipasidan-an sa sinugdanan niining dispensasyon nga ang seksual nga imoralidad mao tingali ang dakong hagit.¹⁸ Kini makapaubos sa espiritwalidad ug makapawala sa pasalig, kon walay paghinulsol. Mga sine, TV, ug Internet kanunay nagpasabut og makapaubos nga mga mensahe ug imahe. Si Presidente Dieter F. Uchtdorf ug ako bag-ohay lang miadto sa usa ka baryo sa Amazon jungle ug nakabantay sa mga satellite dish diha sa gagmayng mga payag. Kami nalipay sa talagsaong impormasyon nga anaa ining hilit nga dapit. Amo usab nga giila nga klarong walay dapit sa kalibutan nga wala maapektuhi niining

higal, imoral, ug bastos nga mga imahe. Kini mao ang rason nganong ang pornograpiya nahimong hampak [plague] sa atong panahon.

Bag-ohay lang ko nga mabunghong nakig-istorya uban sa 15 anyos nga tighupot sa Aaronic Priesthood. Iya kong gitabangan nga masabtan kon unsa ka dali karong panahona nga may Internet, sa mga batan-on nga dili tuyuon nga mapatara sa binastos ug gani sa pornograpiya. Siya mihatag og gibug-aton nga kasagaran sa gipangtudlo sa Simbahan, may pipila ang miila diha sa kinatibuk-ang katilingban nga ang pagsupak niining mga baruganan may grabeng epekto sa panglawas. Siya mihisgut sa pagpanigarilyo, paggamit og drugas, ug pag-inom og alkohol sa mga batan-on. Apan iyang nakita nga walay reklamo o gani klaro kaayong pasidaan gikan sa kinatibuk-ang katilingban sa pornograpiya o imoralidad.

Akong mga kaisugon, ang pagpasabut niining batan-ong lalaki eksakto. Unsa ang tubag? Sa daghang katuigan, ang mga propeta ug apostoles mitudlo

sa mga panalangin sa langit.²⁰ Kana mao ang kahulugan sa Pag-ula sa Manluluwas. Palihug pakig-istorya sa inyong ginikanan o sinaligang adviser, ug patambag uban sa inyong bishop.

Kalabut sa moralidad, ang ubang adult nagtuo nga ang debosyon ngadto sa usa, importanting humanitarian nga proyekto o baruganan makapawala sa panginahanglan sa pagsunod sa mga pagtulun-an sa Manluluwas. Sila miingon nga ang sekswal nga sala “gamay lang nga butang . . . [kon ako] mabination ug manggiloy-on nga tawo.”²¹ Kini pag-ilad sa kaugalingon. Pipila sa mga batan-on mipahibalo nako nga ang atong kultura karon dili “sikat” nga maningkamot gayud, lakip na sa pagpakabuhi sumala sa matarung nga mga baruganan.²² Palihug ayaw pailad niini.

Sa bunyag kita misaad sa pagdala “sa ngalan ni [Jesus] Kristo, adunay [usa ka] *tinguha* sa pag-alagad kaniya hangtud sa katapusan.”²³ Ang ingon nga pakigsaad nangingahanglan og kaisug, pasalig, ug integridad kon kita mopadayon sa pag-awit sa awit sa matubsanon nga gugma ug tinuoray nga makabig.

Usa sa makasaysayanong ehemplo sa pasalig nga magmalig-on ug dili matarug alang sa tanan gipakita sa usa ka British Olympian nga nakigsangka niadtong 1924 Olympics sa Paris, France.

Si Eric Liddell anak sa usa ka Scottish missionary ngadto sa China ug relihiyoso nga tawo. Nasuko niya ang British nga nangulo sa Olympics kay dili siya, bisan pa sa pagpamugos, modagan sa preliminary 100-meter race nga gipahigayon og Dominggo. Sa katapusan siya nakadaug sa 400-meter race. Ang ehemplo ni Liddell nga dili modagan og Dominggo makapadasig gayud.

Ang mga depiksyon ug mga pahinumdom sa iyang pasidungog nagpasabut ngadto sa makadasig nga pulong gikan sa Isaias, “Apan kadtong nagahulat sa Ginoo magabag-o sa ilang kusog; sila manlupad pinaagi sa mga pako ingon sa mga agila; sila manalagan, ug dili makapuyan; sila manlakaw ug dili mangaluya.”²⁴

Ang makapadayeg nga batasan ni Liddell nakaimpluwensya sa desisyon sa among kinamanghurang lalaki nga

dili magdula og Dominggo ug, mas importante, siya magpalayo sa dili matarung ug kalibutanong kinaiya. Iyang gigamit ang kinutlo gikan sa Isaias para sa iyang kontribusyon sa yearbook. Nagbilin si Eric Liddel og epektibong ehemplo sa determinasyon ug pasalig ngadto sa baruganan.

Samtang ang atong kabatan-onan mosunod sa tambag ni Presidente Monson pinaagi sa pag-andam sa pagmisyon, ug ingon man sa pagsunod sa mga baruganan nga gitudlo sa Manluluwas ug mangandam sa pag-sugat sa Dios,²⁵ kita nakadaog sa mas importanting lumba.²⁶ Maanaa nato ang Espiritu Santo isip giya sa espirituhanong direksyon. Kadtong kinabuhi nga wala mahan-ay, hinumdumi, dili pa ulahi nga himoong pundasyon ang Pag-ula sa Manluluwas diha sa atong pagtuo ug kinabuhi.²⁷

Sa mga pulong ni Isaias, “bisan pa ang inyong mga sala mapula, sila pagapution ingon sa nieve, bisan pa sila lubos mapula, sila mahimong sama sa maputing balhibo sa karnero.”²⁸

Akong matinud-anong pag-ampo nga kitang tanan mobuhat gayud aron mobati sa Espiritu *karon* aron kita kinasingkasing nga *makahimo* sa pag-awit sa awit sa matubsanon nga gugma. Ako mopamatuod sa gahum sa Pag-ula sa Manluluwas, sa ngalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Tan-awa sa Alma 4:15–19.
2. Alma 5:26.
3. Siya ang Presidente sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles niadtong higayona. Siya nahimong Presidente sa Simbahan sa Mayo 21, 1945. (Tan-awa sa *Deseret News 2012 Church Almanac* [2012], 98.)
4. George Albert Smith, sa Sheri L. Dew, *Ezra Taft Benson: A Biography* (1987), 184.
5. Peggy Noonan, “The Dark Night Rises,” *Wall Street Journal*, Hulyo 28–29, 2012, A17.
6. Dr. R. Albert Mohler Jr., presidente, The Southern Baptist Theological Seminary, presentation to religious leaders, New York City, Sept. 5, 2012.
7. Tan-awa sa 2 Nephi 2:27.
8. Tan-awa sa Juan 5:39; Amos 8:11; tan-awa usab sa James E. Faust, “A Personal Relationship with the Savior,” *Ensign*, Nob. 1976, 58–59.
9. Tan-awa sa Alma 31:5.
10. Tan-awa sa Alma 36:23–26.
11. C. S. Lewis, *Mere Christianity* (1952), 31–32. Si Lewis Kasakup sa English literature sa Oxford University ug dayon nahimong chairperson sa Medieval and Renaissance English sa Cambridge University.
12. Tan-awa sa *Teachings of Presidents of the Church: Joseph Smith* (2007), 324; tan-awa usab a Pinadayag 3:15–16.
13. Alma 5:33.
14. “Ang Pamilya: Usa ka Pamahayag ngadto sa Kalibutan,” *Liahona*, Nob. 2010, 129.
15. Tan-awa sa Richard G. Scott, “Removing Barriers to Happiness,” *Ensign*, Mayo 1998, 85–87. Pipila sa mga sumbanan sa kultura sukwhi sa mga pagtulun-an sa Manluluwas ug makapawala kanato. Sa dihang didto ko sa South Pacific, nakahimamat ko og usa ka tawo nga nagsusi sa Simbahan sa daghang katuigan. Siya miingon nga natandog siya pag-ayo sa dihang usa ka lider sa Simbahan mitudlo sa komperensya sa priesthood, “Ang mga kamot nga inyong gigamit kaniadto sa pagdagmal sa inyong mga anak mao ang gamiton sa pagpanalangin sa inyong mga anak.” Siya nakadawat sa mga leksyon sa misyonaryo, nabunyagan, ug nahimong maayo nga lider.
16. “Love at Home,” *Hymns*, no. 294.
17. Tan-awa sa Alma 39.
18. Tan-awa sa Ezra Taft Benson, “Cleansing the Inner Vessel,” *Ensign*, Mayo 1986, 4.
19. Si Presidente Gordon B. Hinckley mipaila sa “Ang Pamilya: Usa ka Pamahayag ngadto sa Kalibutan” sa kinatibuk-ang miting sa Relief Society niadtong Septyembre 1995. Si Presidente Thomas S. Monson midumala sa pag-usab sa unang kapitulo sa *Handbook 2: Administering the Church* (2010), “Families and the Church in God’s Plan.”
20. Tan-awa sa Alma 13:27–30; 41:11–15.
21. Ross Douthat, *Bad Religion: How We Became a Nation of Heretics* (2012), 238; tan-awa usab sa Alma 39:5.
22. Ayaw tuguti nga ang kultura nga puno sa kabayolente ug imoralidad ug sukwhi niadtong mga baruganan nga gitudlo sa Manluluwas nga makapahuyang sa inyong pagtuo. Sama sa gisulat sa usa ka mambabalak nga si Wordsworth, “Pun-a [ang inyong hunahuna] og limpyo nga mga panghunahuna, nga walay dautang mga pulong, sayop nga mga paghugsa, ni pagbugal-bugal sa hakog nga mga tawo . . . makabuntog . . . o makatay-og sa [inyong] malipayong pagtuo” (“Lines Composed a Few Miles above Tintern Abbey,” sa *The Oxford Book of English Verse*, ed. Christopher Ricks [1999], 346).
23. Moroni 6:3; empasis gidugang, tan-awa usab sa Mosiah 18:13.
24. Isaias 40:31; tan-awa sa Robert L. Backman, “Day of Delight,” *New Era*, Hunyo 1993, 48–49.
25. Tan-awa sa Alma 34:32.
26. Tan-awa sa 1 Mga Taga-Corinto 9:24–27.
27. Tan-awa sa Helaman 5:12. Si Oliver Wendell Holmes mitambag, “Akong nakaplagan ang talagsaong mga butang sa kalibutan, dili kaayo niadtong asa kita nahimutang, apan sa direksyon kon asa kita mopaingon: Aron makaabut sa langit, kinahanglang kitang molawig usahay uban sa mga hangin ug usahay batok niini,—apan kinahanglang kitang molawig, ug dili maunlod, ni nakaangkla lang” (*The Autocrat of the Breakfast-Table* [1858], 105).
28. Isaias 1:18.

Ni Ann M. Dibb

Ikaduhang Magtatambag sa Kinatibuk-ang
Kapangulohan sa Young Women

Nasayud Ako Niini. Nagpuyo Ako Niini. Nahigugma Ako Niini.

*Kita mga sumusunod sa atong Manluluwas, si Jesukristo.
Ang mao nga pagkakabig ug pagkamasaligon mao
ang resulta sa makugihon ug tinuyoang paningkamot.
Kini indibidwal. Kini ang proseso sa tibuok kinabuhi.*

Ako *nadasig* sa mga ehemplo nga gipakita sa matarung nga mga miyembro sa Simbahan, lakip sa halangdong kabatan-onan. Maisugon kamong mohangad ngadto sa Manluluwas. Kamo matinud-anon, masulundon, ug putli. Ang mga panalangin nga inyong nadawat tungod sa inyong kaayo dili lamang makaapekto sa inyong kinabuhi apan sa akong kinabuhi usab ug sa kinabuhi sa uban sa lawom apan kasagaran sa mga paagi nga dili mailhan.

Pipila ka tuig na ang milabay, milinya ako aron mopalit diha sa lokal nga tindahan og grocery. Nag-una kanako ang nagbarug nga batan-ong babaye, mga 15 anyos. Makita nga siya masaligon ug malipayon. Namatikdan nako ang iyang T-shirt ug dili mapugngan nga makigsulti niya. Misugod ko, “Gikan ka sa laing estado, di ba?”

Nasurprisa siya sa akong pangutana ug mitubag, “Oo. Taga-Colorado ako. Giunsa nimo pagkahibalo?”

Mipasabut ako, “Tungod sa imong T-shirt.” Mihimo ako sa akong tukma nga tagna human mabasa ang mga pulong diha sa iyang T-shirt “Usa ako ka Mormon. Ikaw?”

Mipadayon ako, “Mosulti gyud ko nimo nga nakadayeg ko sa imong kamasaligon sa pagpalahi ug pagsul-ob sa walay kahadlok nga pamahayag. Nakakita ako og kalainan diha kanimo, ug ako nanghinaut sa tanang batan-ong babaye ug sa tanang miyembro sa Simbahan nga makabaton sa samang lig-on nga pagtuo ug kamasaligon.” Nahuman ang among pagpamalit, nanamilit kami sa usag usa ug nagbulag.

Bisan pa niana sa daghang mga adlaw ug mga semana human niining sulagmang higayon matag adlaw, seryoso akong naghunahuna niining panangkita. Nahibulong ako giunsa niining batan-ong babaye gikan sa Colorado sa pagbaton sa maong pagsalig sa iyang pagkatawo isip miyembro sa

Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw. Dili nako kapugngan ang paghunahuna kon unsa nga makahuluganong pundok sa mga pulong nga akong pilion nga ipa-imprinta sa *akong* T-shirt nga nagpahayag sa akong gituohan ug pagpamatuod. Sa akong pangisip, naghunahuna ako og daghang posible nga mga panultihon. Sa kadugayan, nakahunahuna ako og nindot kaayo nga pamahayag nga mapagarbuhon akong mosul-ob: Usa ako ka Mormon. Nasayud ako niini. Nagpuyo ako niini. Nahigugma ako niini.”

Karon gusto nakong i-focus ang akong komentaryo kalabut niining walay kahadlok, malaumong pamahayag.

Ang unang bahin sa pamahayag maoy usa ka kaugalingong pagpasalig, walay pagpanagana nga deklarasyon: “Usa ako ka Mormon.” Sama sa batan-ong babaye nga akong nahimamat sa grocery nga wala mahadlok nga mahibaloan sa kalibutan nga siya miyembro sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw, ako manghinaut nga kita dili gayud mahadlok o magdumili sa pagpaila, nga “Usa ako ka Mormon.” Kinahanglan kita nga magmasaligon, sama ni Apostol Pablo sa dihang siya mipahayag, “Kay wala ko igakaulaw ang maayong balita ni Kristo: kay kini mao ang gahum sa Dios alang sa kaluwasan sa matag usa nga nagatuo.”¹ Isip mga miyembro, kita mga sumusunod sa atong Manluluwas, si Jesukristo. Ang mao nga pagkakabig ug pagkamasaligon mao ang resulta sa makugihon ug tinuyoang paningkamot. Kini indibidwal. Kini ang proseso sa tibuok kinabuhi.

Ang sunod nga bahin sa pahayag nagmatuod, “Ako nasayud niini.” Sa kalibutan karon, adunay daghan kaayong mga kalihokan, mga hilisgutan, ug mga interes nga nakig-indig matag minuto alang sa atong pagtagad. Sa kadaghang mga palinga, kita aduna bay kalig-on, disiplina, ug pasalig nga magpabiling naka-focus sa unsay labing importante? Kita ba batid sa mga kamatuoran sa ebanghelyo sama sa atong mga pagtuo, panginabuhi, lingaw-lingaw, o sa atong mga text ug tweet? Aktibo

ba kitang naningkamot sa pagpangita og mga tubag sa atong mga pangutana pinaagi sa pagbusog diha sa mga kasulatan ug sa mga pagtulun-an sa mga propeta? Nagtinguha ba kita sa panghimatuod sa Espiritu?

Ang importansya sa pag-angkon og kahibalo usa ka mahangturong baruganan. Si Propeta Joseph Smith “nahigugma sa kahibalo aron makaangkon og gahum pinaagi sa matarung nga paggamit niini.”² Siya miingon: “Ang kahibalo gikinahanglan niini nga kinabuhi ug sa pagkadiosnon. . . . Paminaw, kamong tanan nga kaisoonan, niining talagsaong yawe: ang kahibalo mao ang gahum sa Dios ngadto sa kaluwasan.”³

Ang tanang kamatuoran ug kahibalo importante, apan taliwala sa kanunay nga mga kalinga sa atong matag adlaw nga kinabuhi, kinahanglan gayud nga kita mohatag og linain nga pagtagad ngadto sa pagdugang sa atong kahibalo sa ebanghelyo aron kita makasabut kon unsaon sa paggamit sa mga baruganan sa ebanghelyo diha sa atong mga kinabuhi.⁴ Samtang nagtubo ang atong kahibalo sa ebanghelyo, magsugod kita sa pagbati og kamasaligon sa atong mga pagpamatuod ug makasulti, “Ako nasayud niini.”

Sunod ang pamahayag nga “Nagpuyo ako niini.” Ang mga kasulatan nagtudlo nga kinahanglan gayud atong “tumanon ang mga pulong, ug dili lang magpaminaw.”⁵ Nagsunod kita sa ebanghelyo ug nahimo nga mga “tigtuman sa pulong” pinaagi sa paggamit sa atong pagtuo, pagkamasulundon, mahigugmaong pag-alagad sa uban, ug pagsunod sa ehemplo sa Manluluwas. Naglihok kita sa kaligdong ug nagbuhat sa unsay atong nahibaloan nga matarung “sa tanan nga mga panahon ug diha sa tanan nga mga butang, ug diha sa tanan nga mga dapit,”⁶ sa walay pagsapayan kinsay nagtan-aw o wala magtan-aw.

Sa atong mortal nga kahintang, walay usa nga hingpit. Bisan diha sa atong labing makugihon nga mga paningkamot sa pagsunod sa ebanghelyo, kitang tanan masayop, ug kitang tanan makasala. Makahupay kaayo nga kasigurohan ang pagkasayud

nga pinaagi sa matubsanong sakripisyo sa atong Manluluwas, mapasaylo kita ug malimpyo pag-usab. Kini nga proseso sa tinuod nga paghinulsol ug pagpasaylo naglig-on sa atong pagpamatuod ug sa atong desisyon sa pagsunod sa mga sugo sa Ginoo ug sa pagpakabuhi sumala sa mga sumbanan sa ebanghelyo.

Kon hunahunaon nako ang pundok sa mga pulong, “Nagsunod ako niini,” mahinumduman nako ang usa ka batan-ong babaye nga akong nahimamat nga ginganlan og Karigan. Misulat siya: “Namiyembro ako sa Simbahan sulod sa sobra og gamay sa usa ka tuig. . . . Alang nako, sa dihang nagsusi, usa ka timailhan miabut nga kini mao ang tinuod nga Simbahan tungod kay gibati nako nga sa katapusan nakakaplag ako og simbahan nga mitudlo og kaligdong ug mga sumbanan. Nakita nako sa akong kaugalingong mga mata unsa ang nahitabo sa mga tawo kon ilang ibaliwala ang mga sugo ug mopili sa sayop nga dalan. Nakahukom ako, dugay na, sa pagsunod og taas nga moral nga mga sumbanan. . . . Gibati nako nga napanalanginan og maayo nga nakaplagan ang kamatuoran ug nabunyagan. Malipayon kaayo ko.”⁷

Ang katapusang pundok sa mga pulong sa akong pamahayag mao “Nahigugma ako niini.” Ang pagbaton og kahibalo sa ebanghelyo ni Jesukristo ug makugihong pagsunod sa mga baruganan sa ebanghelyo diha sa atong matag adlaw nga kinabuhi naggiya sa daghang mga miyembro sa Simbahan sa pagsinggit sa dakong kadasig, “Gimahal nako ang ebanghelyo!”

Kini nga pagbati moabut samtang

atong mabati ang Espiritu Santo nga nagsaksi ngari kanato nga kita mga anak sa atong Langitnong Amahan, Siya mahunahunaon kanato, ug kita anaa sa matarung nga dalan. Ang atong gugma sa ebanghelyo nagtubo samtang kita nakasinati og gugma sa atong Amahan sa Langit ug sa kalinaw nga gisaad sa Manluluwas samtang kita nagpakita Kaniya nga kita andam sa pagsunod Kaniya.

Sa lain-laing panahon sa atong kinabuhi, bag-o man kita nga mga kinabig sa Simbahan o tibuok kinabuhi nga mga miyembro, mahimong makita nato kining buhi nga kadasig nga nagkawala. Usahay kini mahitabokon ang mga panahon mahagiton ug kinahanglan gayud nga magpakita kita og pailub. Usahay kini mahitabo sa kinatumyan sa atong pag-uswag ug pagkabuhong. Kon ako aduna niini nga pagbati, ako nasayud nga kinahanglan nakong usbon ang pag-focus sa akong mga paningkamot diha sa pagdugang sa akong kahibalo sa ebanghelyo ug sa pagsunod sa mga baruganan sa ebanghelyo sa mas hingpit nga paagi diha sa akong kinabuhi.

Ang usa sa labing epektibo apan usahay lisud gamiton nga mga baruganan sa ebanghelyo mao ang pagpaubos ug pagsunod sa kabubuton sa Dios. Sa pag-ampo ni Kristo diha sa Tanaman sa Getsemani, Siya mipahayag ngadto sa Amahan, “Dili ang akong pagbuot maoy matuman, kondili ang imo.”⁸ Kinahanglan ingon usab niini ang atong pag-ampo. Kasagaran, dinhi niining hilum, mainampoong mga higayon nga kita mobati nga giliyokan sa gugma sa Langitnong Amahan, ug kadtong malipayon, mahigugmaong mga pagbati gipahiuli.

Sa usa ka miting sa pagpangulo sa Young Women didto sa Eugene, Oregon, may pribilehiyo akong makigkita ug makigsulti ni Sister Cammy Wilberger. Ang istorya nga gipakigbahin ni Sister Wilberger kanako maoy usa ka saksi sa gahum ug panalangin sa usa ka batan-ong babaye nga nasayud, nagsunod ug nahigugma sa ebanghelyo.

Ang anak nga babaye ni Sister Wilberger, si Brooke, makaloolooy

nga namatay daghang tuig na ang milabay samtang nagbakasyon sa ting-init human sa iyang unang tuig sa unibersidad. Gihinumduman ni Sister Wilberger, “Kadto usa ka lisud ug magul-anong panahon sa among pamilya. Bisan pa niana, si Brooke nakahatag kanamo og dako kaayong gasa. Wala namo kini makita samtang siya nagtubo, apan sa matag tuig ug higayon sa iyang mubo nga kinabuhi, si Brooke nakahatag kanamo sa labing dako nga gasa nga mahatag sa usa ka anak nga babaye sa iyang mga ginikanaan. Si Brooke usa ka matarung nga anak nga babaye sa Dios. . . . Tungod niini nga gasa ug sa gahum sa Pag-ula, diha akoy kalig-on, kahupay, ug kalinaw nga gisaad sa Manluluwas. Wala akoy pagduda kon hain si Brooke karon ug naglantaw ngadto sa among mahigugmaong panag-uban.”⁹

Ako adunay pagpamatuod sa mahinungdanong plano sa atong Langitnong Amahan sa mahangturong kalipay. Ako nasayud nga siya nakaila kanato ug nahigugma kanato. Ako nasayud nga Iyang giandam ang usa ka propeta, si Presidente Thomas S. Monson, sa pag-awhag kanato ug sa pagtabang og giya kanato balik ngadto Kaniya. Nag-ampo ako nga matag usa kanato mopakita og paningkamot aron masaligong makapadayag, “Usa ako ka Mormon. Nasayud ako niini. Nag-puyo ako niini. Nahigugma ako niini.” Mapainubsanon nako kining gisulti sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

Pahibalo: *Alang sa dugang pagtuon, girekondenar nako ang pagbasa sa Alma 32 ug sa pakig-pulong Elder Dallin H. Oaks “The Challenge to Become” (Liahona, Ene. 2001, 40–43).*

MUBO NGA MGA SULAT

1. Mga Taga-Roma 1:16.
2. George Q. Cannon, sa *Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: Joseph Smith* (2007), 315.
3. *Mga Pagtulun-an: Joseph Smith*, 319; tan-awa usab sa Martha Jane Knowlton Coray, notebook, Church History Library, Salt Lake City.
4. Tan-awa sa mithiananong kasinatian sa kahibalo numero 1, *Personal nga Kauswagan sa Young Women* (booklet, 2009), 38.
5. Santiago 1:22.
6. Mosiah 18:9.
7. Personal nga pakigsinulatay.
8. Lucas 22:42.
9. Personal nga pakigsinulatay.

Ni Elder Craig C. Christensen
Sa Kapangulohan sa Seventy

Dili Mahulagway nga Gasas gikan sa Dios

Ang Espiritu Santo naglihok sa hingpit nga panaghiusa sa Langitnong Amahan ug ni Jesukristo, nagtuman sa importanting tahas ug talagsaon nga responsibilidad.

Niadtong 1994, si Presidente Howard W. Hunter midapit sa tanang miyembro sa Simbahan sa “pag-establisar sa templo . . . isip talagsaong simbolo sa [atong] pagkamiyembro.”¹ Unya sa mao gihapong tuiga, nahuman ang pagtukod sa Templo sa Bountiful Utah. Sama sa uban, mahinamon nga miadto ang among pamilya sa open house sa wala pa ang pagpahinungod. Nankingamot kami sa pag-andam sa among mga anak nga makasulod sa templo, nag-ampo nga unta maka-angkon silag espirituhanon nga kasinatian aron ang templo mahimong sentro sa ilang kinabuhi.

Samtang hilum kaming misulod sa templo, nakadayeg ko sa maayo kaayong arkitektura, sa maayong pagkahimo, sa suga nga midan-ag sa tag-as nga bintana, ug sa daghang makadasig nga mga painting. Tanang aspeto niining sagrado nga building matahum gayud.

Sa pagsulod sa celestial room, akong namatikdan nga ang sayis anyos namong anak si Ben nanggunit sa akong paa. Daw gikulbaan siya—tingali nabalaka usab.

“Anak, unsay problema?” Mihung-hong ko.

“Daddy,” tubag niya, “unsay nanghitabo dinhi? Wala pa ko mobati og ingon niini.”

Nahibalo nga una kining panahon nga ang among anak mibati sa impluwensya sa Espiritu Santo nga puno sa gahum, miluhod ko sa salog tupad niya. Samtang nangagi ang mga bisita, ako ug si Ben nagtupad nga migahin sa mga gutlo sa pagkat-on bahin sa Espiritu Santo. Natingala ko sa kalinaw nga nakahimo mi sa paghisgot sa iyang sagrado nga mga pagbati. Samtang nag-istorya mi, klaro nga ang nakadasig ni Ben dili unsay iyang *nakita* apan unsay iyang *gibati*—dili ang katahum sa templo kondili ang hinay, hinagawhaw nga tingog sa Espiritu sa Dios sa iyang kasingkasing. Gisultihan nako siya kabahin sa kaugalingon nakong kasinatian, gani ang iyang katingala mipabag-o sa akong dako nga pasalamat alang niining dili mahulagway nga gasa sa Dios—ang gasa sa Espiritu Santo.²

Kinsa ang Espiritu Santo?

Ang Espiritu Santo mao ang ikatulung sakop sa Dios nga

Kapangulohan, ug, sama sa Dios nga Amahan ug ni Jesukristo, Siya nahibalo sa atong hunahuna ug tumong sa atong kasingkasing.³ Ang Espiritu Santo nahigugma nato ug gustong malipay ta. Kay nahibalo siya sa atong mga hagit, Siya makagiya ug makatudlo nato sa tanang angay natong buhaton aron ikauban og balik ang atong Langitnong Amahan.⁴

Lahi sa Langitnong Amahan ug ni Jesukristo, nga may nahimaya nga lawas nga unod ug bukog, ang Espiritu Santo usa ka personahe sa espiritu nga makigsulti sa atong espiritu pinaagi sa mga pagbati.⁵ Isip espiritu, siya dunay talagsaong responsibilidad isip representante diin ang personal nga pagpadayag madawat. Sa kasulatan, ang Espiritu Santo gipasabut nga, Balaang Espiritu, ang Espiritu sa Ginoo, Balaang Espiritu sa Saad, o ang Espiritu.⁶

Unsa ang Misyon sa Espiritu Santo?

Ang Espiritu Santo naglihok sa hingpit nga panaghiusa sa Langitnong Amahan ug ni Jesukristo, nagtuman sa importanting tahas ug talagsaon nga responsibilidad. Ang unang tuyo sa Espiritu Santo mao ang pagsaksi sa Dios Amahan ug sa Iyang Anak, si Jesukristo,⁷ ug pagtudlo kanato sa tanang butang.⁸ Ang siguradong saksi gikan sa Espiritu Santo nagdala og kasiguroan kay sa saksi sa laing tinubdan. Si Presidente Joseph Fielding Smith nagtudlo nga “ang Espiritu sa Dios nga mamulong sa espiritu sa tawo dunay gahum sa paghatag sa kamatuoran og dakong epekto ug panabut kay sa kamatuoran nga personal nga ihatag bisan sa langitnong mga binuhat.”⁹

Ang Espiritu Santo nailhan usab isip Maghuhupay.¹⁰ Atol sa kasmok o kasagmuyo o kon gusto tang mahibalo nga naa sa duol ang Dios, makabayaw ang Espiritu Santo kanato, makahatag og paglaum, ug makatudlo “sa malinawon nga mga butang sa gingharian,”¹¹ mopabati sa “kalinaw sa Dios nga lapaw sa tanang panabut.”¹²

Daghang tuig nang milabay samtang nagpundok kaming pamilya alang sa panihapon, nakigdula ang akong papa sa daghan niyang apo. Sa kalit lang, sa walay timailhan natumba siya ug

diha-diha namatay. Kining wala damha nga hitabo sakit kaayo, labi na para sa iyang mga apo, nangutana nga lisud nga tubagon. Hinoon, dihang gipundok namo ang among mga anak, samtang nag-ampo ug nagbasa sa mga pulong sa mga propeta sa Basahon ni Mormon bahin sa tuyo sa kinabuhi, ang Espiritu Santo personal nga mihupay kanamo. Sa mga paagi nga lisud ihulagway sa pulong, ang tubag nga among gipangita misulod sa among kasingkasing. Among gibati ang kalinaw nianang adlaw milabaw gayud sa *among* panabut, gani ang saksi sa Espiritu Santo sigurado, dili malimod, ug tinuod.

Ang Espiritu Santo usa ka magtudlo ug tigpadayag.¹³ Kon kita

magtuon, mamalandong, ug mag-ampo bahin sa kamatuoran sa ebanghelyo, ang Espiritu Santo modan-ag sa atong hunahuna ug mopalagsik sa atong panabut.¹⁴ Iyang isil sil ang kamatuoran diha sa atong kalag ug makahimo og dakong kausaban sa atong kasingkasing. Kon ipakigbahin nato kini nga kamatuoran uban sa atong pamilya, sa isig ka miyembro sa Simbahan, ug kahigalaan ug mga silingan, ang Espiritu Santo mahimo nilang magtudlo usab, kay Siya ang nagdala sa mensahe sa ebanghelyo “ngadto sa kasingkasing sa mga katawhan.”¹⁵

Ang Espiritu Santo nagdasig kanato sa pagtabang sa uban. Alang nako, ang tin-aw nga ehemplo sa

nasayud ta nga tinuod kini pinaagi sa espirituhang pagbati sa atong kasingkasing. Si Presidente Boyd K. Packer mitudlo: “Ang Espiritu Santo mamulong sa tingog nga inyong *bation* labaw kay sa inyong *madungog*. . . . Samtang maghigot kita sa ‘pag-paminaw’ sa hagawhaw sa Espiritu, kasagaran gihulagway kini nga espirituhang pag-aghat sa pag-ingon, ‘Akong *gibati* . . .’”¹⁸ Pinaagi niining sagrado nga pagbati sa Espiritu Santo kita masayud sa gustong ipabuhay sa Dios, kini, sumala sa kasulatan, “mao ang espiritu sa pagpadayag.”¹⁹

Unsay Ipasabut sa Pagkadawat sa Gasa sa Espiritu Santo?

Sa pagtudlo sa sayis anyos namong anak nga si Ben, nagtuo kong importante ang pag-ila kon unsa ang iyang gibati, nga mao ang impluwensya sa Espiritu Santo, ug sa gasa sa Espiritu Santo, nga madawat niya human sa bunyag. Sa dili pa mabunyagan, ang tanang matinud-anong nangita sa kamatuoran mobati sa impluwensya sa Espiritu Santo matag karon ug unya. Hinoon, ang oportunidad nga makadawat sa padayong pakig-uban sa Espiritu Santo ug sa *kinatibuk-ang* panalangin madawat lamang sa mga takus, nabunyagan nga miyembro kinsa nakadawat sa gasa sa Espiritu Santo pinaagi sa pagpandong sa mga kamot sa naghupot sa awtoridad sa priesthood sa Dios.

Pinaagi sa gasa sa Espiritu Santo, madugangan ang atong kapasidad ug espiritwal nga mga gasa, dugang nga pagpadayag ug proteksyon, kanunay nga giya, ug gisaad nga panalangin sa pagkabalaan ug himaya sa celestial nga gingharian. Tanan kini ihatag isip bunga sa atong personal nga tinguha aron madawat kini ug moabut kon magkinabuhi kita subay sa kabubut-on sa Dios ug magtinguha sa Iyang direksyon.

Kon maghunahuna ko sa kasinatian ni Ben sa Templo sa Bountiful, daghan ko og tam-is nga pagbati ug mga impresyon. Usa nga panumduman mao nga samtang nalingaw ko sa katahum sa akong nakita, ang gamayng bata sa akong tapad nakabatyag sa gamhanang

pagpatalinghug sa aghat sa Espiritu Santo sa pag-alagad sa uban naggikan sa kinabuhi ug pangalagad ni Presidente Thomas S. Monson, kinsa miingon: “Sa paghimo sa atong mga responsibilidad, akong nakat-unan nga kon maminaw kita sa hilom nga aghat ug lihukon dayon kini, giyahan kita sa Langitnong Amahan ug panalanginan ang atong kinabuhi ug ang kinabuhi sa uban. Wala koy nahibaloan nga labaw pa katam-is o kabililhon niana nga kasinatian kay sa pagpatalinghug sa aghat aron mahibaloan nga gitubag sa Ginoo ang pag-ampo sa uban pinaagi ninyo.”¹⁶

Mopakigbahin ko og nindot nga kasinatian. Dihang si Presidente Monson nagserbisyo isip bishop, nahibaloan niyang usa ka miyembro sa ward, si Mary Watson, naospital. Iyang gibisita, nahibaloan niya nga naa siya sa dakong kwarto nga may uban pang pasyente. Sa pagduol niya kang Sister Watson, namatikdan niya ang tapad nga pasyente mitabon dayon sa iyang ulo.

Human makig-istorya si Presidente Monson kang Sister Watson ug nakahatag og panalangin sa priesthood, milamano siya, nanamilit, ug molakaw na. Dayon dunay yano apan makatingalang nahitabo. Kutloon nako ang kang Presidente Monson nga kaugali-ngong kasinatian:

“Dili ko makabiya niya. Ingon og ang dili makita nga kamot [mi] patong

sa akong abaga, ug akong gibati nga nakadungog niini nga mga pulong: ‘Adtoa ang tapad nga higdaanan diin ang babaye mitabon sa iyang nawong pag-abut nimo.’ Miadto ko. . . .

“Miadto ko kilid sa higdaanan, hinay nga gipikipik ang iyang abaga ug mainampingong mitangtang sa habol nga iyang gitabon. Ug sa dihang gisud-ong! Siya, miyembro sab diay sa akong ward. Wala ko kahibalo nga naospital sab diay siya didto. Siya si Kathleen McKee. Dihang nagtagbo among panan-aw, miingon siya nga nagluha, Bishop, pagsulod nimo sa pultahan, nagtuo kong mianhi ka sa pagbisita ug pagpanalangin nako agig tubag sa akong pag-ampo. Nalipay ko sa kahiladman nga nahibalo kang nia ko dinhi, apan dihang mihunong ka sa laing higdaanan, nahugno ko, ug nahibalo kong dili ako ang imong gianhi.’

“Giingnan nako si [Sister] McKee: ‘Walay sapayan kon wala ko kahibalo nga nia ka dinhi. Importante, hinoon, nga ang Langitnong Amahan nahibalo ug nga ikaw hilum nga nag-ampo og panalangin sa priesthood. Siya ang nag-aghat nako sa pagduol nimo bisan nagtabon ka og habol.’”¹⁷

Unsay Paagi Makigsulti Kanato ang Espiritu Santo?

Tanan kita may mga kasinatian sa Espiritu Santo, bisan dili nato kanunayng mamatikdan kini. Samtang ang dinasig nga hunahuna moabut,

pagbati sa iyang kasingkasing. Uban sa pahinumdom, nadapit ko dili lang sa paghunong ug pagluhod apan sa pagpatalinghug sa tawag sa Manluluwas nga mahimong gamayng bata—mapa-ubsanon, maaghop, ug andam maminaw sa hinay hinagawhawng tingog sa Iyang Espiritu.

Ako mosaksi sa buhing reyalidad ug balaang misyon sa Espiritu Santo ug pinaagi sa gahum sa Espiritu Santo mahibalo kita sa kamatuoran sa tanang butang. Mopamatuod ko nga ang gasa sa Espiritu Santo bililhon ug dili mahulagway nga gasa sa Langitnong Amahan sa tanan nga moduol sa Iyang anak, magpabunyag, ug modawat sa Espiritu Santo pinaagi sa kumpirmasyon sa Iyang Simbahan. Niini nga sagradong kamatuoran ako mosaksi pinaagi sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Howard W. Hunter, sa Jay M. Todd, “President Howard W. Hunter: Ika-katorse nga Presidente sa Simbahan,” *Ensign*, Hulyo 1994, 5; tan-awa usab sa Howard W. Hunter, “The Great Symbol of Our Membership,” *Tambuli*, Nob. 1994, 3.
2. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 121:26.
3. Tan-awa sa Alma 12:7; 18:16–18; Doktrina ug mga Pakigsaad 6:15–16.
4. Tan-awa sa 1 Nephi 32:5.
5. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 130:22.
6. Tan-awa sa Lucas 4:1, 18; 11:13; Juan 1:33; Mga Taga-Efeso 1:13; Doktrina ug mga Pakigsaad 88:3.
7. Tan-awa sa 2 Nephi 31:18; 3 Nephi 28:11; Doktrina ug mga Pakigsaad 20:27.
8. Tan-awa sa Moroni 10:5.
9. Joseph Fielding Smith, *Doctrines of Salvation*, comp. Bruce R. McConkie, 3 vols. (1954–56), 1:47–48.
10. Tan-awa sa Juan 14:26; Doktrina ug mga Pakigsaad 35:19.
11. Doktrina ug mga Pakigsaad 36:2.
12. Mga Taga-Filipos 4:7.
13. Tan-awa sa Lucas 12:12; 1 Mga Taga-Corinto 2:13; Doktrina ug mga Pakigsaad 50:13–22; *Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: Joseph Smith (2007)*, 132–33.
14. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 11:13.
15. 2 Nephi 33:1.
16. Thomas S. Monson, “Peace, Be Still,” *Liahona*, Nob. 2002, 55.
17. Tan-awa sa Thomas S. Monson, “Christ at Bethesda’s Pool,” *Ensign*, Nob. 1996, 18–19.
18. Boyd K. Packer, “Personal Revelation: The Gift, the Test, and the Promise,” *Liahona*, Hunyo 1997, 10.
19. Doktrina ug mga Pakigsaad 8:3; tan-awa usab sa bersikulo 2.

Ni Elder Shayne M. Bowen
Sa Seventy

“Tungod kay Ako Buhi, Kamo Usab Mabuhì”

Tungod Niya, gani ang atong Manluluwas, nga si Jesukristo, kadtong mga pagbati sa kasubo, pag-inusara, ug kawalay paglaum usa ka adlaw pagatuhopon sa hingpit nga kalipay.

Samtang nagserbisyo isip batan-song mga misyonaryo sa Chile, ang akong kauban ug ako nakahimamat og pamilya nga dunay pito ka sakop diha sa branch. Ang inahan magtambongan kada semana uban sa iyang mga anak. Sa hunahuna namo dugay na silang mga miyembro sa Simbahan. Human sa pipila ka semana among nahibaloan nga wala pa sila mabunyagi.

Dali namong gikontak ang pamilya ug mihangyo kon pwede ba nga mo-adto kami sa ilang balay ug magtudlo nila. Ang amahan dili interesado nga makat-on sa ebanghelyo apan wala mosupak sa pagtudlo namo sa iyang pamilya.

Si Sister Ramirez daling nahuman sa mga leksyon. Gusto kaayo siyang makat-on sa tanang doktrina nga among gitudlo. Usa ka gabii sa among pagtudlo bahin sa bunyag sa gagmay nga mga bata, nagtudlo kami nga ang gagmay nga mga bata inosente ug wala magkinahanglan og bunyag. Amo siyang gidapit nga mobasa sa basahon ni Moroni:

“Tan-awa ako moingon nganha kaninyo nga kini nga butang mao ang

imong itudlo—ang paghinulsol ug ang bunyag alang niadto kinsa adunay tulubagon ug makahimo sa pagpakasala; oo, itudlo sa mga ginikanan nga sila kinahanglan nga maghinulsol ug magpabunyag, ug magpaubos sa ilang mga kaugalingon ingon sa ilang gagmay nga mga bata, ug silang tanan maluwas uban sa ilang gagmay nga mga bata.

“Ug ang ilang gagmay nga mga bata wala magkinahanglan sa paghinulsol, ni sa bunyag. Tan-awa, ang bunyag mao ang paghinulsol ngadto sa katumanan sa mga sugo ngadto sa kapasayloan sa mga sala.

“Apan ang gagmay nga mga bata buhi diha kang Kristo, bisan gikan sa katukuran sa kalibutan; kon dili pa, ang Dios usa ka may pinalabi nga Dios, ug usab usa ka mabalhinon nga Dios, ug usa ka may pagtamud sa tawo; unsa ka daghan sa gagmay nga mga bata ang namatay nga walay bunyag!”¹

Human magbasa niining kasulatan, si Sister Ramirez nagsugod pagbakho. Ang akong kauban ug ako naglibug. Nangutana ko, “Sister Ramirez, duna ba mi nasulti o nabuhat nga nakapasilo nimo?”

Miingon siya, “Wala, Elder, wala moy nahimong sayop. Unom ka tuig na ang milabay duna koy anak nga lalaki. Namatay siya sa wala pa namo siya mapabunyagi. Ang among pari misulti namo nga kay wala man siya mabunyagi, maadto siya sa dapit diin dili siya mahimutang hangtud sa hangtud. Unom ka tuig nakong gidala kang kasakit ug kakonsensya. Human magbasa niining kasulatan, nasayud ko pinaagi sa gahum sa Espiritu Santo nga kini tinuod. Nigaan ang akong gibati, ug mga luha kini sa kalipay.”

Nahinumdom ko sa pagtulun-an ni Propeta Joseph Smith, nga nagtudlo niining makapahupay nga doktrina: “Daghan ang gikuha sa Ginoo, bisan pa gani sa pagkamasuso, aron sila makaikyasa sa pagkamasinahon sa tawo, ug sa mga kagulan ug mga kadautan sa kalibutan karon; hilabihan ra kaayo sila ka putli, hilabihan ka matahum, aron mopuyo sa yuta; busa, kon hunahunaon sa husto, imbis nga magbangutan aduna kitay katarungan sa pagmaya kay gilikay sila gikan sa dautan, ug ato ra sila nga maangkong pag-usab.”²

Human sa unom ka tuig nga pag-antus sa hapit dili mapas-an nga kasakit, ang tinuod nga doktrina, nga gipadayag sa mahigugmaong Amahan sa Langit pinaagi sa buhing propeta, nagdala og kalinaw niining nahasol nga babaye. Siyempre, si Sister Ramirez ug ang iyang mga anak nga nag-edad og walo ka tuig ug magulang pa nabunyagan.

Nahinumdom ko nga misulat sa akong pamilya nga mipadayag sa akong kinasingkasing nga pasalamat

alang niining kahibalo ug sa daghan pang yano ug bililhong kamatuoran sa gipahiuling ebanghelyo ni Jesukristo. Wala ko magdahum nga kining tinuod nga baruganan mobalik nako ug mahimo nakong balsamo sa Galaad.

Mosulti ko niadtong namatyan og anak ug nangutana, “Nganong ako man?” o tingali nagduhaduha sa inyong kaugalingong pagtuo sa mahigugmaong Amahan sa Langit. Ako kining pag-ampo nga pinaagi sa gahum sa Espiritu Santo, makahatag unta ko og paglaum, kalinaw, ug panabut. Akong tinguha nga mahimong instrumento sa pagpahiuli sa inyong pagtuo sa atong mahigugmaong Amahan sa Langit nga nasayud sa tanang butang ug nagtugot nato nga makasinati og mga pagsulay aron kita makaila ug mahigugma Kaniya ug makasabut nga kon wala Siya kita walay mahimo.

Pagka-Pebrero 4 sa 1990, ang among ikatulong anak nga lalaki ug ikaunom nga bata natawo. Ginganlan namo siya og Tyson. Gwapo kaayo siya nga bata, ug ang pamilya kinasingkasing ug mainiton nga mihangup kaniya. Ang iyang mga igsoon mapagarbuhon kaayo niya. Naghunahuna kaming tanan nga siya ang labing hingpit nga batang lalaki nga natawo sukad.

Dihang si Tyson walo na ka bulan, nakatulon siya og chalk nga iyang nakit-an sa carpet. Ang chalk mibara sa tutunlan ni Tyson, ug wala na siya kaginhawa. Ang iyang magulang nga lalaki midala kang Tyson sa taas, nakuyawan nga nagsinggit, “Ang bata dili na moginhawa, ang bata dili na moginhawa.” Among gisugdan ang paghatag og CPR ug mitawag sa 911.

Ang mga paramedic miabut ug gidala og dali si Tyson sa ospital. Sa hulatanan nga lawak padayon kami sa pag-ampo samtang nangamuyo kami sa Dios og milagro. Human sa daw walay katapusang pagpaabut, ang doktor misulod sa lawak ug miingon, “Pasensya kaayo. Wala na gyud kami mahimo. Buhata unsay inyong gusto dinhi, ayaw kabalaka sa oras.” Milakaw dayon siya.

Pagsulod namo sa lawak diin

naghigda si Tyson, nakita namo ang among pinangga nga patay na. Daw adunay kahayag nga celestial libut sa iyang gamay nga lawas. Hayag kaayo siya ug putli.

Nianang higayuna morag natapos ang among kalibutan. Unsaon namo pagbalik ngadto sa ubang mga anak ug ipasabut nga dili na mopauli sa balay si Tyson?

Mosulti ko sa ako mismong panabut samtang akong isaysay kini nga kasinatian. Ang akong daw anghel nga asawa ug ako nakasinati niining pagsulay, apan dili ko makapahayag sa pagbati sa usa ka inahan ug dili mosulay sa pagbuhat sa ingon.

Dili mahulagway ang nagsagol nga mga pagbati nianang higayuna sa akong kinabuhi. Kasagaran bation nako nga daw nagdamgo ra ko ug nga makamata ra unya ko ug kining makalilisang nga damgo mahuman ra. Daghang gabii nga dili ko makatulog. Magsige ko og lakaw-lakaw sa gabii gikan sa usa ka kwarto ngadto sa laing kwarto, mosiguro nga ang uban namong mga anak luwas ra.

Ang pagbati nga akoy sad-an mihasol sa akong kalag. Nakonsensya kaayo ko. Hugaw ang akong pamati. Ako ang iyang amahan; aduna pa unta koy nabuhat aron maprotektahan siya. Kon gibuhat pa lang nako kini o kana. Usahay bisan karon, 22 na ka tuig ang milabay, kadto nga mga pagbati mosulod sa akong kasingkasing, ug kinahanglan wagtangon dayon nako kini kay makadaut kini.

Mga usa ka bulan sa pagkamatay ni Tyson, giinterbyu ko ni Elder Dean L. Larsen. Migahin siya og oras sa pagpaminaw nako, ug mapasalamaton ko kanunay sa iyang tambag ug gugma. Miingon siya, “Dili man siguro gusto sa Ginoo nga imong silotan ang imong kaugalingon tungod sa kamatayon sa imong anak.” Gibati nako ang gugma sa akong Langitnong Amahan pinaagi sa iyang piniling sulugoon.

Apan, ang makahasol nga mga hunahuna padayong misakit kanako, ug wala madugay mibati ko og kasuko. Dili kini makiangayon! Nganong nahimo man kini sa Dios kanako? Nganong ako pa man? Unsay

akong nahimo nga silotan sa ingon? Gani mibati ko og kasuko sa mga tawo nga naningkamot sa paghupay kanamo. Akong nahinumduman ang mga higala nga miingon, “Nasayud ko unsay imong gibati.” Moingon ko sa akong kaugalingon, “Wala mo kahibalo unsay akong gibati. Pasagdi lang ko.” Dayon akong nasayran nga ang kalooy sa kaugalingon makadaut usab kaayo. Naulaw ko sa akong kaugalingon nga naghunahuna og dili maayo sa akong mga higala nga gusto lang motabang.

Sa dihang gibati nako ang pagmahay, kasuko, ug kalooy sa kaugalingon nga misanap kanako, nag-ampo ko nga mausab ang akong kasingkasing. Pinaagi sa personal kaayo nga sagradong kasinatian, ang Ginoo mihatag kanako og bag-ong kasingkasing, ug bisan kon subo ug sakit kini, nausab ang akong panglantaw. Akong nasayran nga wala ko hikawi apan adunay dakong panalangingin nga naghulat kanako kon ako magmatinud-anon.

Nausab ang akong kinabuhi, ug nagtan-aw ko sa unahan nga may paglaum, imbis molingi sa kawalay paglaum. Ako mopamatuod nga kining kinabuhi dili ang katapusan. Ang kalibutan sa mga espiritu tinuod. Ang mga pagtulun-an sa mga propeta kalabut sa kinabuhi human sa kamatayon tinuod. Kini nga kinabuhi temporaryo nga lakang paingon sa atong panaw balik sa atong Langitnong Amahan.

Si Tyson pabiling mahinungdanon kaayo nga bahin sa among pamilya. Sa tanang katuigan nindot kaayo nga makita ang kalooy ug kamabination sa mahigugmaong Amahan sa Langit, kinsa mitugot sa among pamilya nga mabati ang impluwensya ni Tyson. Ako mopamatuod nga ang tabil nipis ra. Ang samang pagbati sa kamaunungon, gugma, ug panaghiusa sa pamilya dili matapos kon ang atong mga minahal moadto na sa pikas kinabuhi; apan, kadto nga mga pagbati malig-on.

Usahay ang mga tawo mangutana, “Unsa ka dugayon hangtud nga nabuntog mo kini?” Ang tinuod mao, dili kamo hingpit nga makabuntog niini

hangtud maghiusa kamo pagbalik sa inyong namatay na nga mga minahal. Dili gayud nako mabatunan ang hingpit nga kalipay hangtud nga maghiusa kami pagbalik sa buntag sa Unang Pagkabanhaw.

“Kay ang tawo espiritu. Ang mga elemento walay katapusan, ug ang espiritu ug ang elemento, dili gayud mabulag, makadawat sa kahingpitan sa himaya;

“Ug kon magkabulag, ang tawo dili makadawat sa usa ka kahingpitan sa himaya.”³

Apan sa pagkakaran, sama sa gitudlo sa Manluluwas, makapadayon kita sa pagsalig.⁴

Akong nakat-unan nga ang pait, hangpit dili maantus nga kasakit mahimong tam-is kon kamo moduol sa inyong Amahan sa Langit ug mangamuyo sa Iyang paghupay nga moabut pinaagi sa Iyang plano; sa Iyang Anak, si Jesukristo; ug sa Iyang Maghuhupay, ang Espiritu Santo.

Pagkanindot niini nga panalangingin sa atong kinabuhi. Dili ba kini makalilisang kon dili kita mobati og hilabihang kasubo kon mamatay ang atong anak? Mapasalamaton ko sa akong Amahan sa Langit nga nagtugot kanato nga mahigugma sa hilabihan ug sa kahangturan. Mapasalamaton ko sa mahangturonang pamilya. Mapasalamaton ko nga Iyang gipadayag sa makausa pa sa Iyang buhing mga propeta ang mahimayaong plano sa katubsan.

Hinumdumi samtang mitabong kamo sa lubong sa inyong minahal, ang inyong gibati samtang mibiya kamo sa sementeryo ug milingi nianang nag-inusarang lungon—maghunahuna sa kasakit sa inyong dughan.

Ako mopamatuod nga tungod Niya, gani ang atong Manluluwas nga si Jesukristo, kadtong mga pagbati sa kasubo, pag-inusara, ug kawalay paglaum usa ka adlaw pagatuhoon sa hingpit nga kalipay. Ako mopamatuod nga kita makasalig Kaniya ug sa dihang Siya miingon:

“Dili ko kamo pagabiyaan nga daw mga ilo: Ako mobalik ra kaninyo.

“Hamubo na lang ang panahon, ug unya ang kalibutan dili na makakita kanako; apan kamo makakita ra unya kanako: tungod kay Ako buhi, kamo usab mabuhi.”⁵

Ako mopamatuod nga, sama sa gipahayag sa *Isangyaw ang Akong Ebanghelyo*, “samtang kita mosalig sa Pag-ula ni Jesukristo, Siya makatabang kanato nga makalahutay sa atong mga pagsulay, mga sakit-sakit, ug mga sakit. Mahimong mapuno kita sa tumang kalipay, kalinaw, ug kahupayan. Ang tanang dili makiangayon kabahin sa kinabuhi mahimong mapahusto pinaagi sa Pag-ula ni Jesukristo.”⁶

Ako mopamatuod nga nianang mahimayaong buntag sa Unang Pagkabanhaw, ang inyo ug akong mga minahal mobangon sa lubnganan sama sa gisaad sa Ginoo Mismo ug makabaton kita og hingpit nga kalipay. Tungod kay Siya buhi, sila ug kita usab mabuhi. Sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Moroni 8:10–12.
2. *Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: Joseph Smith* (2007), 209.
3. Doktrina ug mga Pakigsaad 93:33–34.
4. Tan-awa sa Juan 16:33.
5. Juan 14:18–19.
6. *Isangyaw ang Akong Ebanghelyo: Usa ka Giya sa Misyonaryo nga Pangalagad* (2004), 61.

Ni Elder Russell M. Nelson

Sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

Pangutan-a ang mga Misyonaryo! Makatabang Sila Kaninyo!

Ang tanang mga misyonaryo, batan-on ug hamtong, nagserbisyo nga may bugtong paglaum nga mas mapaayo ang kinabuhi sa ubang tawo.

Akong mga kaissoonan, among ipaabut among gugma ug timbaya nganha kaninyo. Nalipay kita sa pahibalo ni Presidente Thomas S. Monson kaganihang buntag, nga nag-usab sa minimum nga edad sa misyonaryo ngadto sa 18 alang sa lalaki ug 19 alang sa babaye. Pinaagi niini nga opsyon, daghang kabatan-onan ang makatagamtam sa mga panalangin sa misyon.

Duha ka tuig na ang milabay nagmatuod pag-usab karong buntaga, si Presidente Monson mipahayag “nga ang tanang takus, makahimo nga batan-ong lalaki kinahanglang mangandam sa pagmisyon. Ang misyonaryo nga pagserbisyo usa ka priesthood nga katungdanan—usa ka obligasyon nga gipaabut sa Ginoo nato kinsa nahatagan og daghang panalangin.”¹ Mipasabut usab siya nga alang sa batan-ong mga sister, ang misyon

usa ka opsyon dili responsibilidad. Ug pag-usab miimbitar siya og daghan pang hingkod nga mga magtiayon nga moserbisyo.

Ang pagpangandam og misyon importante. Ang misyon usa ka boluntaryong buhat sa pagserbisyo sa Dios ug sa katawhan. Ang mga misyonaryo mosuporta nianang pribelihiyo ginamit ang ilang personal nga tinigum. Ang mga ginikanan, pamilya, higala, ug tighatag sa General Missionary Fund makatabang. Ang tanang mga misyonaryo, batan-on ug hamtong, nagserbisyo nga may bugtong paglaum nga mas mapaayo ang kinabuhi sa ubang tawo.

Ang desisyon sa pagserbisyo og misyon makahulma sa espiritwal nga kapaingnan sa misyonaryo, sa iyang kapikas, ug sa ilang kaliwatan nga moabut. Ang tinguha sa pagserbisyo mao ang natural nga resulta sa pagkakabig,

katakus, ug pagpangandam sa tawo.

Niining daghang naminaw karon, daghan ninyo ang dili miyembro sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw ug gamay ray nahibaloan bahin namo ug sa mga misyonaryo. Kamo naminaw tungod kay gusto ninyong mas mahibalo pa kabahin sa mga Mormon, ug sa gipangtudlo sa mga misyonaryo. Samtang kamo mas magkat-on kabahin namo, inyong makaplagaan nga daghan kitag susama nga mga mithi. Moawhag kami kaninyo nga ipadayon ang maayo ug tinuod, ug tan-awa kon makadugang ba mi niini. Niining kalibutan nga puno sa mga hagit, kita kanunay nanginahanglan og tabang. Ang relihiyon, mahangturong dalan, ug among mga misyonaryo makatabang gyud niini.

Ang among batan-ong mga misyonaryo mihiklin sa ilang edukasyon, trabaho, dating, ug bisan unsa pang sagad nga buhaton sa mga young adult. Sulod sa 18 ngadto sa 24 ka bulan, temporaryo nila kining gibiyaan, tungod sa ilang bug-os nga tinguha sa pagserbisyo sa Ginoo.² Ug pipila sa among mga misyonaryo miserbisyo nga edaran na. Nasayud ko nga ang ilang pamilya mapanalanginan. Sa among pamilya, walo karon ang full-time nga mga misyonaryo—tulo ka anak nga mga babaye, ilang bana, usa ka apo nga babaye ug usa ka apo nga lalaki.

Tingali uban ninyo matingala bahin sa ngalan nga *Mormon*. Angga kini namo. Kini dili ang tinuod namong ngalan, bisan tuod naila mi kaayo isip mga Mormon. Ang pulong gikan sa usa ka sagradong basahon nga naila nga Basahon ni Mormon.

Ang tinuod nga ngalan mao ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw. Kini ang gipahiuli nga Simbahan ni Jesukristo. Samtang dinhi pa Siya sa kalibutan, Siya miorganisar sa Iyang Simbahan. Mitawag Siya og mga Apostoles, Seventies, ug uban pang lider kinsa Iyang gihatagan og priesthood sa paglihok alang sa Iyang ngalan.³ Pagkamatay ni Kristo ug sa Iyang mga Apostoles, giusab sa mga tawo ang mga ordinansa ug

doktrina. Ang orihinal nga Simbahan ug priesthood nawala. Human sa Dark Ages, ug ubos sa direksyon sa Langit-nong Amahan, gibalik ni Jesukristo ang Iyang Simbahan. Anaa na kini karon, gipahiuli, ug naglihok ubos sa Iyang balaanong giya.⁴

Kami nagsunod ni Ginoong Jesukristo ug nagtudlo kabahin Niya. Kami nasayud nga human sa Iyang mahimayaong pagbuntog sa kamatayon, ang nabanhaw nga Ginoo mipakita sa makadaghan sa Iyang mga disipulo. Siya mikaon uban nila. Siya milakaw uban nila. Sa wala pa Siya Mokayab ngadto sa Langit, sila Iyang gisugo sa “Pagpanglakaw . . . ug himoong tinun-an ang tanang kanasuran, sa pagpamautismo kanila sa ngalan sa Amahan, ug sa Anak, ug sa Espiritu Santo.”⁵ Ang mga Apostoles misunod niining sugo. Sila usab mitawag sa uban aron sa pagtabang nila sa pagtuman sa sugo sa Ginoo.

Karon, ubos sa direksyon sa modernong mga apostoles ug propeta, ang sama nga sugo gipatuman ngadto sa mga misyonaryo sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw. Kining mga misyonaryo nagserbisyo sa sobra sa 150 ka nasud. Isip representante ni Ginoong Jesukristo, sila naningkamot sa pagtuman niining balaanong sugo—gigab-o sa Ginoo Mismo sa atong panahon—sa pagdala sa kahingpitan sa ebanghelyo sa tibuok kalibutan ug sa pagpanalangingin sa kinabuhi sa tanang tawo.⁶

Ang mga misyonaryo nga nag-edad og hapit na o lapas gamay sa 20 anyos o mga bata pa sa pamaagi sa kalibutan. Apan sila napanalanginan og mga gasa—sama sa gahum sa Espiritu Santo, gugma sa Dios, ug pagpamatuod sa kamatuoran—nga makahimo nila nga epektibong representante sa Ginoo. Ilang gipakigbahin ang mayayong balita sa ebanghelyo nga makahatag og tinuod ug mahangturong kalipay niadtong mosunod sa ilang mensahe. Ug sa kasagaran, ila kining gibuhay sa nasud ug pinulongan nga bag-o ngadto kanila.

Ang mga misyonaryo naningkamot sa pagsunod ni Jesukristo sa pulong ug buhat. Sila nagsangyaw kabahin

Milan, Italy

ni Jesukristo ug sa Iyang Pag-ula.⁷ Sila nagtudlo sa literal nga Pagpahiuli sa daang Simbahan ni Kristo pinaagi sa unang propeta sa Ginoo sa atong panahon, si Joseph Smith.

Tingali sa una kamo nakahimamat, o wala tagda, ang among mga misyonaryo. Akong panghinaut nga dili mo mahadlok nila apan magkat-on gikan kanila. Sila mahimong gipadala sa langit alang kaninyo.

Kana nahitabo ni Jerry, usa ka buotang Protestante nga ang edad anaa sa mga tunga-tungang 60, nagpuyo sa Mesa, Arizona. Ang iyang amahan usa ka ministro sa Baptist; ang iyang inahan usa ka ministro sa Methodist. Usa ka adlaw ang suod nga higala ni Jerry nga si Priscilla mipakigbahin kaniya sa sakit nga iyang nabati gumikan sa pagkamatay sa iyang masusu atol sa pagpanganak ug sa kapait sa pagdiborsyo. Nanlimbasog isip single mother, si Priscilla may upat ka anak—tulo ka babaye ug usa ka lalaki. Sa iyang pagpakigbahin ni Jerry, siya miangkong nga naghunahuna na siya nga maghikog. Uban sa tanang kusog ug gugma nga mahimo ni Jerry, siya naningkamot sa pagpasabut ni Priscilla nga may bili ang iyang kinabuhi. Iya siyang gidapit sa pagsimba,

apan mipasabut si Priscilla nga dili na siya motuo sa Dios.

Wala masayud si Jerry sa angayng buhaton. Sa wala madugay, samtang namu-bo sa mga kahoy sa iyang nataran, kining tawo nga hugot og pagtuo nag-ampo sa Dios. Samtang siya nag-ampo, siya nakadungog og tingog, “Pahununga kanang mga lalaki nga nagbisekleta.” Si Jerry, ingon og naglibog, naghunahuna unsay pasabut niini. Samtang siya namalandong, siya mitan-aw sa karsada ug nakakita og duha ka batan-ong lalaki nga nakaputi ug nakakurbata nga nagbisekleta. Nahibulong niining “sulagma nga panghitabo,” siya mitan-aw kanila nga milabay. Dayon nakahunahuna sa sitwasyon siya misyagit, “Oy, kamo, palihug hunong! Kinahanglan kong makig-istorya ninyo!”

Naglibug apan mahinamon, ang batan-ong mga lalaki mihunong. Sa ilang pagduol, si Jerry nakabantay nga sila may mga name tag nga nagpaila kanila isip mga misyonaryo sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw. Si Jerry mitan-aw kanila ug miingon, “Katingad-an kini, apan nag-ampo ko ug nakadungog nga ‘pahununga kanang mga lalaki nga nagbisikleta.’ Mitan-aw ko sa karsada,

ug anaa mo. Makatabang Ba Kamo?”

Ang mga misyonaryo mipahiyom ug miingon, “Oo, makatabang mi.”

Gipasabut ni Jerry ang iyang grabeng kabalaka ni Priscilla. Sa wala madugay ang mga misyonaryo nakighimamat ni Priscilla, sa iyang mga anak, ug ni Jerry. Sila naghigut kabahin sa katuyoan sa kinabuhi ug sa mahangturong plano sa Dios alang kanila. Si Jerry, Priscilla, ug iyang mga anak mitubo sa pagtuo pinaagi sa tim-os nga pag-ampo, pagtuon sa Basahon ni Mormon, ug sa mahigugmaong pag-fellowship sa mga miyembro. Ang lig-on na nga pagtuo ni Jerry kang Jesukristo mas milig-on pa. Ang pagduha-duha ug paghunahuna ni Priscilla nga maghikog nahimong paglaum ug kalipay. Sila nabunyagan ug namiyembro sa gipahiuling Simbahan ni Kristo.⁸

Oo, ang mga misyonaryo makatabang sa daghang paagi. Pananglitan, pipila ninyo gustong mas makahibalo kabahin sa inyong katigulangan. Kamo nasayud sa ngalan sa inyong mga ginikanan ug upat ka apohan, apan nasayud ba mo sa walo ninyo ka apohan sa tuhod? Kahibalo ba mo sa ilang ngalan? Ganahan ba mong mas makahibalo kabahin nila? Pangutan-a ang mga misyonaryo! Makatabang sila ninyo!⁹ Sila may access sa dakong

rekord sa family history sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw.

Pipila kaninyo mga miyembro apan sa karon wala magbuhat. Kamo nahigugma sa Ginoo ug kanunayng naghunahuna nga mobalik sa Iyang panon. Apan wala mo masayud unsaon sa pagsugod. Mosugyot ko nga pangutan-a ang mga misyonaryo!¹⁰ Makatabang sila ninyo! Sila usab makatabang pinaagi sa pagtudlo niadtong inyong gimahal. Kami ug ang mga misyonaryo nahigugma ninyo ug nagtinguha sa pagdala og balik sa kalipay ug kahayag sa ebanghelyo sa inyong kinabuhi.

Pipila ninyo tingali gustong masayud kon unsaon pagbuntog ang adiksyon o mas mapataas ang kinabuhi ug mas mamaayo ang panglawas. Pangutan-a ang mga misyonaryo! Makatabang sila kaninyo! Gawasnong mga pagtuon nagpakita nga, isip grupo, ang mga miyembro sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw mas himsog. Ang gidaghanon sa nangamatay [death rates] mao ang usa sa labing ubos ug mas taas ang ilang kinabuhi kaysa gi-report nga pagtuon sa bisan unsa nga grupo sulod sa taas nga panahon sa Estados Unidos.¹¹

Pipila kaninyo mobati nga ang

kinabuhi busy kaayo, apan diha sa inyong kasingkasing mobati mo og kahaw-ang, walay direksyon o katuyoan. Pangutan-a ang mga misyonaryo! Makatabang sila kaninyo! Sila makatabang ninyo nga mas masayud sa tinuod nga katuyoan sa kinabuhi—nganong naa mo dinhi sa kalibutan ug asa paingon human sa kamatayon. Kamo makakat-on kon sa unsang paagi ang gipahiuli nga ebanghelyo ni Jesukristo makapanalangin kaninyo labaw pa kay sa inyong gihunahuna karon.

Kon may problema mo sa inyong pamilya, pangutan-a ang mga misyonaryo! Makatabang sila kaninyo! Ang paglig-on sa kaminyoon ug pamilya mao ang labing mahinungdanon sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw. Ang pamilya mahimong magkauban sa kahangturan. Pangutan-a ang mga misyonaryo kon sa unsang paagi kini posible sa inyong pamilya.

Ang mga misyonaryo makatabang ninyo sa inyong tinguha nga mas makat-on pa. Ang espiritu sa tawo naghandum nga malamdagan. Bisan ang kamatuoran gikan sa scientific laboratory o gikan sa pagpadayag sa Dios, kita magtinguha niini! Ang himaya sa Dios sa pagkatinuod salabutan.¹²

Ang pagdugang sa pagkat-on naglakip sa kaayo sa espirituwal ug sa temporal. Kami naghatag og gibug-aton sa kaimportante sa pagsabut sa sagra-dong kasulatan. Usa ka bag-ohay lang nga gawasnong pagtuon mipakita nga ang mga Santos sa Ulahing mga Adlaw mao ang labing nahibalo sa Kristiyanismo ug Biblia.¹³ Kon gusto ninyong mas makasabut sa Biblia, sa Basahon ni Mormon, ug makaangkon og lapad nga panabut sa panag-igsoonay ug sa pagka-amahan sa Dios, pangutan-a ang mga misyonaryo! Makatabang sila kaninyo!

Daghan kaninyo may tinguha nga motabang sa mga nanginahanglan. Kay nagsunod mi ni Jesukristo, ang mga Santos sa Ulahing mga Adlaw gimandoan niining dili mapugngang tinguha.¹⁴ Bisan kinsa mahimong moapil namo sa pagtabang sa nanginahanglan ug mohupay sa mga biktima sa kalamidad bisan asa sa kalibutan. Kon ganahan mong moapil,

pangutan-a ang mga misyonaryo!
Makatabang sila kaninyo!

Ug kon gusto ninyong masayud sa kinabuhi human sa kamatayon, sa langit, sa plano sa Dios alang kaninyo; kon gusto pa ninyong mas masayud ni Ginoong Jesukristo, Iyang Pag-ula, ug Pagpahiuli sa Iyang Simbahan sama sa orihinal kining gitukod, pangutan-a ang mga misyonaryo! Makatabang sila kaninyo!

Nasayud ko ang Dios buhi. Si Jesus mao ang Kristo. Ang Iyang Simbahan napahiuli na. Matinguhaon akong nag-ampo nga ang Dios mopanalangin kaninyo ug sa tanang talagsaong mga misyonaryo. Sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Thomas S. Monson, “Samtang Kita Nagkatigum Pag-usab,” *Liahona*, Nob. 2010, 5–6.
2. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 4:3.
3. Tan-awa sa Mateo 10:1; Lucas 6:13; 10:1; Mga Taga-Efeso 4:11–12.
4. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 1:30.
5. Mateo 28:19.
6. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 68:8; 84:62; 112:28.
7. Tan-awa sa 1 Mga Taga-Corinto 2:2; 2 Nephi 25:26.
8. Personal nga pakighinabi ni W. Tracy Watson, kanhi presidente sa Arizona Mesa Mission.
9. Sa mga higayon nga akong gigamit ang hugpong sa mga pulong nga “pangutan-a ang mga misyonaryo” sa pagdapit, makapangutana usab mo sa usa ka higala kinsa miyembro sa Simbahan.
10. Ang aktibong mga paryente, higala, ug mga lider sa Simbahan malipay usab nga makatabang.
11. Tan-awa sa James E. Enstrom and Lester Breslow, “Lifestyle and Reduced Mortality among Active California Mormons, 1980–2004,” *Preventive Medicine*, vol. 46 (2008), 135.
12. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 93:36.
13. Tan-awa sa *U.S. Religious Knowledge Survey* (Pew Forum on Religion and Public Life, Sept. 28, 2010), 7.
14. Tan-awa sa Ram Cnaan, Van Evans, and Daniel W. Curtis, *Called to Serve: The Prosocial Behavior of Active Latter-day Saints* (University of Pennsylvania School of Social Policy and Practice, 2012); “Mormon Volunteerism Highlighted in New Study” (Mar. 16, 2012), <http://www.mormonnewsroom.org/article/mormon-volunteerism-report; Mormons in America: Certain in Their Beliefs, Uncertain of Their Place in Society> (Pew Forum on Religion and Public Life, Ene. 12, 2012), 43; Robert D. Putnam and David E. Campbell, *American Grace: How Religion Divides and Unites Us* (2010), 444–54.

Ni Presidente Dieter F. Uchtdorf

Ikaduhang Magtatambag sa Unang Kapangulohan

Mga Pagmahay ug Resolusyon

Kon mas mogahin kita sa atong kaugalingon sa pagtinguha sa kabalaan ug kalipay, mas malayo kita sa dalan sa pagmahay.

Mga Pagmahay

Gimahal ka namo, Presidente Monson. Salamat sa imong dinasig ug makasaysayanong pahibalo sa pagtukod og bag-ong mga templo ug sa misyonaryo nga pagserbisyo. Tungod niini, nakasiguro ko nga daghang mga panalangin ang moabut nato ug ngadto sa umaabut nga mga henerasyon.

Mga kaigsoonan, akong mga higala! Kitang tanan mortal. Unta dili kini ikasurprisa ni bisan kinsa.

Walay usa kanato ang magdugay pag-ayo sa kalibutan. Kita adunay daghang talagsaong katuigan, diin, sa mahangturong panglantaw, ingon og usa lang ka pamilok.

Ug dayon kita mamatay. Ang atong espiritu “dad-on sa panimalay ngadto niana nga Dios kinsa mihatag [kanato] sa kinabuhi.”¹ Ang atong lawas ilubong na ug kita mobiya sa mga butang niining kalibutan samtang kita magpadayon sa sunod nga kinabuhi.

Niadtong kita bata pa, ingon og kita magpuyo sa kahangturan. Kita naghunahuna nga walay katapusan ang adlaw para kanato, ug ang umaabot daw sama sa taas nga dalan nga walay katapusan.

Apan, kon kita magkatigulang na, mas motan-aw ta sa nangagi ug matingala unsa ka mubo diay sa dalan. Kita matingala unsa kadali molabay ang mga katuigan. Ug kita magsugod sa paghunahuna sa atong mga pagpili ug sa atong gipangbuhat. Sa proseso, kita makahinumdom sa daghang nindot nga mga higayon nga nakapalipay sa atong kalag ug kasingkasing. Atong mahinumdoman usab ang mga pagmahay—mga butang nga gusto natong balikon ug usbon.

Usa ka nurse kinsa nag-amuma sa mga himatyon kanunayng mangu-tana sa iyang mga pasyente samtang sila nangandam nga mobiya niining kinabuhia.

“Aduna ka bay mga pagmahay?” Mangutana siya.²

Tungod kay hapit na ang katapusang adlaw sa pagka-mortal makapaklaro sa hunahuna ug makahatag og ideya ug panglantaw. Busa kon kining mga tawhana pangutan-on sa ilang mga pagmahay, sila dayag lang mosulti niini. Sila mamalandong kon unsa ang ilang usbon kon ilang mabalik ang panahon.

Samtang akong gikonsiderar ilang gisulti, natingala ko kon sa unsang

paagi ang sukaranang mga baruganan sa ebanghelyo ni Jesukristo makaa-pekto sa direksyon sa atong kinabuhi para sa matarung, kon ato kining sundon.

Walay misteryo sa mga baruganan sa ebanghelyo. Ato kining gitun-an diha sa mga kasulatan, atong gihisgutan sa Sunday School, ug nadunggan diha sa pulpito sa makadaghan. Kining balaanong mga baruganan ug hiyas yano ug klaro; nindot, makahuluganon, ug lig-on; ug siguradong makatabang nato nga makalikay sa umaabot nga mga pagmahay.

Unta Mas Migahin Ko og Panahon sa mga Tawo nga Akong Gimahal

Tingali ang labing komon nga pagmahay sa mga pasyenteng himatyon mao nga sila nanghinaot nga mas migahin sila og panahon sa mga tawo nga ilang gimahal.

Ilabi sa mga lalaki mopadayag niining komon nga pagbangutan sila “nagmahay pag-ayo nga migahin og sobrang panahon sa ilang buluhaton [matag adlaw] . . . sa trabaho.”³ Daghan ang wala makasinati og espesyal nga panumduman sa paggahin og panahon sa pamilya ug higala. Wala sila makapalambo og lawon nga koneksyon niadtong mga tawo nga mahinungdanon kaayo nila.

Dili ba kini tinuod nga kita ka-nunay busy? Ug, makaguol, atong gikonsiderar ang pagka-busy nga usa ka halangdong buluhaton, ingon og kini, usa ka kalampusan o timaan sa superior nga kinabuhi.

Dili ba?

Naghunahuna ko sa atong Ginoo ug Ehemplo, si Jesukristo, ug sa Iyang mubo nga panahon uban ang mga tawo sa Galilee ug Jerusalem. Naghunahuna ko Niya nga nagdali-dali sa mga miting o nagbuhat og daghan sa samang higayon aron mahuman ang kinahanglang mga butang.

Wala ko kini makita Kaniya.

Hinooon akong nakita ang manggiloy-on ug maamumahong Anak sa Dios nga nagpakabuhin nga may katuyoan. Kon Siya makig-istorya niadtong nagpalibut Kaniya, sila mibati nga importante ug gihigugma. Siya nasayud sa mahangturong bili sa mga tawo nga Iyang nahimamat. Siya mipanalangin kanila, mialagad kanila. Siya mibayaw kanila, miayo kanila. Siya mihatag kanila sa bililhong gasa nga mao ang Iyang panahon.

Sa atong panahon sayon lang nga mogahin og panahon para sa uban. Sa klik lang sa mouse, kita “makakonektar” sa liboang mga “higala” nga dili na kinahanglang atubangon pa. Ang teknolohiya talagsaon nga butang, ug magamit gyud kon kita layo sa atong mga gimahal. Ang akong asawa ug ako nagpuyo layo sa among pinanggang mga sakop sa pamilya; kasabut mi niini. Apan, nagtuo ko nga kita wala molambo, indibidwal man o isip katilingban, kon ang paagi nga kita makakonektar sa atong pamilya o higala kasagaran mao ang pagbutang og katawanang mga litrato, pag-forward og walay hinungdang mga butang, o pagpa-link nila sa mga site sa Internet. Nagtuo ko nga may saktong dapit alang niining kalihokan, apan

unsa kadaghang panahon ang atong gigahin para ini? Kon kita mapakyas sa paggahin sa atong kaugalingon ug wala mabahing oras niadtong tinuoray nga mahinungdanon nato, moabut ang adlaw kita magmahay.

Kita mohimog resolusyon nga atong panggaon kadtong atong gimahal pinaagi sa paggahin og makahuluganonong panahon uban nila, pagtinabangay, ug pagpalambo og nindot nga mga panumduman.

Unta Nagpakabuhin Ko Sumala sa Akong Potensyal

Laing pagmahay nga gipahayag sa mga tawo mao ang ilang kapakyas sa paghimo kon unsa gyud unta sila. Sa ilang paghinumdom, sila nakaamgo nga wala sila nagpakabuhin sumala sa ilang potensyal, daghang mga butang ang wala pa mabuhat.

Wala ko maghisgut dinhi sa kalam-pusan sa atong lain-laing propesyon. Kana nga kalampusan, bisan unsa pa kanindot dinhi sa kalibutan, usa lang ni ka lakang sa mahangturong panaw nga nagpaabut nato.

Hinooon, namulong ko sa matang sa tawo nga gusto sa Dios, ang atong Langitnong Amahan, nga kita mahimo.

Kita gipakatawo niining kalibutana, sama sa giingon sa mambabalak, “nunot kanato sa pag-anhi ang himaya”⁴ gikan sa kinabuhi sa wala pa ta dinhi sa yuta.

Ang atong Langitnong Amahan nakakita sa atong tinuorayng potensyal. Siya nasayud sa mga butang bahin nato nga wala nato mahibaloi. Siya nagdasig kanato sa pagpuno sa sukod sa atong pagkalinalang dinhi sa yuta, sa pagpuyo og maayong kinabuhi, ug sa pagbalik ngadto sa Iyang atubangan.

Nan, nganong daghan man tag gigahin nga panahon ug kusog sa mga butang nga temporaryo, dili importante, ug dili bililhon? Wala ba nato makita ang kabuang sa pagtinguha sa walay hinungdan ug temporaryo lang nga mga butang?

Mas maalamon ba para nato sa “pagtigum og mga bahandi alang [kanato] didto sa langit, diin walay tangob ni taya nga magakutkot, ug diin walay

mga kawatan nga magapanasaka ug magapangawat?”⁵

Unsaon nato sa pagbuhat niini? Pinaagi sa pagsunod sa ehemplo sa Manluluwas, pinaagi sa paggamit sa Iyang mga pagtulun-an sa atong inadlaw nga mga kinabuhi, pinaagi sa tinud-anay nga paghigugma sa Dios ug sa atong isig katawo.

Siguradong dili nato kini mabuhay kon kita nagduha-duha, naghunahuna sa kadugayon, nagreklamo aron mahimong disipulo.

Kabahin sa pagsunod sa ebanghelyo, dili unta kita sama sa batang lalaki nga gituslob ang tudlo sa tiil sa tubig ug dayon miingon nga siya naligo na. Tungod kay kita mga anak sa atong Langitnong Amahan, kita makahimo pa og sobra niini. Tungod ini, ang maayong mga intensyon dili paigo. Kita kinahanglang *mobuhay*. Gani mas importante, kita kinahanglang *mamahimo* unsay gusto sa Langitnong Amahan.

Ang pagpamatuod sa ebanghelyo maayo, apan ang pagkahimong buhi nga ehemplo sa gipahiuli nga ebanghelyo mas maayo. Ang panghinaut nga mas matinud-anon sa atong pakigsaad maayo; ang pagtuman gyud sa sagradong mga pakigsaad—lakip ang mahiyasong pagpakabuhay, pagbayad sa atong ikapulo ug mga halad, ug pagsunod sa Pulong sa Kaalam, ug pagserbisyo niadtong nanginahanglan—mas maayo. Ang pagpahibalo nga kita mas mogahin og panahon sa pag-ampo sa pamilya, pagtuon sa kasulatan, ug nindot nga mga kalihokan sa pamilya maayo; apan ang pagbuhat gyud niining mga butanga kanunay makahatag og langitnong panalangin sa atong kinabuhi.

Ang pagkadisipulo mao ang pagtinguha sa kabalaan ug kalipay. Kini ang dalan sa atong pinakamaayo ug pinakamalipayon.

Kita mohimog resolusyon sa pagsunod sa Manluluwas ug magkugi aron mahimong matang sa tawo nga kita giandam nga mamahimo. Maminaw ug mosunod kita sa mga aghat sa Espiritu Santo. Kon buhaton nato kini, ang Langitnong Amahan mopadayag sa mga butang nga wala pa nato masayri.

Iyang ipakita ang dalan ug tabangang makakita sa wala nato mahibaloi ug tingali wala nato mahunahunai nga mga talento.

Kon mas mogahin kita sa atong kaugalingon sa pagtinguha sa kabalaan ug kalipay, mas malayo kita sa dalan sa pagmahay. Kon mas mosalig kita sa grasya sa Manluluwas, mas mabati nato nga anaa sa dalan nga giandam sa Amahan sa Langit para kanato.

Unta Gitugutan Nako Akong Kaugalinon nga Mas Magmalipayon

Laing pagmahay niadtong mga himatyon tingali makapatingala. Sila nanghinaut nga unta gitugutan nila ilang kaugalingon nga mas magmalipayon.

Kasagaran madala kita sa atong ilusyon nga adunay butang nga dili nato makab-ot nga makahatag nato og kalipay: mas maayo nga sitwasyon sa pamilya, mas maayo nga sitwasyon sa pinansyal, o ang katapusan nga mahagitong pagsulay.

Kon magkatigulang na ta, mas mahinumdom ta ug makaamgo nga ang kahimtang sa gawas dili diay importante o modeterminar sa atong kalipay.

Kita ang importante. *Kita* ang nagtino sa atong kalipay.

Ikaw ug Ako mao gyud ang responsable sa atong kaugalingong kalipay.

Ang akong asawa, si Harriet, ug ako ganahang magbiseklita. Nindot nga mogawas ug tagamtamon ang katahum sa kinaiyahan. Kami may piho nga rota nga among biseklitahan, apan wala mi maghunahuna kon unsa na kalayo among naabtan o unsa mi kapasas ikompara sa uban nga nagbiseklita.

Apan, usahay maghunahuna ko nga kita kinahanglang makigkompetinsya. Naghunahuna ko nga makakuha mi og mas maayong panahon o makapakusog og biseklita kon mas maningkamot mi og gamay. Ug usahay masayop gyud kog hisgut niini ngadto sa akong talagsaong asawa.

Ang iyang sagad nga reaksyon sa akong sugyot niini nga matang kanunay nga mabination, klaro, ug direktang kaayo. Siya mopahiyom ug moingon, “Dieter, dili kini lumba; kini usa ka panaw. Tagamtama ang higayon.”

Sakto gyud siya!

Usahay sa kinabuhi kita nag-focus pag-ayo sa finish line nga kita napakyas sa pagsinati og kalipay diha sa panaw. Wala ko magbiseklita uban sa akong asawa kay ganahan kong makaabut sa padulngan. Nagbiseklita ko tungod kay ang kasinatian uban niya nindot ug makalingaw.

Dili ba ingon og walay pulos kon dili makasinati sa kanindot ug kalipay tungod kay kita kanunayng nagpaabut kon kanus-a kini matapos?

Kita ba maminaw sa nindot nga musika nga magpaabut sa katapusang nota nga motapos una kita makaingon nga nalingaw gyud ta niini? Dili. Kita maminaw ug mokonekta sa lain-laing melodiya, gipaspason, ug harmoniya sa tibuok komposisyon.

Kita ba mag-ampo nga “amen” lang ang gihunahuna? Siyempre dili. Kita nag-ampo aron masuod sa atong Langitnong Amahan, sa pagdawat sa Iyang Espiritu ug mobati sa Iyang gugma.

Dili kita magpaabut nga malipay kon moabut na ta sa atong kapaingnan, sa pagdiskobre lang nga anaa ra diay ang kalipay—kanunay! Ang kinabuhi dili ingon nga modayeg lang sa paghunahuna sa nangagi. “Kini mao ang adlaw nga gibuhay sa Ginoo . . .,” misulat ang Salmista. “Managmaya ug managlipay kita.”⁶

Mga kaigsoonan, bisan unsa pa atong kahimtang, bisan unsa pa atong mga hagit o pagsulay, adunay usa ka butang sa matag adlaw nga angayang hangpon. Adunay usa ka butang sa matag adlaw nga angayang pasalamat og makahatag og kalipay kon kita

tinuorayng makakita ug makadayeg niini.

Tingali kon kita motan-aw mas gamiton nato atong kasingkasing kaysa atong mga mata. Ganahan ko sa kinutlo: “Ang tawo mas klarong makakita gamit ang kasingkasing. Ang mga butang nga mahinungdanon dili makita sa mga mata.”⁷

Kita gimandoan sa “paghatag og mga pasalamat sa tanang mga butang.”⁸ Dili ba mas maayo nga motan-aw ginamit atong mga mata ug kasingkasing aron kita *mas* makapasalamat bisan sa gagmayng mga butang, kaysa padak-on ang atong kasamtang negatibong kondisyon?

Ang Ginoo misaad, “Siya kinsa nakadawat sa tanan nga mga butang uban sa pagpasalamat mahimo nga mahimayaon; ug ang mga butang dinhi sa yuta madugang ngadto ka-niya, gani sa gatusan ka pilo-pilo.”⁹

Mga kaigsoonan, uban sa daghang mga panalangin sa atong Langitnong Amahan, Iyang talagsaong plano sa kaluwasan, ang balaanong kamatuoran sa gipahiuli nga ebanghelyo, ug sa kaanindot ining mortal nga panaw, “kita wala bay katarungan nga maglipay?”¹⁰

Kita mohimog resolusyon nga magmalipayon, dili igsapayan sa atong kahimtang.

Mga Resolusyon

Moabut ang adlaw nga kita mamatay ug moadto sa sunod nga kahimtang. Moabut ang adlaw nga atong hinumduman ang atong kinabuhi ug maghunahuna kon mihimo pa unta kita og maayo, mas maayong desisyon, o mas maalamong migamit sa atong panahon.

Aron malikayan ang labing pagmahay sa kinabuhi, kini maalamon kon mohimo og mga resolusyon karon. Busa, kita:

- Mohimog resolusyon nga mas mogahin og panahon uban sa atong gimahal.
- Mohimog resolusyon nga maningkamot nga mamahimo nga matang sa tawo nga gusto sa Dios.
- Mohimog resolusyon nga mangitag kalipay, bisan pa sa atong mga kahimtang.

Kini akong pagpamatuod nga ang sobrang pagmahay sa umaabot malikayan pinaagi sa pagsunod sa Manluluwas karon. Kon kita nakasala o nasayop—kon kita nakahimog pagpili nga atong gimahayan karon—anaa ang talagsaong gasa sa Pag-ula ni Kristo, pinaagi niini kita mapasaylo. Dili kita makabalik sa panahon ug usbon ang nangagi, apan

kita makahinulsol. Ang Manluluwas mopahid sa atong mga luha sa pagmahay¹¹ ug motangtang sa palas-anon sa atong mga sala.¹² Ang Pag-ula makatugot nato sa pagkalimot sa nangagi ug magpadayon nga may limpyong kamot, ug putli nga kasingkasing,¹³ ug determinasyon sa pagbuhat ug mahimong mas maayo.

Oo, kini nga kinabuhi dali lang; atong mga adlaw ingon og pas-pas kaayo; ug ang kamatayon ingon og makahadlok usahay. Bisan pa niana, ang atong espiritu padayong mabuhi ug moabut ang adlaw nga magkahiusa uban sa nabanhaw nga lawas aron modawat sa imortal nga kahimayaan. Ako mosaksi nga tungod sa manggiloy-ong Kristo, kita mabuhi pag-usab ug magmahangturon. Tungod sa atong Manluluwas ug Manunubos, moabut ang adlaw nga kita tinuorayng makasabut ug magmaya sa kahulugan sa pulong “ang kahapdos sa kamatayon gituhop diha kang Kristo.”¹⁴

Ang dalan paingon sa katumanan sa atong balaanong kapaingnan isip mga anak sa Dios mahangturon. Mga kaigsoonan, mga higala, kita magsugod sa paglakaw niana mahangturon dalan *karon*; dili nato ibaliwala ang usa ka adlaw. Nag-ampo ko nga kita dili magpaabut hangtud kita andam nga mamatay sa dili pa kita tinuorayng makat-on sa pagpakabuhi. Sa sagra-dong pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Alma 40:11.
2. Tan-awa sa Susie Steiner, “Top Five Regrets of the Dying,” *Guardian*, Feb. 1, 2012, www.guardian.co.uk/lifeandstyle/2012/feb/01/top-five-regrets-of-the-dying.
3. Bronnie Ware, sa Steiner, “Top Five Regrets of the Dying.”
4. “Ode: Intimations of Immortality from Recollections of Early Childhood,” *The Complete Poetical Works of William Wordsworth* (1924), 359.
5. Mateo 6:20.
6. Salmo 118:24.
7. Antoine de Saint-Exupéry, *The Little Prince*, trans. Richard Howard (2000), 63.
8. Mosiah 26:39; tan-awa usab sa Doktrina ug mga Pakigsaad 59:7.
9. Doktrina ug mga Pakigsaad 78:19.
10. Alma 26:35.
11. Tan-awa sa Pinadayag 7:17.
12. Tan-awa sa Mateo 11:28–30.
13. Tan-awa sa Salmo 24:4.
14. Mosiah 16:8; tan-awa usab sa 1 Mga Taga-Corinto 15:54.

Gipresentar ni Presidente Henry B. Eyring
Unang Magtatambag sa Unang Kapangulohan

Ang Pagpaluyo sa mga Opisyales sa Simbahan

Gisugyot nga atong paluyohan si Thomas Spencer Monson isip propeta, manalagna, ug tigpadayag ug Presidente sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw; si Henry Bennion Eyring isip Unang Magtatambag sa Unang Kapangulohan; ug si Dieter Friedrich Uchtdorf isip Ikaduhang Magtatambag sa Unang Kapangulohan.

Kadtong uyon mahimong mopakita niini.

Kadtong supak, kon aduna, mahimong mopakita niini.

Gisugyot nga kita mopaluyo kang Boyd Kenneth Packer isip Presidente sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles, ug ang mosunod isip sakop niana nga korum: Boyd K. Packer, L. Tom Perry, Russell M. Nelson, Dallin H. Oaks, M. Russell Ballard, Richard G. Scott, Robert D. Hales, Jeffrey R. Holland, David A. Bednar, Quentin L. Cook, D. Todd Christofferson, ug Neil L. Andersen.

Kadtong uyon, palihug ipakita kini. Si bisan kinsa nga mosupak mahimong mopakita niini.

Gisugyot nga atong paluyohan ang mga magtatambag sa Unang Kapangulohan ug ang Napulog Duha ka mga Apostoles isip mga propeta, manalagna, ug tigpadayag.

Ang tanang uyon, palihug ipakita kini.

Ang dili uyon, kon aduna, sa samang paagi.

Elder Jay E. Jensen gi-released isip sakop sa Kapangulohan sa mga Korum sa Seventy.

Kadtong moapil namo sa paghatag og pasalamat, palihug ipakita kini.

Gisugyot nga atong paluyohan si Elder Craig C. Christensen isip sakop

sa Kapangulohan sa mga Korum sa Seventy.

Ang tanang uyon, palihug ipakita kini.

Kadtong supak, kon aduna.

Gisugyot nga atong i-release uban sa pasalamat alang sa iyang maayo kaayo nga pagserbisyo si Elder Marlin K. Jensen isip Church Historian and Recorder.

Ang tanang uyon, palihug ipakita kini.

Gisugyot nga atong paluyohan si Elder Steven E. Snow isip Church Historian and Recorder.

Ang tanang uyon, palihug ipakita kini.

Dunay supak.

Gisugyot nga atong i-release si Elder Keith K. Hilbig, Jay E. Jensen, Marlin K. Jensen, ug Octaviano Tenorio isip mga sakop sa Unang Korum sa Seventy ug itudlo sila isip emeritus nga mga General Authority.

Gisugyot nga atong i-release si Elder Keith R. Edwards ug Larry W. Gibbons isip mga sakop sa Ikaduhang Korum sa Seventy.

Kadtong buot nga moapil kanamo sa pagpasalamat niining mga Kaigsoonan sa ilang maayo kaayo nga serbisyo, palihug ipakita kini.

Gisugyot nga atong paluyohan ang ubang mga General Authority, mga Area Seventy, ug kinatibuk-ang mga kapangulohan sa auxiliary ingon nga naglangkob karon.

Kadtong uyon, palihug ipakita kini.

Ang supak mahimong mopakita niini.

Salamat, mga kaigsoonan, sa inyong mapaluyohong boto, sa inyong hugot nga pagtuo, debosyon, ug mga pag-ampo. ■

Ni Elder L. Tom Perry

Sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

Pagkahimong Matarung nga mga Ginikanan

Adunay daghang paagi nga ang matarung nga ginikanan masuportahan sa pagtudlo sa ebanghelyo ni Jesukristo ngadto sa ilang mga anak.

Midangat ko sa espesyal nga hitabo sa miaging summer—sa ika-90 nakong adlawng natawhan. Kon moabut ang dakong hitabo sa imong kinabuhi, makatabang ang pagpamalandong sa mga nangaging hitabo ug mga kasinatian. Kamong mga batan-on nga nagpaminaw karon o nagbasa niini tingali dili kaayo makadayeg sa 90 ka tuig nga kinabuhi, apan sukad sa akong pagkatawo, ang edad sama niini nga gidugayon giisip nga dakong kalamposan. Matag adlaw mapasalamat ko sa Langitnong Amahan sa taas nakong kinabuhi.

Daghan ang nausab sa tibuok nakong kinabuhi. Akong nakita ang kalamboan sa industriya ug sa panahon sa impormasyon. Daghang mga sakyanan, telepono, ug eroplano nga talagsaong kalamboan sa akong pagkabatan-on. Karon ang atong pagpangita, pakigbahin, ug paggamit sa impormasyon kanunayng nausab. Sa akong edad natingala ko sa paspas nga kausaban sa atong kalibutan.

Daghang imbensyon karon nagdasig sa imahinasyon sa paghimong maayo sa atong kinabuhi.

Pinaagi sa paspas nga kausaban nga atong nasinati, tinuoray kitang nag-ampo ug naglihok sa pagsiguro nga ang mga mithi sa ebanghelyo ni Jesukristo molahutay. Ang uban niini nameligro na nga mawala. Nag-una sa lista niini nga mga mithi ug, ang unang target sa kaaway, mao ang kabalaan sa kaminyoon ug kamahinungdanon sa mga pamilya. Kini ang angkla ug luwas nga kadunggoan sa panimalay diin ang matag anak sa mahigugmaong Langitnong Amahan maimpluwensya sa kaayo ug maangkon ang mahangturong mga mithi.

Ang akong pamilya, nga nagpaabut sa selebrasyon sa akong ika-90 nga tuig sa kinabuhi, mitabang nako nga mahinumdom ug magpasalamat sa daghan nakong kasinatian. Sama sa akong mga pag-umangkon nga nagkolekta sa akong mga sulat nga akong nasulat para sa akong mga ginikanan

dul-an na sa mga 70 ka tuig ang milabay gikan sa akong Marine outpost sa Saipan atol sa Ikaduhang Gubat sa Kalibutan.

Usa niini nga sulat nakaagni kanako. Sulat kini para sa akong mama aron mabasa sa Mother's Day niadtong 1945. Akong ipakigbahin ang pipila diha ninyo nga unta inyong makita nganong mapasalamat ko sa mahigugmaong amahan ug inahan tungod sa mga leksyon gikan nila nga akong nakat-unan. Sila ang talagsaon nakong ehemplo sa matarung nga ginikanan kinsa mihimo sa ilang kaminyoon ug pag-atiman sa mga bata nga labing unang prayoridad.

Ang akong 1945 nga sulat sa Mother's Day nag-ingon:

“Minahal nga Mama,

“Sa miaging upat ka tuig wala gayud koy swerte nga magsaulog sa Mother's Day nga layo nimo. Matag tuig gusto kong makig-uban nimo ug sultihan sa kadako sa akong gugma ug paghunahuna kanimo, apan kay imposible na usab, buhaton nako ang sunod nga pinakamaayong butang nga mao ang pagsulat kanimo.

“Niining tuiga labaw sa uban akong nakita kon unsa ang nahimo kanako sa pagkaangkon og talagsaong inahan. Una sa tanan, gimingaw ko sa gagmayng butang nga imong gibuhat nako. Sa matag bangon nako sa buntag, di ko mabalaka kon naa ba koy limpyong sinina ug limpyong medyas. Ang ako rang buhaton mao ang pag-abli sa drawer ug naa ra kini. Sa pagpangaon nahibalo ko nga naa kanunay ang akong ganahan nga maayong pagka andam. Sa gabii nahibalo ko nga limpyo ang hapin sa akong higdaanan ug hustong gibag-on sa habol aron komportable ko. Ang pagpuyo sa panimalay makalipay kaayo.”

Sa pagbasa nako sa unang duha ka paragraf sa sulat, nakalitan ko sa kasentimental niini nga paminawon. Tingali kay naa ra ko sa tent ug magmoskitero pagkatulog sa teheras sa kampo maong nakahunahuna ko sa espesyal nakong balay.

Ang akong sulat nagpadayon:

“Apan mas lawom ang gugma ko nimo tungod sa ehemplo nga imong

gipakita. Makalingaw kaayo ang atong kinabuhi sa pamilya nga gusto ka namong sundon, aron magpadayon pinaagi sa pagsinati sa samang kalipay nga among gitagamtam sa gagmay pa mi. Kanunay mi nimong dad-on sa bungtod, ug buhaton nimo ang tanan gikan sa pagsaka og bungtod ngadto sa pakigdula og bola kanamo. Kamo si Papa wala gayud magbakasyon nga kamo ra. Ang pamilya kanunay ninyong kauban. Karon nga layo nako gusto kong maghisgot sa akong kinabuhi sa balay tungod kay makalingaw kini. Di nako ikabaliwala ang imong gipangtudlo kay moingon unya sila nga ang akong mga aksyon magpakita sa imong kinaiya. Ang kinabuhi dakong hagit kanako nga mahimong takus nga tawagong anak ni Nora Sonne Perry. Mapagarbuhon ko ani nga titulo, ug unta kanunay kong angayan niini.

“Unta sa sunod tuig magkauban ta aron ipakita ko nimo ang nindot nga akong giplano nga ipakita inig ka Mother’s Day sulod sa milabay nga upat ka tuig.

“Hinaut nga ang Ginoo manalangin kanimo sa tanang maanindot nga butang nga imong gihimo niining gubot nga kalibutan.

“Nagmahal, Tom”¹

Sa pagbasa nako og usab sa sulat, gitan-aw sab nako ang kultura sa pamilya, ward, stake, ug komunidad diin ko nagdako.

Ang kultura mao ang paagi sa kinabuhi sa katawhan. Dunay lahi nga kultura sa ebanghelyo, hut-ong sa mithi ug ekpektasyon ug praktis nga komon sa tanang miyembro sa Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw. Ang kultura sa ebanghelyo, o paagi sa kinabuhi, nag-gikan sa plano sa kaluwasan, sa mga sugo sa Dios, ug mga pagtulun-an sa buhing mga propeta. Makita kini sa atong paagi sa atong pagpatubo og mga pamilya ug sa atong indibidwal nga kinabuhi.

Ang unang instruksyon kang Adan sa mortal niyang responsibilidad anaa sa Genesis 2:24: “Tungod niini ang lalaki magabiya sa iyang amahan ug sa iyang inahan, ug moipon siya sa iyang asawa: ug sila mahimong usa ka unod.”

Ang paghiusa sa lalaki ug babaye sa legal ug subay sa balaod nga kaminyoon dili lamang pagpangandam sa umaabut nga henerasyon aron mapanunod ang yuta, apan nagdala usab sa dakong kalipay ug katagbawan nga ania sa mortal nga kasinatian. Tinuod gayud kini kon ang mga gahum sa priesthood mopahayag sa

kaminyoon alang niini nga panahon ug sa kahangturan. Ang mga bata nga matawo sa ingon nga kaminyoon dunay kasiguroan nga wala sa uban.

Ang mga leksyon sa panimalay sa matarung nga mga ginikanan nagka-importante sa kalibutan karon, diin nagkagrabe ang impluwensya sa kaaway. Nahibalo ta, naningkamot siya sa pagbungkag sa pinakapundasyon sa atong katilingban—ang pamilya. Sa inantigo ug maampingong pagtakuban, moataki siya sa pasalig sa pamilya sa tibuok kalibutan ug pagguba sa kultura ug pakigsaad sa matinud-anong mga Santos sa Ulahing mga Adlaw. Ang ginikanan kinahanglang modesider nga ang pagtudlo diha sa panimalay sagrado ug importanting responsibilidad. Samtang ang ubang mga institusyon sama sa simbahan ug eskwelahan makatabang sa mga ginikanan sa “pagbansay sa bata diha sa dalan nga [iyang] agian” (Proverbio 22:6), kini nga responsibilidad anaa gayud sa mga ginikanan. Sumala sa importanting plano sa kalipay, ang matarung nga mga ginikanan ang gisaligan sa pag-amuma ug pagpauswag sa mga anak sa Langitnong Amahan.

Sa talagsaon natong pagkatinugyanan nga ginikanan, naay daghang paagi nga ang matarung nga ginikanan

masuportahan sa pagtudlo sa ebanghelyo ni Jesukristo ngadto sa ilang mga anak. Mosugyot ko og lima ka butang sa mga ginikanan aron makahimo og lig-ong kultura sa pamilya:

Una, ang mga ginikanan makaampo, makapangayo sa Mahangturong Amahan sa pagtabang nila sa paghigugma, pagsabut, ug paggiya sa Iyang mga anak.

Ikaduha, maghimo sila og pagampo sa pamilya, magtuon sa kasulatan, ug mag-family home evening ug kanunay dungang mangaon, himoon ang pagpanihapon nga panahon sa pag-istoryahay ug pagtudlo sa mga mithi.

Ikatulo, makadawat og suporta sa Simbahan ang mga ginikanan, sa pakig-istorya sa mga magtutudlo sa Primary, mga lider sa kabatan-onan, ug kapangulohan sa klase ug sa korum. Pinaagi sa pakig-istorya niadtong gitawag ug gi-set apart alang sa ilang mga anak, makahatag ang mga ginikanan sa importanting panabut ug espesyal nga panginahanglan sa bata.

Ikaupat, ang mga ginikanan mopakigbahin kanunay ngadto sa ilang mga anak sa ilang pagpamatuod, pasaligon sila sa pagsunod sa mga sugo sa Dios, ug mosaad sa mga panalangin nga gisaad sa Langitnong Amahan ngadto sa matinud-anong mga anak.

Ikalima, maorganisar nato ang atong pamilya basi sa klaro, yanong mga lagda sa pamilya ug ekpektasyon, maayong tradisyon sa pamilya ug mga ritwal, ug “pinansyal sa pamilya,” diin ang mga bata dunay buluhaton sa balay ug makakwarta aron makakat-on sa pagbadyet, pagtigom, ug pagbayad og ikapulo gikan sa ilang kita.

Kini nga sugyot alang sa paghimo og mas lig-ong *kultura sa pamilya* mahiuyon sa kultura sa Simbahan. Ang atong nalig-on nga kultura sa pamilya usa ka proteksyon sa atong mga anak gikan sa “nagdilaab nga mga pana sa kaaway” (1 Nephi 15:24) nga nasukip sa kultura sa kaedad, sa kalingawan ug sa kultura sa mga artista, sa kultura sa credit ug entitlement, ug sa kultura sa Internet ug media nga sila kanunayng nabantang. Ang lig-on nga kultura sa pamilya makatabang

sa atong mga anak nga “magpuyo sa kalibutan” ug dili “iya sa kalibutan” (Juan 15:19).

Gitudlo ni Presidente Joseph Fielding Smith: “Katungdanan sa mga ginikanan ang pagtudlo sa ilang mga anak niining makaluwas nga mga baruganan sa ebanghelyo ni Jesukristo, aron mahibalo nganong bunyagan sila ug sila mobati sa tinguha nga magpadayon sa pagsunod sa mga sugo sa Dios human sila mabunyagan, aron makabalik sila sa iyang presensya. Kamoo ba, buotan kong kaigsoonan, gusto nga ang inyong pamilya, mga anak; kamoo ba, gustong mabugkos sa inyong amahan ug inahan . . . ? Kon mao, kinahanglan ninyong sugdan ang pagtudlo sa gamay pa. Tudloan ninyo pinaagi sa ehemplo ug sa pagtulun-an.”²

Ang pamahayag sa pamilya nag-ingon:

“Ang bana ug asawa adunay ligdong nga kapangakohan sa paghigugma ug pag-amuma alang sa usag usa ug alang sa ilang mga anak. ‘Ang mga kabataan mao ang panulundon sa Ginoo’ (Salmo 127:3). Ang mga ginikanan adunay sagrado nga katungdanan sa pag-amuma sa ilang mga anak sa paghigugma ug pagkamatarung, sa pagsangkap alang sa ilang

pisikal ug espirituhanon nga mga panginahanglan, ug sa pagtudlo kanila sa paghigugma ug pag-alagad sa usag usa, pagsunod sa mga sugo sa Dios, ug kinsa mosunod sa mga balaod sa ilang nasud bisan asa sila magpuyo.

“ . . . Pinaagi sa balaan nga plano, ang mga amahan mao ang mangulo sa ilang mga pamilya diha sa gugma ug sa pagkamatarung ug may kapangakohan sa pagsangkap sa mga kinahanglanon sa kinabuhi ug sa pagpanalipod sa ilang mga pamilya. Ang unang mga kapangakohan sa mga inahan mao ang pag-atiman sa ilang mga anak. Niining sagrado nga mga kapangakohan o responsibilidad, ang mga amahan ug mga inahan adunay katungdanan sa pagtabang sa usag usa ingon nga magkauban.”³

Nagtuo ko nga pinaagi sa balaan nga plano nga ang tahas sa pagkainahan nagpasabut sa pag-amuma ug pagtudlo sa sunod nga henerasyon. Apan nindot tan-awon kon ang mga bana ug asawa naningkamot sa tinuod nga panag-uban diin gitingob ang ilang impluwensya ug may epektibong pagsultihanay sa ilang mga anak ug ngadto sa ilang anak.

Ang grabe nga kadautan batok sa atong mga anak mas maliputon ug mas milig-on kaysa kaniadto. Ang paghimo og lig-ong kultura sa pamilya makadugang og ang-ang sa panalipod alang sa atong mga anak, makapanalipod nila gikan sa kalibutanong mga impluwensya.

Manalangin ang Dios kaninyong matarung nga mga inahan ug mga anahan sa Zion. Iyang gisalig kaninyo ang Iyang mahangturong mga anak. Isip mga ginikanan, nakig-partner kita, sa Dios sa pagpahinabo sa Iyang buhat ug himaya diha sa Iyang mga anak. Sagrado nato nga katungdanan sa pagbuhat sa atong labing maayo. Niini ako mopamatuod sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Mother's Day letter gikan ni L. Tom Perry ngadto sa iyang inahan, gipadala gikan sa Saipan, pinitbahan og Mayo 3, 1945.
2. Joseph Fielding Smith, sa Conference Report, Okt. 1948, 153.
3. “Ang Pamilya: Usa ka Pamahayag ngadto sa Kalibutan,” *Liahona*, Nob. 2010, 129.

Ni Elder M. Russell Ballard

Sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

Magmatinguhaong Moapil

Ang importanting mga butang mahinabo ug ang bug-at mogaan tungod sa paningkamot sa daghang mga kamot nga “matinguhaon nga moapil diha sa usa ka maayo nga katuyoan.”

Elder Perry, paminaw nako ikaw ang kinabataan nga 90 anyos sa tibuok Simbahan. Nabantayan ninyo giunsa niya paglukso gikan sa iyang lingkuranan.

Minahal kong mga kaisugan, matag kaon nako og presko, hinog sa punoan nga tamatis o hinog, lami nga peach gikan sa punoan, mahinumduman nako 60 ka tuig na ang milabay nga ang akong amahan nanag-iyang og gamayng tamnanan sa peach sa Hollanday, Utah. Nagbutang siya og mga balay sa putyukan didto aron maniba sa mga bulak sa peach nga sa dili madugay motubo sa dako, lamian kaayo nga mga peach.

Pinangga ni Papa ang iyang buotan nga mga putyukan ug nahibulong sa paagi nga ang liboan niini nagtinabangay paghimo sa nectar gikan sa mga bulak sa iyang peach ngadto sa tam-is nga dugos—usa sa labing makapahimsog nga pagkaon sa kinaiyahan. Gani, ang mga nutritionist nag-ingon kanato nga kini usa sa mga pagkaon nga anaa ang tanan nga sustansya—mga enzyme, bitamina, mineral, ug tubig—gikinahanglan sa pagpatunhay sa kinabuhi.

Ang akong amahan naningkamot nga iapil ko sa iyang trabaho sa mga balay sa putyukan, apan lipay kaayo ko nga pasagdan siya nga moatiman sa iyang mga putyukan. Hinoon, sukad niadtong mga adlaw, mas nakat-on ko bahin sa kinadak-ang balay sa putyukan—usa ka colony nga may 60,000 ka mga putyukan.

Ang mga putyukan ganahan nga maniba, motigum sa nectar, ug mohimong dugos sa nectar. Kini ang ilang

talagsaong tinguha nga napatik sa ilang pagkanilalang sa atong Tiglalang. Gibana-bana nga aron makahimo og usa ka libra (0.45 kg) nga dugos, ang sagad nga gidaghanon sa 20,000 ngadto sa 60,000 ka putyukan kinahanglang makabisita sa minilyon ka mga bulak ug makalibut og kaduha sa kalibutan. Sa mubo niini nga kinabuhi sa pipila lang ka semana ngadto sa upat ka bulan, ang natampo nga dugos sa usa ka putyukan sa balay niini ikadose ra nga bahin sa kutsarita.

Bisan og daw walay pulos kon itandi sa kinatibuk-an, ang ikadose nga bahin sa kutsarita nga dugos sa matag putyukan importante sa kinabuhi sa putyukan. Ang mga putyukan nagsalig sa usag usa. Ang buhat nga bug-at ra kaayo sa pipila ka putyukan migaan kay ang tanang putyukan matinud-anong mihimo sa ilang bahin.

Ang balay sa putyukan nahimong importanting simbolo sa kasaysayan sa atong Simbahan. Atong nasayran sa Basahon ni Mormon nga ang mga Jaredite nagdala og mga dugos sa ilang pagbiyahe (tan-awa sa Ether 2:3) padulong sa Amerika liboan ka tuig na ang milabay. Si Brigham Young mipili sa balay sa putyukan isip simbolo sa pag-awhag ug pagdasig og nagkahiusang kusog nga kinahanglanon sa mga pioneer aron himoon ang disyertong yuta nga naglibut sa Great Salt Lake ngadto sa mabungahong walog nga aduna kita karon. Kita ang nakapahimulos sa ilang nagkahiusang panglantaw ug kakugi.

Ang simbolo nga balay sa putyukan makita sa sulod ug sa gawas sa daghan natong mga templo. Kining akong gibarugan hinimo sa kahoy nga walnut nga gitanom sa luyo sa balay ni Presidente Gordon B. Hinckley ug giadornohan og kinulit nga balay sa putyukan.

Tanan niining simbolo nagpakita og usa ka kamatuoran: ang importanting mga butang mahinabo ug ang bug-at mogaan tungod sa paningkamot sa daghang mga kamot nga “matinguhaon nga moapil diha sa usa ka maayo nga katuyoan” (D&P 58:27). Hunahunaa unsay mahimo sa minilyon ka mga Santos sa Ulahing mga Adlaw sa kalibutan kon kita molihok sama sa mga putyukan sa atong gi-focus, naghiusang pasalig ngadto sa mga pagtulun-an ni Ginoong Jesukristo.

Ang Manluluwas nagtudlo nga ang una ug dakong sugo mao:

“Higugmaa ang Ginoo nga imong Dios sa tibuok mong kasingkasing, ug sa tibuok mong kalag, ug sa tibuok mong salabutan. . . .

“Ug ang ikaduha sulosama ra, nga mao kini, Higugmaa ang imong silingan sama sa imong kaugalingon.

“Niining duha ka mga sugo nagasukad ang tibuok nga kasugoan ug ang mga propeta” (Mateo 22:37, 39–40).

Ang pulong sa Manluluwas yano—apan ang kahulugan niini lawom ug importante kaayo. Kinahanglang higugmaon nato ang Dios ug magpakabana sa atong mga silingan sama sa atong kaugalingon. Hunahunaa unsay kaayohan nga atong mahimo sa kalibutan kon kitang tanan, magkahiusa isip sumusunod ni Kristo, matinguhaon ug

daling motubag sa panginahanglan sa uban ug moserbisyo niadtong naglibut nato—atong mga pamilya, mga higala, mga silingan, isigkatawo.

Sama sa Sulat ni Santiago, ang pagserbisyo mao gayud ang kahulugan sa relihiyon nga putli (tan-awa sa Santiago 1:27).

Nakabasa kita bahin sa serbisyo nga nahatag sa mga miyembro sa Simbahan sa tibuok kalibutan ug ilabi na ang humanitarian service nga gihatag panahon sa krisis—sunog, baha, bagyo ug buhawi. Kining labing gikinahanglan ug gipasalamatan nga pagtubag sa emerhensya kinahanglan gayung magpadayon isip paagi sa pagtambayayong sa alantuson sa usag usa. Apan unsa man sa atong matag adlaw nga kinabuhi? Unsay natigum nga resulta sa ginagmay, nga buhat sa kalooy nga atong gihimo matag adlaw tungod sa atong kinasingkasing nga Kristohanong gugma alang sa uban? Dili madugay kini adunay makapausab nga epekto sa tanang anak sa atong Langitnong Amahan pinaagi sa paghatag sa Iyang gugma pinaagi nato. Ang atong gubot nga kalibutan nagkinahanglan niining gugma ni Kristo karon labaw pa kay sa kaniadto, ug mas kinahanglanon kini sa umaabut nga katuigan.

Kining yano, matag adlaw nga buhat sa pagserbisyo daw dili kaayo dako kon kini lang, apan kon sa tiningub mahisama kini sa ikadose nga bahin sa kutsarita nga dugos nga natampo sa usa ka putyukan sa balay niini. Adunay gahum sa atong gugma alang sa Dios ug sa iyang mga anak, ug kon kana nga gugma mapakita sa

minilyon ka buhat sa Kristohanong kamabination, kini mopatam-is ug mo-suporta sa kalibutan og makapatunhay sa kinabuhi nga nectar sa pagtuo, paglaum, ug gugmang putli.

Unsay kinahanglan nato aron mahimong sama sa maunungon nga mga putyukan ug himoon kanang kamaunungon nga bahin sa atong pagkatawo? Daghan nato ang kugihan nga motambong sa atong mga miting sa Simbahan. Naghimo kita sa atong mga calling ug ilabi na kon Dominggo.

Angay gayud kanang dayegon. Apan ang atong hunahuna ug kasingkasing sama ba ka matinguhaon nga moapil sa maayo nga mga butang sa tibuok semana? Kita ba naghimo lang sa atong katungdanan, o tinuod kita nga nakabig sa ebanghelyo ni Jesukristo? Unsaon nato pagpatubo sa liso sa pagtuo nga giumumahan sa atong hunahuna ug lawom kining itanom sa himsog nga yuta sa atong mga kalag? Unsaon nato paghimo ang dakong kausaban sa kasingkasing nga giingon ni Alma nga mahinungdanon sa atong mahangturong kalipay ug kalinaw? (tan-awa sa Alma 5:12–21).

Hinumdumi, ang dugos nagbaton sa tanan nga sustansya nga gikinahanglan sa pagpatunhay sa mortal nga kinabuhi. Ug ang doktrina ug ebanghelyo ni Kristo lang ang paagi nga maangkon ang kinabuhing dayon. Gawas lamang kon ang atong pagpamatuod motubo ngadto sa espirituhanong pagsabut nga ang atong tinguha sa paghigugma ug pagserbisyo mahimong sama sa Manluluwas. Niini lamang, nga kita mahimong tinuoray nga nakabig nga mga disipulo ni Kristo nga gigamhan sa Espiritu aron sa pag-impluwensya sa atong isigkatawo.

Kon ang atong kasingkasing dili na mapahimutang sa mga butang niining kalibutan, dili na kita maninguha sa pasidungog sa mga tawo o magtinguha lang sa pagtagbaw sa atong garbo (tan-awa sa D&P 121:35–37). Apan, atong sundon ang Kristohanon nga mga kinaiya nga gitudlo ni Jesus:

- Kita malumo ug maaghup ug mainantuson (tan-awa sa D&P 121:41).
- Kita mabination, walay

pagpakaaron-ingnon o pagpanglimbong (tan-awa sa D&P 121:42).

- Mobati kita og gugmang putli ngadto sa tanan nga mga tawo (tan-awa sa D&P 121:45).
- Ang atong hunahuna mahiyason (tan-awa sa D&P 121:45).
- Kita wala nay tinguha sa paghimo og dautan (tan-awa sa Mosiah 5:2).
- Ang Espiritu Santo mao ang atong kauban kanunay, ug ang mga doktrina sa priesthood modagayday sa atong mga kalag sama sa mga yamog gikan sa langit (tan-awa sa D&P 121:45–46).

Karon, mga kaigsoonan, wala ko nag-awhag og sobra nga panatismo sa relihiyon. Sukwahi hinoon niini! Nagsugyot lang ko nga batunan nato ang sunod nga lakang sa hingpit nga pagkakabig sa ebanghelyo ni Kristo pinaagi sa pagtuhop sa ebanghelyo sa atong kasingkasing ug kalag aron kita mobuhat ug magpuyo nga makanunayon—ug may kaligdong—sa atong giangkong nga gituohan.

Kining kaligdong mopayano sa atong kinabuhi ug mopalambo sa atong kasensitibo sa Espiritu ug sa panginahanglan sa uban. Magdala kini og kalipay sa atong kinabuhi ug kalinaw sa atong kalag—ang matang sa kalipay ug kalinaw nga moabut nato kon naghinulsol kita sa atong mga sala

ug nagsunod sa Manluluwas pinaagi sa pagtuman sa Iyang mga sugo.

Unsaon nato paghimo niining kausaban? Unsaon nato nga kining gugma ni Kristo matisok sa atong kasingkasing? Adunay usa ka yanong buhat nga makahimo og kalainan sa matag miyembro sa Simbahan, lakip kaninyo mga batang lalaki ug mga babaye, mga batan-on, mga single adult, ug mga amahan ug mga inahan.

Kanang yanong buhat mao: Sa inyong pag-ampo sa buntag matag adlaw, pangayo sa Langitnong Amahan nga giyahan kamo nga makakita og oportunidad sa pagserbisyo sa usa sa Iyang bililhong mga anak. Dayon lakaw tibuok adlaw nga ang inyong kasingkasing puno sa pagtuo ug gugma, mangita og tawo nga katabangan. Pag-focus niini, sama sa pag-focus sa mga putyukan sa mga bulak diin mokuha og nectar ug pollen. Kon buhaton ninyo kini, ang inyong espi-rituhanong kasensitibo molambo ug makakita kamo og mga oportunidad sa pagserbisyo nga sa una wala ninyo masayri nga posible.

Si Presidente Thomas S. Monson nagtudlo nga sa daghang higayon ang Langitnong Amahan motubag sa pag-ampo sa tawo pinaagi nato—pinaagi sa atong mabinationong mga pulong ug buhat—pinaagi sa atong yanong serbisyo ug gugma.

Ug si Presidente Spencer W. Kimball miingon: “Ang Dios makakita kanato, ug iya kita nga pagabantayan. Apan sa kasagaran ipaagi niya kini sa uban aron iyang mahatag ang atong mga panginahanglan. Busa, importante kaayo nga moserbisyo kita sa usag usa” (*Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: Spencer W. Kimball* [2006], 82).

Nasayud ko nga kon buhaton ninyo kini—sa balay, eskwelahan, trabahoan, ug simbahan—ang Espiritu mogiya ninyo, ug makaila kamo niadtong nanginahanglan og serbisyo nga kamo lang ang makahatag. Aghaton kamo sa Espiritu ug madasig sa pag-impluwensya sa kalibutan uban sa tiunay nga gugma ni Kristo ug sa Iyang ebanghelyo.

Ug hinumdumi, sama sa ikadose nga bahin sa kutsarita nga dugos nga natampo sa usa ka putyukan sa balay niini, kon atong hiusahon ang atong paningkamot sa liboan ug gani sa minilyon ka mainampoong paningkamot sa pagpakigbahin sa gugma sa Dios alang sa Iyang mga anak pinaagi sa Kristohanong pagserbisyo, paspas ang paglambo sa epekto sa kaayohan nga magdala sa Kahayag ni Kristo niining nagkangitngit nga kalibutan. Kon magkahiusa, magdala kita og gugma ug kalooy sa atong pamilya ug sa naginusara, sa kabus, sa nasubo, ug sa mga anak sa atong Langitnong Amahan nga nangita sa kamatuoran ug kalinaw.

Kini ang akong mapaubsanong pag-ampo, mga kaigsoonan, nga mangayo kita og inspirasyon sa atong pag-ampo matag adlaw nga makakita og tawo nga atong mahatagan og makahuluganong serbisyo, lakip ang serbisyo sa pagpakigbahin sa mga kamatuoran sa ebanghelyo ug atong mga pagpamatuod. Inighuman sa matag adlaw, makaingon kita og oo agig tubag sa pangutana: “May nahimo ba kong maayo sa kalibutan karon? May natabangan ba ko nga nanginahanglan?” (*Hymns*, no. 223).

Buhat kini sa Dios. Unta kita mohimo niini sa ingon ka matinud-anon sama sa gihimo sa maunungon nga mga putyukan, ako mapaubsanong nag-ampo sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

Siyudad sa Mexico, Mexico

Ni Elder Larry Echo Hawk
Sa Seventy

“Duol ngari Kanako, O Balay ni Israel”

Samtang kita moduol sa atong Manluluwas, si Jesukristo, ug maglimpyo sa atong kasingkasing, mahimo kitang mga instrumento sa pagpatuman sa gamhanang saad sa Basahon ni Mormon.

Miboluntaryo kog serbisyo sa United States Marine Corps atol sa Gubat sa Vietnam. Sa akong pag-abut sa Quantico, Virginia, alang sa unang pagbansay, nagbarug ko atubangan sa akong katre sa among barracks uban sa 54 ka mga recruit sa Marine Corps. Nailhan nako ang akong instruktur sa drill sa dihang iyang gipatiran ang pultahan sa barracks ug misulod nga namalikas.

Human niining makahadlok nga pagpaila, misugod siya sa usa ka tumoy sa barracks ug gipangutana og tagsa-tagsa ang mga recruit. Walay gisal-angan, ang instruktur sa drill makabiyabiy gyud sa kada recruit, sa lanog nga bulgar nga pinulongan. Hangtud sa katapusan sa linya napsinggitan niya ang kada marine sa tubag ingon sa gisugo: “Oo” o “Dili, Sarhentong Instruktur.” Dili kaayo makita kon unsa gyuy iyang gibuhay, tungod kay gipatindog kami nga ang among mga mata motan-aw nga diretso. Sa dihang turno na nako, akong namatikdan nga iyang gikuha ang akong bag ug giyabo ang mga sulod sa akong

higdaanan sa akong luyo. Gitan-aw niya ang akong mga butang, gipunit ang usa ka butang, ug mibalik sa pag-atubang kanako. Nangandam ko sa iyang atake. Iyang gigunitan ang akong Basahon ni Mormon. Nagpaabut ko nga iya kong singgitan, hinoon, mipaduol siya nako ug mihunghong, “Mormon ka ba?”

Ingon sa gisugo, misinggit ako, “Oo, Sarhentong Instruktur.”

Nagpaabut ako sa pinakangil-ad. Hinoon, mihunghong og kadiyot mipataas sa iyang kamot nga naggunit sa akong Basahon ni Mormon, ug sa hinay kaayo nga tingog, miingon siya, “Mituo ka ba niini nga libro?”

Pag-usab misinggit ako, “Oo, Sarhentong Instruktur.”

Niini nga punto nasiguro kong mobiyabiy siya nako mahitungod sa Basahon ni Mormon, apan nagbarug lamang siya nga hilum. Paglabay sa pipila ka gutlo mibalik siya sa akong higdaanan ug gihinay pagbutang ang akong Basahon ni Mormon. Unya mipadayon siyag lakaw lapas nako nga mipadayon sa pagbiyabiy ug

pagyubit og ngil-ad nga pulong sa tanang nahibilin nga mga recruit.

Kanunay akong nahibulong nganong wala ako apila sa isug nga Marine Corps nga sarhento nianang adlaw. Apan ako mapasalamaton sa walay pag-ukon-ukon, “Oo, ako miyembro sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw” ug “Oo, ako nasayud nga ang Basahon ni Mormon tinuod.” Kini nga pagpamatuod usa ka mahal nga gasa nga gihatag ngari nako pinaagi sa Espiritu Santo uban sa tabang sa duha ka misyonaryo ug sa tigtambag sa korum sa mga pari.

Sa dihang ako nag-edad og 14 anyos, duha ka misyonaryo, si Lee Pearson ug Boyd Camphuysen, mitudlo sa akong pamilya sa gipahiuli nga ebanghelyo ni Jesukristo, ug ako gibunyagan. Duha ka tuig ang milabay, ang akong tigtambag sa korum sa mga priest, si Richard Boren, mi-hagit nako sa pagbasa sa Basahon ni Mormon. Gidawat ko kana nga hagit, ug gibasa nako ang dili mokubos sa 10 ka pahina niini kada gabii hangtud ako nahuman.

Sa titulo sa Basahon ni Mormon, akong nabasa nga kini “gisulat ngadto sa mga Lamanite, kinsa mao ang mga salin sa balay ni Israel; ug ingon man usab ngadto sa Judeo ug Hentil.” Diha sa pasiuna sa Basahon ni Mormon: Lain nga Tugon ni Jesukristo, kini nag-ingon nga ang mga Lamanite “mao ang [punoan] nga mga kagikanan sa mga American Indian.” Samtang nagbasa ako sa Basahon ni Mormon, para kanako mahitungod kini sa akong mga kagikananang mga American Indian. Naghisgot kini sa katawhan, kabahin niini ng gihulagway nga mga “Lamanite,” kinsa mibalhin gikan sa Jerusalem ngadto sa “yuta sa saad” (1 Nephi 2:20) mga 600 B.C. Asoy kini sa pagpakigsandurot sa Dios niining karaang mga lumulupyong nahimutang sa mga kontinente sa Amerika. Kini naglakip og asoy sa pagpangalagad ni Jesukristo diha kanila human sa iyang Pagkabanhaw. Ang mga tudling sa Basahon ni Mormon nagsugyot nga sila tibulaagon sa tibuok mga kontinente sa Amerika ug sa mga isla

sa kasikbit nga kadagatan (tan-awa sa Alma 63:9–10). Ang ilang mga propeta nanagna nga daghang mga pundok sa mga Hentil sa kadugayan moabut niini nga yuta sa saad, ug ang kasuko sa Dios maanaa diha sa mga Lamanite, ug sila pagakatagon, pagasilotan ug hapit pagalaglagon (tan-awa sa 1 Nephi 13:10–14).

Ang amahan sa akong lolo si Echo Hawk, usa ka Pawnee nga Indian, natawo tunga-tunga sa mga 1800 sa unsay gitawag karon og Nebraska. Sa 19 anyos na ang iyang edad, ang mga katawhang Pawnee gipugos sa pagpabiya sa ilang 23-million acre (9.3 million ha) nga yutang natawhan aron sa pagpahiluna sa mga pumupuyo. Niadtong 1874 ang mga katawhang Pawnee gipalakaw og gatusan ka mga milya sa habagatan sa usa ka gilain gamay nga yuta nga nahimutang sa Oklahoma Indian nga Teritoryo. Ang populasyon sa mga katawhang Pawnee mius-os gikan sa labaw sa 12,000 ngadto sa minus pa sa 700 human sa ilang pag-abut sa Oklahoma. Ang mga Pawnee, sama sa ubang mga tribo, nakatag, nasilutan, ug hapit mahurot.

Ang Basahon ni Mormon adunay lainay nga mensahe sa mga kaliwat sa mga Lamanite, usa ka salin sa balay ni Israel. Gipahayag ni Nephi kini nga mensahe samtang naghubad sa

panan-awon sa iyang amahan kalabut niining ulahing mga adlaw. “Ug niana nga adlaw ang salin sa atong binhi masayud nga sila mga sakop sa balay ni Israel, ug nga sila mao ang mga katawhan sa pakigsaad sa Ginoo, ug unya sila masayud ug moabut sa kasayuran sa ilang mga katigulangan, ug usab sa kasayuran sa ebanghelyo sa ilang Manunubos, diin gipangalagad ngadto sa ilang mga amahan pinaagi kaniya; busa sila moabut sa kasayuran sa ilang Manunubos ug sa mga katuyoan sa iyang doktrina, nga sila masayud unsaon pagdangop ngadto kaniya ug maluwas” (1 Nephi 15:14).

Ang Basahon ni Mormon usa ka sagrado nga kasulatan. Kini naglangkob sa kahingpitan sa mahangturong ebanghelyo. Si Propeta Joseph Smith misulat nga ang “Basahon ni Mormon [mao] ang labing tukma sa bisan hain nga basahon dinhi sa yuta, ug ang sukaranan sa atong tinuohan, ug ang tawo labi nga maduol sa Dios pinaagi sa pagsunod sa iyang mga lagda, kay sa bisan hain nga basahon” (*Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: Joseph Smith* [2007], 64). Sa ingon, kini adunay mensahe alang sa tanang mga tawo sa kalibutan.

Isip 17 anyos nga batang lalaki nga nagbasa sa Basahon ni Mormon sa unang higayon, akong gipunting ang

saad diha sa Moroni: “Ug kon kamo makadawat niini nga mga butang, ako moawhag kaninyo nga kamo mangu-tana sa Dios, ang Amahan sa Kahang-turan, sa ngalan ni Kristo, kon kini nga mga butang dili ba tinuod; ug kon kamo mangu-tana sa kinasingkasing, uban sa tinuod nga katuyoan, nga may hugot nga pagtuo kang Kristo, siya mopakita sa kamatuoran niini nganha kaninyo, pinaagi sa gahum sa Espiritu Santo.” (Moroni 10:4).

Samtang nagluhod ako diha sa pag-ampo, nakadawat ako og gamhanang espirituhanon nga saksi nga ang Basahon ni Mormon tinuod. Kana nga saksi nagtabang kanako sa pagplano sa akong mga desisyon sa kinabuhi.

Nag-awhag ako sa tanang katawhan sa pagbasa sa Basahon ni Mormon Lain nga Tugon ni Jesukristo.

Ako naghangyo sa salin sa balay ni Israel, ang mga kaliwat sa katawhan sa Basahon ni Mormon, bisan asa kamo, sa pagbasa ug pagbasa og usab sa Basahon ni Mormon. Pagkat-on sa mga saad nga anaa sa Basahon ni Mormon. Pagsunod sa mga pagtulun-an ug ehemplo ni Jesukristo. Paghimo ug pagtuman sa mga pakigsaad uban sa Ginoo. Pagtinguha ug pagsunod sa giya sa Balaang Espiritu.

Tapuson nako uban sa mga pulong nga gipamulong ni Amaleki, laing propeta sa Basahon ni Mormon: “Ug karon, akong hinigugma nga mga kagsoonan, ako manghinaut nga kamo kinahanglang moduol ngadto kang Kristo, kinsa mao ang Usa nga Balaan sa Israel, ug moambit sa iyang kaluwasan, ug sa gahum sa iyang katubsan. Oo, duol ngadto kaniya, ug ihalad ang inyong tibuok nga mga kalag ingon nga usa ka paghalad ngadto kaniya, ug pagpadayon diha sa pagpuasa ug pag-ampo, ug paglahutay hangtud sa katapusan; ug ingon nga ang Ginoo buhi kamo maluwas” (Omni 1:26).

Samtang kita moduol sa atong Manluluwas, si Jesukristo, ug maglimpyo sa atong kasingkasing, mahimo kitang mga instrumento sa pagpatuman sa gamhanang saad sa Basahon ni Mormon. Niini ako mopamatuod diha sa sagradong pangalan ni Jesukristo, amen. ■

Ni Elder Robert C. Gay
Sa Seventy

Unsa May Ikahatag sa Tawo nga Arang Ikabawi Niya sa Iyang Kinabuhi?

Kinahanglang biyaan ang tanan natong sala, gamay o dako, alang sa ganti nga kinabuhing dayon sa Amahan.

Ang Manluluwas nangutana sa Iyang mga tinun-an: “Unsa May Ikahatag sa Tawo nga Arang Ikabawi Niya sa Iyang Kinabuhi?”¹

Mao ning pangutanaha ang gitudlo sa akong amahan nga hunahunaon gayud dugay na. Sa akong pagdako, gitahasan ko sa akong ginikanan og buhaton diha sa balay ug gibayaran ko sa pagtrabaho. Gamiton nako ang kwarta nga kapin sa 50 sentabos kada semana sa pagtan-aw og sine. Kaniadto ang sine tag-25 sentabos alang sa nag- edad og 11. Mabinlan ko og 25 sentabos alang sa candy, nga tag-5 sentabos ang buok. Sine unya duna pay lima ka candy! Wala nay makalabaw pa niini.

Maayo ra ang tanan hangtud nag-12 na ko. Milinya ko usa ka hapon niana, akong naamguhan nga ang bayad sa 12 anyos tag-35 sentabos na, buot pasabut tulo na lang ka candy. Dili pa andam niana nga pagkunhod, mirason ko, “Pareho ra gihapon akong

tan-awon kay sa miaging semana.” Mitikang ko ug nangayo og tag 25 sentabos nga tiket. Wa mokihol ang cashier, ug nakapalit ko sa naandang lima ka candy imbis tulo na lang unta.

Nakabilib sa akong nahimo, midali dayon kog uli aron sultihan si papa sa dako nakong puntos. Dihang gisulti nako ang tanan, wala siya motingog. Sa nahuman na ko, gitan-aw ko niya ug miingon, “Anak, ibaligya ba nimo ang imong kalag sa usa ka sinsilyo?” Midulot ang pulong sa akong kasing-kasing nga 12 anyos. Leksyon kadto nga dili nako hikalmantan.

Mga tuig human adto gihatag nako ang samang pangutana sa dili kaayo aktibo nga Melchizedek Priesthood. Maayo siya nga tawo nga nahigugma sa iyang pamilya. Siya, dugay na kaayong wala magsimba. Duna siyang mga anak nga may talento nga midula sa elite travel sports team nga mag-praktis ug magdula ma-Dominggo.

Ang team daghan og daog sa national championship. Busa, gipahinumdu-man nako siya nga isip usa ka priesthood, gisaad nga kon palamboon niya ang panumpa ug pakigsaad sa priesthood, madawat niya “ang tanan nga iya sa [atong] Amahan.”² Dayon nangutana ko, “Ang championship labaw ba og kantidad kay sa tanan nga iya sa Amahan?” Hinay siyang mitubag, “may punto ka” dayon miiskedyul siya og oras nga mobisita sa bishop.

Karon dali ra tang madani sa kalibutanong butang—bisan og maayo ang intensyon. Ang tuyo sa kalibutan mao ang pagpugos nga “[motan-aw] ka lapas sa tumong.”³ Bag-o lang may nangutana, “Ang usa ka yarok problema ba?” Mailhan ba ninyo nga pangutana kana sa kaaway? Si Cain nangutana, “Kinsa ang Ginoo nga kinahanglan ako makaila kaniya?”⁴ ug nawala iyang kalag. Kon mangatarungan sa gagmayng sala, midaug si Satanas. Sa usa ka botelyang gatas,⁵ sayop nga ngalan,⁶ sud-ang sinabawan,⁷ nahaylo ni Satanas ang katungod sa pagkapanganay.

Kon atong ikonsiderar ang sinsilyo o national-championship nga bugti sa atong kinabuhi, mahimo kitang mangatarungan, sama ni Cain, o motugyan sa kabubut-on sa Dios. Wala kini mangutana kon kita naghimo ba sa mga butang nga angayang korhian, kay kana kanunay man. Kondili, ang pangutana mao ni, kita ba “mouk-ok” o “mohuman” sa tawag sa paghimo sa kabubut-on sa Amahan?⁸

Kalipay sa Ginoo ang atong pagkamatarung apan naghangyo nato sa padayong paghinulsol ug kamatug-tanon. Sa Biblia atong mabasa nga ang tighupot sa sugo, ang adunahang batan-on miadto sa Manluluwas ug nangutana unsay gikinahanglan alang sa kinabuhing dayon. Milakaw siyang nagsubo sa pag-ingon sa Manluluwas, “Kulang kag usa ka butang: . . . ibaligya ang imong tanang butang.”⁹

Ug, laing adunahan usab apan kalibutanong tawo, hari sa Lamanite, amahan ni Lamoni, ang may samang pangutana kabahin sa kinabuhing dayon, miingon: “Unsa ang akong buhaton nga ako mahimo nga matawo sa Dios, nakaangkon niining daotan nga

espiritu nga malangkat gikan sa akong dughan, ug makadawat sa iyang Espiritu[?] . . . ako mobiya sa akong gingharian, aron ako mahimo nga makadawat niining dako nga hingpit nga kalipay.”¹⁰

Nahinumdom ba mo sa tubag sa Ginoo sa hari pinaagi sa Iyang sulu-goong si Aaron? “Kon ikaw maghinulsol sa tanan nimo nga mga sala, ug moyukbo sa atubangan sa Dios, ug motawag sa iyang ngalan sa hugot nga pagtuo, matuohon nga ikaw makadawat, niana ikaw makadawat sa paglaum diin ikaw nagtinguha.”¹¹

Dihang nasabtan sa hari ang gikinahanglang sakripisyo, nagpaubos siya ug mihapa ug nag-ampo, “O Dios, . . . ug ako mobiya sa tanan kong mga sala aron makaila kanimo.”¹²

Mao ni ang balus nga gipangayo kanato sa Manluluwas: Kinahanglang biyaan ang tanan natong sala, gamay o dako, alang sa ganti nga kinabuhing dayon sa Amahan. Kalimtan ang pagpangatarungan, mga rason, mga pagdepensa, pag-unya-unya, pagpa-kaaron-ingnon, garbo, mahukmanong

hunahuna, ug paghimog butang sa kaugalingong pagbuot. Magpalayo kita sa tanang kalibutanon ug dalhon kanato ang hitsura sa Dios diha sa atong panagway.¹³

Mga kaigsoonan hinumdumi, nga kini nga sugo dili lang paglikay sa paghimo og dautan. Sa naglihok nga kaaway kita usab kinahanglang dili “maghunahuna sa paglingkod.”¹⁴ Ang pagdala sa panagway sa Dios mao ang pagserbisyo sa uban. Dunay mga sala nga tinuyo dunay mga sala kay wala buhata ang angay, buntugon nato kana.

Samtang presidente sa misyon ko sa Africa, natudloan ko niining talagsaong kamatuoran. Padulong ko sa miting dihang nakita nako ang batang lalaki, nga naghilak og maayo sa daplin sa karsada. May tingog miingon nako nga, “Hunong ug tabangi siya.” Sa pagkadungog gayud nako, kalit nangatarungan ko: “Ayaw paghunong. Ma-late ka. Presiding officer ka ug dili mahimong ma-late.”

Pag-abut nako sa meetinghouse, mao gihapon ang tingog nga akong nadungog: “lakaw ug tabangi ang

batang lalaki.” Gihatag nako sa usa ka miyembro nga si Afasi ang yawe sa kotse ug gipakuha nako ang bata. Mga 20 minutos, may mipikpik sa akong abaga. Ang bata naa na sa gawas.

Mga 10 anyos ang iyang pangidaron. Among nahibaloan nga patay na iyang papa ug iyang mama napriso. Nagpuyo siya sa mga eskwater sa Accra nga may moatiman, mopakaon ug mohatag og katulgan. Agi og bayad, maglibod siya og buwad sa kadalanan. Apan human sa pagpamaligya, dihang gikuot iyang bulsa, duna diay kini buslot. Nawala tanan niyang halin. Si Afasi ug ako nahibalo nga kon mouli siyang walay kwarta, ingnon siyang bakakon, tingali bunalan, ug dayon bugawon ngadto sa karsada. Panahon kadto sa iyang kabalaka dihang siya akong nakita. Among gihupay ang iyang kahadlok, giilisan ang nawala, ug gibalik sa iyang tig-atiman.

Pag-uli nako nianang gabii, nakakat-on ko og duha ka talagsaong kamatuoran. Una, nasayud ko sama kaniadto nga ang Dios naghunahuna kada usa nato ug dili gayud mobiya nato; ug

ibilin ko ang akong pagsaksi nga kini ang tinuod nga Simbahan sa Dios, nga ang Manluluwas nangulo niini pinaagi sa Iyang propeta. Sa pangalan ni Jesu-kristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Mateo 16:26.
2. Doktrina ug mga Pakigsaad 84:38.
3. Jacob 4:14.
4. Moises 5:16.
5. Usa ka botelyang gatas nga daghan og cream maoy hinungdan sa lalis sa asawa ni Thomas B. Marsh ug ni Mrs. Harris, kinsa nagkasabut nga tipunon nila ang sangkap ug maghimo og keso. Dihang mireklamo si Mrs. Harris nga wala iapil ni Mrs. Marsh ang cream uban sa gatas ug gitago kini, mireklamo si Mrs. Harris, ug nag-away sila. Si Thomas Marsh midala sa nahitabo ngadto sa bishop, kinsa mipabor kang Mrs. Harris. Gikan ko sa bishop sa high council sa Unang Kapangulohan, tanan nagkasabut nga si Mrs. Marsh ang sayop. Nagmugna kini og babag kang Thomas Marsh ug sa mga Kaigsoonan. Human niana, mipamatuod si Thomas Marsh ngadto sa Missourian magistrate nga ang Mormons kontra sa estado sa Missouri. (Tan-awa sa George A. Smith, “Discourse,” *Deseret News*, Abr. 16, 1856, 44.)
6. Dihang si Propeta Joseph Smith mi-isyu sa tawag ni Simonds Ryder sa pagkamisyonaryo, si Ryder nakamatikod nga ang spelling sa gisulat nga pagpadayag “Rider”. Nasilo siya, hinungdan sa iyang pag-apostasiya ug miapil sa pagbutang og alkitran og balahibo sa propeta. Wala mahibalo si Ryder nga kasagaran idiktra ra ni Joseph Smith ang mga pagpadayag ngadto sa iyang mga eskriba ug walay labut sa spelling. (Tan-awa sa Milton V. Backman Jr., *The Heavens Resound: A History of the Latter-day Saints in Ohio, 1830–1838* [1983], 93–94; Donald Q. Cannon and Lyndon W. Cook, eds., *Far West Record: Minutes of The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, 1830–1844* [1983], 286.)
7. Sa Genesis 25 nakakat-on ta nga si Esau mibaligya sa iyang katungod sa pagkapanganay ngadto kang Jacob bugti sa “sud-ang sinabawan” (pan ug sabaw sa utan) (bersikulo 34).
8. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 19:18–19.
9. Tan-awa sa Marcos 10:21–22.
10. Alma 22:15.
11. Alma 22:16.
12. Alma 22:18.
13. Tan-awa sa Alma 5:14–19.
14. Alma 60:7.
15. Marcos 1:18.
16. Mateo 18:11.
17. Jacob 1:8.
18. Doktrina ug mga Pakigsaad 58:27.
19. Tan-awa sa Lucas 15:11–32.
20. Tan-awa sa Joseph Smith—Kasaysayan 1:15–16.
21. Neal A. Maxwell, *Deposition of a Disciple* (1976), 88.
22. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 19:38.

ikaduha, nga kita kinahanglang maminaw sa tingog sa Espiritu nga naa nato ug moadto “bisan asa kita paadtoon”¹⁵ bisan pa sa atong kahadlok o bisan unsa nga kalisud.

Usa ka adlaw nangutana ang mga tinun-an sa Manluluwas kinsa ang dako sa gingharian sa langit: Giingnan sila nga makabig, magpaubos, ug magma-sinugtanon sama sa bata. Miingon siya, “Ang anak sa Tawo mianhi sa pagluwas sa nawala.”¹⁶ Niana nga pulong, Iyang giklaro ang atong misyon. Kinahanglan kitang moluwas—sa nawala, sa ulahi, ug sa pinakaubos. Dili igo ang paglikay sa sala; kinahanglan kitang “mopas-an sa iyang krus”¹⁷ ug “matinguhaon nga moapil,”¹⁸ sa pagtabang nga makabig ang uban. Uban sa kalooy ug gugma atong gigakos ang nawala,¹⁹ manubag sa hilak sa mga ilo nga nalisang, sa mga pangamuyo sa nangitngitan ug nasubo,²⁰ ug mga tawag sa kasakit sa pamilyang nanginahanglan. “Wala kinahanglana ni Satanang nga mapareho ni Cain o ni Judas . . .,” miingon si Elder Neal A. Maxwell. “Gikinahanglan lamang niya ang pag-agni og tawo . . .

nga moingon nga walay kabilinggan.”²¹

Human sa bag-o lang nga kompe-rensya sa stake usa ka tin-edyer miduol nako ug nangutana, “Gihigugma ba ako sa Dios?” Hinaut nga ang atong mga kinabuhi nagmatuod nga ang Dios dili mobiya nato.

Sa pangutana nga, “Unsa may ikahatag sa tawo nga arang ikabawi niya sa iyang kinabuhi?” Gusto ni Satanang nga ibaylo ang atong kinabuhi sa candy ug mga championship niining kalibutan. Nanawag ang Manluluwas, nga walay bayad, sa pagbaylo sa atong sala, modala kanato sa Iyang panagway, ug isulod sa kasingkasing sa atong matambangan. Tungod niini unta madawat nato ang tanan nga iya sa Dios, nga mas dako kay sa gitipon nga bahandi sa yuta.²² Mahunahuna ba ninyo?

Sa pag-adto sa Nicaragua bag-o lang, nakakita ko og plake sa balay sa pamilya nga among gibisitahan. Nag-ingon, “Ang akong pagpamatuod pinakabililhon nako nga kabtangan.” Mao usab kanako. Ang akong pagpamatuod maoy akong bahandi, ug sa kaligdong sa akong kasingkasing,

Ni Elder Scott D. Whiting
Sa Seventy

Sumbanan alang sa Templo

Ang taas nga mga sumbanan sa pagtukod og templo nga gihimo niini nga Simbahan mga matang kini ug gani simbolo kon unsaon nato sa pagpakabuhi.

Sa bag-o namong pag-tour sa matahum nga Templo sa Brigham City Utah nahinumdom ko sa akong kasinatian samtang ako ang coordinator sa open house, pagpahinungod, ug sa kultural nga selebrasyon sa makasaysayan nga Templo sa Laie Hawaii.

Pipila ka bulan sa wa pa mahuman ang dakong trabaho sa pag-usab niini, gidapit ako nga mo-tour sa templo uban sa Executive Director sa Temple Department, si Elder William R. Walker, ug iyang kaubanan sa Temple Department. Agig dugang, lain-laing sakop sa kinatibuk-ang kontraktor didto usab. Ang tuyo sa pag-tour, sa usa ka bahin, mao ang pagribyu sa kalamboan ug kalidad sa trabaho. Atol niini nga pag-tour, mga 85 porsyento na ang nahuman sa trabaho.

Samtang gilibut namo ang templo, nagbantay ug naminaw ko kang Elder Walker ug sa iyang kaubanan samtang giinspeksyon nila ang trabaho ug nakigsulti sa kontraktor. Nakamatikod kong usa ka tawo ang mohikap subay sa mga bongbong samtang mangadto mi sa kada kwarto. Pipila ka higayon human ni gihimo, moduol siya sa

kontraktor ug moingon, “Dunay dili hamis niini nga bongbong. Ang dili hamis dili sumbanan sa templo. Kinahanglan ninyong pahamison kini nga bongbong.” Matinumanong mirekord ang kontraktor sa matag obserbasyon.

Dihang miabut mi sa usa ka dapit sa templo nga daw hilit na, siya giha-pon ang mipahunong kanamo ug mipakita sa bag-ong nataod, matahum, bildong may tingga nga bintana. Kini nga bintana duha ka pye ang sukod (0.6 ka metros) sa gilapdon mga sayis pye (1.8 metros) ang gitason ug dunay geometric pattern, nga hinimo sa kinoloran nga bildo. Gitudlo niya ang gamayng duha ka pulgada (5 cm), nga kinolorang bildo nga kwadrado nga kabahin sa yano nga sundanan ug miingon, “Kana nga kwadrado hiwi.” Gitan-aw nako ang kwadrado, ug sa akong tan-aw tarong kini. Apan, kon tan-awon og maayo nga may dala nga pangasukod, nakita nakong dunay sipyat ug kini sa tinuoray dunay uno otso (3 mm) ka pulgada nga pagkahiwi. Gihatagan dayon og direksyon ang kontraktor nga kinahanglang ilisan kini tungod kay dili kini sumbanan sa templo.

Moangkon kong nakalitan ko nganong tibuok bintana ang angayng ilisan tungod lang sa gamay, dili gani mamatikdan nga depekto. Sigurado, kadtong dili mahibaloan ni bisan kinsa o mamatikdan ang bintana kay naa man kini sa suok nga bahin sa templo.

Samtang mipauli ko nianang adlaw, namalandong ko sa akong nakat-unan niana nga kasinatian—o, di gani, sa akong gituohan nga nakat-unan. Pipila ka semana human niadto dihang gidapit ko nga mo-tour sa nakompleto na nga templo didto pa nako tin-awng nasabtan ang unang kasinatian sa pag-tour.

Sa akong pagsulod sa nakompleto na nga Templo sa Laie Hawaii, gibayaw ako sa katahum niini ug kalidad sa trabaho. Makasabut mo sa akong tuyo samtang miduol ko sa “dili hamis” nga bongbong ug “hiwi” nga bintana. Gipahamis kaha ang mga bongbong? Ang bintana giilisan ba gayud? Samtang didto ko sa dili hamis nga bongbong, nasurprisa ko sa matahum nga wallpaper nga gipangbitay. Naghunahuna ko, “Gituyo ni sa kontraktor aron dili mabantayan ang dili hamis—gitabunan niya kini.” Apan, dili, nakakat-on kong mao gyud diay to ang plano nga magbitay og wallpaper sa mga bongbong. Naghunahuna ko nganong ang dili hapit mamatikdan nga dili hamis usbon kon tabunan ra man diay og wallpaper. Mahinamon kong miadto sa dapit diin didto ang hiwi nga bintana ug nasurprisang nakakita sa matahum nga naa sa kaang nga tanom sangko sa kisame nga nagsalipod gayud sa bintana. Naghunahuna na sab ko, “Gituyo ni sa kontraktor aron dili makita ang gamayng hiwi—gitago niya kini.” Mipaduol ko, giwaling ang mga dahon ug mipahiyom dihang nakita nga ang bintana giilisan gayud diay. Ang kanhi hiwi nga kwadrado karon makita nga hapsay ug haum gayud sa sundanan. Akong nahibaloan nga usa gyud diay ka bahin sa desinyo nga may tanom atubang niini nga bintana.

Nganong ang mga bongbong nga may gamayng dili hamis ug bintana nga may gamayng hiwi kinahanglang trabahoon og usab gani ilisan nga dili man kini mamatikdan sa uban?

Nganong gipasunod man ang kontraktor sa taas nga sumbanan?

Dihang migawas ko sa templo nga naghunahuna, nakita nako ang tubag dihang mihangad ko sa gawas nga bahin ug nabasa ang mga pulong: “Kabalaan ngadto sa Ginoo, ang Balay sa Ginoo.”

Ang mga templo sa Simbahan tukma gayud sigon sa tuyo niini. Kining sagrado nga mga building gitukod para kanato, ug dinhi sa sulod sa mga bongbong niini ang sagrado ug makaluwas nga mga ordinansa gipahigayon. Apan walay pagduhaduha kon kang kinsa gayud kini nga balay. Pinaagi sa pagtuman sa tukmang mga sumbanan sa pagkatukod apil sa kinagamyang detalye, atong gipakita dili lang ang gugma ug pagtahud sa Ginoo nga si Jesukristo, apan usab ngadto sa tanang makakita nga kita nagtahud ug nagsimba sa tag-iya sa balay.

Sa pagpadayag ngadto kang Propeta Joseph Smith sa pagtukod og

templo sa Nauvoo, misugo ang Ginoo:

“Panganhi kamo, uban sa inyong tanan nga bulawan, ug sa inyong pilak, ug sa inyong mahalong nga mga bato, ug uban sa inyong tanan nga karaan nga mga butang; ug uban sa tanan kinsa adunay kasayuran sa karaan nga mga butang, . . . ug modala sa . . . mahalong nga mga kahoy sa yuta;

“. . . Ug magtukod ug balay ngadto sa akong ngalan, alang sa Labing Halangdon sa pagpuyo diha niini.”¹

Nagsubay kini og sundanan nga gihimo ni Haring Solomon sa Daang Tugon dihang mitukod siya og templo ngadto sa Ginoo nga mogamit lamang sa pinakamaayong materyal ug pagkahimo.² Karon padayon natong gisunod kini nga sundanan sa tukmang pagkontrol, kon magtukod kita’g mga templo sa Simbahan.

Nakakat-on ko nga bisan og ang mortal nga mga mata ug kamot dili makakita o makahikap sa sayop, ang Ginoo nahibalo kon naningkamot ba

gayud kita. Mao usab sa atong personal nga paningkamot sa pagkinabuhi nga takus sa mga panalangin sa templo. Mitambag ang Ginoo:

“Ug kon ang akong mga katawhan motukod og usa ka balay ngari kanako sa ngalan sa Ginoo, ug dili motugot sa bisan unsa nga mahugaw nga butang nga mosulod ngadto niini, aron kini dili mahugawan, ang akong himaya mopahulay diha niini;

“Oo, ug ang akong pagtambong anaa diha, kay Ako mosulod ngadto niini, ug ang tanan nga putli og kasingkasing nga mosulod ngadto niini makakita sa Dios.

“Apan kon kini mahugawan Ako dili mosulod ngadto niini, ug ang akong himaya wala diha; kay Ako dili mosulod nganha sa mga templo nga dili balaan.”³

Sama sa kontraktor, kon makahibalo kita sa mga elemento sa atong kinabuhi nga dili haum sa mga pagtulun-an sa Ginoo, kon ang atong

paningkamot kulang, kinahanglang molihok dayon ta sa paghusto sa mga sayop, mag-ila nga dili nato matago sa Ginoo ang atong mga sala. Kinahanglang hinumduman nato nga kon kita “mosulay sa pagtabon sa atong mga sala, . . . tan-awa, ang langit sa ilang mga kaugalingon mobiya; [ug] ang Espiritu sa Ginoo maguol.”⁴

Nakakat-on sab ko nga ang taas nga mga sumbanan sa pagtukod og templo nga gihimo niini nga Simbahan mga matang kini ug gani simbolo kon unsaon nato sa pagpakabuhi. Atong magamit, sa tinagsa, ang mga pagtulun-an kaniadto ni Apostol Pablo sa Simbahan dihang miingon siya:

“Wala ba kamo masayud nga kamo templo sa Dios, ug nga ang Espiritu sa Dios nagpuyo diha sulod kaninyo?”

“Kon dunay molaglag sa templo sa Dios, siya pagalaglagon sa Dios; kay ang templo sa Dios balaan, ug kanang temploha mao kamo.”⁵

Kita hinimo gikan sa pinakamaayong materyal, ug kita ang milagrusong bunga sa balaang pagkakulit. Hinoon, samtang moabut kita sa edad nga may pagkatulubagon ug moyatak sa panggubatan sa sala ug tintasyon, ang atong templo kinahanglang ayuhon ug trabahoon. Tingali dunay mga bongbong nato nga dili hamis ug kinahanglang pasinawon o bintana sa atong kalag nga angayng ilisan aron makabarug sa balaang mga dapit. Sa kamapasalamaton, ang sumbanan sa templo nga angay natong masunod dili ang pagka-perpekto, bisan naningkamot kita niini, apan kita kinahanglang magsunod sa mga sugo ug maningkamot sa pagpuyo isip mga disipulo ni Jesukristo. Akong pag-ampo nga maningkamot kitang magpuyo nga takus sa mga panalangin sa templo sa paghimo sa atong pinakamaayo, sa pagpalambo ug pagtangtang sa mga dili hamis ug imperpeksyon aron ang Espiritu sa Dios mag-uban kanato. Sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Doktrina ug mga Pakigsaad 124:26–27.
2. Tan-awa sa 1 Mga Hari 6–7.
3. Doktrina ug mga Pakigsaad 97:15–17.
4. Doktrina ug mga Pakigsaad 121:37.
5. 1 Mga Taga-Corinto 3:16–17; tan-awa usab sa bersikulo 19.

Ni Elder Neil L. Andersen

Sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

Pagsulay sa Inyong Hugot nga Pagtuo

Sama sa nagdilaab nga kalayo nga mousab sa puthaw ngadto sa asero, kon magpabilin kita nga matinud-anon atol sa lisud nga pagsulay sa atong hugot nga pagtuo, kita mahapsay ug malig-on sa espirituhanong paagi.

Napulog ka tuig ang milabay samtang ang akong asawa, si Kathy, ug ako nagpuyo sa São Paulo, Brazil, si Presidente David Marriott ang nagdumala sa Brazil São Paulo Interlagos Mission. Siya ug ang iyang asawa, si Neill, ug ilang mga anak nga sila si Will, Wesley, ug Trace nagpuyo duol kanamo. Sila mibiya sa ilang panimalay, negosyo, ug daghan sa ilang pamilya sa pagsanong sa tawag sa propeta sa pagserbisyo og misyon.

Si Presidente Marriott mitawag kanako usa ka hapon niana. Ang ilang bililhon, matarung nga 21 anyos nga anak nga babaye, si Georgia, usa ka senior sa pagtukar og violin sa Indiana University, nabanggaon og trak samtang nagbisiklita sa iyang pagpauli gikan sa usa ka miting sa Simbahan. Sa unang taho, si Georgia maayo ra. Paglabay sa mga oras migrabe ang iyang kondisyon.

Ang pamilya ug mga higala nagpuasa ug nag-ampo og milagro alang kang Georgia. Ang iyang inahan mibiyahe tibuok gabii gikan sa Brazil. Sa pag-abot sa Indiana pagkasunod

adlaw, gisugat siya sa iyang mas magulang nga anak, kinsa naghilak nga mipasabut nga diha sila sa kiliran ni Georgia sa dihang mitaliwan kini.

Nagtan-aw ko sa pamilyang Marriott atol niini nga kasinatian ug sa misunod nga mga katuigan. Mibakho sila, nag-ampo sila, naghigugut sila kang Georgia, mibati sila og tumang kasakit ug kaguol, apan ang ilang hugot nga pagtuo wala matandog. Kaganinang sesyon sa buntag, nakadungog kita og susamang pagtuo sa matahum nga kinabuhi sa mga pamilyang Bowen Wilberger.¹

Ang gasa sa hugot nga pagtuo usa ka dili mapalit nga espirituhanong tuga. “Ang kinabuhing dayon mao kini,” si Jesus nag-ampo, “ang ilang pagpakaila kanimo nga mao ang bugtong tinuod nga Dios, ug kang Jesukristo, nga imong pinadala.”²

Ang atong hugot nga pagtuo nakasentro sa Dios, nga atong Amahan ug sa Iyang Anak, si Jesukristo, ang atong Manluluwas ug Manunubos. Gilig-on kini sa atong kahibalo nga ang kahingpitan sa ebanghelyo gipahiuli na

sa yuta, nga ang Basahon ni Mormon pulong sa Dios, ug nga ang mga propeta ug mga apostoles karon naghupot sa mga yawe sa priesthood. Atong gimanggad ang atong hugot nga pagtuo, naningkamot nga malig-on kini, nag-ampo og dugang pang hugot nga pagtuo, ug mobuhat kutob sa mahimo sa pagpanalipod niini.

Si Apostol Pedro miila og usa ka butang nga iyang gitawag og “pagsulay sa inyong hugot nga pagtuo.”³ Nasinati niya kini. Hinumdumi ang mga pulong ni Jesus:

“Simon, . . . gipangayo kamo ni Satanas, sa pagbaton kaninyo aron iya kamong alig-igon ingon sa trigo:

“Apan nangamuyo ako alang kanimo, nga unta dili makabsan ang imong pagsalig.”⁴

Si Pedro sa wala madugay midasig sa uban: “*Ayaw* kamo paghikurat,” siya miingon, “sa magasilaob nga kalisdanan nga magaabut sa pagsulay kaninyo, nga kaha pagaingnon ninyo nga usa ka talagsaong butang ang nahitabo kaninyo.”⁵

Kining nagdilaab nga mga pagsulay gituyo aron mas malig-on kamo, apan kini malagmit makaluya o gani makawagtang sa inyong pagsalig sa Anak sa Dios ug makahuyang sa inyong tinguha sa pagtuman sa inyong mga saad Kaniya. Kini nga mga pagsulay kasagaran nagtakuban, mahimong lisud mailhan. Magsugod sila diha sa atong mga kahuyang, mga kakulangan, sa atong pagkatalandugon, o sa mga butang nga importante kanato. Ang tinuod apan madala ra nga

pagsulay sa usa ka tawo mahimong lisud alang sa uban.

Unsaon ninyo sa pagpabilin nga “makanunayon ug dili matarug”⁶ kon sulayan ang hugot nga pagtuo? Isubsob ninyo ang inyong kaugalingon sa mga butang nga nakatabang sa paglig-on sa pagtuo: ipakita ninyo ang inyong hugot nga pagtuo kang Kristo, mag-ampo kamo, mamalandong sa kasulatan, maghinulsol, magsunod sa mga sugo, ug moserbisyo sa uban.

Kon mag-atubang og pagsulay sa hugot nga pagtuo—bisan unsay inyong buhaton, ayaw pagpalayo sa Simbahan! Ang pagpalayo gikan sa gingharian sa Dios kon may pagsulay sa hugot nga pagtuo sama ra sa pagbiya sa luwas nga lawak taguanan dihang nagkaduol na ang buhawi.

Si Apostol Pablo miingon, “Kamo karon dili na mga langyaw ug mga dumuloong, kondili mga katagilungsod sa mga balaan ug mga sakop sa panimalay sa Dios.”⁷ Dinhi sa balaang dapit sa Simbahan, atong mapanalipdan ang atong hugot nga pagtuo. Makigtigum sa uban nga nagatuo, kita mag-ampo ug mangitag tubag sa atong mga pag-ampo, magsimba pinaagi sa musika, mopakigbahin og pagpamatuod sa Manluluwas, maginalagaray, ug mobati sa Espiritu sa Ginoo. Moambit kita sa sakrament, modawat sa mga panalangin sa priesthood, ug motambong sa templo. Mipahayag ang Ginoo, “Diha sa mga ordinansa . . . , ang gahum sa pagkadiosnon gipakita.”⁸ Kon nag-atubang

mo og pagsulay sa hugot nga pagtuo, pabilin diha sa kasigurohan sa panimalay sa Dios. Kanunay nga may luna alang kaninyo dinhi. Walay pagsulay nga sobra kadako nga dili nato ma-buntog nga magtinabangay.⁹

Si Presidente Thomas S. Monson miingon: “Ang moral nga sumbanan sa katilingban [dali kaayong nausab]. Ang mga kinaiya . . . nga kaniadto . . . gikonsiderar nga dili angayan ug imoral sa pagkakaran . . . gitan-aw na . . . sa kadaghanan gayud nga madawat ra.”¹⁰

Adunay daghang single adult sa Simbahan nga dili na kaayo mga batan-on. Samtang ang ilang kinabuhi karon lahi na kay sa ilang gilauman, sila nagsunod sa balaod sa kaputli.¹¹ Kana mahimong pagsulay sa ilang hugot nga pagtuo. Akong ipahayag ang akong dakong pagtahud ug pagdayeg niini nga mga disipulo ni Kristo.

“Ang Dios misugo nga ang sagrado nga mga gahum sa paglalang pagagamiton lamang tali sa lalaki ug babaye, kinsa legal nga naminyo isip bana ug asawa.”¹² Diha sa Bag-ong Tugon ang Manluluwas mipataas sa moral nga sumbanan sa Iyang mga sumusunod sa dihang Siya mipahayag, “Bisan kad-tong magatan-aw’g babaye uban sa pagkaibog kaniya, nakapanapaw na kaniya diha sa sulod sa iyang kaugalingong kasingkasing.”¹³ Mitudlo Siya kanato sa dili pagpanghimaraut sa uban, apan Siya walay kahadlok nga direktang mosulti: “Lumakaw ka,” Siya miingon, “ug ayaw na pagpakasala.”¹⁴

Ang among pamilya adunay higala. Nakaila siguro kamo og tawo nga sama niya, o basin kamo sama kaniya. Kanunayng matinud-anon, malipayong nagserbisyo sa Simbahan, dinayeg sa trabaho, gipangga sa iyang pamilya, ug samtang naglaum og kaminyoon ug mga anak, siya dalaga pa. “Nakahukom ko,” miingon siya, “nga ibutang ang akong . . . pagsalig kang Jesukristo. Ang kanunay nga pag-adto sa templo nakatabang nga makahimo ko sa mahangturon nakong tumong. Nagpahinumdom ni nako nga wala ako mag-inusara. May pagtuo ako . . . nga walay . . . panalangin nga ihikaw . . . samtang ako . . . magpabiling matinud-anon sa akong mga pakigsaad,

lakip ang balaod sa kaputli.”¹⁵

Laing higala miserbisyo og dungga-non nga misyon, gisundan og tinud-anay nga pag-eskwela. Naglaum siya nga makaangkon og pamilya. Ang iyang pagsulay sa hugot nga pag-tuo: ang maibog sa sama nga sekso. Bag-ohay lang siyang misulat kanako: “Gisaaran ko sa akong patriarchal nga panalangin nga makaangkon ko’g akong kaugalingong pamilya sa umaabut. Mahitabo man kini niining kinabuhia o sa sunod, ako wala masayud. Apan ang akong nahibaloan mao nga dili ko mobuhat og bisan unsa nga makapawala sa mga panalangin nga gisaad sa Dios ngari kanako ug sa umaabut nakong kaliwatan. . . . Ang pagsunod [sa balaod sa kaputli] usa ka hagit, apan wala ba kita moanhi sa yuta sa pagsagubang sa mga hagit ug pagpakita sa Dios sa atong gugma ug respeto Kaniya pinaagi sa pagsunod sa Iyang mga sugo? Napanalanginan ko og maayong lawas, ebanghelyo, mahigugmaong pamilya, ug matinu-orong mga higala. Mapasalamaton ko sa daghan nakong panalangin.”¹⁶

Moprotesta ang kalibutan, nganong mangayo pa mo og daghan? Ang Ginoo mitubag:

“Kay ang akong hunahuna dili mao ang inyong mga hunahuna, ni ang inyong mga dalan akong mga dalan.

“Maingon nga ang mga langit hataas kay sa yuta, mao man ang akong mga dalan labi pang hataas kay sa inyong mga dalan ug ang akong mga hunahuna kay sa inyong mga hunahuna.”¹⁷

Kining duha ka sumusunod ni Kristo ug ang napulo ka liboan nga sama kanila mibati sa gisaad sa Manlu-luwas: “Kaninyo ibilin ko ang kalinaw, kaninyo ihatag ko ang akong kalinaw: hatagan ko kamo niini dili sama sa hinatagan sa kalibutan. Kinahanglan dili magkaguol ang inyong kasingkasing, ni magtalaw.”¹⁸

Aniay laing pagsulay. Kanunay adunay pipila kinsa gustong modaut sa Simbahan ug moguba sa hugot nga pagtuo. Karon mogamit sila sa Internet.

Pipila sa mga impormasyon kabahin sa Simbahan, bisan unsa pa

ka mahaylohon, dili gayud tinuod. Niadtong 1985, nakahinumdom ko og kauban nga misulod sa akong opisina sa Florida. Siya dunay artikulo sa *Time* magazine nga giulohan og “Challenging Mormonism’s Roots [Paghagit sa Sinugdanan sa Mormonism].” Naghisgut kini og bag-o lang nadiskubre nga sulat, sinulat kuno ni Martin Harris, nga nagsukwahi sa asoy ni Joseph Smith kabahin sa pagkakaplag sa mga palid sa Basahon ni Mormon.¹⁹

Ang akong kauban nangutana kon kining bag-o nga impormasyon makadaut ba sa Mormon nga Simbahan. Ang artikulo naghisgut sa usa ka tawo nga miingon nga mobiya sa Simbahan tungod sa maong dokumento. Wala madugay, gikataho nga ang uban mibiya sa Simbahan.¹⁹ Sigurado ako nga kadto pagsulay sa ilang hugot nga pagtuo.

Pipila ka bulan ang milabay, ang mga eksperto nakadiskubre (ug ang palsipikador miangkon) nga ang sulat usa ka pagpangilad. Nakahinumdom ko nga nanghinaot nga kadtong mibiya sa Simbahan tungod niini nga pagpangilad mobalik ra.

Pipila ang magduhaduha sa ilang pagtuo kon makakaplag sila og pamahayag sa usa ka lider sa Simbahan nga dekadang milabay nga daw sukwahi sa atong doktrina. Adunay

importanteng baruganan nga nagdumala sa doktrina sa Simbahan. Ang doktrina gitudlo sa tanang 15 ka mga sakop sa Unang Kapangulohan ug Korum sa Napulog Duha. Wala kini gitago sa usa ka walay klaro nga paragraph sa usa ka pakigpulong. Ang tinuod nga mga baruganan kanunay nga gitudlo ug sa kadaghanan. Ang atong doktrina dili lisud pangitaon.

Ang mga lider sa Simbahan matinuoron apan dili perpekto nga mga tawo. Hinumdumi ang mga pulong ni Moroni: “Ayaw ako ipanghimaraut tungod sa akong pagkadili hingpit, ni ang akong amahan . . . ; apan hinoon pasalamat ngadto sa Dios nga siya mipakita nganha kaninyo sa among pagkadili hingpit, nga kamo unta makakat-on nga magmaalamon labaw pa kay kanamo.”²¹

Si Joseph Smith miingon, “Wala gayud ako moingon kaninyo nga perpekto ako; apan walay sayop sa mga padayag.”²² Ang milagro sa kamot sa Dios diha sa kasaysayan ug padulngan sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw masabut lamang pinaagi sa espirituhanong pakisayud. Si Presidente Ezra Taft Benson miingon, “Ang matag [tawo] sa kaulahian kinahanglang mosalig sa iyang hugot nga pagtuo, ug dinhi kinahanglang siya mobarug.”²³ Ayaw’g katingala kon mahitabo kini kaninyo!

Sa pagkatinuod, ang mga pagsulay malisud. Mahimong anaay kasubo, kalibug, mga gabiing walay tulog, ug mga paghilak. Apan ang atong mga pagsulay dili kinahanglang moresulta sa espiritwal nga kalaglagan. Dili kinahanglang mopalayo kini sa atong mga pakigsaad o sa panimalay sa Dios.

“Hinumdumi, . . . nga kini diha sa lig-on nga sukaranan sa atong Manunubos kinsa mao si Kristo, ang anak sa Dios, nga kamo kinahanglan gayud motukod sa inyong tukuranan; nga sa panahon nga ang yawa mopadala sa iyang mapintas nga mga hangin, oo, ang iyang mga panâ diha sa alimpulos, oo, sa diha nga ang tanan niya nga ulan nga yelo ug ang iyang mapintas nga unos mohampak diha kaninyo, kini walay gahum ibabaw kaninyo sa pagbitad kaninyo

akong balaang pagsaksi sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Tan-awa sa Shayne M. Bowen, "Because I Live, Ye Shall Live Also," ug Ann M. Dibb, "Nasayud Ako Niini. Nagpuyo Ako Niini. Nahigugma Ako Niini," sa Sabadao sa buntag nga sesyon sa Oktubre 2012 nga kinatibuk-ang komperensya.
2. Juan 17:3.
3. 1 Pedro 1:7.
4. Lucas 22:31–32.
5. 1 Pedro 4:12; empasis gidugang.
6. Alma 1:25.
7. Mga Taga-Efeso 2:19.
8. Doktrina ug mga Pakigsaad 84:20.
9. Tan-awa sa Mosiah 18:8–10.
10. Thomas S. Monson, "Barug sa Balaan nga mga Dapit," *Liahona*, Nob. 2011, 82.
11. Tan-awa sa Ezra Taft Benson, "The Law of Chastity," *New Era*, Ene. 1988, 4–7; "The Law of Chastity" sa *Brigham Young University 1987–88 Speeches* (1988), 1–5, speeches.byu.edu; tan-awa usab sa *Mga Baruganan sa Ebanghelyo* (2009), 224–32.
12. "Ang Pamilya: Usa ka Pamahayag ngadto sa Kalibutan," *Liahona*, Nob. 2010, 129.
13. Mateo 5:28.
14. Juan 8:11.
15. Personal correspondence, 2012.
16. Personal correspondence, 2012.
17. Isaias 55:8–9.
18. Juan 14:27.
19. Tan-awa sa Richard N. Ostling, "Challenging Mormonism's Roots," *Time*, Mayo 20, 1985, 44.
20. Tan-awa sa Gordon B. Hinckley, "Lord, Increase Our Faith," *Ensign*, Nob. 1987, 52.
21. Mormon 9:31.
22. *Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: Joseph Smith* (2007), 632.
23. Ezra Taft Benson, "The Book of Mormon Is the Word of God," *Tambuli*, Mayo 1988, 6.
24. Helaman 5:12.
25. D. Todd Christofferson, "Give Us This Day Our Daily Bread" (Church Educational System fireside, Ene. 9, 2011), lds.org/broadcasts.
26. 1 Pedro 1:7; tan-awa usab sa 1 Peter 4:13.
27. Ether 12:6.
28. Doktrina ug mga Pakigsaad 122:9; Si Presidente George Q. Cannon miingon: "Bisan unsa kalisud ang pagsulay, labihan nga kasubo, kadako sa kasakit, [ang Dios] dili gayud motalikod kanato. wala pa Siya mobuhat niini, ug dili Siya mobuhat niini. Diya Siya makahimo niini. Dili kana Iyang kinaiya. Siya walay kausaban; mao ra kagahapon, mao ra karon, ug Siya mao ra gihapon sa umaabut nga kahangturan. Nakaplagan nato kana nga Dios. Gihimo nato Siya nga higala, pinaagi sa pagsunod sa Iyang Ebanghelyo; ug modapig Siya kanato. Mahimong moagi kita sa nagdilaab nga kalayo; mahimong moagi kita sa halawom nga katubigan; apan dili kita maugdaw ni masanapan. Makalingkawas kita gikan ning tanang pagsulay ug kalisdanan nga mas maayo ug mas lunsay, kon mosalig lamang kita sa atong Dios ug mosunod sa Iyang mga sugo" ("Remarks," *Deseret Evening News*, Marso 7, 1891, 4); tan-awa usab sa Jeffrey R. Holland, "Come unto Me," *Ensign*, Abr. 1998, 16–23.

ngadto sa bung-aw sa pagkauyamot ug walay katapusan nga pagkaalaot, tungod sa lig-on nga sukaranan diin kamo natukod nga mao ang tinuod nga tukuranan, usa ka tukuranan diin kon ang mga tawo magtukod dili sila mapukan."²⁴

Sama sa nagdilaab nga kalayo nga mousab sa puthaw ngadto sa asero, kon magpabilin kita nga matinud-anon atol sa lisud nga pagsulay sa *atong* hugot nga pagtuo, kita mahapsay ug malig-on sa espirituhanong paagi.

Si Elder D. Todd Christofferson mipasabut sa iyang nakat-unan gikan sa usa ka personal nga pagsulay: "Bisan kon niadto nag-antus ko, sa akong paglantaw og balik karon, mapasalamaton ko nga walay dinaliang sulbad sa akong problema. Ang kamatuoran nga napugos ko sa pagbalik ngadto sa Dios alang sa tabang hapit sa tanang adlaw sulod sa daghang katuigan nagtudlo kanako unsaon sa pag-ampo ug matubag sa mga pag-ampo ug natudloan ako sa makatarunganon kaayong paagi nga makabaton og hugot nga pagtuo sa Dios. Akong nailhan ang akong Manluluwas ug ang akong Langitnong Amahan ug sa paagi nga dili mahimo sa ubang paagi o tingali sa paagi nga mas dugay unta nakong makab-ot. . . . Nakat-on ko sa pagsalig sa Ginoo sa tibuok nakong

kasingkasing. Nakat-on ko nga kaban Siya sa tanang adlaw."²⁵

Gihulagway ni Pedro kini nga mga kasinatian isip "labi pang bilihon kay sa . . . bulawan."²⁶ Si Moroni midugang nga usa ka saksi mosunod "sa pagsulay sa inyong hugot nga pagtuo."²⁷

Sugdan nako sa pag-istorya kabahin sa pamilyang Marriott. Sa miaging semana si Kathy ug ako miuban kanila sa lubnganan ni Georgia. Napulo ka tuig na ang milabay. Ang pamilya ug mga higala namulong sa gugma ug mga handumanan nila kang Georgia. Adunay puti nga mga helium balloon sa pagsaulog sa kinabuhi ni Georgia. Taliwala sa mga luha, ang inahan ni Georgia namulong kabahin sa napalambong pagtuo ug panabut nga iyang nadawat, ug ang amahan ni Georgia hilum nga misulti kanako sa gisaad nga saksi nga miabut kaniya.

Uban sa hugot nga pagtuo, moabut ang mga pagsulay sa hugot nga pagtuo, nga mas makapalambo niini. Ang makahupay nga pasalig sa Ginoo ngadto kang Propetang Joseph Smith mao gihapon nga saad nga Iyang gihimo kaninyo diha sa pagsulay sa inyong hugot nga pagtuo: "Padayon . . . , ayaw kahadlok . . . , kay ang Dios mouban kanimo hangtud sa kahangturan."²⁸ Niini ako mohatag sa

Ni Elder Dallin H. Oaks

Sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

Panalipdi ang mga Bata

Kinahanglang walay mosupak sa pangaliyupo nga maghiusa kita nga dugangan ang atong pagpakabana alang sa kaayohan ug kaugmaon sa atong mga bata—ang bag-ong henerasyon.

Mahinumduman natong tanan ang atong gibati sa panahon nga ang bata mihilak ug nangayo og tabang. Ang mahigugmaong Langitnong Amahan mihatag kanato nianang pagbati sa pagdasig kanato sa pagtabang sa Iyang mga anak. Palihug hinumdumi kana nga pagbati samtang mamulong ko bahin sa atong responsibilidad sa pagpanalipod ug paglihok alang sa kaayohan sa mga bata.

Mamulong ko gikan sa panglantaw sa ebanghelyo ni Jesukristo, lakip sa Iyang plano sa kaluwasan. Kana ang akong calling. Ang lokal nga mga lider sa Simbahan adunay responsibilidad sa usa ka dapit, sama sa ward o stake, apan ang Apostol responsable sa pagsaksi sa tibuok kalibutan. Sa matag nasud, kaliwatan ug tinuohan, ang tanang mga bata mga anak sa Dios.

Bisan og di ko mamulong bahin sa politika o pampublikong polisiya, sama sa ubang lider sa Simbahan, di ko mamulong alang sa kaayohan sa mga bata nga dili usab maghisgut sa mga pagpili nga gihimo sa mga lumulupyong, mga opisyal sa publiko, ug mga trabahante sa pribadong mga organisasyon. Kitang tanan ubos sa

kamandoan sa Manluluwas sa paghigugma ug pag-amuma sa usag usa ug ilabi na sa mga huyang ug walay ikapanagang.

Ang mga bata huyang kaayo. Sila dunay gamay o walay gahum sa pagpanalipod o pagsangkap sa ilang kaugalingon ug gamay ra ang mahimo sa daghang butang nga mahinungdanon sa ilang kaayohan. Ang mga bata nagkinahanglan og laing tawo nga mosulti alang kanila, ug nagkinahanglan sila og tighimo og desisyon una sa ilang kaayohan kay sa hinakog nga interes sa mga hingkod.

I.

Sa tibuok kalibutan, nakurat kita sa minilyon ka mga bata nga nabiktima sa dautang mga krimen ug kahakog sa mga hingkod.

Sa mga nasud nga dunay gubat, ang mga bata kidnapon aron himoong mga sundalo nga i-asdang sa kontra.

Sa report sa United Nations gibabana-bana nga kapin sa duha ka milyon ka mga bata ang nabiktima matag tuig sa prostitusyon ug pornograpiya.¹

Gikan sa panglantaw sa plano sa kaluwasan, usa sa labing grabeng

pag-abuso sa mga bata mao ang pagpugong kanila nga matawo. Kini ang nahitabo sa tibuok kalibutan. Ang gidaghanon sa natawo sa Estados Unidos mao ang kinaubsan sulod sa 25 ka tuig,² ug ang gidaghanon sa natawo sa mga nasud sa Europe ug Asya nagkaubos sulod sa daghang katuigan. Dili lang kini isyu sa relihiyon. Samtang nagkagamay ang bag-ong mga henerasyon, ang mga kultura ug gani ang kanasuran nagkahuyang ug sa dili madugay mahanaw.

Usa sa hinungdan sa nagkagamay nga gidaghanon sa natawo mao ang aborsyon. Sa tibuok kalibutan, gibabana-bana nga sobra sa 40 ka milyon ang aborsyon matag tuig.³ Daghang balaod ang nagtugot o nagpasiugda og aborsyon, apan alang nato kini hilabihan ka dautan. Ang laing pag-abuso sa mga bata nga nahitabo atol sa pagmabdos mao ang makadaut nga gihimo sa wala pa matawo nga bata nga resulta sa kakulang sa nutrisyon sa inahan o paggamit og druga.

Dakong kataw-anan nga daghang mga bata ang gipakuha o gipasakitan sa wala pa matawo samtang dunay daghang magtiayon ang dili makaanak nga nangandoy ug nangita og mga bata nga sagupon.

Ang pag-abuso o pagpasagad sa mga bata human matawo mas makita gayud sa publiko. Sa tibuok kalibutan, hapit walo ka milyon ka bata ang namatay sa wala pa magsingko anyos, kasagaran tungod sa sakit nga matambalan ra unta ug mapugngan.⁴ Ug ang World Health Organization nagkanayon nga usa sa upat ka bata wala katubo, sa mental ug pisikal, tungod sa kakulang sa nutrisyon.⁵ Sa among pagpuyo ug pagbiyahe sa tibuok kalibutan, kaming mga lider sa Simbahan nakakita og daghan niini. Ang kinatibuk-ang kapanguloan sa Primary mireport bahin sa mga bata nga nagpuyo sa kahimtang nga “dili namo mahunahuna.” Usa ka inahan sa Pilipinas miingon: “Usahay wala mi igong kwarta para pagkaon, apan maayo ra ang tanan kay naghatag ni nako og oportunidad sa pagtudlo nila bahin sa pagtuo. Magpundok mi ug mag-ampo aron mahupay, ug nakita

sa mga bata nga ang Ginoo mipanangin kanamo.”⁶ Sa South Africa, ang Primary worker nakakita og bata, nag-inusara ug masulub-on. Sa hinay nga tubag sa mga pangutana, miingon siya nga wala siyay inahan, walay amahan, ug walay lola—lolo ra ang nagpadako kaniya.⁷ Ang maong trahedyo komon sa kontinente diin daghang tig-atiman ang namatay sa AIDS.

Bisan sa adunahang mga nasud ang gagmayng bata ug kabatan-onan gipasagdan. Ang mga bata nga nag-dako sa kakabus dili himsog ug walay saktong edukasyon. Bantang usab sila sa kuyaw nga kahimtang sa ilang pisikal ug kultural nga palibut ug gani sa pagpasagad sa ilang ginikanan. Si Elder Jeffrey R. Holland bag-ohay lang mipakigbahin sa kasinatian sa usa ka LDS nga opisyal sa pulis. Sa usa ka imbestigasyon nakita niya ang lima ka bata nga nagkuyog ug naningkamot nga matulog nga walay banig sa hugaw nga salog sa balay diin ang ilang inahan ug uban pa nanag-inom ug naglingaw-lingaw. Ang apartment wala pagkaon nga makahupay sa ilang kagutom. Human mabutang ang mga bata sa temporaryong higdaanan, ang pulis miluhod ug nag-ampo alang sa ilang proteksyon. Sa iyang paglakaw paingon sa pultahan, usa nila, mga sais anyos, migukod, migunit sa iyang kamot, ug mihangyo, “Mahimo bang sagupon ko nimo?”⁸

Mahinumduman nato ang pagtulun-an sa Manluluwas dihang gibutang Niya ang gamayng bata atubangan sa Iyang mga sumusunod ug mipahayag:

“Bisan kinsa nga tungod sa akong ngalan magadawat sa usa ka gamayng bata nga sama niini magadawat kanako.

“Apan bisan kinsa nga makaangin aron makasala ang usa niining mga gagmay nga nagasalig kanako, maayo pa lang unta hinoon alang kaniya kon gikahigtan siyag dakong galingan nga bato, ug gikalumsan siya sa kahiladman sa dagat” (Mateo 18:5–6).

Kon naghunahuna kita sa kaku-yaw nga kinahanglang mapanalipdan ang mga bata, i-apil usab nato ang pagpang-abuso sa hunahuna. Ang ginikanan o tig-atiman o magtutudlo o kaedad nga modaut, mopasakit, o

mopakaulaw sa mga bata o kabatan-onan makahatag og kadaut nga mas permanente kay sa pisikal nga kadaut. Ang pagpabati sa bata o kabatan-onan nga siya walay bili, wala pangгаа, o wala dawata makahatag og grabe ug malungtarong kadaut sa iyang pagbati ug paglambo.⁹ Ang mga batan-on nga nanlimbasug sa lahi nga kahimtang, lakip ang pagkaibug sa sama og sekso, labing talandugon ug nagkinahanglan og mahigugmaong pagsabut—dili pasakit o pagsalikway.¹⁰

Uban sa tabang sa Ginoo, kita makahinulsol ug makausab ug mas mahigugmaon ug matinabangon sa mga bata—sa atong kaugalingon ug sa naglibut nato.

II.

Adunay pipila ka ehemplo sa pisikal o emosyonal nga hulga sa mga bata nga gikan ra usab sa relasyon nila sa ilang mga ginikanan o sa tigbantay nila. Si Presidente Thomas S. Monson namulong bahin sa “dautang binuhatan” sa pag-abuso sa bata, diin ang ginikanan mipasakit o midaut sa bata, sa pisikal o sa emosyonal.¹¹ Nasubo ko sa makapakurat nga ebidensya sa maong mga kaso sa akong pagserbisyo sa Utah Supreme Court.

Ang labing importante sa kaayohan sa mga bata mao ang pangutana kon kinasal ba ang ilang ginikanan, ang kahimtang ug gidugayon sa kaminyoon, ug, labaw sa tanan, ang kultura ug gilauman sa kaminyoon ug pag-atiman sa bata diin sila nagpuyo. Duha ka iskolar bahin sa pamilya mipasabut: “Sa tibuok kasaysayan, ang kaminyoon ang una ug importanting

institusyon sa paghimo ug pagpadako sa mga bata. Naghatag kini og kultural nga higit nga nagsumpay sa amahan ngadto sa iyang mga anak pinaagi sa pagbugkos niya ngadto sa inahan sa iyang mga anak. Apan sa pagkakaran, ang mga anak nag-anam na og kawala sa ilang pagtagad.”¹²

Usa ka propesor sa abogasya sa Harvard mihulagway sa bag-ong balaod ug kinaiya sa kaminyoon ug sa diborsyo: “Ang [bag-ong] istorya sa Amerika bahin sa kaminyoon, sama sa giasoy sa balaod ug sa sikat nga mga basahon, maingon niini: ang kaminyoon usa ka relasyon nga anaa alang sa katagbawan sa tinagsa nga kapikas. Kon dili na makab-ot kini nga katuyoan, walay basulon ug bisan kinsa nila mahimong moputol niini. . . . Ang mga anak daw walay apil sa istorya; kasagaran sila dili importante nga i-apil sa sitwasyon.”¹³

Ang atong mga lider sa Simbahan nagtudlo nga ang pagtan-aw sa kaminyoon “isip yanong kontrata nga mahimong apilan kon ganahan . . . ug hunungon kon magkalisud . . . dautang buhat nga angayng tunglohon,” ilabi na kon ang “mga anak ang mag-antus.”¹⁴ Ug ang mga anak maapektuhan sa mga diborsyo. Sobra sa katunga sa mga diborsyo sa miaging tuig naglakip sa magtiayon nga may mga anak nga menor de edad.¹⁵

Daghan untang mga anak ang napanalangin nga maamumahan sa duha nila ka ginikanan kon ang ilang ginikanan misunod pa lang niining dinasig nga pagtulun-an diha sa pamahayag sa pamilya: “Ang bana ug asawa adunay ligdong nga kapangakohan sa

paghigugma ug pag-amuma sa usag usa ug alang sa ilang mga anak. . . . Ang mga ginikanan adunay sagrado nga katungdanan sa pag-amuma sa ilang mga anak sa paghigugma ug sa pagkamatarung, sa pagsangkap alang sa ilang pisikal ug espirituhanon nga mga panginahanglan, ug sa pagtudlo kanila sa paghigugma ug pag-alagad sa usag usa.”¹⁶ Ang labing gamhanan nga pagtudlo sa mga anak mao ang ehemplo sa ilang ginikanan. Ang nagdeborsyo nga ginikanan nagtudlo gayud og negatibo nga leksyon.

Siguro adunay mga kaso nga ang diborsyo gikinahanglan alang sa kaayohan sa mga anak, apan talagsa ra kana nga panghitabo.¹⁷ Sa daghan nga nagkalisud sa kaminyoon ang ginikanan kinahanglang maghuna-huna sa kaayohan sa mga anak. Uban sa tabang sa Ginoo, mahimo nila kini. Ang mga anak nagkinahanglan og emosyonal ug personal nga kalig-on nga naggikan sa pagpadako sa duha ka ginikanan nga nagkahiusa sa ilang kaminyoon ug sa ilang tumong. Isip gipadako sa biyuda nga inahan, ako mismo nahibalo nga dili kini pirmeng maangkon, apan kini ang angayang tinguhaon kutob sa mahimo.

Ang mga anak ang unang biktima sa mga balaod nga nagtugot sa gitawag nga “walay sayop sa diborsyo.” Sa panan-aw sa mga anak, ang diborsyo sayon ra kaayo. Sa pag-summarize sa dekada sa social science research, ang iskolar miingon nga “ang pamilya nga adunay labing maayo nga mga anak, kasagaran, mao ang adunay duha ka tinuod nga ginikanan nga wala magbulag.”¹⁸ Ang tigsulat sa *New York Times* miingon “ang makapakurat nga kamatuoran nga bisan ingon nga ang tradisyunal nga kaminyoon nagkaubos sa Estados Unidos . . . nagkadako ang pamatuod sa kaimportante sa institusyon sa kaayohan sa mga anak.”¹⁹ Kana nga kamatuoran mogiya unta sa ginikanan ug sa mahimong ginikanan sa ilang desisyon bahin sa kaminyoon ug diborsyo. Nagkinahanglan usab kita sa mga politiko, tighimo sa polisiya, ug mga opisyal nga dugangan ang ilang pagtagad sa unsay labing maayo para sa mga bata agi’g tugbang sa hinakog

nga interes sa mga tigboto ug sa nagsuporta sa interes sa mga hingkod.

Ang mga bata biktima usab sa kaminyoon nga wala mahitabo. Pipila sa kamatuoran bahin sa kaayohan sa atong bag-ong henerasyon mas makapabalaka kay sa bag-ong report nga 41 porsyento sa tanang natawo sa Estados Unidos gikan sa mga babaye nga wala makasal.²⁰ Ang wala makasal nga mga inahan adunay daghang hagit, ug makita gayud nga luoy ang ilang mga anak kon itandi sa mga anak nga gipadako sa kinasal nga ginikanan.²¹

Kadaghanan sa mga anak nga natawo sa wala makasal nga mga inahan—58 porsyento—ang natawo sa magtiayon nga nagpuyo-puyo lang.²² Bisan unsa pa ang atong isulti bahin sa umaabut nga kaminyoon niining magtiayon, ang pagtuon nagpakita nga luoy ang ilang mga anak.²³ Sa mga anak, ang kalig-on sa kaminyoon importante.

Atong hunahunaon nga luoy usab ang mga bata nga gipadako sa manag-sama og sekso. Ang basahon sa social science kontrobersyal ug politikal nga gidebatihan bahin sa malungtarong

epekto niini sa mga bata, ilabi na kay, sama sa naobserbahan sa tigsulat sa *New York Times*, “ang kaminyoon sa sama og sekso usa ka sosyal nga eksperimento, ug sama sa kadaghanan sa eksperimento nagkinahanglan kini og taas nga panahon aron masabtan ang sangputanan niini.”²⁴

III.

Namulong ko bahin sa mga bata—mga bata bisan asa. Ang uban tingali mobaliwala sa pipila niini ka ehemplo, apan kinahanglang walay mosupak sa pangaliyupo nga maghiusa kita nga dugangan ang atong pagpakabana alang sa kaayohan ug kaugmaon sa atong mga bata—ang bag-ong henerasyon.

Naghigut kita bahin sa mga anak sa Dios, ug uban sa Iyang gamhanang tabang, makahimo kita og labaw pa sa pagtabang nila. Niining pangaliyupo namulong ko dili lang sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw apan sa tanang mga tawo sa laing tinuohan ug sa uban nga adunay kinaiya nga unahon ang uban kay sa ilang kaugalingon, ilabi na sa kaayohan sa mga anak.²⁵

Ang relihiyoso nga mga tawo

nasayud usab sa pagtulun-an sa Man-luluwas diha sa Bag-ong Tugon nga ang putli nga gagmayng bata mao ang atong panig-ingnan sa kamapaubsa-non ug kamatudloan:

“Sa pagkatinuod magaingon ako kaninyo nga, gawas kon mangau-sab kamo ug mangahimong sama sa gagmayng mga bata, dili gayud kamo makasulod sa gingharian sa langit.

“Busa bisan kinsa nga magpakau-bos sa iyang kaugalingon sama niining gamayng bata, siya mao ang labing dako sa gingharian sa langit” (Mateo 18:3–4).

Sa Basahon ni Mormon atong mabasa ang nabanhawng Ginoo nga nanudlo ngadto sa mga Nephite nga kinahanglan silang maghinulsol ug magpabunyag “ug mahimo nga sama sa usa ka gamay nga bata” o dili sila makapanunod sa gingharian sa Dios (3 Nephi 11:38; tan-awa usab sa Mo-roni 8:10).

Ako nag-ampo nga kita mopa-ubos sa atong kaugalingon sama sa gagmayng bata ug motabang sa pagpanalipod nila, kay sila ang atong kaugmaon, sa atong Simbahan, ug sa atong kanasuran. Sa pangalan ni Jesu-kristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Tan-awa sa UNICEF, *The State of the World's Children 2005: Childhood under Threat* (2004), 26.
2. Tan-awa sa Haya El Nasser, “National Birthrate Lowest in 25 Years,” *USA Today*, Hulyo 26, 2012, A1.
3. Tan-awa sa Gilda Sedgh ug uban pa, “Induced Abortion: Incidence and Trends Worldwide from 1995 to 2008,” *The Lancet*, vol. 379, nu. 9816 (Feb. 18, 2012), 625–32.
4. Tan-awa sa UNICEF, “Young Child Survival and Development,” <http://www.unicef.org/childsurvival/index.html>.
5. Tan-awa sa World Health Organization, *World Health Statistics 2012* (2012), 109, 118.
6. Report sa kinatibuk-ang kapangulohan sa Primary, Sept. 13, 2012.
7. Report sa kinatibuk-ang kapangulohan sa Primary.
8. Tan-awa sa Jeffrey R. Holland, “Israel, Israel, God Is Calling” (Church

Educational System devotional along sa young adults, Sept. 9, 2012), lds.org/broadcasts; tan-awa usab sa R. Scott Lloyd, “Zion Not Only Where, but How We Live, Says Elder Holland,” *Deseret News*, Sept. 10, 2012, B2.

9. Tan-awa sa Kim Painter, “Parents Can Inflict Deep Emotional Harm,” *USA Today*, Hulyo 30, 2012, B8; Rachel Lowry, “Mental Abuse as Injurious as Other Forms of Child Abuse, Study Shows,” *Deseret News*, Ago. 5, 2012, A3.
10. Tan-awa sa “End the Abuses,” *Deseret News*, Hunyo 12, 2012, A10.
11. Thomas S. Monson, “A Little Child Shall Lead Them,” *Liahona*, Hunyo 2002, 2.
12. W. Bradford Wilcox and Elizabeth Marquardt, eds., *The State of Our Unions: Marriage in America* (2011), 82.
13. Mary Ann Glendon, *Abortion and Divorce in Western Law: American Failures, European Challenges* (1987), 108.
14. David O. McKay, “Structure of the Home Threatened by Irresponsibility and Divorce,” *Improvement Era*, Hunyo 1969, 5.
15. Tan-awa sa Diana B. Elliott and Tavia Simmons, “Marital Events of Americans: 2009,” *American Community Survey Reports*, Ago. 2011.
16. “Ang Pamilya: Usa ka Pamahayag ngadto sa Kalibutan,” *Liahona*, Nob. 2010, 129.
17. Tan-awa sa Dallin H. Oaks, “Deborsyo,” *Liahona*, Mayo 2007, 71.
18. Charles Murray, *Coming Apart: The State of White America, 1960–2010* (2012), 158.
19. Ross Douthat, “Gay Parents and the Marriage Debate,” *New York Times*, Hunyo 11, 2012, <http://douthat.blogs.nytimes.com/2012/06/11/gay-parents-and-the-marriage-debate>.
20. Tan-awa sa Joyce A. Martin, ug uban pa, “Births: Final Data for 2010,” *National Vital Statistics Reports*, vol. 61, nu. 1 (Ago. 2012), 10.
21. Tan-awa sa William J. Doherty and others, *Why Marriage Matters: Twenty-One Conclusions from the Social Sciences* (2002); W. Bradford Wilcox and others, *Why Marriage Matters: Thirty Conclusions from the Social Sciences*, 3rd ed. (2011).
22. Tan-awa sa Martin, “Births: Final Data for 2010,” 10–11.
23. Tan-awa sa Wilcox, *Why Marriage Matters*.
24. Douthat, “Gay Parents and the Marriage Debate.” Ang kinabag-ohan ug mainampingong pagtuon nagpakita sa daghang dili maayo nga gireport sa mga young adult nga may ginikanan nga nakigrelasyon sa samang sekso sa wala pa moedad ang anak og 18 (tan-awa sa Mark Regnerus, “How Different Are the Adult Children of Parents Who Have Same-Sex Relationships? Findings from the New Family Structures Study,” *Social Science Research*, vol. 41 [2012], 752–70).
25. Ang mga Santos sa Ulahing mga Adlaw mao ang labing mapasaligon ngadto sa pagkaginikanan isip usa sa labing importante nga mga tumong sa kinabuhi (tan-awa sa Pew Research Center’s Forum on Religious and Public Life, *Mormons in America: Certain in Their Beliefs, Uncertain of Their Place in Society*, Ene. 12, 2012, 10, 16, 51).

Ni Elder D. Todd Christofferson

Sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

Kaigsoonan, Kita Adunay Buhat nga Angayang Himoon

Isip kalalakin-an sa priesthood, kita adunay importanting tahas nga angayang himoon sa katilingban, panimalay, ug Simbahan.

Kaigsoonan, daghan na ang nasulti ug nasulat sa miaging katuigan bahin sa mga hagit sa kalalakin-an ug mga batang lalaki. Pananglitan sa mga ulohan sa libro, naglakip sa *Why There Are No Good Men Left, The Demise of Guys, The End of Men, Why Boys Fail*, ug *Manning Up*. Makaikag hunahunaon, nga kadaghanan niini sinulat sa mga babaye. Sa bisan unsang kahimtang, ang komon nga tema sa pag-analisar mao nga sa daghang katilingban karon ang kalalakin-an ug mga batang lalaki nakabaton og makalibug ug sukwahi nga mga mensahe bahin sa ilang tahas ug bili sa katilingban.

Ang tigsulat sa *Manning Up* mi-hulagway sa ingon niini nga paagi: “Hapit na malagda sa sibilisasyon nga samtang ang mga batang babaye magingkod lamang kon modangat na sila sa pisikal nga kahingkod, ang batang mga lalaki kinahanglang mopasar og

usa ka pagsulay. Kinahanglang mopakita sila og kaisug, kalig-on, o kabansay sa gikinahanglan nga kahanas. Ang tumong mao ang pagmatuod sa ilang katakus isip tigpanalipod sa kababayen-an ug kabataan; kini kanunay ang ilang nag-unang tahas. Apan karon, sa pag-uswag sa kababayen-an sa naglambong ekonomiya, ang tigsangkap nga mga bana ug mga amahan opsyonal na karon, ug ang mga kinaiya nga gikinahanglan sa kalalakin-an aron mahimo ang ilang tahas—kalig-on, walay pagreklamo, kaisug, kamau-nungon—nawala na ug gani medyo makauulaw.”¹

Sa ilang kadasig sa paghatag og oportunidad sa kababayen-an, butang nga atong gidayeg, adunay mga tawo nga mipakaubos sa kalalakin-an ug sa ilang natampo. Morag naghunahuna sila sa kinabuhi isip kompetisyon sa lalaki ug babaye—nga ang usa kinahanglang modominar sa usa, ug karon

panahon na usab sa mga babaye. Ang uban mamugos nga ang panarbaho mao ray importante ug ang kamin-yoon ug mga anak opsyonal lamang—busa, nganong magkinahanglan man kami sa mga lalaki?² Sa daghan kaayong mga salida sa Hollywood, sa TV ug cable, ug gani sa mga komersyal, ang mga lalaki gipakita nga walay nakamahuan, walay buot, o hakog. Kining papel nga makapaubos sa mga lalaki adunay makadaut nga epekto.

Sa Estados Unidos, pananglitan, gireport: “Nalabwan na sa mga babaye ang mga lalaki karon sa tanang ang-ang, gikan sa elementarya hangtud graduate school. Inigka-grade eight, pananglitan, 20 porsyento na lang sa mga lalaki ang hanas sa pagsulat ug 24 porsyento ang hanas sa pagbasa. Ang iskor sa batan-ong mga lalaki sa SAT, sa 2011 ang pinakadili maayo sa 40 ka tuig. Sumala sa National Center for Education Statistics (NCES), sa mga batang lalaki kapin sa 30 porsyento ang mobiya ikumpara sa mga babaye sa high school ug sa college. . . . Gipanagna nga ang mga babaye makaangkon og 60 porsyento sa bachelor, 63 porsyento sa masters, ug 54 porsyento sa doctorate nga degree inigka 2016. Duha sa tulo ka bahin sa mga estudyante sa espesyal nga edukasyon alang sa ubos kaayo og akademik sa mga lalaki.”³

Pipila sa kalalakin-an midawat sa negatibong mensahe isip pasangil aron malikayan ang responsibilidad ug dili gayud molambo. Sa obserbasyon nga kasagaran patas nga paghulagway, usa ka propesor sa unibersidad miingon, “Ang mga lalaki mosulod sa klase nga pinabali ang mga kalo ug dala ang [ilang dili maayo] nga mga pasangil nga ‘gikaon sa word processor ang akong homework.’ Pagkakaroon, ang mga babaye mosusi sa ilang inadlaw nga eskedyul ug mangayo og rekomendasyon para moeskwela og abogasya.”⁴ Usa ka babaye nga movie reviewer mipahayag og negatibong panglantaw nga “unsay masalig namo sa mga lalaki, kon swerte kami ug makapili og kapares, kini—kapares lamang. Usa ka tawo nga mobarug sa iyang kaugalingong luna samtang morespeto sa among baruganan.”⁵

adlaw kada semana. Ang iyang sweldo makasustento sa panginabuhì sa iyang pamilya. Magdali siya og pauli sakay sa iyang gubaong bisikleta gikan sa iyang ikaduhang trabaho inigka gabii ug maghimo sa iyang homework sa dili pa matulog sa salog tupad sa tulog na nga mga igsoon inigka mga alas 11:00 sa gabii. Bisan kon wala nako siya mahimamat, mapagarbuhon ko niya sa iyang kakugi ug kaisug. Gihimo niya kutob sa iyang mahimo uban sa iyang limitadong kapanguhaan ug oportunidad, ug usa siya ka panalangin sa iyang pamilya.

Kamo hingkod nga mga lalaki—mga amahan, mga single adult, mga lider, mga home teacher—magpakatakus kamo nga mga ehemplo ug tabangi ang bag-ong henerasyon sa batang mga lalaki nga mahimong hingkod nga kalalakin-an. Tudloi sila sa sosyal ug uban pang kahanas: kon unsaon pag-apil sa sultihanay, pagpakigsuod ug pagtagad sa uban, pagpakig-istoriya sa mga babaye, pagserbisyo, mahimong aktibo ug maglingaw-lingaw, paghimo og kalingawan nga dili madik, pagkorihir sa sayop ug mohimo og mas maayong pagpili.

Ug ngadto sa tanang naminaw, kon moabut kining mensahe kaninyo, moingon ko sama sa giingon ni Jehova kang Josue, “Magmakusangan ka ug magmaisug ka” (Josue 1:6). Magmaisug ug pangandam kutob sa inyong mahimo, bisan unsa pa ang inyong kahimtang. Pangandam nga mahimong maayong bana ug amahan; maayo ug buotan nga lumulupyò; pangandam sa pagserbisyo sa Ginoo, kansang priesthood inyong gihuptan. Bisan asa mo, ang inyong Langitnong Amahan naghunahuna kaninyo. Wala kamo mag-inusara, ug kamo adunay priesthood ug gasa sa Espiritu Santo.

Sa daghang dapit nga gikinahanglan kamo, usa sa labing importante mao ang inyong korum sa priesthood. Atong gikinahanglan ang mga korum nga naghatag og espirituhanong sustansya sa mga miyembro inig ka Domingo ug sa nagserbisyo. Atong gikinahanglan ang mga lider nga mohimo sa buluhaton sa Ginoo ug sa pagsuporta sa mga sakop sa korum ug sa ilang pamilya.

Kaigsoonan, dili gayud kini angay kanato. Isip kalalakin-an sa priesthood, kita adunay importanting tahas nga angayang himoon sa katilingban, panimalay, ug Simbahan. Apan kinahanglang mga lalaki kita nga masaligan sa mga babaye, kabataan, ug sa Dios. Sa Simbahan ug gingharian sa Dios niining ulahing mga adlaw, dili kita makatugot nga may kalalakin-an nga maglatagaw. Dili kita makatugot nga may batan-ong mga lalaki nga kulang sa disiplinang magpuyo lang aron lingawon. Dili kita makatugot nga may young adult nga mga lalaki nga walay paingnan sa kinabuhì, kinsa dili seryuso bahin sa pagbaton og pamilya ug may maayong ikatampo sa kalibutan. Dili kita makatugot nga may mga bana ug mga amahan nga pakyas sa pagsangkap og espirituhanong pagpangulo sa panimalay. Dili kita makatugot nga kadtong migamit sa Balaang Priesthood, sunod sa Kapunongan sa Anak sa Dios, mousik sa ilang kalig-on sa pornograpiya o mogahin sa ilang kinabuhì sa internet (bali, iya sa kalibutan, apan wala *dihà sa* kalibutan).

Kaigsoonan, kita adunay buhat nga angayang himoon.

Mga kabatan-onan, kinahanglang magtinarung mo sa pag-eskwela ug unya padayon sa inyong edukasyon lapas pa sa high school. Ang uban ninyo gustong mopadayon sa pag-eskwela sa unibersidad ug mga trabaho sa pagnegosyo, agrikultura, gobyerno, o ubang propesyon. Ang uban manghawod sa art, musika, o sa pagpangnuldò. Ang uban gustong makat-on sa negosyo. Sa katuigang milabay, duna koy pipila ka trabahante nga nagtrabaho sa mga proyekto ug pagpangayo sa akong balay, ug nakadayeg ko sa ilang kakugi ug kahanas. Mahinungdanon nga kamo adunay makamahuan sa bisan unsang trabaho nga inyong gipili, aron makasuporta sa pamilya ug makatampo og kaayohan sa inyong komunidad ug nasud.

Bag-ohay lang nakatan-aw ko og video sa kinabuhì sa 14 anyos nga batan-ong lalaki sa India nga si Amar. Momata siya og sayo ug motrabaho og duha ka trabaho, sa dili pa ug inighuman og eskwela, sa unom ug tunga ka

Ikonsiderar ang misyonaryo nga buhat. Batan-ong mga lalaki, kamo walay panahon nga angay usikan. Ayaw ninyo hulata nga moedad na og 17 o 18 una pa magseryuso sa pagpa-ngandam. Ang mga korum sa Aaronic Priesthood makatabang sa ilang mga sakop nga masabtan ang panumpa ug pakigsaad sa priesthood ug mangan-dam nga ma-orden isip mga elder; sila makatabang nila nga masabtan ug maandam sa mga ordinansa sa templo, ug makatabang sila nga maandam alang sa malampusong misyon. Ang mga korum sa Melchizedek Priesthood ug Relief Society makatabang sa mga ginikanan sa pag-andam ug mga misyonaryo nga may kahibalo sa Basahon ni Mormon ug sa pag-misyon nga hingpit ka mapasaligon. Ug sa matag ward ug branch, kining mao gihapon nga mga korum mahimong epektibong katambayayong sa full-time nga mga misyonaryo nga nagserbisyo didto.

Ang sama nga katungdanan nga buhatunon sa mga priesthood mao ang tawag sa Manluluwas, nga gipalanog ni Presidente Thomas S. Monson, sa pagluwas niadtong nawala sa ebanghelyo o nalayo tungod sa bisan unsang rason. Kita adunay talagsaong kalampusan niini nga paningkamot, lakip ang nindot nga buhat sa batan-ong mga lalaki. Ang korum sa Aaronic Priesthood sa Rio Grande (Spanish) Ward sa Albuquerque, New Mexico, nagsabut kon kinsa ang ilang dad-on pagbalik ug dayon isip grupo nanglakaw sa pagbisita sa matag usa kanila. Ang usa miingon, “Sa diha na sila sa akong pultahan, mibati ko nga importante,” ug ang usa pa miingon, “nalipay ko sa kahiladman nga duna diay tawo nga gusto nga ako mosimba; ingon ug gusto na dayon kong mosimba.” Dihang ang mga sakop sa korum mibisita ug midapit sa batan-ong lalaki sa pagbalik, ila siyang gihangyo nga mokuyog sa sunod nilang pagpamisita, ug mikuyog siya. Wala lamang sila mangimbitar kaniya sa pagsimba; gipaapil dayon siya isip kauban sa korum.

Lahi sab nga makahagit apan makadasig nga buhat sa priesthood mao

ang family history ug ang templo. Hulata ang sulat gikan sa Unang Kapangulohan nga moabut sa dili madugay nga motanyag og binag-o nga tawag ug mas taas nga panan-awon alang niining importante nga buluhaton.

Ang among korum nagmugna usab og panag-igsoonay nga mosuporta sa usag usa. Si Presidente Gordon B. Hinckley kausa miingon: “Mahimo kining talagsaong adlaw, akong kaigsoonan—usa ka adlaw sa katumanan sa mga katuyoan sa Ginoo—kon ang atong mga korum sa priesthood mahimong angkla sa kalig-on sa matag sakop niini, kon ang matag lalaki makaingon nga, ‘sakop ko sa korum sa priesthood sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw. Andam ko sa pagtabang sa akong kaigsoonan sa tanan nilang panginahanglan, ingon nga ako masaligon nga sila andam sa pagtabang kanako. . . . Sa pagtinabangay, kita makabarug, nga walay kaulaw ug kahadlok, batok sa matag hangin sa kalisdanan nga mohampak, sa ekonomikanhon man, sosyal, o espirital.’”⁶

Bisan sa atong paningkamot, ang mga butang dili mosangput sama sa atong gituohan, ug ang makaluya nga “unos sa kalisdanan” nga moabut sa usa ka tawo mao ang pagka-walay trabaho. Ang unang pamphlet sa Church welfare namahayag: “Ang tawo nga walay trabaho hatagan og espesyal nga pagtagad sa Simbahan kay, nahikawan sa iyang kapasidad sa pagtrabaho, siya gisulayan sama ni Job—sa iyang kaligdong. Samtang ang mga adlaw nahimong mga semana ug mga bulan gani katuigan sa kalisdanan, ang kasakit nagkalawom. . . . Ang Simbahan dili makalaum sa pagluwas sa usa ka tawo inigka Dominggo kon atol sa semana grabe ang pagsulay nga iyang naagian apan walay nahimo niini.”⁷

Sa Abril 2009 ang kanhi magtambag sa Presiding Bishopric nga si Richard C. Edgley miistorya bahin sa sulundon nga korum nga mitabang sa isigka-sakop nga nawad-an og trabaho:

“Ang Phil’s Auto sa Centerville, Utah, maoy usa ka testamento kon unsa ang mahimo sa pagpangulo

sa priesthood ug usa ka korum. Si Phil usa ka miyembro sa korum sa mga elder ug nagtrabaho isip usa ka mekaniko sa usa ka lokal nga shop nga ayohanan og mga sakyanan. Alaot lang, kay ang shop nga ayohanan diin nagtrabaho si Phil nakasinati og ekonomikanhong problema ug kinahanglan nga papahawaon si Phil gikan sa iyang trabaho. Siya nahugno tungod niini nga mga panghitabo.

“Sa pagkadungog nga nawad-an og trabaho si Phil, ang iyang bishop, si Leon Olson, ug ang iyang presidency sa korum sa mga elder mainampoon nga naghunahuna og mga paagi nga sila makatabang ni Phil nga makabarug pag-usab. Kay og hunahunaon, siya usa ka isigka igsoon sa korum, ug siya nagkinahanglan og tabang. Sila mihukom nga si Phil adunay kahanas sa pagpadagan sa iyang kaugalingong negosyo. Usa sa mga sakop sa korum mitanyag nga siya adunay karaan nga kamalig nga tingali mahimong magamit isip usa ka shop nga ayohanan. Ang ubang mga sakop sa korum makatabang sa pagpundok sa gikinahanglan nga mga himan ug mga gamit aron sa pagsangkap sa bag-o nga shop. Hapit tanan diha sa korum makahimo bisan man lang sa pagtabang og limpyo sa karaan nga kamalig.

“Ilang gipaambit ang ilang hunahuna kang Phil; dayon ilang gipaambit ang ilang plano uban sa mga miyembro sa ilang korum. Ang kamalig gilimpyohan ug gibag-o, ang mga himan gipundok, ug ang tanan gipahimutang. Ang Phil’s Auto nagmalampuson ug sa katapusan nabalhin na sa mas maayo ug sa mas permanente nga lugar—ang tanan tungod kay ang iyang mga kaigsoonan sa korum mitanyag og tabang sa panahon sa krisis.”⁸

Siyempre, sama sa gipunay og balik sa mga propeta sa daghang katuigan, “Ang labing importante nga trabaho sa Ginoo nga mabuhay gayud ninyo anaa diha sulod sa mga bongbong sa inyong kaugalingong mga panimalay.”⁹ Daghan kita og himoonon sa paglig-on sa kaminyoon diha sa katinglanan nga mibaliwala sa kaimportante ug katuyoan niini. Daghan kita

og mahimo sa pagtudlo sa atong mga anak “sa pag-ampo, ug sa paglakaw nga matarung sa atubangan sa Ginoo” (D&P 68:28). Ang atong buluhaton mao ang pagtabang sa atong mga anak nga masinati ang dakong kausaban sa kasingkasing o pagkakabig ngadto sa Ginoo sa tin-awng pagkasulti diha sa Basahon ni Mormon (tan-awa sa Mosiah 5:1–12; Alma 26). Sa pakigtambayayong sa Relief Society, ang mga korum sa priesthood makalig-on sa mga kaminyoon, ug ang mga korum makahatag sa mga panalangin sa priesthood ngadto sa nag-inusarang ginikanan sa pamilya.

Oo, kaigsoonan, kita adunay buhat nga angayang himoon. Salamat sa inyong mga sakripisyo ug maayo nga gipanghimo. Padayon lang, ug ang Ginoo motabang kaninyo. Tingali medyo wala mo kahibalo unsay angayang buhaton o isulti—sugdi lang. Sugdi sa pagbuhat, ug ang Ginoo mosiguro nga “usa ka masangputon nga pultahan ang pagaablihan alang [kaninyo]” (D&P 118:3). Sugdi sa pagsulti, ug Siya misaad, “Kamo dili pagalibugon sa atubangan sa tawo; kay ihatag kini kaninyo sa takna gayud, oo, sa diha gayud nga higayon, unsa ang inyong isulti” (D&P 100:5–6). Tinuod nga dili kita hingpit sa daghang paagi, apan kita dunay hingpit nga Agalon kinsa mihimo sa hingpit nga Pag-ula, ug

makapangangkon kita sa Iyang grasya ug Iyang priesthood. Kon maghinul-sol kita ug molimpyo sa atong kalag, gisaad kanato nga kita matudloan ug matugahan og gahum gikan sa kahitas-an (tan-awa sa D&P 43:16).

Ang Simbahan ug ang kalibutan ug kababayan-an nangita og mga lalaki, mga lalaki, kinsa nagpalambo sa ilang kapasidad ug mga talento, kinsa andam nga molihok ug mosakripisyo, kinsa motabang sa uban nga maangkon ang kalipay ug kaluwasan. Sila nanagsinggit, “Barug, O kalalakin-an sa Dios!”¹⁰ Ang Dios motabang nato sa paghimo niini. Sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Kay S. Hymowitz, *Manning Up: How the Rise of Women Has Turned Men into Boys* (2011), 16.
2. “Kon mangutana kamo sa mga batan-on karon unsay makapahingkod kanila, hapit walay usa nga mohisgut og kaminyoon. Mas makita nila ang mga isyu kalabut sa trabaho—paghuman og eskwela, makabarug sa pinansyal, full-time nga trabaho—isip mga timailhan nga sila malampuson. Trabaho, kagawasan: kini ang nag-unang gibasihan karon aron mailhan” (Hymowitz, *Manning Up*, 45). Ang pressure sa kababayan-an nga mohangup niining kinaiya nga supak sa kaminyoon nagkagrabe. Ang kontributor sa *Times* sa London misulat: “Walay usa, sa akong pamilya o akong mga magtutudlo, ang miingon, ‘O sige, basin gusto ka nga mahimong asawa ug inahan usab.’ Determinado kaayo sila nga atong sundon ang bag-o, patas tanan, modernong paagi nga ang naandan nang mga ambisyon sa

mga generasyon sa kababayan-an—nga magminyo ug magbaton og pamilya—wagtangon sa ilang panglantaw sa umaabut” (Eleanor Mills, “Learning to Be Left on the Shelf,” *Sunday Times*, Abr. 18, 2010, www.thetimes.co.uk; sa Hymowitz, *Manning Up*, 72). Laing tigsulat nga mga kapin sa 40 anyos mikutlo og pipila ka tubag sa usa ka artikulo nga iyang gisulat kalabut sa iyang mga pagmahay sa wala magminyo: “Nadismaya gyud ko sa imong panginahanglan og lalaki,” “Salig sa imong kaugalingon!” “Gipaubos pa nimo ang kahintang nga kinahanglan gyud kang dunay kauban,” ug “Kon ang akong anak nga babaye modako nga mangita og lalaki nga katunga ra sa unsay imong gipangita, mahibaloan nako nga nasayop ko sa pagpadako kaniya” (Lori Gottlieb, *Marry Him: The Case for Settling for Mr. Good Enough* [2010], 55).

Ang maayong balita mao nga ang kadaghanan, lakip na ang naedukar nga mga young adult, wala magpadala sa mensahe nga supak sa kaminyoon ug pamilya. “Sumala sa usa ka pagtuon sa ekonomista sa Unibersidad sa Pennsylvania, sa Estados Unidos pagka 2008, 86 porsyento sa kababayan-an nga puti nga naedukar sa kolehiyo naminyo sa edad nga 40, ikomparar sa 88 porsyento niadtong wala kahuman og upat ka tuig nga kurso. Ang gidaghanon sa puti, naedukar sa kolehiyo nga mga lalaki susama ra: 84 porsyento kanila ang naminyo sa edad nga 40 pagka 2008. Hinooan ang kahibalo kaniadto, nga dili pinaagi sa research, nagkanayon nga ang kaminyoon dili maayo alang sa kababayan-an. Apan ang naedukar sa kolehiyo nga kababayan-an nga puti daw wala motuo niini. Sila ang lagmit nga maghunahuna kay sa bisan unsa nga grupo nga ‘ang mga minyo kasagaran mas malipayon kay sa wala maminyo.’ . . . Ang kadaghanan—70 porsyento—sa mga estudyante sa kolehiyo sa first-year naghunahuna nga ang pagbaton og pamilya ‘kinahanglanon’ o ‘importante kaayo’ sa ilang kaugmaon” (Hymowitz, *Manning Up*, 173–74).

3. Philip G. Zimbardo and Nikita Duncan, *The Demise of Guys: Why Boys Are Struggling and What We Can Do about It* (2012), e-book; tan-awa sa kapitulo nga “Behind the Headlines.”
4. Barbara Dafoe Whitehead, *Why There Are No Good Men Left: The Romantic Plight of the New Single Woman* (2003), 67.
5. Amanda Dickson, “‘Hunger Games’ Main Character a Heroine for Our Day,” *Deseret News*, Abr. 2, 2012, www.deseretnews.com.
6. Gordon B. Hinckley, “Welfare Responsibilities of the Priesthood Quorums,” *Ensign*, Nob. 1977, 86.
7. *Helping Others to Help Themselves: The Story of the Mormon Church Welfare Program* (1945), 4.
8. Richard C. Edgley, “Kini ang Inyong Tawag sa Telepono,” *Liahona*, Mayo 2009, 54.
9. *Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: Harold B. Lee* (2000), 163.
10. “Rise Up, O Men of God,” *Hymns*, nu. 323.

Ni Bishop Gary E. Stevenson
Presiding Bishop

Pagkaisug, Pagkakusgan, ug Pagkaabtik

Himoang takus ang inyong kaugalingon sama sa 2,000 nga batan-ong kasundalohan pinaagi sa walay kahadlok sa pagkaisug isip takus nga naghupot sa priesthood.

Karong gabhiona bulahan kaayo kong makapamulong isip bishop sa batan-ong mga lalaki, mga naghupot sa Aaronic Priesthood, nga nagpundok sa tibuok kalibutan alang niining kinatibuk-ang miting sa priesthood. Ipakigbahin nako ninyo ang istorya gikan sa Basahon ni Mormon nga naghulagway ni Helaman ug sa iyang 2,000 nga batan-ong kasundalohan. Kini nga kasulatan mopasabut sa kinaiya sa batan-ong mga lalaki sa karaan—ug inspirasyon alang ka-ninyo, batan-ong mga lalaki sa ulahing mga adlaw. Mokutlo ko og paboritong kasulatan: “Ug silang tanan batan-on nga mga lalaki, ug sila hilabihan ka walay kahadlok tungod sa pagkaisug, ug usab sa pagkakusgan ug pagkaabtik; apan tan-awa, kini dili mao ang tanan—sila mga tawo nga matinud-anon sa tanan nga panahon.”¹ Kaisug, kalig-on, kaabtik, ug kamatuoran—pagkadalaygon nga mga kinaiya!

Gusto kong mo-focus sa unang kinaiya nga naghulagway kanila: “walay

kahadlok tungod sa kaisug.” Alang nako, naghulagway kini sa kalig-on sa batan-ong mga lalaki nga magma-isugong mobuhat unsay matarung, o sama sa gihulagway ni Alma, “mobarug ingon nga mga saksi sa Dios sa tanan nga mga panahon . . . ug diha sa tanan nga mga dapit.”² Ang 2,000 nga batan-ong kasundalohan dunay daghang higayon sa pagpakita sa ilang kaisug. Matag usa ninyo may higayon usab sa inyong kinabuhi nga nagkinahanglan og kaisug. Ang akong higala, si John, mipakigbahin nako og usa ni-anang mga higayon sa iyang kinabuhi.

Pipila ka tuig ang milabay, si John nadawat sa prominente nga unibersidad sa Japan. Mahimo siyang kabahin sa international student program uban sa kinamaayohan nga mga estudyante sa tibuok kalibutan. Ang uban nag-enrol sa paglaum nga mas molawom pa ang ilang panabut sa kultura ug pinulongan, ang uban nagtan-aw niini isip sukaranan sa umaabut unya nga propesyon o

panarbaho sa Japan, apan ang tanan mibiya sa balay aron moeskwela sa langyaw nga nasud.

Wala madugay sa pag-abut ni John, ang pahibalo bahin sa party nga ipahigayon sa rooftop sa pribadong balay nahibaloan sa mga estudyante nga langyaw—imbitasyon sa tanan aron magkaila ang usag usa. Nianang gabhiona, si John ug duha ka higala miadto sa gipahibalo nga address.

Human makasakay sa elevator ngadto sa kinatas-an sa building, si John ug ang iyang mga higala miagi sa gamayng hagdanan paingon sa rooftop ug nakig-istorya sa uban. Samtang nagkagabii na, nausab ang palibut. Ang kasaba, kakusog sa musika, ug ang ilimnong makahubog nagkadaghan, ingon nga si John wala na mahimutang. Sa kalit lang may mipundok sa mga estudyante sa dakong sirkulo nga ang tuyo manghatag og sigarilyong marijuana. Mingislo ang nawong ni John ug gipahibalo dayon ang iyang duha ka higala nga mobiya na sila. Morag mabiyabiyon, ang usa nila mitubag, “John, sayon ra kini—mobarug lang kita sa sirkulo, ug kon turno na nato, ipasa lang nato imbis moyupyop niini. Nianang paagiha dili kita maulawan sa atubangan sa tanan pinaagi sa pagbiya.” Sayon ra ni para kang John, apan dili saktong pamina-won. Kahibalo siya nga kinahanglan niyang ipahibalo ang iyang intensyon ug molihok. Sa makadiyot iyang gibarugan ang iyang kaisug ug giingnan sila nga mahimo nilang buhaton ang ilang gusto, apan mobiya na siya. Ang usa nagpabilin ug miapil sa pundok; ang usa nagpanuko nga misunod ni John sa pagkanaog aron mosakay sa elevator. Sa dako nilang kasurprisa, miabli ang elevator, ang Japanese nga mga pulis nanggawas, giagian lang sila, ug nagdaling misaka sa rooftop. Si John ug ang iyang higala misakay sa elevator ug mipalayo.

Dihang miabut ang pulis sa taas, gipanglabay dayon sa mga estudyante ang ginadiling drugas sa atup aron dili sila masakpan. Human masirad-i ang hagdanan, ang mga pulis mipalinya sa tanan sa atup ug mimando sa mga estudyante sa pagtuyhad sa duha ka

kamot. Dayon ang mga pulis miduol sa naglinya, gisimhot og maayo ang kumagko ug kumingking sa mga estudyante. Tanan nga nakagunit sa marijuana, miyupyop man sila o wala, gituohan nga sad-an, ug dako kaayo ang silot. Walay nakalusot, hapit tanan apil, ang mga estudyante nga nagpabilin sa rooftop natangtang sa mga unibersidad nga ilang gi-eskwelahan, ug ang mga nakombikto sa krimen gipalayas gikan sa Japan. Ang mga pangandoy sa edukasyon, katuigan sa pagpangandam, ug ang posibilidad sa umaabut nga trabaho sa Japan naguba sa usa ka pamilok.

Karon sultihan ko kamo unsay nahitabo niining tulo ka managhighala. Ang higala nga nagpabilin sa rooftop natangtang sa unibersidad sa Japan nga maoy iyang gipaningkamutan nga siya madawat ug hinoon siya gipapauli. Ang higala nga mibiya sa party nianang gabhiona uban ni John nakahuman og eskwela sa Japan ug mipadayon pagkuha og degree sa duha ka pinakamaayong unibersidad sa Estados Unidos. Ang iyang trabaho nakapabalik niya sa Asya, diin natagamtaman niya ang dakong kalampusan sa propesyon. Mapasalamaton siya hangtud karon

sa maisugong ehemplo ni John. Alang ni John, ang nindot nga mga resulta sa iyang kinabuhi daghan kaayo. Ang iyang panahon sa Japan nianang tuiga miresulta sa malipayong kaminyoon ug pagkatawo sa duha ka anak nga lalaki. Nahimo siyang malampuson kaayo nga negosyante ug bag-ohay lang nahimong propesor sa unibersidad sa Japan. Hunahunaa kon unsa kaha ka lahi ang iyang kinabuhi kon wala pa siyay kaisug nga mobiya sa party nianang importanting gabii sa Japan.³

Batan-ong mga lalaki, may mga panahon nga kamo, sama ni John, kinahanglang mopakita sa inyong matarung nga kaisug bisan anaa ang inyong mga higala, ang resulta niini tingali pagbugal-bugal ug kaulawan. Dugang pa, sa inyong kalibutan, ang pakig-away batok sa dautan mahimo usab nga gibugno diha sa kahilum, atubangan sa screen. Ang teknolohiya uban sa dakong kaayohan niini nagdala usab og mga hagit nga wala masugati sa mga henerasyon nga nag-una kaninyo. Sa bag-ong nasyonal nga survey nasayran nga ang mga batan-on karon wala lang matintal sa makapabalaka nga butang matag adlaw dili lamang sa eskwelahan apan sa internet usab. Nasayran nga

ang mga batan-on nga nabantang sa mga palainom o paggamit og druga diha sa internet mas lagmit katulo o kaupat nga mogamit niini. Mikomentaryo sa survey, ang kanhi US cabinet secretary miingon: “Ang survey niining tuiga nagpakita og bag-ong matang sa peer pressure—ang digital peer pressure. Ang digital peer pressure molabaw pa sa mga higala ug kabataan nga ilang gikauban. Moataki kini sa panimalay ug diha sa kwarto sa bata pinaagi sa Internet.”⁴ Ang pagpakita sa matarung nga kaisug usahay ingon ra ka yano sa pag-klik o dili pag-klik. Ang mga misyonaryo gitudloan gikan sa *Isangyaw ang Akong Ebanghelyo*, “Unsay imong gipili nga hunahunaon ug buhaton kon ikaw rang usa ug nagtuo ka nga walay usa nga nagtan-aw mao ang usa ka lig-ong sukdanan sa imong hiyas.”⁵ Magmaisugon! Magmalig-on! “Barug kamo sa balaan nga mga dapit, ug ayaw pagbalhin.”⁶

Batan-ong mga lalaki, ako mosaad nga ang Ginoo mohatag ninyo og gahum. “Kay kita wala sa Dios hatagi’g espiritu sa katalaw; kondili sa espiritu sa gahum.”⁷ Siya moganti kaninyo sa inyong kaisug ug matarung nga kinaiya—uban sa kamaya ug kalipay. Ang ingon nga kaisug mao ang resulta sa inyong hugot nga pagtuo kang Jesukristo ug sa Iyang Pag-ula, inyong pag-ampo, ug pagsunod sa mga sugo.

Si Presidente N. Eldon Tanner miingon: “Ang usa ka batang lalaki sa eskwelahan makahimo og dakong impluwensya alang sa kaayohan. Ang usa ka batan-ong lalaki sa football team, o sa kampus, o kuyog sa mga kauban sa trabaho, pinaagi sa pagsunod sa ebanghelyo, pagtahud sa iyang priesthood, ug pagbarug sa matarung, makahimo og dili malitok nga kaayohan. Kasagaran makasinati kamo og pagsaway ug pagbugal-bugal bisan niadtong nagtuo sama sa inyong gituohan, bisan kon mospeto sila ninyo sa pagbuhat sa matarung. Apan hinumdumi nga ang Manluluwas mismo gisakit, gibugal-bugalan, gilud-an, ug dayon gilansang kay wala siya mapaling sa iyang gituohan. Nakapamalandong ba kamo kon unsa kaha ang nahitabo kon

naluya siya ug miingon, ‘Ah, unsay kapuslanan niini?’ ug mibiya sa iyang pagmision? Gusto ba kitang mohunong, o magmaisugong mga sulugoon bisan sa tanang oposisyon ug kadautan sa kalibutan? Magmaisugon kita sa pagbarug ug pagaiphon nga tinuod, maunungong sumusunod ni Kristo.”⁸

Ako modapit kaninyo nga himoang takus ang inyong kaugalingon sama sa 2,000 nga batan-ong kasundalohan pinaagi sa walay kahadlok sa pagkaisug isip takus nga naghupot sa priesthood. Hinumdumi, unsay inyong gihimo, asa kamo moadto, ug ang inyong makita maoy motino kon kinsa kamo sa umaabut. Kinsay gusto ninyo nga kamo mahimo? Mahimong usa ka takus nga deacon, teacher, priest. Paghimo og tumong nga mahimong takus nga modawat sa sunod nga ordinansa sa tukmang edad ug sa katapusan modawat sa Melchizedek Priesthood. Dalan kini sa pagkamatarung nga nagdapit og langitnong panabang. Ang Ginoo nama-hayag, “Diha sa mga ordinansa niana, ang gahum sa pagkadiosnon gipakita.”⁹

Ang mga ginikanan, mga lider sa priesthood, ug ang propetikanhong prayoridad nga naa sa pamplet nga *Katungdanan ngadto sa Dios* ug sa *Alang sa Kalig-on sa mga Kabatan-onan* mogiya kaninyo.

Si Presidente Thomas S. Monson bag-ohay lang mitambag:

“Aron sa paghimo sa [mga desisyon] sa maalamong paagi, gikinahanglan ang kaisug—ang kaisug nga mosulti og dili, ang kaisug nga mosulti og oo. . . .

“Nangamuyo ako kaninyo sa paghimo og determinasyon . . . karon mismo, dili mosimang gikan sa dalan nga padulong ngadto sa atong tumong: kinabuhing dayon uban sa atong Amahan sa Langit.”¹⁰

Sama sa pagtubag sa 2,000 nga kasundalohan sa panawagan sa ilang lider, si Helaman, ug mipundok sa ilang kaisug, kamo makahimo sa ingon pinaagi sa pagsunod sa inyong lider nga propeta, si Presidente Thomas S. Monson.

Mga batan-ong naghupot sa Aaronic Priesthood, sa pagtapos ako

mohatag sa akong pagpamatuod kabahin sa Dios nga Amahan ug ni Jesukristo ug sa mga pulong ni Joseph Smith: “Mga kaigsoonan, kita dili ba mopadayon sa hilabihan ka mahinungdanon nga katuyoan? Padayon ug ayaw pagsibug. Pagmaisugon, mga kaigsoonan; ug sa kanunay, ngadto sa kadaugan!”¹¹. Sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Alma 53:20.
2. Mosiah 18:9.
3. Personal nga istorya nga gisaysay ngadto sa tigsulat.
4. Si Joseph A. Califano Jr., founder ug chairman emeritus sa National Center on Addiction and Substance Abuse sa Columbia University, sa press release kabahin sa research, casacolumbia.org.
5. *Isangyaw ang akong Ebanghelyo: Usa ka Giya sa Misyonaryo nga Pangalagad* (2004), 143.
6. Doktrina ug mga Pakigsaad 87:8.
7. 2 Timoteo 1:7.
8. N. Eldon Tanner, “For They Loved the Praise of Men More Than the Praise of God,” *Ensign*, Nob. 1975, 74–75.
9. Doktrina ug mga Pakigsaad 84:20.
10. Thomas S. Monson, “Ang Tulo ka mga K sa Pagpili,” *Liahona*, Nob. 2010, 68.
11. Doktrina ug mga Pakigsaad 128:22.

Ni Elder Anthony D. Perkins
Sa Seventy

Batanyi ang Inyong Kaugalingon

Pabilin kamo sa dalan sa priesthood pinaagi sa pagpalambo sa inyong pagkakabig ug paglig-on sa inyong pamilya. Likayi ang mga trahedya pinaagi sa pagpatalinghug sa espirituhanong pahimatngon nga “Pagbantay” nga gibutang sa Dios ug sa mga propeta diha sa atong agianan.

Sa batan-on pa ko, ang among pamilya mag-drayb tangas sa Rocky Mountains sa Amerika aron mobisita sa mga apohan. Ang karsada magsugod sa patag nga may mga sagebrush, dayon mosaka, sa may tag-as nga mga pine tree, ug sa katapusan ngadto sa kakahoyan ug mga kasagbutan sa bukid, diin among makita ang lagyo nga mga dapit.

Apan kining matahum nga karsada dili hingpit nga luwas. Kasagaran sa highway gikabkab sa ngilit sa pang-pang nga bukid. Sa pagprotekta sa mga nagbiyahe, ang tighimo sa karsada mibutang og mga ali ug mga pahimatngon nga nag-ingon “Pagbantay: Mga Bato Mangatagak.” Nakabantay mi og igong rason alang niini nga mga pasidaan. May dagkong bato nga nagkatag sa kilid sa sapa ubos sa pang-pang. Panagsa makita namo ang mga nangagusbat nga sakyanan ubos sa canyon, usa ka subo nga timailhan sa mga drayber nga pakyas sa pagtuman sa pasidaan.

Panumpa ug Pakigsaad sa Priesthood

Mga kaigsoonan, matag usa kaninyo nakahimo, o sa dili madugay mohimo, sa panumpa ug pakigsaad sa Melchizedek Priesthood.¹ Niana nga pakigsaad nalakip ang mahimayaong panaw nga nagsugod sa pagdawat sa mas ubos ug mas taas nga priesthood, nag-uswag pinaagi sa pagpalambo sa atong calling, ug kanunayng naningkamot nga maangkon ang dakong panalangin sa Dios, hangtud atong madawat ang “tanang nga iya [sa] Amahan.”²

Ang maalamong tigdesinyo niining dalan sa celestial nagbutang og mga pahimatngon alang sa atong panaw. Ang panumpa ug pakigsaad sa priesthood aduna niining gikinahanglan nato nga pasidaan: “Ug Ako karon mohatag nganha kaninyo og sugo sa pagbantay mahitungod sa inyong mga kaugalingon.”³

Nganong ang Ginoo misugo kanato sa pagbantay? Siya nasayud nga si Satanang tinuod nga nilalang⁴ nga nagtinguha sa pagguyod sa atong kalag ngadto sa bung-aw sa kaalaot.⁵ Ang

Dios nasayud sab nga anaa sa mga tighupot sa priesthood ang “kinaiyanhon nga tawo”⁶ “kalagmitang malayo sa Dios.”⁷ Busa ang mga propeta nagdapit kanato sa “pagsalikway sa bating kinaiya”⁸ ug “pagsunod ni Kristo”⁹ pinaagi sa hugot nga pagtuo, paghinulsol, makaluwas nga mga ordinansa, ug pagpakabuhi sa ebanghelyo.

Paglikay sa Trahedya

Samtang nagpalambo sa priesthood, si bisan kinsa maguyod paubos kon dili siya magbantay. Kamo ba natingala ug nasubo sa wala damhang pagkapukan sa usa ka maayo kaayo nga batan-ong lalaki, sa bag-ong nauli sa misyon, sa tinahud nga lider sa priesthood, o gimahal nga sakop sa pamilya?

Ang istorya ni David sa Daang Tugon usa ka ehemplo sa nausik nga gahum sa priesthood. Bisang iyang napilde si Goliath samtang batan-on pa ug nagpuyo og matarung sa daghang dekada,¹⁰ kining hari nga propeta madutlan gihapon sa espirituhanong paagi. Niadtong kritikal nga higayon sa dihang iyang nakita gikan sa iyang rooftop ang naligo nga gwapang si Bathsheba, walay tighbantay sa moral nga diha sa duol aron makasinggit, “Pagbantay, David, mailad ka!” Ang iyang kapakyas sa pagbantay mahitungod sa iyang kaugalingon¹¹ ug pagsunod sa aghat sa Espiritu¹² misangput sa pagkawala sa iyang mahangturong pamilya.¹³

Mga kaigsoonan, bisan si David nga lig-on nahilayo sa dalan sa kahimayaan, unsaon nato paglikay ang susamang kadangatan?

Ang halawom nga personal nga pagkakabig ug lig-ong relasyon sa pamilya mao ang duha ka ali [guardrails] nga makapaanaa nato kanunay sa langitnong dalan.

Nasayud niini, si Satanang nagbutang og mga babag nga makadaut sa atong pagkakabig ug pamilya diha sa atong dalan. Salamat, si Jesukristo ug ang Iyang mga propeta nagbutang og mga pahimatngon sa “Pagbantay” diha sa dalan. Sila kanunayng nagpasidaan kanato sa garbo nga makadaut sa pagkakabig¹⁴ ug sa mga sala nga

makapatibulaag sa pamilya sama sa kasuko, kadawo, ug kahigal.

Kaniadto, si Moises mitambag, “Magabantay ka aron dili mahikalimot sa Ginoo.”¹⁵ Sa atong pas-pas ug puno sa kalingawan nga kalibutan, ang katawhan dali nga “makalimot sa Ginoo, . . . dali nga makabuhat og dautan, ug malingla pinaagi sa usa nga dautan.”¹⁶

Pagpalambo sa Pagkakabig ug Pagpalig-on sa Pamilya

Aron magpabiling luwas diha sa dalan sa priesthood bisan pa sa mga tintasyon, hinumduman nato ang unom ka sukaranang baruganan aron mapalambo ang pagkakabig ug malig-on ang pamilya.

Una, ang pag-ampo sa kanunay makatabang nga maangkon ang langitnong panabang aron “makabuntog ni Satanas.”¹⁷ Si Jesus mipasidaan sa mga tighupot sa priesthood nga “magbantay, kay si Satanas nagtinguha sa pag-ayag [kaninyo],” Iyang gipatuman ang pag-ampo isip paagi batok sa tintasyon.¹⁸ Si Presidente Thomas S. Monson mitudlo: “Kon bisan kinsa kanato nahinay sa pagpatalinghug ngadto sa tambag nga mag-ampo kanunay, walay mas maayo nga panahon sa pagsugod kay sa karon. . . . Ang usa ka tawo dili gayud magbarug nga mas taas pa kon siya magluhod.”¹⁹

Ikaduha, ang pagtuon sa karaan ug karon nga kasulatan makakonekta

nato sa Dios. Ang Ginoo mipasidaan sa mga miyembro sa Simbahan nga “magbantay giunsa nila pagdawat [ang mga propeta] basin pa unya og sila motan-aw nga usa ka butang nga walay bili, ug dad-on ubos sa panghimaraut tungod niana, ug masayop ug makasala.”²⁰ Aron makalikay niining grabeng panghimaraut, kita magkugi sa pagbasa sa kasulatan ingon man ang mga magasin ug website sa Simbahan aron “matambagan sa personal nga paagi sa piniling propeta [sa Ginoo].”²¹

Ikatulo, ang takus nga pag-apil sa mga ordinansa makaandam nato sa pagdawat “sa Espiritu Santo alang sa [atong] paggiya.”²² Sa dihang ang Manluluwas mipasidaan, “Pagbantay kay tingali unya og kamo malimbungan,” Siya misaad nga dili ta malimbungan kon kita “mangita . . . sa labing maayo nga mga gasa” sa Espiritu.²³ Ang takus nga pag-ambit sa sakrament matag semana makapahimo sa mga miyembro nga “kanunay makabaton sa iyang Espiritu uban kanila.”²⁴ Sa pagsimba diha sa templo kita “modawat sa usa ka kahingpitan sa Espiritu Santo.”²⁵

Ikaupat, ang pagpakita og tinuorayng gugma mao ang importante sa personal nga pagkakabig ug relasyon sa pamilya. Si Haring Benjamin mimando, “Pag-amping tingali pa unya og adunay moabut nga mga panagbingkil taliwala kaninyo.”²⁶ Ayaw

kalimot nga si Satanas ang “amahan sa panagbingkil”²⁷ ug nagtinguha nga ang pamilya “manag-away ug managbingkil.”²⁸ Kaigsoonan, kon kita magabusar sa emosyonal, sa pulong, o sa pisikal nga paagi ngadto sa sakop sa pamilya, o manglupig ni bisan kinsa, mawala kanato ang gahum sa priesthood.²⁹ Kontrolaha ang kasuko. Ang mga sakop sa pamilya kinahanglang makadungog og mga panalangin sa atong ba-ba, dili mga tunglo. Kita ang moimpluwensya sa uban pinaagi sa pagdani, pagkamainantuson, kalumo, kaaghup, tiunay nga paghigugma, kamabination, ug gugmang putli.³⁰

Ikalima, ang pagsunod sa balaod sa ikapulo mahinungdanong elemento sa hugot nga pagtuo ug panaghiusa sa pamilya. Kay si Satanas mogamit sa kahakog ug tinguha sa kabtangan aron malayo ang pamilya sa dalan sa celestial, si Jesus mitambag, “Likayi ang tanang dagway sa kadalo.”³¹ Ang kadalo malikayan kon kita moplano sa atong kita, mobayad og matinuorog ikapulo ug sobra nga halad sa puasa, mobadyet sa galastuhon, molikay sa utang, motigum, ug mapaningkamuton sa kaugalingon. Ang saad sa Dios kanato mao, “Unaha ninyo pagpangita ang gingharian, ug ang pagkamatarung sa Dios, ug unya kining tanang mga butanga igadugang ra kaninyo.”³²

Ikaunom, ang hingpit nga pagsunod sa balaod sa kaputli makapahimo nato nga masaligong mobarug sa “atubangan sa Dios” uban sa Espiritu Santo nga atong “kauban sa kanunay.”³³ Si Satanas moatake sa hiyas ug kamin-yoon gamit ang sobra nga kahigal. Dihang ang Ginoo mipasidaan sa mga mananapaw nga “magbantay ug maghinulsol sa labing madali,” ang Iyang gipasabut lapas pa sa pisikal nga buhat sa pagpanapaw lakip ang bastos nga panghunahuna nga nag-una niini.³⁴ Ang modernong mga propeta ug apostoles karon kanunay ug klarong namulong kabahin sa hampak [plague] sa pornograpiya. Si Presidente Gordon B. Hinckley mitudlo: Ang [pornograpiya] susama sa mapintas nga unos, nagalaglag sa tagsa-tagsa ug mga pamilya, miguba sa hingpit sa unsay maayo ug maanindot. . . . Ang panahon miabut

na ni bisan kinsa kanato ang apil niini sa pagbira sa atong kaugalingon gikan sa kalapukan.”³⁵ Kon kamo gitintal sa pagsupak sa balaod sa kaputli sa bisan unsa nga matang, sunda ang ehemplo ni Jose sa Ehipto kinsa “mikalagiw, ug migula sa gawas.”³⁶

Kining unom ka sukanang baruganan makatabang sa mga tighupot sa priesthood nga magpadayon sa dalan paingon sa langit nga luwas diha sa espirituhanong mga ali sa personal nga pagkakabig ug relasyon sa pamilya. Mga kabatan-onan, ang pagsunod niining mga baruganan makaandam kaninyo alang sa mga pakigsaad sa templo, sa full-time nga misyon, ug sa mahangturong kaminyoon. Mga bana ug amahan, ang pagpakabuhi subay sa mga baruganan makapasarang ninyo nga modumala sa pagkamatarung sa panimalay, moserbisyo isip espiritwal nga lider sa panimalay, uban sa inyong asawa isip kapikas.³⁷

Magpabilin sa Dalan sa Priesthood

Balik sa akong kasinatian isip batan-ong lalaki, nakahinumdom ko nga nagsakay agi sa Rocky Mountains. Human makaagi og pahimatngon nga “Pagbantay: Mga Bato Mangatagak” nakabantay akong papa og gagmayng mga bato nga anaa sa dalan sa among atubangan. Dali niyang gipahunong ang sakyanan, natagak ang bato nga sama ka dako sa bola sa basketball sa among duol. Gipaabut ni papa nga mahunong ang pagdahili sa mga bato sa dili pa mi mopadayon. Ang maka-nunayong atensyon ug diha dayon nga pagtuman sa akong amahan misiguro nga ang among pamilya luwas nga makaabut sa padulngan.

Mga igsoon, si Satanas nagtinguha “sa paglaglag sa kalag sa mga tawo.”³⁸ Kon ang inyong kalag nagkaluya sa espirituhanong paagi, hunong sa dili pa mo mahulog, ug balik sa dalan.³⁹ Kon inyong gibati nga ang inyong kalag nawad-an sa pagkaespirituhanon kay wala mo motuman sa mga pahimatngon nga “Pagbantay” ug nakasala, ako mopamatuod nga pinaagi sa kinasingkasing nga paghinulsol ug gahum sa pag-ula ni Jesukristo, kamo mabayaw ug makabalik sa dalan sa

Dios padulong sa langit.⁴⁰

Si Jesus mitudlo, “Likayi ninyo . . . ang pagpakaaron-ingon.”⁴¹ Kon dili kamo takus sa priesthood, palihug pakigsulti sa inyong bishop, kinsa makatabang ninyo sa paghinulsol. Pagmaisugon nga bisan tuod ang Ginoo misugo, “Pagbantay . . . , ug ayaw na pagpakasala,”⁴² Siya usab misaad: “Ako, ang Ginoo, mopasaylo kaninyo. . . . Padayon sa inyong mga kinabuhi ug ayaw na pagpakasala.”⁴³

Modapit ko sa tanan nga magpabilin sa dalan sa priesthood pinaagi sa pagpalambo sa pagkakabig ug paglig-on sa inyong pamilya. Mga pag-ampo, kasulatan, ug ordinansa makapalambo sa pagkakabig. Gugma, ikapulo, ug kaputli makapalig-on sa pamilya. Mga pag-ampo, kasulatan, ug mga ordinansa makapalambo sa pagkakabig. Gugma, ikapulo, ug ang kaputli molig-on sa pamilya. Likayi ang trahedyo pinaagi sa pagsunod sa espirituhanong mga pahimatngon nga “Pagbantay” nga gibutang sa Dios ug sa mga propeta. Paningkamot sa pagsunod sa hingpit nga ehemplo ni Jesukristo, kinsa “nag-antus sa mga pagtintal ug wala manumbaling kanila.”⁴⁴

Ako mosaad nga kon ang mga lalaki motuman sa pakigsaad sa priesthood sa “pagbantay mahitungod sa inyong mga kaugalingon,”⁴⁵ kita ug ang atong pamilya luwas nga maka-abut sa celestial nga gingharian. Ako mopamatuod sa sagradong pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 84:33–44.
2. Doktrina ug mga Pakigsaad 84:38.
3. Doktrina ug mga Pakigsaad 84:43.
4. Tan-awa sa Joseph Smith—Kasaysayan 1:16; tan-awa usab sa Moises 1:12–22.
5. Tan-awa sa Helaman 5:12; tan-awa usab sa 2 Nephi 1:13; Helaman 7:16.
6. Mosiah 3:19; tan-awa usab sa 1 Mga Taga-Corinto 2:14.
7. “Come, Thou Fount of Every Blessing,” *Hymns* (1948), nu. 70.
8. Tan-awa sa Mga Taga-Colosas 3:8–10; tan-awa usab sa Mga Taga-Efeso 4:22–24.
9. Mga Taga-Galatia 3:27; tan-awa usab sa Mga Taga-Roma 13:14.
10. Tan-awa sa 1 Samuel 13:14; 17:45–47.
11. Tan-awa sa 2 Samuel 11:1–17.
12. “Dili kamo makahimo og dagkong sayop nga wala mapasidan-i daan pinaagi sa mga aghat sa Espritu” (Boyd K. Packer, “Tambag ngadto sa mga Kabatan-onan,”

Liahona, Nob. 2011, 18).

13. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 132:39; tan-awa usab sa Ang Giya Ngadto sa Kasulatan, “David.”
14. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 23:1; 25:14; 38:39; tan-awa usab sa Ezra Taft Benson, “Beware of Pride,” *Ensign*, Mayo 1989, 4–7.
15. Deuteronomio 6:12; tan-awa usab sa Deuteronomio 8:11–19.
16. Alma 46:8.
17. Doktrina ug mga Pakigsaad 10:5.
18. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 52:12–15; tan-awa usab sa Lucas 22:31–32; Alma 37:15–17; 3 Nephi 18:18–19.
19. Thomas S. Thomas S. Monson, “Duol ngadto Kaniya diha sa Pag-ampo ug Hugot nga Pagtuo,” *Liahona*, Mar. 2009, 4.
20. Doktrina ug mga Pakigsaad 90:5; tan-awa usab sa Doktrina ug mga Pakigsaad 41:1, 12.
21. Gordon B. Hinckley, “Faith: The Essence of True Religion,” *Ensign*, Nob. 1981, 5.
22. Doktrina ug mga Pakigsaad 45:57.
23. Doktrina ug mga Pakigsaad 46:8; tan-awa usab sa Mga Taga-Efeso 4:14; Doktrina ug mga Pakigsaad 52:14–16; Mga Taga-Colosas 2:8.
24. Moroni 4:3; Doktrina ug mga Pakigsaad 20:77; tan-awa usab sa 3 Nephi 18:1–11.
25. Doktrina ug mga Pakigsaad 109:15.
26. Mosiah 2:32.
27. Tan-awa sa 3 Nephi 11:29–30.
28. Mosiah 4:14.
29. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 121:36–37; tan-awa usab sa Doktrina ug mga Pakigsaad 63:61–63.
30. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 121:41–45.
31. Lucas 12:15; tan-awa usab sa Doktrina ug mga Pakigsaad 38:39.
32. Mateo 6:33; tan-awa usab sa 3 Nephi 13:33.
33. Doktrina ug mga Pakigsaad 121:45–46; tan-awa usab sa Doktrina ug mga Pakigsaad 67:11; Moises 1:11.
34. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 63:14–16; tan-awa usab sa Mateo 5:27–28; 3 Nephi 12:27–30.
35. Gordon B. Hinckley, “Usa ka Makalilisang nga Dautan Taliwala Kanato,” *Liahona*, Nob. 2004, 59, 62; tan-awa usab sa Dallin H. Oaks, “Pornograpiya,” *Liahona*, Mayo 2005, 87–90; Jeffrey R. Holland, “Walay Luna alang sa Kaaway sa Akong Kalag,” *Liahona*, Mayo 2010, 44–46.
36. Genesis 39:12.
37. Tan-awa sa *Handbook 2: Administering the Church* (2010), 2.3.
38. Doktrina ug mga Pakigsaad 10:27; tan-awa usab sa 1 Pedro 5:8.
39. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 3:9–10; 1 Mga Taga-Corinto 10:12–13; 2 Pedro 3:17.
40. Tan-awa sa Alma 13:27–29; Doktrina ug mga Pakigsaad 109:21.
41. Lucas 12:1; tan-awa usab sa Doktrina ug mga Pakigsaad 50:6–9.
42. Doktrina ug mga Pakigsaad 82:2.
43. Doktrina ug mga Pakigsaad 82:1, 7.
44. Doktrina ug mga Pakigsaad 20:22; tan-awa usab sa Mga Hebreohanon 2:17–18; 4:14–16.
45. Doktrina ug mga Pakigsaad 84:43; tan-awa usab sa Deuteronomio 4:9; Mosiah 4:29–30.

Ni Presidente Dieter F. Uchtdorf

Ikaduhang Magtatambag sa Unang Kapangulohan

Ang Kalipay Tungod sa Priesthood

Atong hangpon ug sabton ang katahum ug pribilehiyo sa priesthood. Atong dawaton ug higugmaon ang mga responsibilidad nga gipabuhat kanato.

Ang Kalipay sa Pagpalupad

Daghang tuig nang milabay duha sa kaubanang captain sa eroplano ug ako mituman sa among pangandoy nga mag-ayo og antik nga eroplano. Gipalit namo ang karaan na nga 1938 Piper Cub ug gisugdan ang pagbalik niini ngadto sa orihinal nga porma. Mao ni proyekto nga gusto kaayo namong buhaton. Makahuluganon kaayo ni nako kay nakat-on ko'g palupad sa ingon ani nga eroplano sa batan-on pa ko.

Kini nga eroplano unang gihimo mga 35 ka tuig human ang Wright brothers mihimo sa una nilang sikat nga pagpalupad. Sa hunahuna pa lang daw pagkatigulang ko na diay.

Ang makina walay starter; sa pagpaandar niini, dunay tawo nga moadto sa ubos nga mogunit sa palabad ug ihunat kini sa paglabayog hangtud moandar ang makina. Ang matag andar sa makina maoy panahon sa kalipay ug kalig-on.

Dihang naglupad na, mailhan nga ang Piper Cub dili paspas molupad. Sa pagkatinuod, kon kusog ang sugat nga hangin, ingon og dili na kami maglihok. Nahinumdom kong

naglupad uban sa akong anak nga si Guido, ibabaw sa autobahn sa Germany ug klaro kaayong gilabyan lang mi sa mga awto sa ubos!

Apan, ganahan gyud ko niining gamayng eroplano! Perpekto kining paagi sa pagsinati sa kanindot ug katahum sa paglupad. Mabati nimo, mabatyag, masimhot, matilawan, ug makita unsa ang paglupad. Gihulagway sa Wright brothers sa ingon niini: “[Walay] makatupong sa natagamtam sa mga abyador samtang naglupad sa hangin sa dagkong mga pako.”¹

Sukwahi niini, sayo ning tuiga nakahigayon kog palupad sa lisud nga F-18 fighter jet uban sa nailhan nga world-famous Blue Angels, ang United States Navy flight demonstration team. Sama kini nga naglupad ug nagsubay sa dalan sa panumduman kay eksaktong 50 ka tuig na, nakompleto nako ang akong training isip fighter pilot sa air force.

Ang kasinatian sa pagpalupad sa F-18, siyempre lahi ra kaayo kay sa Piper Cub. Nagsangkap kini og makadasig nga katahum sa paglupad. Sama kini sa paggamit sa pamalaod sa pagpalupad sa usa ka perpektong paagi.

Hinoon, ang paglupad uban sa Blue Angels nagpahinumdom sab nako nga ang pagka jet fighter pilot dula kini sa mga batan-on. Mokutlo ko'g usab sa Wright brothers, “Labaw sa tanan ang bation [sa paglupad] usa ka hingpit nga kalinaw, uban sa kahinam nga motandog sa matag ugat sa kahiladman.”² Agi'g dugang, ang paglupad uban sa Blue Angels nagsugyot sa pinakalahing paagi sa mga “anghel” nga naglibut ug nagtabang kaninyo.

Kon mangutana mo asa niining duha ka kasinatian sa paglupad ang makalingaw, di ko kasiguro nga makasulti ko. Sa dayag nga pamaagi, managlahi kaayo, kon hisgutan gayud. Ug gani sa ubang paagi, magkapareho ra kaayo.

Sa Piper Cub ug sa F-18, gibati nako ang kahinam, katahum, ug kalipay sa paglupad. Sa duha sabton nako ang giingon sa magbabalak nga “[pagikyay] sa masupilong gapos sa Yuta ug [sayawan] ang kalangitan sa mga pako nga nahimong plata sa katawa.”³

Pareho ra nga Priesthood Bisan Asa

Karon, mangutana mo, unsay labut sa duha ka managlahing pagpalupad sa atong miting karon o sa priesthood nga atong gihuptan o sa pagserbisyo sa priesthood nga ganahan kaayo nato?

Kaigsoonan, dili ba tinuod nga ang tinagsa natong kasinatian sa priesthood nga panerbisyo tanan magkalahi? Makaingon kita nga ang uban ninyo sakay sa F-18 jets, samtang ang uban sakay sa Piper Cubs. Ang uban ninyo nagpuyo sa mga ward ug stake diin ang tanang posisyon gikan sa assistant sa high priest group leader ngadto sa secretary sa deacons quorum, dunay aktibo nga priesthood. Inyoha ang kahigayunan nga makaapil sa organisasyon sa ward nga kompleto sa tawo.

Ang uban ninyo nagpuyo sa dapit sa kalibutan nga gamay ra ang miyembro sa Simbahan ug mga priesthood. Bation ninyong nag-inusara ug nabugatan sa buluhaton nga angay himoon. Alang ninyo nagkinahanglan kini sa paglihok gayud aron ang makina sa priesthood nga panerbisyo moandar. Usahay ingon og ang inyong branch o ward wala nay kalamboan.

Hinoon, bisan unsay inyong responsibilidad o kahintang, ikaw ug ako nahibalo nga naa kanunay ang kalipay nga moabut gikan sa mapahinungurong priesthood nga panerbisyo.

Kanunay gusto kong mopalupad, bisan sa Piper Cub, sa F-18, o bisan unsang eroplano. Sakay sa Piper Cub, wa koy reklamo sa kahinay molupad; samtang sa F-18, wa koy reklamo dihang ang lihoc sa aerobatic maneuvers way kalooyng nagpakita sa reyalidad sa nagkagulang nakong edad.

Oo, sa kanunay dili hingpit ang tanang sitwasyon. Oo, sayon ra ang pagpangita og ikareklamo.

Apan kaigsoonan, tighupot kita sa Balaang Priesthood, sunod sa Kapunongan sa Anak sa Dios! Matag usa kanato gipandungan sa kamot, ug nakadawat kita sa priesthood sa Dios. Gihatagan kita sa awtoridad ug responsibilidad sa paglihok sa Iyang ngalan isip Iyang sulugoon sa yuta. Diha man sa dakong ward o gamayng branch, gitawag kita sa pagserbisyo, sa pagpanalangin, ug paglihok alang sa kaayohan sa tanan ug sa tanang gisalig

sa atong pag-atiman. Duna pa bay laing mas makadasig?

Atong sabton, dayegon, ug bation ang kalipay diha sa priesthood nga panerbisyo.

Ang Kalipay Tungod sa Priesthood

Ang akong gugma sa pagpalupad naghatag og direksyon sa akong kinabuhi. Apan sama sa makalagsik ug makalingaw sama sa akong kasinatian isip piloto, ang akong kasinatian isip miyembro sa Simbahan mas dako, makalipay, ug makahuluganon. Samtang gisubsob nako ang akong pagserbisyo sa Simbahan, akong gibati ang gahum sa Dios ug ang Iyang kalooy.

Isip piloto, nahikap nako ang langit. Isip miyembro sa Simbahan, gibati nako ang gakus sa langit.

Matag karon ug unya, mingawon ko sa pagpalupad. Apan tungod sa pagserbisyo kauban sa akong kaigsoonan sa Simbahan dali ra kining mahulipan. Kay nakabatyag sa makadasig nga kalinaw ug kalipay nga mitubogikan sa gamayng bahin niining dakong kawsa ug buhat, dili ko gustong may malaktawan sa kalibutan.

Karon nia kita isip dakong pundok sa priesthood. Ato kining sagradong kalipay ug pribilehiyo nga makaserbisyo sa Ginoo ug sa isigkatawo, nga mobuhat sa pinakamaayo aron modasig sa uban ug magtukod sa gingharian sa Dios.

Nahibalo ug nakasabut kita nga ang priesthood mao ang mahangturong gahum ug awtoridad sa Dios. Dali ra nato ning ma-recite gikan sa panumduman. Bisan pa, nasabtan ba gyud nato ang kahulugan sa atong gilitok? Usbon nako: *ang priesthood mao ang mahangturong gahum ug awtoridad sa Dios.*

Hunahunaa kana. Pinaagi sa priesthood, gimugna sa Dios ug gidumala ang mga langit ug yuta.

Pinaagi niini nga gahum, gitubos Niya ug gihimaya ang mga anak, “gipahinabo ang pagka-imortal ug kinabuhing dayon sa tawo.”⁴

Ang priesthood, sumala ni Propeta Joseph Smith, mao “ang paagi diin ang Makagagahum nagsugod sa pagpadayag sa Iyang himaya . . . sa paglalang niini nga yuta, ug pinaagi niini diin Siya mopadayon sa pagpadayag sa

Iyang kaugalingon ngadto sa mga anak sa tawo hangtud karon, ug pinaagi niini Siya mopaila sa Iyang mga katuyoan hangtud sa katapusan sa panahon.”⁵

Ang labing gamhanan nga Amahan sa Langit mitugyan sa awtoridad sa priesthood kanato—mga mortal nga, masalaypon ug dili hingpit. Gihatagan kita sa awtoridad sa paglihok sa Iyang ngalan alang sa kaluwasan sa Iyang mga anak. Pinaagi niining talagsaon nga gahum may katungod kita sa pag-sangyaw sa ebanghelyo, mangalagad sa ordinansa sa kaluwasan, motabang sa pagtukod sa gingharian sa Dios, ug manalangin ug moserbisyo sa atong pamilya ug isigkatawo.

Anaa alang sa Tanan

Kini ang sagradong priesthood nga atong gihuptan.

Ang priesthood, o ang mga responsibilidad nga anaa niini, dili mapalit o kamandoan. Ang paggamit sa gahum sa priesthood dili maimpluwensyahan, mapugos sa mga naa sa posisyon, salapi, o impluwensya. Espirituhanong gahum kini nga gipadagan sa langitnong pamalaod. Naggikan kini sa Langitnong Amahan alang kanato. Ang gahum niini makontrolar ug magamit lamang pinaagi sa mga baruganan sa pagkamatarung,⁶ dili sa mga nagtuong sila ra ang husto.

Sobral, Brazil

Si Kristo ang tinubdan sa tanang tinuod nga awtoridad sa priesthood ug gahum sa yuta.⁷ Iya kini nga buhat, ug bulahan kitang nakatabang. “Ug walay bisan usa nga makatabang niini nga buhat gawas kon siya magpaubos ug puno sa gugma, adunay hugot nga pagtuo, paglaum, ug gugma nga putli, kasarangan sa tanan nga mga butang, bisan unsa ang itugyan ngadto sa iyang pag-amuma.”⁸

Dili alang sa personal nga kaayohan, kondili pagserbisyo ug pagbayaw sa uban. Naggiya kita dili sa pamugos apan sa “pagdani, . . . pagkamainantuson, . . . kalumo ug kaaghop, ug tiunay nga paghigugma.”⁹

Ang priesthood sa Makagagahum nga Dios anaa sa takus nga mga lalaki bisan asa sila—bisan kinsa sila, bisan ubos ang ilang kahimtang, sa pinakaduol o pinakalayo nga dapit sa kalibutan. Magamit kini nga walay bayad o kalibutanong kantidad. Sa pagmubo niini sigon ni propeta Isaias, ang *tagsatagsa* nga ginauhaw umari kamo sa mga tubig, ug siya nga walay salapi, umari kamo, pumalit, ug kumaon!¹⁰

Ug tungod sa mahangturon ug dili matugkad nga Pag-ula sa Manluluwas, nga si Jesukristo, ang priesthood sa Dios magamit bisan kamo nasipyat o dili takus sa nangagi. Pinaagi sa makalimpyo nga proseso sa paghinulsol,

kamo maka “tindog ug pakita!”¹¹ Tungod sa walay kinutuban nga gugma sa atong Maululuwas ug Manunubos, makapataas sa inyong panan-aw, mahimong limpyo ug takus, ug mamahimong matarung ug dungganong mga anak sa Dios—takus nga tighupot sa sagradong priesthood sa Makagagahum nga Dios.

Ang Katahum ug Pribilehiyo sa Priesthood

Akong gibati ang kasubo alang sa mga dili mohangop ug modayeg sa katahum ug pribilehiyo sa priesthood. Susama sila sa mga pasahero sa eroplano nga miusik og panahon sa pag-reklamo sa gamayng putos sa mani samtang anaa sa kahanginan, ibabaw sa mga dag-om—tanang butang nga anaa sa karaang mga hari nga ibaylo aron lang makasulay ug makasinati bisan makausa lang!

Mga igsoon, bulahan kita nga nahimong mag-aambit niining awtoridad ug gahum sa priesthood. Atong ipataas ang atong panan-aw, ug ilhon, ug dawaton kini nga oportunidad kon unsa man kini.

Pinaagi sa matarung, mahigugmaon, ug mapahinungurong pagserbisyo, atong masinati ang tinuod nga kahulugan sa pagpadayag: “Ako molakaw diha sa inyong atubangan. Ako anaa sa inyong tuo nga kamot ug sa inyong wala, ug ang akong Espiritu mahimo nga anaa sa inyong mga kasingkasing, ug ang akong mga anghel anaa libut kaninyo, aron sa pagtabang kaninyo.”¹²

Atong hangpon ug sabton ang katahum ug pribilehiyo sa priesthood. Atong dawaton ug higugmaon ang mga responsibilidad nga gipabuhar kanato—mga responsibilidad diha sa atong panimalay ug sa atong Simbahan, gamay man o dako. Ipadayon nato ang pagkamatarung, dedikasyon, ug priesthood nga panerbisyo. Maglipay kita sa priesthood nga panerbisyo!

Mas mahimo kini pinaagi sa paggamit sa mga baruganan sa kahibalo, kamasulundon, ug hugot nga pagtuo.

Buot pasabut nga, angay natong hibaloan ug kat-unan ang doktrina sa priesthood sa gipadayag nga mga

pulong sa Dios. Importante nga masabtan ang mga pakigsaad ug mga sugo diin ang priesthood gipalihok.¹⁵

Sunod, magmaalamon kita ug lihu-kon kining naangkon nga kahibalo sa kanunay ug sa dungog. Kon sundon nato ang balaod sa Dios, disiplinahon ang lawas ug hunahuna, ug iuyon ang atong lihok sa mga sundanan sa pagkamatarung nga gipangtudlo, atong masinati ang kalipay sa priesthood nga panerbisyo.

Ug sa katapusan, lig-unon ang atong pagtuo sa atong Ginoo, si Jesukristo. Dalhon nato sa atong kaugalingon ang Iyang ngalan ug isaad sa matag adlaw nga magbag-o diha sa dalan sa pagkadisipulo. Molihok aron mahingpit ang pagtuo.¹⁴ Pinaagi sa pagkadisipulo kita mahingpit sa hinay-hinay pinaagi sa pagserbisyo sa pamilya, isigkatawo, ug sa Dios.

Kon moserbisyo kita diha sa priesthood sa kinasingkasing, gahum, hunahuna, ug kusog, gisaaran kita og kahibalo, kalinaw, ug espirituhanong mga gasa. Kon atong pasidunggan ang balaang priesthood, ang Dios mopasidungog kanato, ug kita “magbarug nga walay mansa sa [Iyang] atubangan sa katapusan nga adlaw.”¹⁵

Aron kita dunay mata nga makakita, kasingkasing nga mobati sa katahum ug kalipay tungod sa priesthood sa Dios maoy akong pag-ampo sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Wilbur Wright, sa James Tobin, *To Conquer the Air: The Wright Brothers and the Great Race for Flight* (2003), 238.
2. Wright brothers, in Tobin, *To Conquer the Air*, 397.
3. John Gillespie Magee Jr., “High Flight,” sa Diane Ravitch, ed., *The American Reader: Words That Moved a Nation* (1990), 486.
4. Moises 1:39.
5. *Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: Joseph Smith* (2007), 108–9.
6. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 121:36.
7. Tan-awa sa Mga Hebreohanon 5:4–10; Doktrina ug mga Pakigsaad 107:3.
8. Doktrina ug mga Pakigsaad 12:8.
9. Doktrina ug mga Pakigsaad 121:41.
10. Tan-awa sa Isaias 55:1.
11. Doktrina ug mga Pakigsaad 115:5.
12. Doktrina ug mga Pakigsaad 84:88.
13. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 84:33–44; 121:34–46.
14. Tan-awa sa Santiago 2:22.
15. Doktrina ug mga Pakigsaad 4:2.

Ni Presidente Henry B. Eyring

Unang Magtatambag sa Unang Kapangulohan

Tabangi Sila nga Motaas ang Panglantaw

Pinaagi sa inyong paggiya, kadtong inyong gigiyahan makakita, makagusto, ug makatuo nga sila makakab-ot sa ilang potensyal alang sa pagserbisyo sa gingharian sa Dios.

Nagpasalamat ko og dako sa oportunidad nga ania niining talagsaong miting sa priesthood, nga makadungog sa maanindot nga mga pagtulun-an ug pagpamatuod. Tungod niini nakahunahuna ko sa akong kasinatian mismo. Hapit tanan nakong nahimo isip usa ka priesthood nahitabo tungod kay ang mga nakaila kanako nakakita sa unsay wala nako makita sa kaugalingon.

Isip batan-ong amahan nag-ampo ko nga masayud kon unsay ikatampo sa akong mga anak sa gingharian sa Dios. Alang sa mga lalaki, nahibalo ko nga duna silay mga oportunidad sa priesthood. Ang tanan magahimo sa Iyang buluhaton. Nasayud ko nga kada usa ka binuhat, ug ang Ginoo mohatag nila og gasa nga magamit kada usa alang sa pagserbisyo Kaniya.

Karon, dili ko makasulti sa kada amahan ug kada lider sa kabatan-onan sa mga detalye kon unsay pinakamaayo ninyong buhaton. Pero mosaad ko ninyo nga kamo makapanalangin

nila sa pagtabang nga sila makaila sa espirituwal nga mga gasa nga dala sa ilang pagkatawo. Ang kada tawo lahi ug adunay lahi nga kontribusyon nga mahimo. Walay usa nga nadestino nga mapakyas. Kon magtinguha mo sa pagpadayag aron makita ang mga gasa sa Dios nga anaa sa mga priesthood nga inyong gigiyahan—ilabi na sa mga batan-on—mapanalanginan kamo sa pagbayaw sa ilang panan-aw sa pagserbisyo nga ilang mapahigayon. Pinaagi sa inyong paggiya, kadtong inyong gigiyahan makakita, makagusto, ug makatuo nga sila makakab-ot sa ilang potensyal alang sa pagserbisyo sa gingharian sa Dios.

Sa akong mga anak, nag-ampo ko sa pagpadayag aron mahibalo ko unsaon sila sa pagtabang nga makandam sila sa tagsa-tagsa alang sa mga oportunidad sa pagserbisyo sa Dios. Ug dayon maningkamot ko sa pagtabang nila nga makakita, maglaum, ug molihok alang sa ilang umaabut. Nagkulit kog tabla alang sa kada anak

nga lalaki nga gibutangan og kinutlo sa kasulatan nga naghulagway sa iyang espesyal nga gasa ug imahen nga nagrepresentar niini nga gasa. Sa ubos sa litrato ug sa menshae bahin niini, akong gikulit ang mga petsa sa bunyag ug ordinasyon sa mga office sa priesthood sa kada bata, nga gimarkahan ang iyang gitag-on og petsa sa kada importanting hitabo sa kinabuhi.

Akong ihulagway ang tabla nga akong gikulit alang sa kada anak nga lalaki aron sa pagtabang niya nga makakita sa iyang espirituhanong gasa ug unsay iyang gikasalmot sa buhat sa Ginoo. Madasig kamo sa pag-ila, sama nako, sa piho nga mga gasa ug talagsaong mga oportunidad sa kada batan-on nga inyong gimahal ug gigiyahan.

Sa dihang ang akong kinamagulangan nga anak nahimong deacon ug Eagle Scout, usa ka litrato sa agila ang akong nahunahunaan samtang naghunahuna ko niya ug sa iyang umaabut. Nagpuyo mi sa Idaho duol sa tiilan sa South Teton mountain, diin kami maglakaw ug manan-aw sa mga agila nga manglupad. Kana nga nakita sa akong hunahuna nakapahinumdom nako sa mga pulong ni Isaias:

“Siya naghatag og gahum niadtong maluya; ug kaniya nga walay kabaskog magadugang siya og kusog.

“Bisan ang mga batan-on mangaluya ug makapuyan, ug ang mga batan-on mangapukan sa hilabihan gayud:

“Apan kadtong nagahulat kang Jehova magabag-o sa ilang kusog; sila manlupad pinaagi sa mga pako ingon sa mga agila; sila manalagan, ug dili makapuyan; sila manlakaw, ug dili mangaluya.”¹

Gani, uban sa kamagulangang anak, mihunong kami sa paglakaw sa ubos sa South Teton tungod kay gikapoy ang akong anak. Gusto siyang mohunong. Miingon siya, “Magbasol ba ako kanunay kay wala ta makalahos sa ibabaw? Pa, padayon lang—dili ko gustong masagmuyo ikaw.”

Mitubag ko, “dili gayud ako masagmuyo, ug dili gayud ka magbasol. Mahinumduman nato kanunay nga nag-uban ta sa pagtangas.” Sa ibabaw

sa iyang sukdanan sa gitag-on nga tabla, akong gikulit ang agila ug ang mensahe “Sa mga Pako sa Agila.”

Paglabay sa katuigan, mas taas ang naabtan sa akong anak isip misyonaryo nga milabaw pa kay sa akong gipangandoy. Sa mga hagit sa misyon, ang pipila nga iyang giatubang ingon og labaw sa iyang mahimo. Sa batan-on nga imong giasa, tingali, sama sa akong anak, giasa siya sa Ginoo nga mas taas alang sa pagsangyaw sa ebanghelyo sa lisud nga pinulongan nga sa akong hunahuna lisud gayud. Kon inyong sulayan ni bisan kinsa nga batan-ong lalaki sa pag-ila sa mga posibilidad sa iyang priesthood, mosaad ko nga ang Ginoo mosulti ninyo sa inyong gikinahanglan. Ang batan-on adunay potensyal labaw sa unsay gipadayag sa Ginoo kaninyo. Tabangi siya nga motaas ang panglantaw.

Ang batan-on nga inyong giawhag tingali magpanuko nga mahimong gamhanang sulugoon nga priesthood. Lain nakong anak nga lalaki maulawon kaayo nga dili siya makig-istorya sa tindera sa tindahan. Nahadlok kaayo siya. Mao nga nag-ampo ko kabahin sa kaugmaon sa iyang pagka priesthood. Naghunahuna ko niya nga tua sa misyon—nga dili kaayo malampuson. Gigiyahan ko sa usa ka kasulatan sa Proverbio: “Ang tawong dautan mokalagiw bisan walay tawo nga magalutos: apan ang matarung maisug ingon sa leon.”²

Akong gikulit ang “Isug sama sa Leon” diha sa iyang tabla, ubos sa imahen sa dako nga ulo sa leon nga mingulob. Sa iyang misyon ug sa mga tuig nga misunod, iyang natuman ang paglaum nga akong gikulit. Ang akong maulawon nga anak misangyaw sa ebanghelyo uban sa dakong konbiksyon ug maisugong miatubang sa mga kakuyaw. Milambo siya tungod sa iyang mga responsibilidad sa pagrepresentar sa Ginoo.

Mahitabo kana sa batan-ong lalaki nga inyong gigiyahan. Kinahanglan ninyong lig-unon ang iyang pagtuo nga ang Ginoo makausab kaniya ngadto sa pagkamaisugon nga sulugoon gikan sa maulawon nga batan-on kay sa inyong nakita karon.

Nasayud kita nga ang Ginoo mohimo sa Iyang mga sulugoon nga maisugon. Ang batan-on nga si Joseph nga nakakita sa Dios nga Amahan ug sa Iyang Anak, si Jesukristo, didto sa kakahoyan nahimong hilabihan ka espirituhanon. Nakita kana ni Parley P. Pratt kang Propeta Joseph Smith dihang gibadlong niya ang dautang mga gwardiya nga mibilanggo kanila. Gisulat ni Elder Pratt:

“Sa kalit mibarug siya, ug namulong ingon sa usa ka tingog sa dugdug, sama sa nanggulob nga leon, nagsulti, kutob sa akong mahinumduman, sa mosunod nga mga pulong:

“*HILUM, kamo mga banyaga sa impyerno. Sa ngalan ni Jesukristo ako mobadlong kaninyo, ug momando kaninyo sa pagpundo; dili ko mopuyo og dugang pa nga minuto ug maminaw niana nga pinulongan. Hunonga kana nga sinultihan, o kamo o ako mamatay KARON DAYON!*”

Niana nga kasinatian, si Elder Pratt misulat, “Kaligdong ug kaharianon ang akong nakita sa *makausa*, samtang nagbarug nga kinadinahan sa usa ka selda sa malisud nga balangay sa Missouri.”³

Ang Ginoo mohatag og mga oportunidad sa Iyang matarung nga mga sulugoon nga magmaisugon sama sa mga leon kon sila mamulong sa Iyang ngalan ug isip mga saksi sa Iyang priesthood.

Laing anak nga lalaki, bisan batan-on pa, adunay daghang higala nga kanunay nga mangita kaniya. Dali kaayo siyang makakita og mga higala. Samtang nag-ampo ko ug gisulayan sa paglantaw ang iyang nasalmot sa ginharian sa Dios, akong gibati nga siya adunay gahum sa pagpundok sa mga tawo pinaagi sa gugma ug panaghiusa.

Midala kini kanako ngadto sa asoy diha sa Doktrina ug mga Pakigsaad nga naghulagway sa paningkamot sa mga elder sa pagtukod sa Zion didto sa Missouri nga giaprobahan sa mga anghel kinsa nakakita sa ilang mga paningkamot ug kontribusyon. Nagkinahanglan kana og dakong sakripisyo. Ang pinadayag sa Doktrina ug mga Pakigsaad nag-ingon, “Bisan pa niana, kamo mga bulahan, kay

ang pagpamatuod nga inyong napamulong gitala diha sa langit alang sa pagtan-aw sa mga anghel, ug sila magmaya diha kaninyo, ug ang inyong mga sala gipasaylo diha kaninyo.”⁴

Sa tabla nga sukdanan sa gitason sa akong anak, akong gikulit ang “Ang mga Anghel Nagmaya Ibabaw Kanimo.”

Ang katakus niini nga anak sa pagpundok ug pagimpluwensya sa mga tawo milabaw pa sa mga katuigan sa iyang pagka-high school. Uban sa kubanan niyang mga priesthood, iyang giorganisar ang mga kalihokan sa stake nga mipalambo sa mga batan-on og hugot nga pagtuo sa paglahutay ug gani sa pagbuntog sa malisud nga mga sitwasyon. Samtang siya naglig-on sa pagtuo niini nga mga batan-on, nakatabang siya sa pagtukod og bantayanan sa Zion sa urban nga mga dapit sa Amerika. Diha sa kinulit, akong gikulit ang mga anghel nga naghuyop sa ilang trumpeta, tingali dili gayud eksakto giunsa nila, apan mas sayon kuliton ang trumpeta kay sa singgit.

Magmaya ang mga anghel kon ang mga lider sa priesthood sa tibuok kalibutan motukod og Zion sa ilang mga ward, stake, ug misyon. Ug sila magmaya sa mga batan-on nga inyong tabangan sa pagtukod og Zion bisan asa man sila ug bisan unsa ang ilang mga kahimtang. Ang Zion mao ang resulta sa mga tawo nga nabugkos sa pakigsaad ug gugma. Giimbitar ko kamo sa pagtabang sa inyong kabatan-onan sa pag-apil.

Sa usa nakong anak nga lalaki, naaghat ko sa pagkulit og adlaw—kana

ang, adlaw nga naa sa langit—ug sa mga pulong gikan sa Pangamuyo nga Pag-ampo sa Manluluwas: “Ang Kinabuhing Dayon Mao Kini.” Sa hapit na mahuman ang Iyang mortal nga pagpangalagad, ang Manluluwas nag-ampo sa Iyang Amahan:

“Ug ang kinabuhing dayon mao kini, ang ilang pagpakaila kanimo nga mao ang bugtong tinuod nga Dios, ug kang Jesukristo, nga imong pinadala.

“Dinhi sa yuta gipasidunggan ko ikaw: Natuman ko man ang buhat nga imong gitugyan kanako aron akong pagabuhaton.”⁵

Ang akong anak nga lalaki gipa-serbisyo sa tulo ka mga kontinente apan ang pinakaimportante mao ang pagserbisyo diha sa iyang pamilya. Iyang gilig-on ang iyang kinabuhi libut kanila. Duol ra ang iyang trabahoan, ug kasagaran makauli siya aron maniudto uban sa iyang asawa ug gagmayng mga anak. Nagpuyo ang iyang pamilya nga duol ni Sister Eyring ug kanako. Ilang giatiman ang among nataran ingon og ilaha kini. Kini nga anak nagkinabuhi dili lang aron makaangkon og kinabuhing dayon apan nagkinabuhi usab nga gilibutan sa mapasalamaton sa hangtud sa mga sarkop sa pamilya nga iyang gipangtigom.

Ang kinabuhing dayon mao ang pagpuyo sa panaghiusa, sa mga pamilya, uban sa Amahan, sa Anak, ug sa Espiritu Santo. Ang kinabuhing dayon dili lamang posible tungod sa mga yawe sa priesthood sa Dios, nga gipahiuli pinaagi ni Propeta Joseph Smith. Ang paghimo og mahangturon

nga tumong uban sa mga batan-on nga inyong gigiyahan usa ka dakong gasa nga inyong mahatag kanila. Himoon ninyo kana pinaagi sa ehemplo sa inyong pamilya. Kadtong inyong gigiyahan tingali walay pamilya diha sa Simbahan, apan mohagit ko ninyo sa pagtabang nila nga mobati ug gusto nga ang gugma sa pamilya anaa sa duha ka kilid sa tabil.

Ang tabla nga sukdanan sa gitason nga akong gihulagway usa lamang ka paagi sa pagtabang sa mga batan-on nga makakita sa kaharianon nga nakita sa Dios diha kanila ug sa ilang kaugmaon ug sa talagsaong serbisyo nga Iyang giandam aron ihatag kanila. Motabang Siya kaninyo unsaon sa pagbuhat alang sa inyong mga anak o sa ubang batan-on nga inyong gitabangan. Apan magmainampoon kamo sa paglantaw sa inyong kaugmaon ug isulti kini ngadto sa tinagsa-tagsa, mahibalo kamo nga ang Dios nakaila ug nahigugma sa kada usa sa Iyang mga anak isip mga indibidwal ug nakakita sa talagsaong mga gasa sa kada usa kanila.

Isip amahan ako bulahan nga nakakita sa talagsaong umaabut didto sa gingharian sa Dios alang sa akong mga anak. Kon mainampoon kong mangita og giya, gipakita kanako ang paagi sa pagtabang sa akong anak nga mga babaye sa pag-ila sa pagsalig nga gihatag sa Dios diha kanila isip mga sulugoon kinsa makatukod sa Iyang gingharian.

Sa gagmay pa ang akong anak nga mga babaye, akong nakita nga makatabang mi sa uban nga mobati sa gugma niadtong anaa sa pikas tabil, sa tibuok henerasyon. Nasayud ko nga ang gugma maggikan sa pagserbisyo ug makahatag og paglaum sa kinabuhing dayon.

Mao nga naghimo mi og butanganan sa pan diin among ibutang ang pan ug ihatud kini nga halad ngadto sa mga biyuda, mga biyudo, ug mga pamilya. Ang mensahe nga akong gikulit sa kada butanganan sa pan mabasa, “J’aime et J’espere,” sinulitihan nga French alang sa “Ako nagmahal ug ako naglaum.” Ang ebidensya sa ilang talagsaon nga gasang espirituhanon wala lamang diha sa tabla nga akong

Mga General Authority sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw

Oktubre 2012

ANG UNANG KAPANGULOHAN

Henry B. Eyring
Unang Magtatambag

Thomas S. Monson
Presidente

Dieter F. Uchtdorf
Ikaduhang Magtatambag

ANG KORUM SA NAPULOG DUHA KA MGA APOSTOLES

Boyd K. Packter

L. Tom Perry

Russell M. Nelson

Dallin H. Oaks

M. Russell Ballard

Richard G. Scott

Robert D. Hales

Jeffrey R. Holland

David A. Bednar

Quentin L. Cook

D. Todd Christofferson

Neil L. Andersen

ANG KAPANGULOHAN SA SEVENTY

Ronald A. Rasband

Walter F. González

L. Whitney Clayton

Donald L. Hallstrom

Todd R. Callister

Richard J. Maynes

Craig C. Christensen

ANG UNANG KORUM SA SEVENTY

(sa alpabetikal nga pagkahang-ay)

Marcos A. Adakraits

Jose L. Alonso

Carlos H. Amado

Ian S. Ardern

Mervyn B. Arnold

David S. Baister

Shayne M. Bowen

Craig A. Cardon

Yoon Hwan Choi

Don R. Clarke

Carl B. Cook

Lawrence E. Colbridge

Claudio R. M. Costa

LeGrand R. Curtis Jr.

Benjamin De Hoyos

John B. Dickson

Kevin R. Dorcan

Larry Echo Hawk

Stanley G. Ellis

David F. Evans

Enrique R. Fainbella

Eduardo Gavaret

Robert C. Gay

Carlos A. Goody

Christofa Golden Jr.

Geoff W. Gong

C. Scott Grow

James J. Hamula

Daniel L. Johnson

Paul V. Johnson

Patrick Kearon

Paul E. Koelliker

Erich W. Kopischke

Marcus B. Nash

Brent H. Nielson

Allan F. Packer

Kevin W. Pearson

Anthony D. Peckas

Paul B. Pieper

Rafael E. Pino

Bruce D. Porter

Dale G. Renlund

Michael T. Ringwood

Lynn G. Robbins

Joseph W. Sfrati

Steven E. Snow

Ulisses Soares

Michael John U. Teh

José A. Teixeira

Juan A. Uceda

Francisco J. Vinas

W. Christopher Waddell

William R. Walker

F. Michael Watson

Scott D. Whiting

Kazuhiko Yamashita

Jorge F. Zaballín

Claudio D. Zúric

W. Craig Zwick

ANG IKADUHANANG KORUM SA SEVENTY

(sa alpabetikal nga pagkahang-ay)

Wilford W. Andersen

Koichi Aoyagi

Randall K. Bennett

Bruce A. Carlson

J. Devn Connish

Bradley D. Foster

O. Vincent Hbleck

Larry R. Lawrence

Per G. Malm

James B. Martino

Jairo Mazzagardi

Kent F. Richards

Gregory A. Schwitzer

Kent D. Watson

Larry Y. Wilson

ANG PRESIDING BISHOPIC

Gérald Causse
Unang Anggintang

Gary F. Stevenson
Presiding Bishop

Dean M. Davies
Ikaduhang Anggintang

Salamat sa kining gitawag ni Presidente Thomas S. Monson nga "talagsaon kaayong coverage," ang mga Santos sa Ulahing Adlaw sa tibuok kalibutan nakatagamtam sa mga panalangin sa kinatibuk-ang komperensya. Gilitratohan sa wala padulong sa tuo gikan sa ibabaw mao ang mga miyembro ug misyonaryo sa Quelimane, Mozambique; Tallinn, Estonia; Warsaw, Poland; Mexico City, Mexico; Edinburgh, Scotland; Taipei, Taiwan; ug Gaborone, Botswana.

gikulit apan diha sa among pag-apud-apod niini ngadto sa nanginahanglan, sa taliwala sa kasakit o kawad-on, kasiguroan pag-usab nga ang gugma sa Manluluwas ug sa Iyang Pag-ula makahatag og hingpit nga kahayag ug paglaum. Mao kini ang kinabuhing dayon alang sa akong mga anak nga babaye ug alang sa kada usa kanamo.

Karon, tingalig naghunahuna mo, “Brother Eyring, kinahanglan ba kong magkat-on sa pagkukulit?” Ang tubag dili. Nakat-on ko sa pagkukulit sa panabang sa buotan ug maayo nga tigtudlo, si Elder Boyd K. Packer. Unsay akong gamay nga nakat-unan og gamay utang nako sa talagsaon niyang gasa isip tigtukulit ug sa iyang kamapailubon isip magtutudlo. Ang langit lamang ang makahatag og ingon niana nga tigtudlo sama kang Presidente Packer. Apan adunay daghang mga paagi nga inyong mahulma ang mga kasingkasing sa mga anak nga dili na magkukulit pa og mga tabla o height board alang nila.

Pananglit, ang bag-ong mga tekno-lohiya sa komunikasyon makahimo sa pagpaambit sa mga mensahe sa hugot nga pagtuo ug paglaum sa lag-yong dapit nga nag-uwang kanamo, diha-diha ug gamay ra o walay gasto. Ang akong asawa motabang nako sa paghimo niini. Magsugod mi pinaagi sa pagtelepono sa among mga apo. Mohangyo mi nila sa pagpakigbahin og mga istorya sa personal nga mga kalampusan ug panerbisyo. Gidapit sab namo sila nga mopadala og mga litrato sa niana nga mga kalihokan. Among gamiton kini nga mga litrato sa paghulagway og pipila ka paragraph. Among dugangan og usa o duha ka bersikulo gikan sa Basahon ni Mormon. Tingali si Nephi ug si Mormon dili kaayo madani sa espirituhanong kalidad sa among gihimo o sa limitado nga paningkamot nga gikinahanglan sa paghimo sa among gitawag og “Ang Journal sa Pamilya: Ang Gagmay nga mga Palid.” Apan si Sister Eyring ug ako nabulahan niini nga paningkamot. Nadasig kami sa pagpili sa mga tudling sa kasulatan ug sa mubo nga mensahe sa pagpamatuod nga among gisulat. Ug among nakita ang ebidensya diha sa ilang kinabuhi diin ang

ilang kasingkasing naduol kanamo ug ngadto sa Manluluwas ug dugang pa.

Adunay daghang paagi sa pagtabang, nahimo na ninyo ang kadaghanan niini. Ang mga naandang buhat sa pamilya nga pag-ampo ug pagbasa sa kasulatan makahimo og mas malungtarong mga handumanan ug dagkong kausaban sa kasingkasing kay sa inyong makita karon. Bisan ang temporal nga mga kalihokan, sama sa pagtambong sa athletic nga kalihokan o pagtan-aw og sine, makapalambo sa kasingkasing sa usa ka bata. Ang kalihokan dili maoy importante apan ang pagbati nga moabut sa pagbuhat niini. Akong nadiskobrehan ang nindot nga pagsulay sa pag-ila og mga kalihokan uban sa potensyal sa paghimo dakong kalainan sa kinabuhi sa batan-on. Mao nga sila mosugyot og kalihokan tungod sa ilang gibati nga miabut isip gasa gikan sa Dios. Nasayud ko nga posible kini tungod sa kaugalingon nakong kasinatian.

Sa dihang nahimo kong usa ka deacon sa edad nga 12, nagpuyo ko sa New Jersey, 50 ka milya (80 km) gikan sa Siyudad sa New York. Gusto kaayo kong mahimong baseball player. Ang akong papa miuyon nga motan-aw ko og dula didto sa karaan ug masaysayon nga Yankee Stadium, didto sa Bronx. Makita gihapon nako ang bat nga gilabyog ni Joe DiMaggio nga nakahimo og home run diha sa tunga-tunga sa dulaanan diin ang akong papa naglingkod tupad nako, ang bugtong panahon nga kami nagkuyog pagtan-aw sa dakong sangka sa baseball.

Apan ang laing adlaw kuyog sa akong amahan nakausab sa akong kinabuhi. Gidala ko niya gikan sa New Jersey ngadto sa balay sa gi-orden nga patriarch sa Siyudad sa Salt Lake. Wala pa gyud ko kakita niya sukad. Gibilin ko sa akong amahan sa may hagdanan. Ang patriarch mipalingkod nako, mipandong sa iyang mga kamot sa akong ulo, ug mihatag og panalangin isip gasa sa Dios nga naglakip sa pagpahayag sa dakong tinguha sa akong kasingkasing.

Miingon siya nga ako usa niadtong ginaingon, “Bulahan ang tigpasiugda

og kalinaw.”⁶ Nasurprisa kaayo ko nga usa ka tawo nga wala gayud makaila nako nasayud sa akong kasingkasing nga akong gibuka ang akong mga mata aron tan-awon ang kwarto diin nahitabo ang maong milagro. Kadto nga panalangin sa mga posibilidad alang kanako mihulma sa akong kinabuhi, sa akong kamin-yoon, ug sa akong priesthood nga pagserbisyo.

Gikan niana nga kasinatian ug ang misunod niini, ako makapamatuod, “Kay dili tanan aduna sa matag gasa nga ihatag ngadto kanila; kay adunay daghan nga mga gasa, ug ngadto sa matag tawo gihatag ang usa ka gasa pinaagi sa Espiritu sa Dios.”⁷

Tungod kay ang Ginoo mipadayag kanako sa gasa, ako nakahimo sa pag-ila ug pag-andam sa mga oportunidad sa pagbuhat niini alang sa pagpanalangin niadtong akong gimahal ug giserbisyon.

Ang Dios nasayud sa atong mga gasa. Ang akong hagit ninyo ug nako mao ang pag-ampo aron mahibalo sa mga gasa nga gihatag kanato, aron mahibalo kita unsaon sa pagpalambo niini, ug pag-ila sa mga oportunidad sa pagserbisyo nga gihatag kanato sa Dios. Labaw sa tanan, ako nag-ampo nga kamo madasig sa pagtabang sa uban sa pagdiskobre sa ilang espesyal nga mga gasa gikan sa Dios aron sa pagserbisyo.

Mosaad ko nga kon kamo mangayo, mapanalanginan kamo aron makatabang ug makabayaw sa uban nga makab-ot ang ilang hingpit nga potensyal sa pagserbisyo niadtong ilang gigiyahan ug gimahal. Akong ipamatuod nga buhi ang Dios, si Jesus mao ang Kristo, kini ang priesthood sa Dios, nga atong gihuptan, ug giandam kita sa Dios uban sa espesyal nga gasa sa pagserbisyo Kaniya lapas sa ato gayung gipangandoy. Sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Isaias 40:29–31.
2. Mga Proverbio 28:1.
3. *Autobiography of Parley P. Pratt*, ed. Parley P. Pratt Jr. (1938), 211.
4. Doktrina ug mga Pakigsaad 62:3.
5. Juan 17:3–4.
6. Mateo 5:9.
7. Doktrina ug mga Pakigsaad 46:11.

Ni Presidente Thomas S. Monson

Tan-awa ang Uban kon Unsa Sila sa Umaabut

Atong palamboon ang kapasidad sa pagtan-aw sa mga tawo dili kon unsa sila karon apan kon unsa sila sa umaabut.

Minahal kong kaigsoonan, kaduha sa usa ka tuig kining nindot nga Conference Center mapuno sa priesthood sa Dios samtang nagtigum kita aron maminaw sa mga mensahe sa pagdasig. Adunay talagsaong espiritu nga molukop sa kinatibuk-ang miting sa priesthood sa Simbahan. Ang espiritu naggikan sa Conference Center ug mosulod sa matag building diin nagpundok ang anak nga mga lalaki sa Dios. Gibati gayud nato ang espiritu karong gabhiona.

Pipila ka tuig ang milabay, sa wala pa matukod kining Conference Center, usa ka bisita sa Temple Square sa Salt Lake City mitambong og sesyon sa kinatibuk-ang komperensya sa Tabernacle. Naminaw siya sa mga mensahe sa Kaigsoonan. Gipaminaw gayud niya ang mga pag-ampo. Nadungog niya ang matahum nga musika sa Tabernacle Choir. Natingala siya sa kanindot sa talagsaong organ sa Tabernacle. Pagkahuman sa miting miingon siya, “Akong ihatag ang tanan nga naa nako kon masayud ko nga ang tanang

gisulti sa mga namulong karon ti-nuod.” Buot ipasabut sa iyang giingon, “Manghinaut ko nga makaangkon og pagpamatuod sa ebanghelyo.”

Wala gayuy butang niining kalibutan nga makahatag og labaw nga kahupayan ug kalipay kay sa pagpamatuod sa kamatuoran. Bisan sa magkalahi nga kalig-on, nagtuo ko nga matag lalaki nga nia karon dunay pagpamatuod. Kon gibati ninyo nga kamo wala pay lig-ong pagpamatuod nga inyong gipangandoy, awhagon ko kamo sa paglihok aron maangkon ang sama nga pagpamatuod. Kon kini lig-on, paningkamot nga magpabilin kini. Pagkabulahan nato nga maangkon ang kahibalo sa kamatuoran.

Ang akong mensahe karon, mga kaigsoonan, mao nga daghang indibidwal nga dunay gamay o walay pagpamatuod sa pagkakaran, sila makadawat sa maong pagpamatuod kon kita andam nga mopakigbahin sa atong pagpamatuod ug motabang nila nga mausab. Sa laing higayon *kita* makahatag og kadasig alang sa

kausaban. Hisgutan nako og una ang mga miyembro apan sa pagkakaran dili pa hingpit nga mapasaligon sa ebanghelyo.

Katuigan nang milabay, sa area conference sa Helsinki, Finland, nadungog nako ang puno sa gahum, halan-dumon, ug makapadasig nga mensahe nga gihatag diha sa sesyon alang sa mga inahan ug anak nga mga babaye. Wala nako kalimti kanang mensahe, bisan og dul-an sa 40 ka tuig na sukad nako kini nadungog. Pipila sa kamatuoran nga gihisgutan, mao nga ang babaye kinahanglang sultihan nga matahum siya. Kinahanglang siyang sultihan nga gipangga siya. Kinahanglang siyang sultihan nga bililhon siya.

Kaigsoonan, kahibalo ko nga ang lalaki sama gayud sa mga babaye niining bahina. Kinahanglang kitang sultihan nga kita dunay katakus, nga kita makahimo ug kita bililhon. Kinahanglang kitang hatagan og higayon nga moserbisyo. Sa mga miyembro nga dili na aktibo o nagpanagana nga mahimong aktibo, kita mainampoong makapangita og paagi sa pagtabang nila. Ang paghangyo nila sa pagserbisyo basin maoy makapadasig nila nga kinahanglang silang mag-aktibo. Apan ang mga lider nga makatabang unta nila usahay magduhaduha sa pagbuhat niini. Atong hinumduman nga mahimo nga mausab ang mga tawo. Mahimo nilang talikdan ang ngil-ad nga mga kinaiya. Makahinulsol sila sa mga kalapasan. Makahupot sila nga takus sa priesthood. Ug makaserbisyo nga makugihon sa Ginoo. Mohatag ko og pipila ka ehemplo.

Sa pagkasakop nako sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles, kahigayunan nako nga ikauban si Presidente N. Eldon Tanner, magtatambag ni Presidente David O. McKay, sa usa ka stake conference sa Alberta, Canada. Atol sa miting, gibasa sa presidente sa stake ang mga ngalan sa upat ka igsoong lalaki nga kwalipikadong ma-orden nga elder. Mga tawo kini nga nailhan ni Presidente Tanner, kay nakapuyo siya kaniadto niana nga dapit. Apan si Presidente Tanner nahibalo ug nahinumdom kinsa sila kaniadto ug wala mahibalo nga

nag-usab na diay sila ug takus gayud nga mahimong elder

Ang presidente sa stake mibasa sa ngalan sa unang lalaki ug mihangyo niya sa pagbarug. Si Presidente Tanner mihunghong nako, “Tan-awa siya. Wala ko magdahum nga mahimo niya kini.” Ang presidente sa stake mibasa sa ngalan sa ikaduhang lalaki, ug siya mibarug. Si Presidente Tanner mikuhit na usab nako ug misulti sa iyang kahingangha. Ug ingon niana sa tanang upat ka kaigsoonan.

Human sa miting, si Presidente Tanner ug ako nakahigayon sa pagpahalipay niining upat ka kaigsoonan. Gipakita nila nga ang mga tawo mahimong mausab.

Mga 1940 ug 1950, usa ka Amerikano nga warden sa prisohan, si Clinton Duffy, nailhan sa paningkamot nga mabuotan ang mga tawo sa iyang prisohan. Usa ka kritiko miingon, “Wala ka ba mahibalo nga ang mga leopard dili makausab sa ilang puntik-puntik?”

Mitubag si Warden Duffy, “Angay nimong masayran nga dili leopard ang akong gitrabaho. Mga tawo ang akong

gitrabaho, ug mangausab sila kada adlaw.”¹

Katuigan nang milabay nakaserbisyo ko isip presidente sa Canadian Mission. Didto duna kami branch nga gamay ra kaayo og priesthood. Misyonaryo kanunay ang nagdumala sa branch. Gibati nako nga nagkinahanglan kami og miyembro nga modumala sa branch didto.

Aduna kami usa ka hingkod nga miyembro sa branch nga usa ka deacon sa Aaronic Priesthood apan dili kaayo motambong o moapil aron ma-advance sa priesthood. Nadasig ko nga tawagon siya isip presidente sa branch. Kanunay nakong hinumduman ang adlaw nga giinterbyu nako siya. Giingnan nako siya nga ang Ginoo midasig kanako nga tawagon siya nga presidente sa branch Human sa daghang pagbalibad, ug daghang pagdasig gikan sa iyang asawa, mitando ra siya nga moserbisyo. Gi-orden nako siya nga priest.

Sinugdanan kadto sa kausaban adtong tawhana. Natarung ang iyang kinabuhi, gipasaligan ko niya nga mosunod siya sa mga sugo ingon nga

siya gilauman nga mosunod niini. Pipila ka bulan gi-orden siya nga elder Siya ug ang iyang asawa wala madugay miadto sa templo ug nagpabugkos. Ang ilang mga anak nakamisyon ug naminyo sa balay sa Ginoo.

Usahay ang pagpahibalo sa atong kaigsoonan nga sila gikinahanglan ug bililhon makatabang nila niana nga ang-ang ngadto sa pagpasalig ug pagkaaktibo. Mahitabo kini sa naghupot sa priesthood bisan pila pay edad. Atong responsibilidad ang paghatag kanila og oportunidad sa pagpakabuhi sa paagi nga maoy angay. Kita makatabang aron mabuntog nila ang ilang mga sayop. Atong palamboan ang kapasidad sa pagtan-aw sa mga tawo dili kon unsa sila karon apan kon unsa sila sa umaabut kon madawat nila ang pagpamatuod sa ebanghelyo ni Kristo.

Nakatambong ko og miting sa Leadville, Colorado. Ang Leadville naa sa gihabugon nga sobra sa 10,000 ka pye (3,000 m). Nahinumduman nako kana nga miting tungod sa gihabugon, ug tungod usab sa nahitabo nianang gabhiona. Gamay ra kaayong mga naghupot og priesthood ang nanambong.

Sama sa branch sa Canadian Mission, kana nga branch gidumala sa misyonaryo ug pirmeng ingon niana.

Nianang gabhiona nindot kaayo ang among miting, apan samtang nanganta kami sa panapos nga awit, nadasig ko nga kinahanglan dunay lokal nga presidente sa branch ang modumala. Milingi ko sa presidente sa misyon ug nangutana, “Duna ba dinhi makadumala—nga taga dinhi?”

Mitubag siya, “Wala koy nailhan.”

Atol sa pagpanganta mitan-aw ko og maayo sa mga lalaki nga nanglingkod sa unang tulo ka linya. Ang akong pagtagad na-focus didto sa usa sa mga igsoon. Miingon ko sa presidente sa misyon, “Makaserbisyo ba siya isip presidente sa branch?”

Mitubag siya, “Wala ko kahibalo. Basin makaserbisyo siya.”

Miingon ko, “Presidente, dad-on nako siya sa pikas lawak ug interbyuhon. Mamulong ka human sa panapos nga kanta hangtud makabalik mi.”

Dihang namalik na kami sa lawak, ang presidente sa misyon mitapos sa iyang pagpamatuod. Gipresentar nako ang ngalan sa brother nga mahimong bag-ong presidente sa branch. Gikan nianang adlaw, ang Leadville, Colorado, may lokal nga miyembro na nga nagdumala sa unit didto.

Ang samang baruganan, mga kaigsoonan, magamit sa dili pa mga miyembro. Atong palamboon ang kapasidad sa pagtan-aw sa mga tawo dili kon unsa sila karon apan kon unsa sila sa umaabut kon sila mamiyembro sa Simbahan, kon duna na silay pagpamatuod sa ebanghelyo, ug kon ang ilang kinabuhi mahiuyon sa mga pagtulun-an niini.

Niadtong 1961, usa ka kinatibukang komperensya ang gipahigayon alang sa mga presidente sa misyon, ug ang tanan paadtoon sa Salt Lake City alang niana nga miting. Miadto ko sa Siyudad sa Salt Lake gikan sa akong misyon sa Toronto, Canada.

Sa usa ka miting, si N. Eldon Tanner, nga nianang higayuna Assistant sa Korum sa Napulog Duha, mao pay pagbalik sa iyang pagdumala sa misyon sa Great Britain ug western Europe. Gihisgutan niya ang bahin

sa usa ka malampuson kaayo nga misyonaryo nga iyang nahibaloan sa tanang interbyu nga iyang gihimo. Miingon siya nga samtang giinterbyu niya kana nga misyonaryo, miingon siya kaniya, “Tingali ang tanang tawo nga imong gibunyagan sa Simbahan nga referral.”

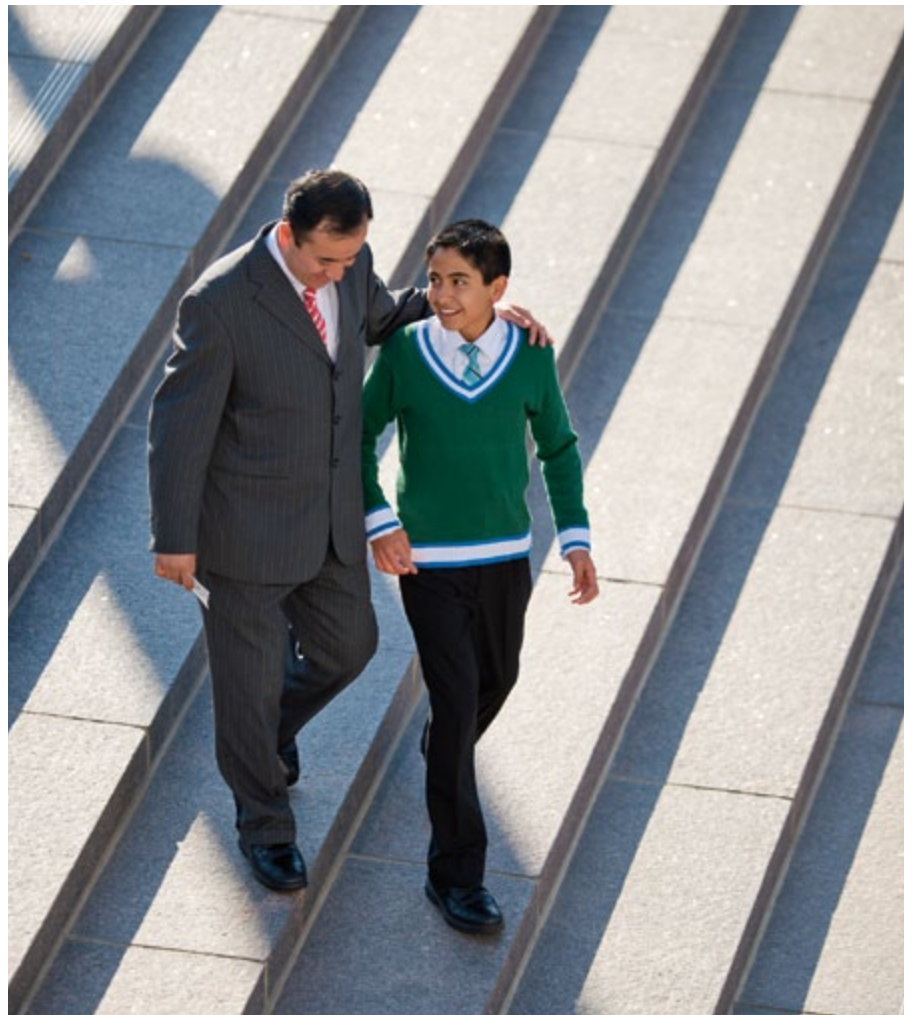
Ang batan-ong lalaki mitubag, “Dili, silang tanan among nakita pinaagi sa pag-tracting.”

Si Brother Tanner nangutana niya kon unsay kalainan sa iyang paagi—nganong ingon niana ang iyang kalampusan unya ang uban dili man. Ang batan-ong lalaki miingon nga natingkamot siya nga mabunyagan ang matag tawo nga iyang mahimamat. Miingon siya nga kon manuktok siya sa pultahan ug makita ang tawo nga nanigarilyo ug nagsul-ob og daang sinina ug daw dili interesado sa bisan unsa—ilabi na sa relihiyon—iyang hunahunaon kon unsay dagway nianang tawhana ubos sa laing mga kahimtang. Iyang hunahunaon nga limpyo ang iyang nawong ug nagsul-ob og puti nga polo ug puti nga karsones.

Ug nakita niya ang iyang kaugalingon nga nag-agak nianang tawhana aron bunyagan. Miingon siya, “Kon tan-awon nako ang tawo sa ingon niana nga paagi, may kapasidad ko sa paghatag sa akong pagpamatuod nga makatandog sa iyang kasingkasing.”

Kita dunay responsibilidad sa pagtan-aw sa atong mga higala, mga kaubanan, mga silingan sa ingon niini nga paagi. Usab, kita dunay responsibilidad sa pagtan-aw sa indibidwal dili kon unsa sila karon apan kon unsa sila sa umaabut. Ako mangamuyo sa paghunahuna nila sa ingon niini nga paagi.

Kaigsoonan, ang Ginoo misulti kanato bahin sa kaimportante sa priesthood nga atong gihuptan. Siya miingon nga kita nakadawat niini uban sa panumpa ug pakigsaad. Siya mihatag kanato og instruksyon nga kita magmatinud-anon ug matinuoron sa tanan natong nadawat, ug nga kita dunay responsibilidad sa pagtuman niini nga pakigsaad hangtud sa katapusan. Ug dayon ang tanan nga iya sa Amahan ihatag ngari nato.²

Ang *kaisug* mao ang pulong nga atong ihambin—kaisug sa paglikay sa tintasyon, kaisug sa pagpamatuod sa tanan natong mahimamat, mohinumdom nga ang tanan kinahanglang dunay oportunidad nga makadungog sa mensahe. Dili sayon sa kadaghanan ang pagbuhat niini. Apan mahimo kitang motuo sa pulong ni Pablo kang Timoteo:

“Kay kita wala sa Dios hatagig espiritu sa katalaw; kondili sa espiritu sa gahum, ug sa gugma, ug sa pagpugong sa kaugalingon.

“Busa ayaw ikaulaw ang pagpanghimatuod alang sa atong Ginoo.”³

Niadtong Mayo 1974, kauban ko ni Brother John H. Groberg didto sa mga Isla sa Tonga. May iskedyul kami nga mobisita sa hari sa Tonga, ug kami nakighimamat niya sa usa ka pormal nga sesyon. Nindot ang among pagistoryahanay. Hinoon, sa wala pa kami mobiya, si John Groberg misulti og butang nga dili ordinaryo. Siya miingon, “Mahal nga Hari, kinahanglang gyud ka nga mahimong Mormon ug ang imong katawhan, kay niana lang nga ang imong problema ug ilang problema masulbad.”

Ang hari mipahiyom ug mitubag, “John Groberg, morag sakto ka.”

Naghunahuna ko ni Apostol Pablo sa atubangan ni Agrippa. Naghunahuna ko sa tubag ni Agrippa sa pagpamatuod ni Pablo: “Nagahunahuna ka diay nga dali mo ra akong mahimong Kristohanon.”⁴ Si Brother Groberg dunay kaisug nga mopamatuod sa hari.

Karong gabhiona dunay liboan kanato ang full-time nga nagserbisyo sa Ginoo isip Iyang mga misyonaryo. Agig tubag sa tawag, mibiya sila sa panimalay, pamilya, mga higala, ug pag-eskwela ug miserbisyo. Kadtong wala makasabut mangutana, “Nga-nong ingon niana man sila kaandam sa pagtubag?”

Ang atong mga misyonaryo makatubag sa pulong ni Pablo, kanang bantugang misyonaryo kaniadto: “Kay kon ginawali ko man ang maayong balita, kini wala maghatag kanako og hinungdan sa pagpasigarbo: kay mapugos man gayud ako sa pagbuhat

niini ingon nga akong katungdanan; alaut ako, kon dili ko iwali ang maayong balita!”⁵

Ang balaang kasulatan naglangkob og pamahayag nga labing mahinungdanon, responsibilidad nga labing kinahanglanon, mando nga labing direkta nga gihatag sa nabanhaw nga Ginoo dihang mipakita Siya sa Galilea sa napulog usa ka disipulo. Miingon Siya:

“Kanako gikahatag ang tanang kagahum sa langit ug sa yuta.

Busa panglakaw kamo ug himoa ninyong mga tinun-an ang tanang kanasuran, sa pagpamautismo kanila sa ngalan sa Amahan, ug sa Anak, ug sa Espiritu Santo:

“Nga magatudlo kanila sa pagtuman sa tanan nga akong gisugo kaninyo: ug, tan-awa, ako magauban kaninyo sa kanunay, hangtud sa katapusan sa kapanahonan.”⁶

Kining balaang mando, inubanan sa mahimayaong saad, mao ang atong giya karon, sama sa tunga-tungang panahon. Ang misyonaryo nga buhat mao ang nagpaila sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw. Mao kini kaniadto; mao kini karon. Sama sa gipahayag ni Propeta Joseph Smith, “Human sa tanan nga nasulti, ang pinakadako ug pinaka importante nga katungdanan mao ang pagsangyaw sa Ebanghelyo.”⁷

Sulod sa duha ka tuig, tanang full-time nga misyonaryo nga nagserbisyo niining harianong kasundalohan sa Dios mahuman sa ilang serbisyo ug mobalik sa ilang panimalay ug mga minahal. Ang ilang mga puli makita karong gabhiona diha sa mga naghupot og Aaronic Priesthood sa Simbahan. Batan-ong mga lalaki, andam ba kamo sa pagtubag? Andam ba kamo sa pagtrabaho? Andam ba kamo sa pagserbisyo?

Si Presidente John Taylor misumada sa kinahanglanon: “Ang matang sa tawo nga gusto natong modala niini nga mensahe sa ebanghelyo mao ang mga tawo kinsa adunay hugot nga pagtuo sa Dios; mga tawo kinsa adunay hugot nga pagtuo sa ilang relihiyon; mga tawo kinsa mopasidungog sa ilang priesthood; . . . mga tawo nga

puno sa Espiritu Santo ug sa gahum sa Dios[;] . . . mga tawo sa kadungganon, kaligdong, hiyas ug kaputli.”⁸

Kaigsoonan, matag usa nato gimandaoan sa pagsangyaw sa ebanghelyo ni Kristo. Kon ang atong kinabuhi nahiuon sa sumbanan sa Dios, kadtong maimpluwensyahan nato dili magbangutan sa pag-ingon, “Ang pagpangani miagi na, ug ang ting-init natapus na, ug kita wala mangaluwas.”⁹

Ang hingpit nga Magbalantay sa mga kalag, ang misyonaryo nga mitubos sa katawhan, mihatag nato sa Iyang balaanong pasalig:

“Kon kini mahimo nga ikaw manlimbasog sa tanan nimo nga adlaw sa pagsangyaw og paghinulsol ngadto niini nga mga katawhan, ug magdala, bisan usa ka kalag ngari kanako, unsa ka dako ang imong hingpit nga kalipay uban kaniya diha sa gingharian sa akong Amahan!

“Ug karon, kon ang imong hingpit nga kalipay dako tungod sa usa ka kalag nga imong gidala ngari kanako diha sa gingharian sa akong Amahan, unsa kaha kadako ang imong hingpit nga kalipay kon ikaw makadala og daghan nga mga kalag ngari kanako!”¹⁰

Kaniya kinsa namulong niini, ako mopahayag sa akong pagsaksi. Siya ang anak sa Dios, atong Manunubos, ug atong Manluluwas.

Ako nag-ampo nga kita dunay kaisug nga makig-abi-abi, determinasyon nga mosulay og balik-balik, ug kamapaubsanon nga gikinahanglan sa pagpangayo og giya sa atong Amahan sa atong pagtuman sa gimando nato nga isangyaw ang ebanghelyo. Ang responsibilidad naa nato, mga kaigsoonan. Sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Sa Bill Sands, *The Seventh Step* (1967), 9.
2. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 84:33–39.
3. 2 Timoteo 1:7–8.
4. Mga Buhat 26:28.
5. 1 Mga Taga-Corinto 9:16.
6. Mateo 28:18–20.
7. *Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: Joseph Smith* (2007), 399.
8. *Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: John Taylor* (2001), 89–90.
9. Jeremias 8:20.
10. Doktrina ug mga Pakigsaad 18:15–16.

Ni Presidente Henry B. Eyring
Unang Magtatambag sa Unang Kapangulohan

Hain ang Imong Gambalay [Pavilion]?

Ang gambalay nga ingon og nagpugong sa balaang tabang wala magtabon sa Dios apan kini nagtabon kanato. Wala gayud magtago ang Dios, gani hinoon kita usahay.

Sa iyang grabing pag-antus sa Bilanggoan sa Liberty, mituaw si Propeta Joseph Smith: “O Dios, hain ba ikaw? Ug hain ang imong gambalay [pavilion] nga nagsalipod sa imong tagoanan?”¹ Daghan kanato, sa mga higayon sa kasakit, mobati nga layo ang Dios. Ang gambalay nga ingon og nagpugong sa balaang tabang wala magtabon sa Dios; apan kini nagtabon kanato. Wala gayud magtago ang Dios, apan hinoon kita usahay, natabunan sa gambalay sa mga motibo nga makapalayo kanato gikan sa Dios ug mohimo Kaniya nga layo ug dili mabuhay. Ang atong tinguha mismo, kay sa pagbati nga “Pagabuhaton ang Imong kabubut-on,”² nakahimo og gambalay nga nakababag sa Dios. Ang Dios makakita kanato o makaistorya nato, pero tingali kita dili gustong maminaw o motugyan ngadto sa Iyang kabubut-on ug sa Iyang panahon.

Ang atong pagbati nga nahibulag gikan sa Dios mag-anam kawala kon kita mahisama sa bata sa Iyang atubangan. Dili kana sayon sa kalibutan diin ang mga opinyon sa ubang

tawo adunay dakong epekto sa atong mga motibo. Pero kini makatabang sa atong pag-ila sa kamatuoran: Duol ug nahibalo ang Dios kanato ug dili gayud magtago gikan sa Iyang matinud-anong mga anak.

Ang akong tres anyos nga apong babaye mipakita sa gahum sa pagkainosente ug pagpaubos sa paghiusa kanamo uban sa Dios. Miuban siya sa iyang pamilya ngadto sa open house sa Templo sa Brigham City sa Utah. Sa usa sa mga kwarto sa matahum nga building, mitan-aw siya sa palibut ug nangutana, “Mama, hain si Jesus?” Mipasabut ang iyang mama nga dili niya makita si Jesus sa templo, pero bation niya ang Iyang impluwensya diha sa iyang kasingkasing. Gihunahuna gayud ni Eliza ang tubag sa iyang mama ug dayon ingon og natagbaw ug miingon, “Ah, maong wala si Jesus kay dunay gitabangan,” miingon siya.

Walay gambalay nga misalipod sa pagsabut ni Eliza o nakababag sa iyang panan-aw sa katinuod. Duol ang Dios kaniya, ug siya duol ngadto Kaniya. Nasayud siya nga ang templo

balay sa Ginoo pero nakasabut usab nga ang nabanhaw ug nahimaya nga Jesukristo adunay lawas ug anaa sa usa ka dapit sa usa ka panahon.³ Kon wala Siya sa Iyang balay, nakahibalo siya nga Siya atua sa laing dapit. Gumikan niana iyang nailhan ang Manluluwas, nasayud siya nga Siya tua nagbuhay og maayo sa laing dapit alang sa mga anak sa Iyang Amahan. Klaro nga siya naglaum nga makakita kang Jesus, dili aron mamatud-an ang milagro sa Iyang pagkatawo pero tungod kay siya nagmahal Kaniya.

Ang Espiritu makapadayag sa iyang linghod nga hunahuna ug kasingkasing sa kahupayan nga gikinahanglan ug gusto natong tanan. Buhi si Jesukristo, nakaila kanato, nagbantay kanato, ug naghunahuna kanato. Sa mga kasakit, kamingaw, o kalibug, dili kinahanglang makakita kita ni Jesus aron mahibalo ta nga Siya nahibalo sa atong kahimtang ug nga ang Iyang misyon mao ang pagpanalangin.

Nasayud ko gikan sa akong kinabuhi nga ang kasinatian ni Eliza atong masinati bisan dugay na kitang mibiya sa pagkabata. Sa unang tuig sa akong pagpanarbaho, naningkamot ko nga mapermanenti nga propesor sa Unibersidad sa Stanford. Nagtuo ko nga nakahimo ko og nindot nga kinabuhi ug sa akong pamilya. Nagpuyo mi duol sa balay sa akong mga ugangan sa komportable nga palibut. Sa mga sumbanan sa kalibutan, nakab-ot nako ang kalampusan. Pero gihatagan ko og kahigayunan sa Simbahan nga mibiya sa California ug moadto sa Ricks College sa Rexburg, Idaho. Ang akong tibuok kinabuhi nga propesyon nahimo unta nga gambalay [pavilion] nga nagbulag kanako gikan sa mahigugmaong Amahan nga mas nasayud kay nako kon unsa ang akong kapalaran. Pero bulahan ko nga nahibalo nga ang bisan unsa nga kalampusan sa akong pagpanarbaho ug kinabuhi sa pamilya gasa diay gikan sa Dios. Ug mao, nga sama sa usa ka bata, miluhod ko sa pag-ampo nangutana unsay akong buhaton. Nakadungog ko og hinay nga tingog sa akong hunahuna nga nag-ingon, “Kini ang akong eskwelahan.” Walay gambalay nga nagsalipod nako

gikan sa Dios. Sa hugot nga pagtuo ug pagpaubos, gitugyan ko ang akong kabubut-on sa Iyang kabubut-on, ug gibati ang Iyang pag-amuma ug kasuod.

Ang akong mga tuig sa Ricks College, sa akong pagpangita sa kabubut-on sa Dios ug mobuhat niini, nagpugong sa gambalay nga motabon kanako o molubog sa buluhaton sa Dios sa akong kinabuhi. Samtang ako naningkamot sa paghimo sa Iyang buluhaton, gibati nako nga duol Kaniya ug mibati sa kasiguroan nga Siya nahibalo sa akong mga kalihokan ug naghunahuna sa akong kalipay. Pero didto sa Stanford, ang kalibutanong motibo nagsugod sa paghaylo kanako. Ang usa mao ang nindot nga tanyag sa trabaho, gitanyag sa hapit na ko mahuman sa ikalimang tuig isip presidente sa Ricks College. Gihunahuna nako kini nga tanyag ug nag-ampo ug gani gisulti ko kini sa Unang Kapangulo. Mitubag sila uban ang kadasig ug gamay nga komedya pero dili gyud mao ang direksyon. Si Presidente Spencer W. Kimball naminaw nako

nga mihulagway sa tanyag nga akong nadawat gikan sa dako nga korporasyon ug miingon: “Nan, Hal, ingon og nindot nga oportunidad! Ug kon magkinahanglan mi nimo, kahibalo mi asa ka pangitaa.” Kahibalo sila asa ko pangitaa, pero ang akong mga tinguha alang sa propesyonal nga kalampusan makahimo og gambalay nga makapalisud nako sa pagpangita sa Dios ug makapalisud nako sa pagpaminaw ug pagsunod sa Iyang mga imbitasyon.

Ang akong asawa, nga nakamatikod niini, adunay kusog nga impresyon nga dili kami mobiya sa Ricks College. Miingon ko, “Maayo kini alang nako.” Pero namugos siya, sa maalamong paagi, nga kinahanglan kong mangita sa akong kaugalingong pagpadayag. Maong nag-ampo ko pag-usab. Niining higayona nakadawat ko og direksyon, pinaagi sa usa ka tingog diha sa akong hunahuna nga nag-ingon, “*Magpabilin* una ka og taud-taod sa Ricks College.” Ang akong personal nga mga ambisyon tingali nakasalipod sa akong panan-aw sa reyalidad ug nakapalisud nako sa

pagdawat og pagpadayag.

Traynta ka adlaw human adtong dinasig nga desisyon sa pagbalibad sa trabaho ug magpabilin sa Ricks College, ang Teton Dam sa duol naguba. Nasayud ang Dios nga kana nga dam maguba ug gatusan nga mga tawo ang magkinahanglan og tabang. Gipa-pangayo ko Niya og tambag ug Siya mitugot nga magpabilin ko sa Ricks College. Siya nasayud sa tanang rason aron ang akong pagserbisyo mapuslanon pa sa kolehiyo ug sa Rexburg. Kanunay akong mag-ampo sa Langitnong Amahan aron makahibalo sa Iyang gusto nga akong buhaton alang niadtong mga kabtangan ug kinabuhi nga nangadaot. Daghang mga oras ang akong gigahin alang sa uban sa paglimpyo sa lapok ug tubig gikan sa mga balay. Ang akong tinguha nga mahibalo ug mobuhat sa Iyang kabubut-on nakahatag nakog oportunidad sa pagsiksik sa akong kalag.

Kadto nga hitabo naghulagway sa laing paagi sa atong paghimo og babag aron mahibalo sa kabubut-on sa Dios o pagbati sa Iyang gugma alang kanato: dili nato ikapamugos ang *atong* panahon kon ang Ginoo adunay Iyang kaugalingon. Nagtuo ko nga igo na ang panahon sa akong pagserbisyo sa Rexburg ug nagdali-dali sa pagpadayon. Usahay ang atong pagpamugos sa pagbuhat sumala sa atong panahon makalubog sa Iyang kabubut-on alang nato.

Didto sa Bilanggoan sa Liberty, mihangyo si Propeta Joseph Smith sa Ginoo sa pagsilot niadtong migukod sa mga miyembro sa Simbahan sa Missouri. Ang iyang pag-ampo alang sa sigurado ug dali nga pagpanimulos. Pero ang Ginoo mitubag nga “dili moabut ang daghan nga mga tuig gikan karon,”⁴ Atimanon niya kadtong mga kaaway sa Simbahan. Sa ika-24 ug 25 nga bersikulo sa 121 nga seksyon sa Doktrina ug mga Pakigsaad, miingon Siya:

“Tan-awa, ang akong mga mata nakakita ug nasayud sa ilang tanan nga mga binuhatan, ug Ako adunay giandam nga usa ka hinanali nga paghukom sa panahon niini, alang kanilang tanan;

“Kay adunay usa ka panahon nga gitudlo alang sa matag tawo, sumala sa iyang mga binuhatan.”⁵

Atong gitangtang ang gambalay kon kita mobati ug mag-ampo, “Pagabuhaton ang imong kabubut-on” ug “sa Imong kaugalingong panahon.” Ang Iyang panahon igo na unya kanato tungod kay nasayud ta nga gusto lamang Niya unsay labing maayo.

Usa sa akong umagad migahin og daghang tuig nga mibati nga ang Dios mibutang og gambalay ibabaw kaniya. Inahan siya sa tulo kinsa naghandom pa og dugang nga mga anak. Human makuha og kaduha, ang iyang mga pag-ampo sa pangamuyo nagkasubo. Paglabay sa mga tuig nga wala na manganak, natintal siya nga masuko. Sa mieskwela na ang iyang kamanghuran, ang kahaw-ang sa balay ingon og nagbiay-biay sa iyang pagkainahan—mao sab ang wala planoha ug wala hiangayi nga pagmabdos sa iyang mga kaila. Mibati siya nga mapasaligon ug mahalaron sama ni Maria, kinsa mipahayag, “Tan-awa ako ulipon sa Ginoo.”⁶ Pero bisan gisulti niya kining mga pulonga sa iyang kasingkasing, wala siyay madungog nga tubag.

Naglaum ang bana nga mabayaw niya ang iyang espiritu, iya kining gidapit nga mokuyog niya sa biyahe sa negosyo ngadto sa California. Samtang siya mitambong sa mga miting, ang iyang asawa naglakaw subay sa maanindot, haw-ang nga baybayon. Hapit na mobuto ang iyang kasingkasing, nag-ampo siya og kusog. Sa unang higayon, wala siya mangayo og laing anak apan alang sa usa ka balaan nga buluhaton. “Langitnong Amahan,” mihilak siya, “Akong ihatag kanimo ang tanan kong panahon; palihug pakit-a ako unsaon sa paghimo niini.” Gipadayag niya ang iyang pagkaandam sa pagdala sa iyang pamilya bisan asa sila paadtoon. Kana nga pag-ampo nakaangkon og wala paabuta nga kalinaw. Wala kini motagbaw sa paghandom og kasiguroan, pero sa unang higayon, mipakalma kini sa iyang kasingkasing.

Ang pag-ampo mitangtang sa gambalay ug miabli sa mga bintana sa langit. Sulod sa duha ka semana iyang nahibaloan nga mabdos siya.

Ang bag-ong bata usa pa lang ka tuig sa dihang ang tawag sa misyon miabut sa akong anak nga lalaki ug sa akong umagad. Nakasaad nga mobuhat sa bisan unsa ug moadto bisan asa, iyang giwala ang iyang kahadlok ug midala sa iyang mga anak tabok sa dagat.

Didto sa misyon nanganak siyag lain—usa ka adlaw atol sa transfer day.

Ang hingpit nga pagtugyan ngadto sa kabubut-on sa langit, sama sa gibuhat niining batan-ong inahan, importante aron matangtang ang mga espirituhanong gambalay nga nagsalipod sa atong mga ulo. Pero dili kini makagarantiya og diha-diha nga mga tubag sa atong mga pag-ampo.

Ang kasingkasing ni Abraham ingon og matarung sa wala pa magmabdos si Sara ni Isaac ug sa wala pa nila madawat ang gisaad nga yuta. Ang langit adunay laing mga katuyoan nga unahon sa pagtuman. Kadtong mga katuyoan naglakip dili lamang sa paglig-on sa pagtuo ni Abraham ug Sara pero sa pagtudlo usab nila sa mga kamatuoran nga ilang giambitan sa ilang layo ug tuyok-tuyok nga rota sa yuta nga giandam alang nila. Ang paglangay sa Ginoo ingon og dugay; ang uban mohangtud sa tibuok kinabuhi. Pero gikalkulo kini kanunay aron sa pagpanalangin. Wala kini magkinahanglan og mga panahon sa kamingaw ug kasubo o kawalay pailub.

Bisan og ang Iyang panahon dili kanunay atong panahon, makasiguro kita nga ang Ginoo motuman sa Iyang mga saad. Si bisan kinsa nga mibati nga Siya lisud kab-uton, ako mopamatuod nga ang adlaw moabut nga kitang tanan makakita Kaniya nawong sa nawong. Sama nga walay makasalipod sa Iyang pagtan-aw kanato karon, walay makasalipod sa atong pagtan-aw Kaniya. Mobarug kitang tanan sa Iyang atubangan, isip tawo. Sama sa akong apo, gusto kitang makakita ni Jesukristo karon, apan ang atong pakigubanan Kaniya didto sa paghukom mas makapahimuot kon mobuhat kita paguna sa butang nga mas makapaila Niya kanato ug kita mas makaila Kaniya. Samtang magserbisyo kita Kaniya, mahisama kita Kaniya, ug kita mas mahiduol Kaniya samtang kita magpaabut

nianang adlaw nga walay makasalipod sa atong panan-aw.

Ang buhat sa pagpadulong ngadto sa Dios magpadayon. “Umari kamo, mga dinayeg sa akong Amahan, panunda ninyo ang gingharian nga gitagana alang kaninyo sukad pa sa pagkatukod sa kalibutan,”⁷ nagtudlo ang Manluluwas. Ug dayon gitudloan kita Niya unsaon:

“Kay gigutom ako ug inyo ako nga gipakaon: Giuhaw ako ug inyo ako nga gipainom: Langyaw ako ug ginhangop ninyo ang pagpasaka kanako:

“Hubo ako ug inyo ako nga gibistihan: Nagmasakiton ako ug inyo ako nga giduaw: Nabilanggo ako ug miadto kamo kanako.

“Ug kaniya motubag ang mga matarung nga manag-ingon, Ginoo, kanus-a ba kami makakita kanimo nga gigutom ug amo ikaw nga gipakaon, o giuhaw ug amo ikawng gipainom?

“Ug kanus-a ba kami makakita kanimo nga langyaw ug amo ikawng gipasaka, o hubo ug amo ikawng gibistihan?

“Ug kanus-a ba kami makakita kanimo nga nagmasakiton o nabilanggo ug amo ikawng giduaw?

“Ug kanila motubag ang Hari nga magaingon, Sa pagkatinuod magaingon ako kaninyo, Nga maingon nga gibuhat ninyo kini ngadto sa usa sa mga labing gagmay niining akong mga igsoon, gibuhat ninyo usab kini kanako.”⁸

Kon mobuhat kita sa gusto Niya nga atong buhaton alang sa mga anak sa Iyang Amahan, giisip kini sa Ginoo nga pagkamaayo ngadto Kaniya, ug mobati kita nga mas duol Kaniya samtang atong bation ang Iyang gugma ug pagtugot. Moabut ang panahon nga kita mahisama Kaniya ug maghuna-huna sa Adlaw sa Paghukom uban sa malipayong pagpaabut.

Ang gambalay nga nagtago kaninyo gikan sa Dios tingali mao ang kahadlok sa tawo kay sa ingon niining tinguha sa pagserbisyo sa uban. Ang bugtong motibo sa Manluluwas mao ang pagtabang sa mga tawo. Kadaghanan ninyo, sama nako, mibati og kahadlok sa pagduol og tawo nga inyong nasiloan o nakasilo kaninyo. Ug ako nakakita sa Ginoo nga

mitunaw sa mga kasingkasing matag karon ug unya, lakip sa akong kasingkasing. Ug mao nga hagiton ko kamo sa pagduol og tawo alang sa Ginoo, bisan may kahadlok kamo, sa paghigugma ug pasaylo. Mosaad ko nga kon inyo kining buhaton, inyong bation ang gugma sa Manluluwas alang nianang tawhana ug kaninyo, ug kini maggikan sa dili kaayo layo. Alang kaninyo, kana nga hagit tingali anaa sa pamilya, tingali sa komunidad, o tingali sa laing nasud.

Pero kon kamo moadto alang sa Ginoo sa pagpanalangin sa uban, Siya makakita ug moganti niini. Kon kamo kanunayng mohimo niini, inyong bation ang kausaban sa inyong pagkatawo pinaagi sa Pag-ula ni Jesukristo. Dili lamang mobati kamo nga duol Kaniya, apan mobati sab kamo nga mas nahimong sama Kaniya. Dayon, kon makita na ninyo Siya, sama nga kitang tanan makakita, kini alang kaninyo sama nga kini alang ni Moroni sa dihang siya miingon: “Ug ako karon manamilit ngadto sa tanan, adto na ako. Ako sa dili madugay mopahulay diha sa paraiso sa Dios, hangtud ang akong espiritu ug lawas pag-usab magkahiusa, ug ako dad-on nga magmadaugon pinaagi sa kawanangan, aron pagsugat kaninyo sa atubangan sa malipayon nga hukmanan sa halangdon nga Jehova, ang Maghuhukom sa Kahangturan sa mga buhi ug sa mga patay. Amen.”⁹

Kon moserbisyo kita uban sa pagtuo, pagpaubos, ug tinguha sa pagbuhat sa kabubut-on sa Dios, ako mopamatuod nga ang hukmanan sa halangdong Jehova makahimuot. Atong makita ang atong mahigugmaong Amahan ug ang Iyang Anak sama nga sila nakakita nato karon—sa hingpit nga kaklaro ug hingpit nga gugma. Sa sagradong pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Doktrina ug mga Pakigsaad 121:1.
2. Tan-awa sa Mateo 6:10; Lucas 11:2; 3 Nephi 13:10; Ether 12:29; Doktrina ug mga Pakigsaad 109:44; Moises 4:2.
3. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 130:22.
4. Doktrina ug mga Pakigsaad 121:15.
5. Doktrina ug mga Pakigsaad 121:24–25.
6. Lucas 1:38.
7. Mateo 25:34.
8. Mateo 25:35–40.
9. Moroni 10:34.

Ni Presidente Boyd K. Packer

Presidente sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

Ang Pag-ula

Bisan asa moadto ang atong mga misyonaryo, ang atong mensahe mao ang hugot nga pagtuo ug paglaum diha sa Manluluwas nga si Jesukristo.

Ang akong mensahe gitumong ngadto sa mga nanag-antus, nabug-atan sa pagbati nga sad-an ug kahuyang ug kapakyasan, kasubo, ug kasagmuyo.

Niadtong 1971, na-assign ko sa mga stake conference sa Western Samoa, lakip ang pag-organisar og bag-ong stake sa isla sa Upolo. Human sa mga interbyu misakay mi og gamayng eroplano padulong sa isla sa Savai'i alang sa stake conference didto. Mitugpa ang eroplano sa sagbuton nga luna sa Faala ug pabalikon sa sunod hapon aron ihatud mi'g balik sa isla sa Upolo.

Sa adlaw nga mobalik mi gikan sa Savai'i, dunay ulan. Nahibalo nga dili katugpa ang eroplano sa basa nga luna, miadto mi sa kasadpang bahin sa isla, diin dunay tugpahanan ibabaw sa coral nga nagtuybo sa dagat. Naghulat mi hangtud mingitngit, apan walay eroplanong miabut. Unya, dunay tawag nga duna diay bagyo, ug ang eroplano dili makatugpa. Mitubag mi nga mosakay na lang mi og barko. Kinahanglan dunay mosugat namo sa Mulifanua.

Sa pagbiya namo sa pantalan sa Savai'i, ang kapitan sa 40 ka pye (12 m) nga barko nangutana sa presidente sa misyon kon may flashlight ba siya. Swerte lang, duna siya ug gihatag kini

ngadto sa kapitan. Among gibiyahang ang 13 ka milya (21 km) tabok sa isla sa Upolo sa baluron nga dagat. Walay nahibalo namo nga ang kusog nga bagyo miigo sa isla, ug didto gayud kami nagpadulong.

Nangabut mi sa pantalan sa Mulifanua. Dunay gamay nga agianan nga among lutsan subay sa riprap. May suga sa bungtod ibabaw sa beach ug may suga sa ubos nga mag-iwag sa gamay nga agianan. Kon maniubrahon ang barko aron ang duha ka suga makita nga magtungod na, ang barko ayuhon gayud sa pagkaposisyon aron makalusot sa peligrong mga bato nga girip-rap sa agianan.

Apan anang gabhiona usa ra ang suga. Ang duha ka elder didto sa mama nga naghulat kanamo, apan ang pagtabok mas dugay kay sa kasagaran. Human sa paghulat og mga oras sa barko, ang mga elder gikapoy ug nakatulog, wala makapasiga sa naa sa ubos nga suga. Hinungdan nga ang agianan subay sa riprap dili maklaro.

Gipaningkamutan sa kapitan kutob sa iyang mahimo ang pagsubay sa ibabaw nga suga samtang ang tripulante migamit sa hinulamang flashlight, pag-iwag sa mga bato sa unahan. Among madungog ang hampak sa mga balud ngadto sa riprap. Dihang duol na

*Mahinamong mga mata nagtan-aw,
Sa mga iwag nga sa baybay misanag.*

*Ang imong suga ipasiga, igsoon;
Looyng marinero, sa bagyo
gikuso-kuso,
Naningskamot nga makadunggo,
Sa kangitngit sila mawala.¹*

Namulong ko karon adtong nangawala ug nagpangita sa naa sa ubos nga suga aron magiyahan silang makabalik.

Nahibaloan sa sinugdanan pa nga sa mortalidad magkulang kita sa pagkahimong hingpit. Wala laumi nga kita magkinabuhi nga walay pagkasayop sa usa ka balaod o sa lain.

“Kay ang kinaiyanhon nga tawo mao ang usa ka kaaway sa Dios, ug sa gihapon gikan pa sa pagkapukan ni Adan, ug mahimo, hangtud sa kahangturan, gawas kon siya motugyan ngadto sa mga pagdani sa Balaang Espiritu, ug isalikway ang iyang kinaiyanhon nga pagkatawo ug mahimo nga usa ka santos pinaagi sa pag-ula ni Kristo ang Ginoo.”²

Sa Perlas nga Labing Bililhon, atong nasabtan nga “walay mahugaw nga butang nga makapuyo [sa gingharian sa Dios],”³ mao nga may paagi nga gihimo alang sa tanang nakasala nga makahinulsol ug mahimong takus nga ikauban sa atong Amahan sa Langit.

Usa ka Tigpataliwala, usa ka Manunubos, ang gipili, tawo nga magpakabuhi nga hingpit, walay sala, ug mihalad “sa iyang kaugalingon sa usa ka sakripisyo alang sa sala, sa pagtuman sa katuyoan sa balaod, sa tanan niadto kinsa adunay usa ka masulub-on nga kasingkasing ug mahinulsulon nga espiritu; ug nga wala nay lain nga ang katuyoan sa balaod mahimo nga matuman.”⁴

Kabahin sa importansya sa Pag-ula, diha sa Alma atong makat-unan, “Kay kini kinahanglan nga ang pag-ula pagahimoon; . . . o kon dili ang tanan nga mga katawhan dili makalikay nga mamatay.”⁵

Kon wala kamoy nahimong sayop, wala ninyo kinahanglana ang Pag-ula. Kon nakahimo mo og sayop, kay kitang tanan nakahimo, bisan gamay

kaayo mi nga makita na sa flashlight ang mga bato, misinggit ang kapitan og atras ug gisulayan na usab ang pagpangita sa agianan.

Human sa daghang pagsulay, nahibalo siyang imposibling makit-an ang agianan. Ang among mahimo mao ra ang pag-adto sa pantalan sa Apia nga mga 40 ka milya (64 km) ang gilay-on. Wala mi mahimo batok sa grabing gahum sa hangin ug balud. Di nako mahinumduman kon unsa gayud kadto kangitngit.

Wala mi nahimo sa unang oras, bisan gipakusgan og maayo ang makina. Naglisud gayud ang barko sa dagkong balud ug mohunong kini kon maalsa na sa tumoy sa balud og ang mga palabad nga magkawan na sa tubig. Ang kurog sa mga palabad ingon og mobungkag sa barko sa dili pa kini mapadpad sa pikas kilid.

Nanaghigda mi sama sa agila nga nanagdupa ang mga kamot sa tabon sa kargamento, naggunit among kamot sa pikas kilid ug ang among mga tiil gisungko sa laing kilid aron dili mi mangatagak. Si Brother Mark Littleford nakabuhi ug nalabay banda sa ali nga puthaw. Nasamad ang iyang ulo, apan wala siya matagak tungod sa ali nga puthaw.

Wala madugay, hapit na mobuntag nangabut ra gayud mi sa pantalan sa Apia. Gipanghigot ang mga barko aron luwas kini. Ang tibuok pantalan naatangan sa mga barko. Mikamang mi latas niini, naningskamot nga dili makadisturbo sa nangatulog. Nangadto mi sa Pesega, gipauga ang among sinina, ug nangadto sa Vailuutai sa pag-organisar sa bag-ong stake.

Wa ko kahibalo kinsay naghulat namo sa baybayon sa Mulifanua. Wa ko mosugot nga pahibaloon ako. Apan tinuod nga kon wala ang naa sa ubos nga suga, tanan kami mawala.

Naa sa atong hymnbook usa ka karaang himno nga tagasa rang kantahon nga makahuluganon kaayo kanako.

*Ang kalooy sa Amahan sanag nga
kahayag
Kanunay gikan sa iyang parola,
Kita ang gisangunan sa pagbantay
Sa mga suga nga naa sa baybay.
Ang naa sa ubos nga suga pasigaa;
Nga modan-ag tadlas sa katubigan.
Ang mapaubsanon, nahuya nga
seaman
Unta inyong luwason, tabangan.*

*Kangitngit sa kagabhion sama sa sala;
Bangis nga balud mikuso-kuso.*

ra o grabe, niana dako ang inyong panginahanglan sa pag-ila unsaon sa pagwagtang niini aron mahaw-as kamo sa kangitngit.

Si [Jesukristo] ang kahayag ug kinabuhi sa kalibutan.”⁶ Kon atong itumong sa Iyang pagtulun-an ang atong panan-aw, magiyahan kita ngadto sa dunggoanan sa espirituhanong kasiguroan.

Ang ikatulong artikulo sa hugot nga pagtuo nag-ingon, “[Kita] nagtuo nga pinaagi sa Pag-ula ni Kristo, ang tanan nga mga katawhan mahimo nga maluwas, pinaagi sa pagsunod sa mga balaod ug mga ordinansa sa Ebanghelyo.”⁷

Si Presidente Joseph F. Smith mitudlo: “Ang mga tawo dili mahimong mopasaylo sa ilang kaugalingon nga mga sala; sila dili mahimong molimpyo sa ilang mga kaugalingon gikan sa mga sangputanan sa ilang mga sala. Ang mga tawo makahimo sa paghuning sa pagpakasala ug makahimo sa pagbuhat og matarung sa umaabut, ug sa ingon [samtang] ang ilang mga buhat kahimut-an sa atubangan sa Ginoo [mamahimo] nga takus nga pasayloon. Apan kinsa man ang moayo sa mga sayop nga ilang nahimo ngadto sa ilang mga kaugalingon ug ngadto sa uban, nga mora man og imposible alang kanila ang pag-ayo sa ilang kaugalingon? Pinaagi sa pag-ula ni Jesukristo ang mga sala sa mahinulsulon mahugasan; bisan pa sila lubos nga mapula sila mahimong sama sa maputing balahibo sa karnero [tanawa sa Isaias 1:18]. Kini ang saad nga gihatag nganha kaninyo.”⁸

Wala kita mahibalo sa tukma kon sa unsang paagi gituman sa Ginoo ang Pag-ula. Apan nahibalo kita nga ang sinalbahis nga pagsakit atol sa paglansang, usa lamang kadto ka bahin sa labihang kasakit nga nagsugod sa Getsemani—nianang sagradong luna sa pag-antus—ug nahuman sa Golgota.

Mirekord si Lucas:

“Ug siya mipahawa kanila sa gilay-on nga malabay og bato, ug didto miluhod ug nag-ampo Siya,

“Nag-ingon, Amahan, kon buot ka, kuhaa kining kopa gikan kanako: hinoon, dili ang akong pagbuot maoy

matuman, kondili ang imo.

“Ug dihay manulunda nga mitungha kaniya gikan sa langit sa pagpalig-on kaniya.

“Ug sa nag-antus siya sa hilabihang kasakit, siya nag-ampo sa labi pa kamainiton gayud: ug ang iyang singot nanibug-ok daw apol nga nagpangatak sa yuta.”⁹

Kutob sa akong ikasulti, dunay usa lamang ka asoy sa kaugalingong pulong sa Manluluwas nga naghulagway sa Iyang kasakit didto sa Tanaan sa Getsemani. Ang pagpadayag nagrekord:

“Kay tan-awa, Ako, ang Dios, nag-antus niini nga mga butang alang sa tanan, nga sila unta dili mag-antus kon sila maghinulsol;

“Apan kon dili sila maghinulsol sila kinahanglan gayud nga mag-antus sama kanako;

“Kansang pag-antus nakapahimo sa akong kaugalingon, gani ang Dios, ang labing halangdon sa tanan sa pagkurog tungod sa kasakit, ug sa pag-agas sa dugo sa matag lungag sa panit.”¹⁰

Sa inyong kinabuhi dunay panahon nga maadto ninyo ang dapit nga dili angayng adtoan ug mabuhat ang mga butang nga dili ninyo angayng buhaton. Kon kamo mopalayo sa

pagpakasala, sa umaabut matagamtam ninyo ang kalinaw gumikan sa pagsu-bay sa dalan padulong sa hingpit nga paghinulsol.

Bisan unsa man ang inyong mga sayop, bisan unsa ka sakit ang nahimo ninyo sa uban, kana nga sala tanan mapapas. Alang nako, tingali ang labing matahum nga pulong diha sa tanang kasulatan mao ang giingon sa Ginoo, “Tan-awa, siya kinsa naghinulsol sa iyang mga sala, ang mao gipasaylo, ug Ako, ang Ginoo, dili na mahinumdom kanila.”¹¹

Mao kana ang saad sa ebanghelyo ni Jesukristo ug sa Pag-ula: sa pagdala sa tanan nga moadto, sa tanan nga moapil, ug paapilon sila sa usa ka kasinatian aron sa katapusan sa ilang kinabuhi, makasulod sila sa tabil tungod kay naghinulsol sila sa ilang mga sala ug nalimpyuhan pinaagi sa dugo ni Kristo.¹²

Kana ang gipangbuhat sa mga miyembro sa Simbahan sa tibuok kalibutan. Kana ang kahayag nga gitanyag alang niadtong anaa sa kangitngit ug nawala sa ilang agianan. Bisan asa moadto ang atong mga misyonaryo, ang atong mensahe mao ang hugot nga pagtuo ug paglaum diha sa Manluluwas nga si Jesukristo.

Si Presidente Joseph Fielding Smith misulat sa himno nga “Does the Journey Seem Long [Ingon og Hataas ba ang Panaw]?” Siya minahal nakong higala. Naglangkob kini sa awthag ug sa saad ngadto sa magtinguha sa pagsunod sa mga pagtulun-an sa Manluluwas:

*Ingon og hataas ba ang panaw,
Ang dalan lisud ug habog?
Ug dunay mga tunok sa agianan?
Hait nga mga bato mosamad sa
inyong lapapa
Kon maningkamot mo sa pagbarug
Nga taas gayud ubos sa kainit sa adlaw?*

*Ang kasingkasing luya ba ug subo,
Ang kalag luya sa sulod,
Samtang naghago sa inyong
palas-anon?
Bug-at ba ang gipas-an
Nga gipaalsa kanimo?
Wala bay makatabang sa pagpas-an?*

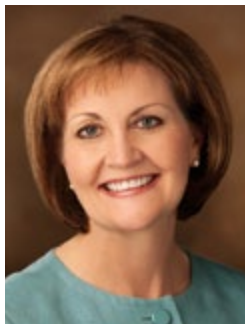
*Ayaw kawala sa paglaum
Karon na ang panaw gisugdan;
Dunay Usa nga nagpangamay
kanimo.
Busa hangad uban sa pagmaya
Ug gunit kaniya;
Tultulan ka sa mga dapit nga bag-o—*

*Sa yuta nga balaan ug lunsay,
Diin tanang kasamok may utlanan,
Ug layo sa tanang sala ang inyong
kinabuhi,
Diin walay luhang moagas,
Kay walay kasub-anang magpabilin.
Gunit kaniya ug kuyog sa iyang
pagsulod.¹³*

Sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. “Brightly Beams Our Father’s Mercy,” *Hymns*, nu. 335.
2. Mosiah 3:19.
3. Moises 6:57.
4. 2 Nephi 2:7.
5. Alma 34:9.
6. Mosiah 16:9.
7. Mga Artikulo sa Hugot nga Pagtuo 1:3.
8. *Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: Joseph F. Smith* (1998), 99–100.
9. Lucas 22:41–44.
10. Doktrina ug mga Pakigsaad 19:16–18.
11. Doktrina ug mga Pakigsaad 58:42.
12. Tan-awa sa Pinadayag 1:5.
13. “Does the Journey Seem Long?” *Hymns*, nu. 127.

Ni Linda K. Burton

Kinatibuk-ang Presidente sa Relief Society

Paniid Una, Dayon Serbisyo

Uban sa pagbansay, ang matag usa kanato mahimong mas mahisama sa Manluluwas samtang kita nagserbisyo sa mga anak sa Dios.

Usa sa labing dako natong ebidensya nga ang atong minahal nga propeta, si Presidente Thomas S. Monson, mao ang pinili nga sulugoon sa Ginoo mao nga siya nakakat-on sa pagsunod sa ehemplo sa Manluluwas—indibidwal nga pagserbisyo, tinagsa-tagsa. Ngadto kanato kinsa nagpabunyang nakigsaad sa pagbuhat sa samang butang. Kita nakigsaad nga sa “kanunay mohinumdom [sa Manluluwas] ug maghupot sa iyang mga sugo,”¹ ug Siya nag-ingon, “Mao kini ang akong sugo, Nga kinahanglan maghigugmaay kamo ang usa sa usa, sama sa akong paghigugma kaninyo.”²

Tan-awa kon sa unsa nga paagi ang mosunod nga mga pulong gikan ni Presidente Monson naglakip sa sama nga pagdapit: “Gilibutan kita niadtong nanginahanglan sa atong pagtagad, atong pagdasig, atong suporta, atong paghupay, atong kamabination. . . . Kita ang mga kamot sa Ginoo dinhi sa yuta, uban sa mando nga moserbisyo ug motabang sa Iyang mga anak. Nagdepende Siya sa matag usa kanato.”³

Nadungog ba ninyo kini—ang pagdapit sa paghigugma sa usag usa? Alang sa uban, ang pagserbisyo

o pagpangalagad sa tinagsa, nga nagsunod sa ehemplo sa Manluluwas, dili sayon. Uban sa pagbansay, ang matag usa kanato mahimong mas mahisama sa Manluluwas samtang kita nagserbisyo sa mga anak sa Dios. Sa pagtabang kanato nga mas maghinigugmaay, buot akong mosugyot og upat ka mga pulong nga timan-an: “Paniid una, dayon serbisyo”

Hapit 40 ka tuig na ang milabay, ang akong bana ug ako miadto sa templo alang sa among gabii sa Biyernes nga sabut. Dili pa kami dugay nga gikasal, ug ako gikuyawan kay kini mao pa ang akong ikaduhang pagtambong isip bag-ong kasal. Usa ka sister naglingkod tupad kanako tingali nakamatikod. Miakbo siya ug mihagawhaw nga matinahuron, “Ayaw ka guol. Tabangan tika.” Nahupay ang akong mga kahadlok, ug nakapahimulos ko sa tanang sesyon sa templo. Naniid una siya, dayon miserbisyo.

Gidapit kitang tanan sa pagsunod sa mga pagtulun-an ni Jesus ug mangalagad ngadto sa uban. Kini nga pagdapit dili limitado ngadto sa buotang mga sister. Sa akong pagpakigbahin og diyutay nga kada adlaw

nga mga ehemplo sa mga miyembro kinsa nakakat-on sa pagpaniid una ug dayon nagserbisyo, paminaw sa mga pagtulun-an ni Jesus nga ilang gipakita.

Usa ka sais anyos nga bata sa Primary miingon: “Sa dihang napili ako nga mahimong tigtabang sa klase, makapili ako og higala nga motabang kanako. Mipili ako [og batang lalaki sa akong klase kinsa midaug-daog kanako] tungod kay siya wala gayud mapili-i sa uban. Gusto nako nga motabati siya og kaayo.”⁴

Unsay naobserbahan niini nga bata? Iyang naobserbahan nga ang maldito sa klase wala gayud mapilii. Unsay iyang gibuhat sa pagserbisyo? Gipili lamang niya siya nga mahimo niyang higala ug isip tigtabang sa klase. Mitudlo si Jesus, “Higugmaa ninyo ang inyong mga kaaway, ug pag-ampo kamo alang sa nagalutos kaninyo.”⁵

Sa usa ka ward, ang mga tighupot sa Aaronic nga Pagkapari naniid una ug karon nagserbisyo sa makahuluganong paagi. Kada semana ang batan-ong mga lalaki sayong moabut ug motindog gawas sa meetinghouse sa ulan, snow, o init kaayo, naghulat sa pag-abut sa kadaghanang tigulang nga mga miyembro sa ilang ward. Nag-alsa sila og mga wheelchair ug mga walker gikan sa mga sakyanan, nagpagunit sa lig-ong mga braso, ug mainantusong giubanan ang puti og buhok nga mga tigulang ngadto sa building. Tinud-anay silang nagbuhat sa ilang katungdanan ngadto sa Dios. Samtang sila nagpaniid ug dayon nagserbisyo, sila ang buhi nga mga ehemplo sa pagtulun-an sa Manluluwas. “Nga maingon nga gibuhat ninyo kini ngadto sa usa sa labing gamay niining akong mga igsoon, gibuhat usab ninyo kini kanako.”⁶ Samtang nag-implementar sa bag-ong kurikulum sa kabatan-onan, ang mga mata niining batan-ong mga lalaki sa walay pagduda makakita sa mas daghan pa nga mga oportunidad sa pag-alagad sa Kristohanong paagi.

Ang pagpaniid ug pagserbisyo usahay nagkinahanglan og dako nga paningkamot. Usa ka dinasig nga batan-ong babaye nga ginganlan og Alexandria nakamatikod nga

ang iyang ig-agaw si Madison wala makahaman sa iyang kaugalingong mga kinahanglanon sa Personal nga Kauswagan tungod kay siya nag-antus og grabe nga autism. Gipundok ni Alexandria ang batan-ong mga babaye sa iyang ward, mipakitambag sa iyang mga lider, ug determinado sa pagbuhat og usa ka butang alang kang Maddy nga dili niya mismo mahimo. Ang matag batan-ong babaye mihuman og lainlaing bahin sa mga kalihokan ug mga proyekto sa Personal nga Kauswagan aron makadawat si Maddy sa iyang kaugalingong medalyon.⁷

Kining batan-ong mga babaye mouswag og maayo ngadto sa mga tahas sa pagka-inahan ug panag-igsoonay sa Relief Society tungod kay sila nagkat-on sa pagpaniid una, dayon pagserbisyo sa maloloy-ong mga paagi.

Nagpahinumdom si Presidente Monson kanato nga ang gugmang putli, “ang tiunay nga gugma ni Kristo”⁸—o sa laing pagkasulti, ang pagpaniid ug pagserbisyo—“klaro kon ang gulangon nga biyuda, mahinumduman ug madala ngadto sa mga kalihokan” ug kon ang suster nga nag-inusarang naglingkod sa Relief Society makadawat sa pagdapat nga ‘Dali—tapad kanamo.’⁹ Ang bulawanong lagda magamit dinhi: “Busa ang tanan nga mga butang nga buot ninyo buhaton sa mga tawo nganha kaninyo, buhata kini ngadto kanila.”¹⁰

Ang mapaniirong bana miserbisyo sa duha ka importanting mga paagi. Nag-asoy siya:

“Gitabangan nako akong asawa sa iyang klase sa Primary nga mga siyete anyos nga hilabihan ka aktibo.

Sa dihang nagsugod ang panahon sa pagpakigbahin sa Primary, nakamatikod ko sa usa ka sakop sa klase nga mitikubo diha sa iyang lingkuranan ug klaro nga dili maayo ang gipamati. Ang Espiritu mihunghong nga kinahanglan niya ang paghupay, busa ako siyang gituparan ug hinayang gipangutana kon unsa ang problema. Wala siya motubag . . . , mao nga misugod kog kanta og hinay ngadto niya.

“Ang Primary nagkat-on og bag-ong kanta, ug sa dihang amo kining gikanta, ‘Kon maminaw sa dughan ko mabati ko Siya,’ misugod ko sa pagbati sa labing talagsaon nga kahayag ug kainit nga mipuno sa akong kalag. . . . Nakabaton ko og personal nga pagpamatuod sa gugma sa atong Manluluwas alang kaniya, . . . ug alang kanako. . . . Nakat-unan nako nga kita ang mga kamot sa [Manluluwas] kon kita moserbisyo sa nanginahanglan.”¹¹

Wala lamang kining Kristohanong brother nakamatikod sa panginahanglan sa pagtabang sa iyang asawa sa klase nga puno sa lihokan nga mga siyete anyos, mihatag usab siya og tinagsa nga serbisyo ngadto sa usa ka bata nga nanginahanglan. Misunod siya sa Manluluwas, kinsa mitudlo, “Ang mga buhat nga kamo nakakita nga Ako mihimo kana kamo mobuhat usab.”¹²

Bag-ohay usa ka lunop miabli og daghang mga oportunidad alang sa mga disipulo ni Jesukristo sa pagpaniid una ug dayon pagserbisyo. Kalalakinan, kababayen-an, mga tin-edyer, ug kabataan nakakita nga ang mga negosyo og mga panimalay nangaguba ug daling mibiya sa ilang tanang buhat sa pagtabang og limpyo ug pag-ayo

sa nangagubang mga estruktura. Ang pipila nakakita sa panginahanglan sa pagtabang sa dako kaayong buluhaton sa pagpanglaba. Ang uban makugihon kaayong nagtrapo sa mga litrato, legal nga mga dokumento, mga sulat, ug ubang importanting mga papel, dayon mabinantayon kining gipauga aron mapreserbar ang unsay ilang mahimo. Ang pagpaniid ug dayon pagserbisyo dili kanunay sayon ug dili kanunay haum sa atong kaugalingong panahon.

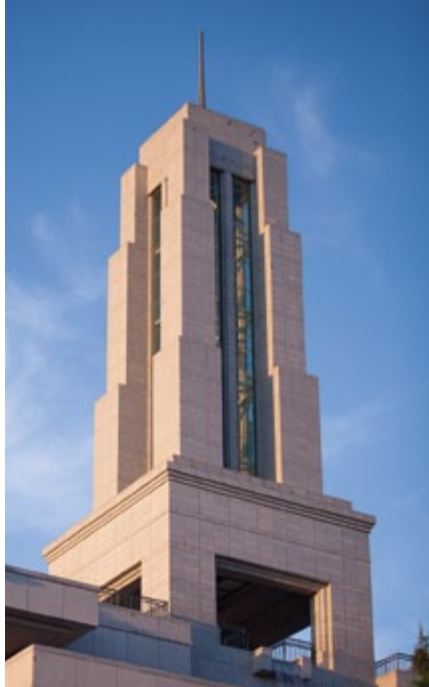
Asa pa ang mas maayong lugar sa pagpaniid una ug dayon sa pagserbisyo kay sa panimalay? Usa ka ehemplo gikan sa kinabuhi ni Elder Richard G. Scott naghulagway:

“Usa ka gabii ang among gamayng anak nga lalaki si Richard, kinsa adunay problema sa kasingkasing, mimata nga naghilak. . . . Kasagaran ang akong asawa mobangon aron atimanon ang naghilak nga bata, apan niining higayuna miingon ko, ‘Ako ra ang moatiman niya.’

“Tungod sa iyang problema, kon mosugod na siya og hilak, ang iyang gamayng kasingkasing kusog kaayo nga mopitik. Magsuka siya ug mahugawan ang higdaanan. Nianang gabhiona gigakos nako siya og maayo aron mokalma ang pagpitik sa iyang kasingkasing ug mahunong ang iyang paghilak samtang giilisan nako siya og sinina ug gibutangan og bag-ong hapin ang higdaanan. Gigakos nako siya hangtud nga nakatulog siya. Wala ko masayud nianang higayuna nga pipila na lamang ka bulan siya mamatay na. Kanunay nakong mahimunduman ang pagkugos kaniya nianang tungang gabii.”¹³

Si Jesus miingon, “Bisan kinsay gustong magdako kaninyo, kinahanglan mainyo siyang sulugoon.”¹⁴

Usahay matintal kita sa pagserbisyo sa atong gustong paagi sa pagserbisyo ug dili gyud sa paagi nga gikinahanglan niana nga higayon. Sa dihang gitudlo ni Elder Robert D. Hales ang baruganan sa madaginutong pagpuyo, gipakigbahin niya ang ehemplo sa pagpalit og regalo alang sa iyang asawa. Nangutana siya, “Paliton ba nimo kini alang kanako o alang kanimo?”¹⁵ Kon atong ipahiuyon kana nga pangutana sa atong mga kaugalingon samtang kita nagserbisyo

ug mangutana, “Nagbuhat ba ako niini alang sa Manluluwas, o nagbuhat ba ako niini alang kanako?” ang atong serbisyo mas mahimong sama sa pangalagad sa Manluluwas. Ang Manluluwas nangutana, ug usab kita kinahanglang mangutana, “Unsa may gusto ninyong buhaton ko alang kaninyo?”¹⁶

Pila ka semana ang milabay gadali-dali ug gikapoy ako, sa daghan kaayong buhatunon diha sa akong listahan. Naglaum akong makaadto sa templo nianang adlaw apan gibati ko lang gyud ang ka busy. Sa diha nga ang hunahuna sa pagka-busy kaayo alang sa serbisyo sa templo misantup sa akong hunahuna, mipahigmata kini kanako sa unsay akong labing kinahanglang buhaton. Mibiya ako sa akong opisina sa paglakaw ngadto sa Templo sa Salt Lake, naghunahuna kon kanus-a nako mabalik ang panahong nawala. Salamat kaayo, ang Ginoo mainantuson ug maloloy-on ug mitudlo kanako og usa ka matahum nga leksyon nianang adlaw.

Samtang ako naglingkod sa session room, usa ka batan-on nga sister miakbo ug matinahurong mihagawhaw, “Gikuyawan gyud ko. Kini pa ang akong ikaduha nga higayon sa templo. Mahimo bang tabangan mo ako?” Giunsa gyud kaha niya pagkahibalo nga kadto nga mga pulong mao gyud ang akong gikinahanglan nga madungog? Wala siya mahibalo, apan ang Langitnong Amahan nahibalo.

Iyang napanid-an ang akong labing gikinahanglan. Gikinahanglan akong magserbisyo, Iyang giaghat kining mapainubsanong batan-ong sister sa pagserbisyo kanako pinaagi sa pagdapatit kanako sa pagserbisyo kaniya. Gipaniguro nako kaninyo nga ako ang labing nahatagan og kaayohan.

Akong giila uban sa dakong pasalamat ang daghang Kristohanong mga tawo kinsa nakaserbisyo sa among mga pamilya sa katuigan. Nagpahayag ako og kinasingkasing nga pasalamat ngadto sa akong minahal nga bana ug pamilya, kinsa nagserbisyo sa walay kahakog ug uban sa dakong gugma.

Hinaut kitang tanan maninguha sa pagpaniid una, dayon pagserbisyo. Samtang kita nagbuhat niini, kita naghupot sa atong mga pakigsaad, ug ang atong serbisyo, sama kang Presidente Monson, mahimong ebidensya sa atong pagkadisipulo. Nasayud ako nga ang Manluluwas buhi. Ang Iyang Pagula nagtugot kanato nga mosunod sa Iyang mga pagtulun-an. Nasayud ako nga si Presidente Monson mao ang atong propeta karon. Sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Doktrina ug mga Pakigsaad 20:77.
2. Juan 15:12.
3. Thomas S. Monson, “Unsa may Akong Nabuhat alang sa Usa ka Tawo Karon?” *Liahona*, Nob. 2009, 86.
4. Canyon H., “A Good Choice,” *Friend*, Ene. 2012, 31.
5. Mateo 5:44.
6. Mateo 25:40.
7. Tan-awa sa “For Madison,” lds.org/youth/video/for-madison.
8. Moroni 7:47.
9. Thomas S. Monson, “Ang Gugma nga Putli Dili Gayud Mopakayas,” *Liahona*, Nob. 2010, 125; tan-awa usab sa *Anak nga mga Babaye sa Akong Gingharian: Ang Kasaysayan ug Buhat sa Relief Society* (2011), 101.
10. 3 Nephi 14:12.
11. Al VanLeeuwen, “Pagserbisyo sa Nanginahanglan,” *Liahona*, Ago. 2012, 19; tan-awa usab sa Sally DeFord, “Kon Maminaw sa Dughan Ko,” *2011 Outline alang sa Panahon sa Pagpakigbahin*, 28.
12. 3 Nephi 27:21.
13. Richard G. Scott, “Ang Mahangturong mga Panalangin sa Kaminyoon,” *Liahona*, Mayo 2011, 96.
14. Mateo 20:26.
15. Robert D. Hales, “Pagkahimong Madaginoton nga mga Tigsangkap sa Temporal ug Espirituhanong Paagi,” *Liahona*, Mayo 2009, 9.
16. Mateo 20:32.

Ni Elder Walter F. González
Sa Kapangulohan sa Seventy

Pagkat-on pinaagi sa Atong mga Kasingkasing

Usa ka paagi nga maduol kang Kristo mao ang pagkat-on sa importanteng mga kamatuoran pinaagi sa atong kasingkasing.

Moduol ngari kanako, nga kamo unta mobati ug makakita.”¹ Sugo kini sa Manluluwas ngadto sa mga namuyo sa karaang Amerika. Ilang nahikap sa ilang mga kamot ug nakita sa ilang mga mata nga si Jesus mao ang Kristo. Kini nga sugo importante kanato karon ingon nga kini importante kanila kaniadto. Sa pagduol nato kang Kristo, mabati nato ug “nasayud sa pagkatinuod”²—dili pinaagi sa atong mga kamot ug mga mata apan sa tibuok kasingkasing ug hunahuna nga si Jesus mao ang Kristo.

Usa ka paagi nga maduol kang Kristo mao ang pagkat-on sa importanteng mga kamatuoran pinaagi sa atong kasingkasing. Sa pagbuhat nato sa ingon, ang mga impresyon gikan sa Dios makahatag nato og kahibalo nga dili nato madawat sa laing paagi. Si Apostol Pedro nasayud nga si Jesus mao ang Kristo, ang Anak sa buhi nga Dios. Ang Manluluwas mipasabut nga ang tinubdan sa kahibalo ni Pedro dili

sa “tawo . . . kondili [sa] Amahan nga anaa sa langit.”³

Si propeta Abinadi mipasabut sa tahas sa mga pagbati nga gikan sa Dios ngari sa atong kasingkasing. Nagtudlo Siya nga dili gayud kita hingpit nga makasabut sa kasulatan kon wala nato patalinghugi ang atong gibati aron makasabut.⁴

Kining kamatuoran napahayag og maayo sa libro sa mga bata, *The Little Prince* ni Antoine de Saint-Exupéry. Diha sa istorya, ang little prince nagkaamigo og lobo. Sa pagbiya, ang lobo mipaambit og sekreto sa little prince. Miingon siya, “Kini ang akong sekreto . . . : Pinaagi lang sa kasingkasing nga makita ang saktog; unsay mahinungdanon dili makita sa mata.”⁵

Ang otsenta y otso anyos nga si Brother Thomas Coelho usa ka maayong ehemplo sa tawo nga nakakita sa mahinungdanong mga butang pinaagi sa iyang kasingkasing. Matinud-anon siyang sakop sa among high council sa Paysandú, Uruguay. Sa

wala pa mamiembro sa Simbahan, naaksidente siya samtang nagsakay sa iyang motorsiklo. Samtang naghigda sa yuta nga dili makabarug, duha ka mga misyonaryo nato mitabang kaniya nga makabarug ug makauli sa iyang balay. Siya miingon nga duna siyay espesyal nga pagbati dihang ang mga misyonaryo mitabang niya. Nakasinati usab siya og kusganong pagbati dihang gitudloan na siya sa mga misyonaryo. Ang gibug-aton niadtong mga pagbati lig-on kaayo nga gibasa niya ang tibuok Basahon ni Mormon sa pipila lang ka adlaw. Nabunyagan siya ug miserbisyo nga walay kakapoy gikan nianang adlaw. Ako siyang nahinumduman nga nag-motorsiklo sa kadalanan sa among siyudad, bisan sa bugnaw ug ting-ulan nga winter, aron dad-on ang uban sa simbahan aron sila makakita, mobati ug masayud sa pagkatinuod sama niya.

Karon gilibutan og daghan kaayong impormasyon, tingali maghunahuna kita nga ang pag-abli sa minilyong mga web page makahatag nato sa tanang kinahanglanong kasayuran. Makakita kita og maayo ug bati nga impormasyon sa internet, apan ang impormasyon lang mismo dili pa igo. Ang Dios mihatag nato og laing tinubdan sa dugang kahibalo,⁶ nga mao ang kahibalo gikan sa langit. Ang atong Langitnong Amahan makahatag nato og kahibalo kon mangita kita diha sa celestial nga internet sa atong kasingkasing ug hunahuna. Si Propeta Joseph Smith miingon nga siya adunay “labing daan nga libro sa [iyang] kasingkasing, gani ang gasa sa Espiritu Santo.”⁷

Atong magamit kining celestial nga tinubdan kon mobasa kita sa kasulatan, mosunod sa buhing propeta, ug mag-ampo. Importante nga kita mogahin og panahon nga magma-linawon⁸ ug mobati sa celestial nga mga pag-aghat. Kon buhaton nato kini, kita “mobati ug makakita” sa mga butang nga dili makat-unan gamit ang modernong teknolohiya. Sa higayon nga masinati na kita sa paggamit sa celestial nga internet, makahibalo kita sa kamatuoran, bisan kon magbasa og sekyular nga kasaysayan o ubang hilisgutan. Ang matinuorong nangita sa

kamatuoran masayud sa kamatuoran sa tanang butang pinaagi sa gahum sa Espiritu Santo.⁹

Karon, gamayng pasidaan: ang paggamit niining celestial nga internet maminusan tungod sa kadautan ug paghikalimot sa Ginoo. Si Nephi misulti sa iyang mga igsoon nga sila “dili makabati sa mga pulong [sa Ginoo]” kay sila “dali nga mobuhat og kadautan [ug] dugay nga mahinumdom sa Ginoo.”¹⁰ Ang kadautan mopaminus sa atong abilidad nga makakita, mobati, ug mohigugma sa uban. Ang pagkadaling mahinumdom sa Ginoo pinaagi sa pag-ampo “uban sa tibuok kusog sa kasingkasing”¹¹ ug paghinumdom sa atong espirital nga kasinatian mopalambo sa atong abilidad nga makakita ug mobati sa mga butang bahin ni Kristo. Karon mangutana ko ninyo:

- Nahinumdom ba kamo sa kalinaw nga inyong gibati dihang, human sa grabeng kalisdanan, nangamuyo kamo sa Amahan sa hilabihang pag-ampo?
- Nahinumdom ba kamo nga miusab sa naplanohang buhaton aron sundon ang pag-aghat sa inyong kasingkasing?

Ang bantugang mga tawo sa Basahon ni Mormon nakaangkon og dugang kahibalo pinaagi sa paghinumdom sa ilang importanteng espirital nga mga kasinatian. Si Alma milig-on sa iyang mga anak pinaagi sa pagpahinumdom nila bahin sa iyang kasinatian sa pagkakabig.¹² Si Helaman mitudlo ni Nephi ug Lehi nga mohinumdom—mohinumdom nga diha sa lig-on nga sukaranan ni Kristo nga sila kinahanglan nga motukod sa ilang tukuranan aron ang yawa walay gahum ibabaw kanila.¹³ Kita usab mohimo sa ingon. Ang paghinumdom sa Dios makatabang nato nga mobati ug mabuhi. Naghatag kini og mas dakong kahulugan sa mga pulong ni Haring Benjamin, nga miingon, “Ug karon, O tawo, hinumdumi, ug ayaw pagkalaglag.”¹⁴

Usa sa akong labing sagradong handumanan mao ang akong pagbati

Barcelona, Spain

dihang ako nasayud nga ang Basahon ni Mormon pulong sa Dios. Akong nakat-unan nga makasinati kita og kalipay nga dili igong mapahayag sa mga pulong. Niana gayung adlaw, samtang nagluhod, ako mibati ug nasayud sa pagkatinuod sa mga butang nga dili unta nako makat-unan sa laing paagi. Kanang handumanan mao ang rason alang sa mahangturong pasalamat ug naglig-on nako sa panahon sa kalisud

Kadtong makadawat og kahibalo nga dili gikan sa tawo apan gikan sa atong Langitnong Amahan masayud sa pagkatinuod nga si Jesus mao ang Kristo ug kini Iyang Simbahan. Kana nga kahibalo makahatag og kalig-on sa paghimo sa kinahanglan nga kausaban sa pagduol kang Kristo. Niini nga rason, atong gidapit ang tanan nga magpabunyang maghinulsol, ug mobalik Kaniya karon.¹⁵

Pinaagi sa pagduol kang Kristo, ang tanan makakita, mobati, ug masayud nga tinuod gayud nga si Kristo nagantus ug mitubos sa atong mga sala aron makabaton kita og kinabuhing dayon. Kon maghinulsol kita, dili kita magantus nga walay pulos.¹⁶ Salamat Kaniya, ang samdan nga mga kalag maayo ug ang nasakitan nga mga

kasingkasing mahupay. Walay gibugaton nga dili Niya mapagaan o mantangtang. Nasayud Siya sa atong mga kahayang ug mga sakit. Ako mosaad ug mopamatuod kaninyo nga kon ang tanang pultahan daw sirado, kon ang tanan daw pakyas, Siya dili mopakyas kaninyo. Si Kristo motabang ug mao ang dalan sa kagawasan, bisan kon ang panlimbasug mahitungod man sa pagkaadik, kaguol, o lain pa. Nasayud Siya “unsaon pagtabang sa Iyang katawhan.”¹⁷ Mga kaminyoon ug mga pamilya nga nanlimbasug sa bisan unsang rason—ekonomikanhong hagit, bati nga impluwensya sa media, o sitwasyon sa pamilya—mobati sa kalinaw gikan sa langit. Makahupay ang “pagbati ug pagkasayud” nga Siya nabanhaw uban sa “pagpang-ayo diha sa Iyang mga pako,”¹⁸ nga tungod Niya, mahimamat ug mahangup nato og usab ang mga minahal sa kinabuhi nga namatay na. Sigurado nga ang atong pagkakabig ngadto Niya gantihan sa atong pagkaayo.¹⁹

Nasayud ko sa pagkatinuod niining tanan. Niining rason moapil ko sa unang nagpuyo sa karaang Amerika, sa pagsinggit: “Hosanna! Bulahan ang ngalan sa Labing Halangdon nga Dios!”²⁰ Siya mihatag kanato og kaluwasan. Ako mosaksi nga si Jesus mao ang Kristo, ang balaang Mesiyas. Siya mao ang Ginoo sa mga Panon, ang atong Manluluwas ug Manunubos. Sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. 3 Nephi 18:25.
2. 3 Nephi 11:15.
3. Tan-awa sa Mateo 16:16–17.
4. Tan-awa sa Mosiah 12:27.
5. Antoine de Saint-Exupéry, *The Little Prince*, trans. Katherine Woods (1971), 87.
6. Tan-awa sa Ether 4:13.
7. *Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: Joseph Smith* (2007), 132.
8. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 101:16.
9. Tan-awa sa Moroni 10:3–5.
10. 1 Nephi 17:45.
11. Moroni 7:48.
12. Tan-awa sa Alma 36:5–24; 38:6–9.
13. Tan-awa sa Helaman 5:12.
14. Mosiah 4:30.
15. Tan-awa sa 3 Nephi 9:13.
16. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 19:16.
17. Alma 7:12.
18. 2 Nephi 25:13; tan-awa usab sa 3 Nephi 25:2.
19. Tan-awa sa 2 Nephi 16:10; 3 Nephi 9:13.
20. Tan-awa sa 3 Nephi 11:15–17.

Ni Elder Jeffrey R. Holland

Sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

Ang Unang Dakong Sugo

Kita adunay kinabuhi sa mapahinungurong pagka-disipulo nga ihatag agi og pagpakita sa atong gugma sa Ginoo.

Hapit walay laing grupo sa kasaysayan nga mas gikaluy-an nako kay sa onse nga nahabiling mga Apostoles human gayud sa kamatayon sa Manluluwas sa kalibutan. Usahay malimtan nato kon unsa pa sila kabag-o ug hingpit nga nanginahanglan pa gayud nga magdepende kang Jesus. Kanila Siya miingon, “Kadugay ko nang pakig-uban kaninyo, ug wala ka pa diay makaila kanako . . . ?”¹

Apan, siyempre, para nila wala pa nila Siya makauban og dugay. Ang tulo ka tuig dili taas nga panahon sa pagtawag og tibuok Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles gikan sa pipila ka bag-ong kinabig, pagwagtang gikan kanila sa mga sayop sa karaan, pagtudlo nila sa katalagsaon sa ebanghelyo ni Jesukristo, ug dayon pagbiya nila nga magpadayon sa buhat hangtud nga sila gipatay usab. Morag makasagmuyo nga panglantaw sa grupo sa bag-ong gi-orden nga mga elder.

Ilabi na sa parte nga nabiyaan sila. Balik-balik nga gisulayan ni Jesus pagsulti nila nga Siya *dili* pisikal nga magpabiling kauban nila, apan dili sila makasabut o gustong mosabut sa ingon ka lisud nga butang. Si Marcos misulat:

“Iyang gitudloan ang iyang mga disipulo, ug miingon nila, Ang Anak sa Tawo gitugyan ngadto sa mga kamot sa katawhan, ug ila siyang patyon; ug human siya mapatay, mabanhaw siya sa ikatulong adlaw.

“Apan wala sila makasabut sa iyang gisulti, ug nahadlok sila sa pagpangutana kaniya.”²

Dayon, human sa mubo nga panahon sa pagkat-on ug mas mubong panahon sa pag-andam, ang dili katuohan nahitabo ug natinuod. Ang ilang Ginoo, Agalon, Magtatambag ug Hari gilansang sa krus. Ang Iyang mortal nga pangalagad nahuman ug ang naglisud nga gamayng Simbahan nga Iyang gi-establisar daw wala nay paglaum sa pagpangdaut ug padulong nang mawala. Ang Iyang mga Apostoles nakasaksi Kaniya sa Iyang nabanhaw nga kahimtang apan nakapadugang lang kana sa ilang katingala. Tingali naghunahuna gayud sila, “Unsay atong buhaton karon?” midangup sila kang Pedro alang sa tubag, ang senior nga Apostol.

Mohangyo ko sa inyong pagsabut sa akong paghulagway bahin niining panag-istorya nga wala sa kasulatan. Gani, si Pedro miingon sa

iyang kaubanan: “Mga igsoon, tulo kini ka mahimayaon nga mga tuig. Walay usa nato ang naghunahuna nga sa mubong panahon mahitabo ang mga milagro nga atong nakita ug ang kabalaan nga atong natagamtam. Kita nakig-istorya, nakig-ampo, ug nakig-trabaho uban sa Anak sa Dios Mismo. Kita nakiglakaw ug nakighilak uban Niya, ug sa gabii nianang makalilisang nga katapusan, walay mihilak nga sobra pa nako. Apan human na kana. Siya nakahuman na sa Iyang buhat ug nabanhaw na. Iyang gitrabaho ang Iyang kaluwasan ug ang atong kaluwasan. Busa mangutana mo, ‘Unsay atong buhaton karon?’ Wala na koy ikasulti ninyo kondili mobalik sa inyong kinabuhi sa una, nga magmaya. Gusto ko nga ‘mangisda.’” Ug dili minus unom sa napulo nga nahabiling mga Apostoles ang miuyon, “Mokuyog pud mi nimo.” Si Juan, nga uban kanila, misulat, “Ug nangadto sila ug nanakay sa sakayan.”³

Apan, ang pangisda dili maayo. Sa ilang unang gabii sa lanaw, wala silay kuha—bisan usa ka isda. Sa unang silaw sa kaadlawon, masulub-on silang mipadulong sa baybayon, dihang nakakita sila og tawo sa unahan nga mitawag nila, “Mga anak, duna ba moy kuha?” Kini nga mga Apostoles-mibalik-pagka-mangingisda magulanong mitubag sa pulong nga walay mangingisda ang gustong mosulti. “Wala,” sila mitubag, ug nagdugang og insulto sa kasakit, gitawag pa sila og “mga anak.”⁴

“Itaktak ninyo ang pukot dapit sa tuo sa sakayan, ug aduna kamoy makuha,”⁵ ang estranghero mitawag—ug pinaagi sa yanong mga pulong, nagsugod na sila pagkaila niya. Tulo lang ka tuig ang miagi nga kining mga tawhana nangisda niining dagat mismo. Nianang higayuna sila usab “tibuok gabii [nga] [nag]hago, ug wala [gayuy] kuha,”⁶ nag-ingon ang kasulatan. Apan kaubang taga-Galilea ang mitawag nila sa pag-itsa sa ilang pukot, ug sila nakakita og “mabagang duot sa isda,”⁷ igo nga nagisi ang ilang pukot, ang kuha mipuno sa duha ka sakayan nga bug-at kaayo nga hapit sila malunod.

Karon nahitabo na usab kini. Kining “mga anak,” nga eksaktong gitawag nila, naghinaminam nga mipaubos sa ilang pukot, ug “wala na sila makadaug sa pagbutad niini tungod sa kadaghan sa isda.”⁸ Si Juan misulti sa klaro kaayo: “Ang Ginoo kana.”⁹ Ug sa ngilit sa sakyanan, ang dili kapugngan nga si Pedro milukso.

Human sa malipayong panagkita uban sa nabanhaw nga Jesus, si Pedro nakig-istorya sa Manluluwas nga akong gikonsiderar nga kritikal nga punto sa apostolikanhong pangalagad sa kinatibuk-an ug sa personal nga pagi alang kang Pedro, miusab niining tawhana ngadto sa talagsaong kinabuhi sa pagserbisyo ug pagpangulo. Nagtan-aw sa ilang guba nga sakayan, sa nagusbat nga pukot, ug naglut-od nga 153 ka isda, si Jesus misulti sa Iyang senior nga Apostol, “Pedro, gihigugma mo ba ako labaw pa niining tanan?” Si Pedro miingon, “Oo, Ginoo; nasayud ka nga gihigugma ko ikaw.”¹⁰

Ang Manluluwas mitubag, apan padayong mitutok sa Iyang disipulo ug miingon pag-usab, “Pedro, gihigugma mo ba ako?” Walay duda nga naglibug og gamay sa pagbalik-balik sa pangutana, ang bantugang mangingisda mitubag sa ikaduhang higayon, “Oo, Ginoo; nasayud ka nga gihigugma ko ikaw.”¹¹

Ang Manluluwas mihatag na usab og mubong tubag, apan uban sa hugtanong pagtuki nangutana Siya sa ikatulong higayon, “Pedro, gihigugma mo ba ako?” Karon siguradong wala na mahimutang si Pedro. Tingali sa iyang kasingkasing anaa ang panumduman nga pipila lang ka adlaw dihang gipangutana siya og lain sa tulo ka higayon ug hugtanon siyang mitubag—apan sa sukwahi. O tingali naghunahuna siya nga basin wala niya masabti ang pangutana sa Bantugang Magtutudlo. O tingali naghinuklog siya, matinuorong nagtinguha sa tubag nga andam niyang ihatag, nga hapit diha-diha dayon. Unsa may iyang gibati, si Pedro miingon sa ikatulong higayon, “Ginoo, . . . nasayud ka nga gihigugma ko ikaw.”¹²

Diin si Jesus mitubag, (ug dinhi akong gamiton na usab ang akong pagpasabut nga wala sa kasulatan)

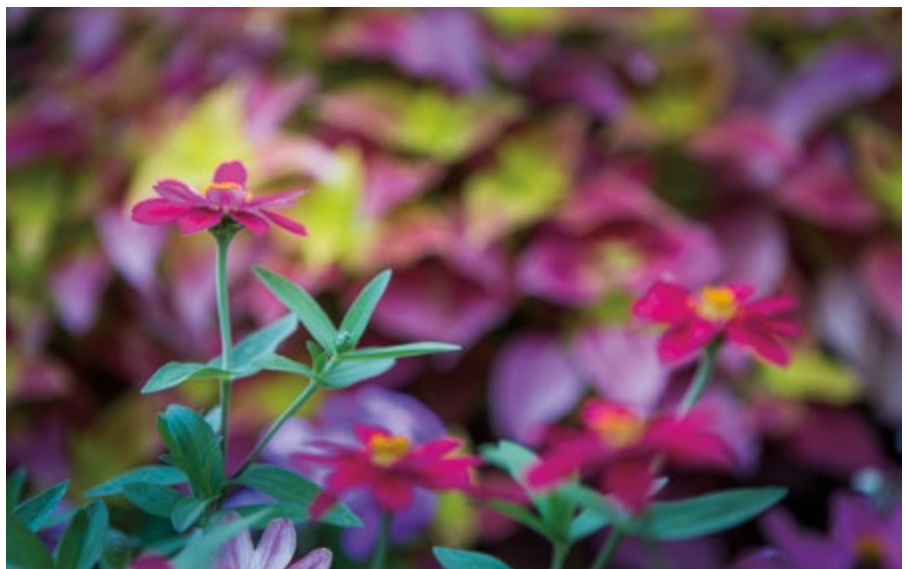
tingali ingon ani: “Unya Pedro, nganong nia ka man dinhi? Nganong nibalik na man sad ta niining baybayon, sa samang pukot, naghigut sa samang butang? Dili ba klaro niadto ug karon nga kon gusto ko og isda, makakuha ko og isda? Mga disipulo ang akong kinahanglan, Pedro,—hangtud sa hangtud. Nagkinahanglan ko og tawo nga mopakaon sa akong karnero ug moluwas kanila. Nagkinahanglan ko og tawo nga mosangyaw sa akong ebanghelyo ug manalipod sa akong pagtuo. Nagkinahanglan ko og tinuod nga mohigugma nako, ug mohigugma sa unsay ipabuhat sa atong Amahan sa Langit nako. Ang ato dili hinay nga mensahe. Dili kini lumalabay nga tahas. Dili kini makalooloo; dili kini walay paglaum; dili kini ikatugyan lang sa tumpi sa agiw sa kasaysayan. Kini ang buhat sa Labing Gamhanan nga Dios, ug kini mousab sa kalibutan. Mao nga sa ikaduha ug katapusang higayon, Pedro, naghanyo ko nga imong biyaan kining tanan ug motudlo ug mopamatuod, motrabaho ug matinud-anong moserbisyo hangtud sa adlaw nga ilang buhaton nimo unsay ilang gibuhat nako.”

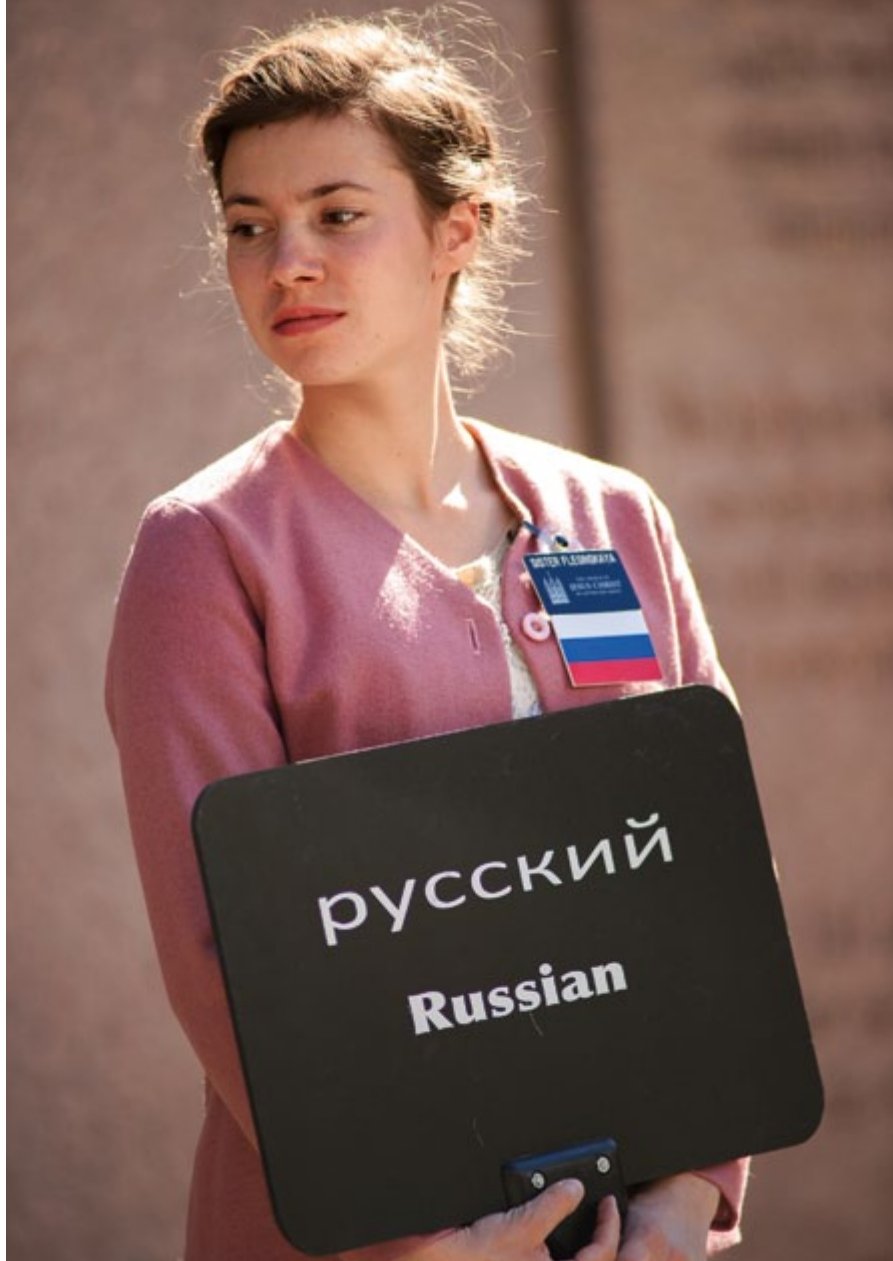
Dayon, milingi ngadto sa tanang mga Apostoles, tingali misulti Siya og sama niini: “Sama ba kamo ka mapasagaron sa mga escriba ug mga Pariseo? Sama ni Herodes ug ni Pilato? Kamo ba, sama nila, naghunahuna nga kining buhat mamatay pinaagi

sa pagpatay nako? Kamo ba, sama nila, naghunahuna nga ang krus ug mga lansang ug ang lubnganan ang katapusan sa tanan ug ang matag usa mobalik kon unsa kamo kaniadto? Mga anak, ang ako bang kinabuhi ug gugma wala katandog sa inyong kasingkasing labaw pa niana?”

Minahal ko nga mga kaigsoonan, dili ko sigurado unsa ang atong kasiinatian sa Adlaw sa Paghukom, apan matingala gayud ako kon sa panahon sa pakig-istorya, ang Dios dili mangutana kanato sa sama gayud nga pangutana ni Kristo kang Pedro: “Gihigugma mo ba ako?” Nagtuo ko nga gusto Niyang masayud kon sa atong mortal, dili hingpit, ug usahay binata nga pagsabut sa mga butang, nakasabut ba kita bisan *usa* ka sugo, ang una ug pinakadako nga sugo nilang tanan—“Higugmaa ang Ginoo nga imong Dios sa tibuok mong kasingkasing, ug sa tibuok mong kalag, ug sa tibuok mong kusog, ug sa tibuok mong hunahuna.”¹³ Ug kon niana nga higayon kita makatubag, “Oo, Ginoo, nasayud ka nga gihigugma ko ikaw,” dayon Iya kita tingaling pahinumdoman nga ang kinatas-ang kinaiya sa gugma mao kanunay ang pagkamaunongon.

“Kon nahigugma kamo kanako, inyong pagatumanon ang akong mga sugo,”¹⁴ miingon si Jesus. Mao nga kita adunay mga silingan nga panalanginan, mga bata nga proteksyunan,

og daghang gabii nga walay kuha. Ang tawag mao nga mobalik, magpabiling matinuoron, mohigugma sa Dios, ug motabang. Akong iapil niana nga tawag nga magmatinud-anon ang matag returned missionary nga mibarug sa bunyaganan ug miingon, “Ingon nga sinugo ni Jesukristo.”¹⁶

Kana nga sugo gihimo aron nga ang inyong kinabig mausab sa kahang-turan, apan gilauman nga kini usab unta makausab ninyo sa kahang-turan. Alang sa kabatan-onan sa Simbahan nga mopadulong ngadto sa mga misyon ug mga templo ug kaminyoon, kami moingon: “Higugmaa ang Dios ug magpabiling limpyo gikan sa mga dugo ug mga sala niini nga henerasyon. Kamo adunay dakong buhat nga himoon, nga gipasabut og maayo pinaagi sa talagsaong pamahayag ni Presidente Thomas S. Monson kagahapon sa buntag. Ang atong Amahan sa Langit nagpaabut sa inyong gugma ug kamaunungon sa tanang panahon sa inyong kinabuhi.”

Sa tanang nakadungog sa akong tingog, ang tingog ni Kristo kanunayng nangutana sa matag usa nato samtang duna pay oras, “Gihigugma mo ba ako?” Ug alang sa matag usa kanato, ako motubag uban sa akong dungog ug kalag, “Oo, Ginoo, nahigugma kami kanimo.” Ug kay “nagkupot man kita sa daro,”¹⁷ dili gayud kita molingi hangtud kining trabaho mahuman ug ang tiunay nga gugma sa Dios ug sa silingan mohari sa kalibutan. Sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Juan 14:9.
2. Marcos 9:31–32.
3. Juan 21:3.
4. Tan-awa sa Juan 21:5.
5. Juan 21:6.
6. Lucas 5:5.
7. Lucas 5:6.
8. Juan 21:6.
9. Juan 21:7.
10. Juan 21:15.
11. Juan 21:16.
12. Juan 21:17.
13. Lucas 10:27; tan-awa usab sa Mateo 22:37–38.
14. Juan 14:15.
15. Frederick William Farrar, *The Life of Christ* (1994), 656, tan-awa sa kapitulo 62 alang sa dugang kabahin niining bag-ong natukod nga Simbahan.
16. Doktrina ug mga Pakigsaad 20:73.
17. Lucas 9:62.

kabus nga ibayaw, ug kamatuoran nga panalipdan. Kita adunay mga sayop nga korihian, mga kamatuoran nga ipaambit, ug kaayohan nga buhaton. Sa ato pa, kita adunay kinabuhi sa mapahinungurong pagka-disipulo nga ihatag agi og pagpakita sa atong gugma sa Ginoo. Dili kita pwedeng mohunong ug mobalik. Human sa panagkita uban sa buhi nga Anak sa buhi nga Dios, wala na gayuy nangagi nga mabalik pa. Ang Paglansang sa Krus, Pag-ula, ug Pagkabanhaw ni Jesukristo maoy timailhan sa pagsugod sa Kristohanong kinabuhi, dili ang katapusan niini. Kini ang kamatuoran, nga nakapahimo sa taga-Galilea nga mga mangingisda nga nahibalik sa pagka-Apostoles nga

“walay sinagoga o espada”¹⁵ mibiya na usab sa mga pukot ug mihulma sa kasaysayan sa kalibutan nga atong gipuy-an karon.

Mopamatuod ko gikan sa kinahiladman sa akong kasingkasing, uban sa tanang kusog sa akong kalag, ngadto sa tanan nga makadungog kanako nga kadtong apostolikanhong mga yawe gipahiuli na sa yuta, ug kini anaa sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw. Niadtong wala pa moapil nato niining dakong kawasa ni Kristo, kita moingon, “Palihug ari.” Niadtong nakauban nato sa una pero miatras, mipalabi sa pagpili og tipik lamang gikan sa kabuhong sa Pagpahiuli ug mibiya, ako moingon nga nag-atubang kamo

Ni Presidente Thomas S. Monson

Hunahunaon ang mga Panalangin

Ang atong Langitnong Amahan nahibalo sa atong panginahanglan ug motabang kanato kon kita motawag Kaniya alang sa tabang.

Minahal kong kaigsoonan, kini nga komperensya nagtimaan sa ika-49 nga tuig sukad nasaustain ko niadtong Oktubre 4, 1963, nga sakop sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles. Ang kwarenta y nuybe ka tuig taas nga panahon. Hinoon, ang panahon ingon og mubo ra kaayo sukad miabarug ko sa pulpito sa Tabernacle ug mihatag sa pinakauna nakong pakigpulong sa kinatibuk-ang komperensya.

Daghan ang nausab sukad niadtong Oktubre 4, 1963. Ania kita sa lahi nga panahon sa kasaysayan sa kalibutan. Napanalanginan kita og labihan kadaghan. Ug gani dili sayon nga magtan-aw sa mga problema ug sa kasayon sa pagpakasala nga naglibut kanato ug nga dili mawad-an sa kadasig. Akong nakita nga, imbis maglunang diha sa mga negatibo, kon atong timbang-timbangan ug hunahunaon ang atong mga panalangin, bisan ang pinakagamay, usahay wala himatikding mga panalangin, anaa ang mas dakong kalipay.

Sa akong pagribyu sa miaging 49 ka tuig, duna koy mga nadiskubrihan. Ang usa mao nga ang dili maihap

nakong kasinatian dili makonsiderar nga mga talagsaon. Gani, dihang kini nanghitabo, ingon og daw komon ra kini, ug gani ordinaryo. Hinoon, kon pamalandungan, mipabuhong kini ug mipanalangin og mga kinabuhi—dili kay sa ako rang kaugalingon. Akong irekomendar ang samang buluhaton kaninyo—nga kamo maghimo og imbentaryo sa inyong kinabuhi ug tan-awon ang mga panalangin nga nadawat, dagko og gagmay.

Ang kaugalingon nakong pagribyu sa katuigan midugang sa akong kahibalo nga ang atong pag-ampo dunggon ug tubagon. Pamilyar kita sa kamatuoran nga naa sa 2 Nephi sa Basahon ni Mormon: “Ang mga tawo naingon, nga unta sila makabaton og hingpit nga kalipay.”¹ Mopamatuod ko nga daghan niana nga kalipay moabut kon kita mahibalo nga atong ikais-torya ang atong Langitnong Amahan pinaagi sa pag-ampo ug nga kana nga mga pag-ampo dunggon ug tubagon—tingali dili sa unsa ug kanus-a nato gidahum nga kini tubagon, apan kini matubag *gayud* ug pinaagi sa Langitnong Amahan kinsa nakaila ug nahigugma kanato sa hingpit ug

nagtinguha sa atong kalipay. Dili ba gisaaran ta niya, “Magpaubos ka; ug ang Ginoo nga imong Dios moagak kanimo pinaagi sa kamot, ug mohatag kanimo og tubag sa imong mga pag-ampo?”²

Sa mosunod nga mga minuto nga gigahin para nako, gusto kong mopakigbahin ninyo og gamay nga sampol sa akong mga kasinatian diin ang mga pag-ampo gidungog ug gitubag ug diin, sa pagpamalandong, midala og mga panalangin sa akong kinabuhi ug ngadto sa uban. Ang akong journal, nga gihuptan niining mga katuigan, naghatag og pihong mga butang nga kon wala kini dili na nako mahinumduman.

Sayo sa 1965, gi-assign ko nga motambong og mga stake conference ug mohimo og ubang mga miting libut sa South Pacific. Una nako kining pagbisita niana nga bahin sa kalibutan, ug panahon nga dili ko makalimot. Daghan ang mga espirituanong panghitabo atol niini nga assignment samtang nakighimamat ko sa mga lider, miyembro og mga misyonaryo.

Pagka-Sabado ug Dominggo, Pebrero 20 ug 21, didto mi sa Brisbane, Australia, sa pagpahigayon og regular nga mga sesyon sa komperensya sa Brisbane Stake. Atol sa Sabado nga mga miting, gipaila ko sa presidente sa district gikan sa kasikbit nga area. Dihang milamano ko niya, kusog ang akong pagbati nga kinahanglan kong makigsulti niya ug motambag, busa gipangutana nako siya kon makakuyog ba siya nako inig ka buntag nga sesyon sa Dominggo pagka-ugma aron matuman kini.

Human sa Dominggo nga sesyon nakahigayon mi sa pag-istoryahanay. Gihisgutan namo ang daghan niyang responsibilidad isip presidente sa district. Samtang gihimo kini, nadasig ko sa pagtanyag kaniya og mga sugyot kabahin sa misyonaryo nga buhat ug unsaon niya ug sa mga miyembro pagtabang ang full-time nga mga misyonaryo sa ilang dapit. Nakahibalo ko wala madugay nga kining tawhana nag-ampo diay og giya bahin niini. Alang niya, ang among panag-istorya usa ka espesyal nga saksi nga ang

iyang pag-ampo gidungog ug gitubag. Maingon og ordinaryo lang kini nga miting apan nakombinsir ako nga gigiyahan kini sa Espiritu ug naghimo og kalainan sa kinabuhi ug pagdumala niana nga presidente sa district, sa kinabuhi sa iyang mga miyembro, ug sa kalampanan sa mga misyonaryo didto.

Akong mga kaigsoonan, ang mga katuyoan sa Ginoo sagad nga matuman kon mopatalinghug kita sa giya sa Espiritu. Nagtuo ako nga kon mas molihok kita nianang inspirasyon ug

mga pagbati nga moabut, mas saligan kita sa Ginoo sa Iyang mga buluhaton.

Nakakat-on ko, sigon sa akong gihisgutan sa miaging mensahe, nga ang usa ka pag-aghat dili gayud ilangay. Sa usa ka okasyon mga tuig na, nag-swimming ko sa karaang Gym sa Deseret sa Salt Lake City dihang giaghat ko nga moadto sa University Hospital aron bisitahon ang akong buotang higala nga di na magamit ang mga tiil tungod sa kanser ug sa operasyon nga gihimo. Dali kong mibiya sa

swimming pool, nag-ilis, ug mibiyahe sa pakigkita niining buotang tawo.

Pag-abut nako sa kwarto, kini walay sulod. Sa pagpangutana, giingnan ko nga basin og makit-an nako siya sa may swimming pool sa ospital, dapit nga gamiton para sa physical therapy. Ug tinuod gayud didto siya. Siya ra ang miadto didto sakay sa wheelchair ug siya rang usa ang didto sa kwarto. Didto siya sa layo nga bahin sa swimming pool, duol sa lawom nga bahin. Gitawag nako siya, ug gipadagan niya ang iyang wheelchair sa pagtimbaya kanako. Nindot ang among panag-istorya, ug gikuyugan nako siya balik sa iyang kwarto, diin gihatagan nako siya og panalangin.

Nahibaloan nako gikan niya nga hilabihan na ang iyang kasubo nianang adlaw ug naghunahuna sa paghikog. Nag-ampo siya og kahupayan apan mibati nga walay tubag ang iyang mga pag-ampo. Miadto siya sa swimming pool sa pagtuo nga kini ang paagi nga matapos ang iyang kasubo—pinaagi sa pagpahagbong sa iyang wheelchair ngadto sa lawom nga tubig. Miabut ko sa tukma lang nga panahon, agi'g tubag sa akong nailhan nga inspirasyon gikan sa kahitas-an.

Ang akong higala nabuhi pa sulod sa daghang katuigan—mga tuig nga puno sa kalipay ug pasalamat. Dako ang akong kalipay nga nahimong instrumento sa mga kamot sa Ginoo niadtong delikado nga adlaw sa swimming pool.

Sa laing okasyon, dihang ako ug si Sister Monson nagbiyahe pauli human sa pagpamisita, mibati ko nga kinahanglan kong moadto sa lungsod—layo nga biyahion—aron bisitahon ang tigulang nga biyuda nga kanhi sakop sa among ward. Iyang ngalan mao si Zella Thomas. Anang panahona, nagpuyo siya sa usa ka care center. Nianang hapon siya among nakita nga grabe kaluya apan malinawong naghigda sa iyang higdaanan.

Si Zella dugang nang nabuta, apan makaila dayon siya sa among tingog. Mihangyo siya nga mahatagan nako og panalangin, midugang nga andam na siyang mamatay kon gusto sa Ginoo nga mopauli na siya. Dihay matam-is,

malinawon nga diwa sa kwarto, ug tanan kami nahibalo nga mubo na lang ang nahabilin sa iyang kinabuhi. Gikuha ni Zella ang akong kamot ug miingon nga hugot siyang nag-ampo nga makaadto ko sa pagbisita kaniya ug mohatag og usa ka panalangin. Gisultihan nako siya nga miabut kami tungod sa direkta nga inspirasyon gikan sa Langitnong Amahan. Gihagkan nako siya sa agtang, nahibalo nga tingali dili na ko kakita niya og usab dinhi sa mortalidad. Mao gayud ang nahitabo, kay namatay siya sa pagkasunod nga adlaw. Ang paghatag og pipila ka kahupayan ug kalinaw sa among matam-is nga si Zella usa ka panalangin kaniya ug kanako.

Ang oportunidad nga mahimong panalangin sa kinabuhi sa uban sagad dili damhon nga moabut. Sa usa ka grabe ka tugnaw nga Sabado sa gabii atol sa tingtugnaw niadtong 1983–84, si Sister Monson ug ako nagbiyahe og layo ngadto sa kabungturan sa Midway, Utah, diin didto duna mi balay. Ang temperatura nianang gabhiona minus 24 degrees Fahrenheit (–31°C), ug gusto namong masiguro nga maayo ra ang tanan sa among balay didto. Among gisusi ug nakita nga walay problema, mao nga namalik mi sa Salt Lake City. Mga pipila ka milya ang among nadagan paingon sa highway ang among sakyanan di na moandar. Hingpit ang among pagkalaming. Usahay ra, kon nahitabo man, nga tugnawon ko og maayo sama adto.

Nagpanuko kami nga milakaw padulong sa pinakaduol nga lungsod, mga sakyanan kusog nga molabay namo. Sa katapusan dunay mihunong, ug usa ka batan-ong lalaki mitanyag og tabang. Amo rang nahibaloan nga mihagkot diay ang diesel sulod sa tangke tungod sa kabugnaw, maong dili na mi makapadagan sa sakyanan. Gihatud mi niining batan-on balik ngadto sa among balay sa Midway. Gisulayan nako siya og bayad sa iyang pagserbisyo, apan matinahuron siyang mibalibad. Miingon siya nga usa siya ka Boy Scout ug gustong mohimo og maayong butang. Mipaila ko niya, ug mipahayag siya sa iyang pasalamat sa pribiliheyo nga nakatabang. Akong

gibanabana nga pangmisionaryo na ang iyang edad, maong nangutana ko kon may plano ba siyang magmision. Mipasabut siya nga dili siya sigurado unsay gusto niyang buhaton.

Sa pagkasunod Lunes sa buntag, gisulatan nako kining batan-on ug mipasalamat niya sa iyang kaayo. Sa sulat giawhag nako siya nga magmision og full-time. Gilakipan nako og kopya sa usa sa akong mga libro ug gimarkahan ang mga kapitulo sa misionaryo nga pagserbisyo.

Paglabay sa mga usa ka semana ang inahan sa batan-on nanawag ug misulti nako nga ang iyang anak maayo nga batan-on apan tungod sa mga impluwensya sa iyang kinabuhi, ang dugay na niyang tinguha nga magmision nag-anam kawala. Miingon siya nga siya ug iyang bana nag-puasa ug nag-ampo nga ang iyang kasingkasing mausab. Gisulat nila ang iyang ngalan sa prayer roll sa Templo sa Provo Utah. Nanghinaut sila nga unta, sa ubang paagi, matandog sa kaayohan ang iyang kasingkasing, ug mabalik ang iyang tinguha nga magmision ug matinud-anong moserbisyo sa Ginoo. Ang mama gustong mopahibalo nako nga ang nakita niya nga panghitabo nianang bugnaw nga kagabhion maoy tubag sa ilang pag-ampo alang niya. Miingon ko, “Miuyon ko nimo.”

Human sa pipila ka bulan ug dugang nga komunikasyon uban niini nga batan-on, malipayon mi ni Sister Monson nga mitambong sa iyang panamilit sa wala pa siya molarga ngadto sa Columbia Vancouver Mission.

Sulagma lang ba nga ang among dalan nag-abut nianang bugnaw nga Disyembre? Bisan usa ka higayon dili ko motuo. Hinoon, mituo ko nga ang among panagkita usa ka tubag sa kinasingkasing nga pag-ampo sa inahan ug amahan alang sa gipangga nilang anak.

Usab, mga kaigsoonan, ang atong Langitnong Amahan nahibalo sa atong panginahanglan ug motabang kanato kon kita motawag Kaniya alang sa tabang. Mituo ko nga wala kitay mga kabalaka nga gamay ra kaayo o dili importante. Ang Ginoo naghunahuna sa matag detalye sa atong kinabuhi.

Gusto kong motapos pinaagi sa

paghisgot sa usa ka bag-ong kasi-natian nga nakatabang sa gatasan. Nahitabo ni atol sa kultural nga selebrasyon alang sa Templo sa Kansas City, lima pa ka bulan ang milabay. Sama sa daghang panghitabo sa atong kinabuhi, nianang panahona maingon og lain lang kini nga kasinatian diin maayo ang nahitabo. Hinoon, dihang nahibaloan nako ang mga kahimtang kalabut sa kultural nga selebrasyon sa bisperas sa pagpahinungod sa templo, akong nahibaloan nga ang pasundayag nianang gabhiona dili ordinaryo. Hinoon, talagsaon gayud kini.

Sama sa mga cultural event nga usa ka bahin sa pagpahinungod sa templo, ang kabatan-onan sa Kansas City Missouri Temple District miandam sa ilang pasundayag sa managlahing pundok sa kaugalingon nilang mga dapit. Giplano nga mag-abut silang tanan sa lapad, giabangan nga municipal center sa Sabado sa buntag sa pagpasundayag aron makahibalo sila kanus-a ug asa mosulod, asa sila magbarug, unsay distansya sa matag usa nila ug sa ilang tapad, unsaon sa pag-exit ngadto sa ubos, ug uban pa—daghang detalye ang angay nilang timan-an nianang adlaw dihang gihiusa sa in charge ang eksena aron ang final nga pasundayag hapsay na ug propesyunal.

May usa lang ka dakong problema anang adlaw. Ang tibuok pasundayag mag-agad sa girekord nang daan nga mga segment nga ipakita sa dakong telon nga gitawag og JumboTron. Kining nakarekord nga mga segment importante kaayo sa tibuok nga produksyon. Dili lamang kay giusa kining tanan, apan ang isalida nga segment mopaila sa sunod nga magpasundayag. Ang mga video segment naghimo sa framework nga maoy basihan sa tibuok pasundayag. Ug ang JumboTron di na mahimo.

Gipaningkamutan sa mga teknisyan nga masulbad ang problema samtang naghulat ang mga batan-on, gatasan kanila, nga nawad-an sa importanting oras sa rehearsal. Nagka-imposible nang masulbad ang sitwasyon.

Ang tigsulat ug direktor sa selebrasyon, si Susan Cooper, wala madugay mipasabut: “Sa among pagbalhin

apan tungod kay ang Espiritu mipahumok sa ilang mga bukog.”⁴

Wala madugay human niadto ang usa sa mga teknisyan miabut sa pag-sulti nila nga ang problema nasakpan ra ug naayo na. Miingon siya nga swerte ang pagkasulbad, apan ang tanang batan-on mas nahibalo.

Dihang misulod mi sa municipal center nianang gabhiona, wala mi ideya sa kalisdanan anang adlaw. Pagkahuman ra mi nakahibalo. Ang among nasaksihan, hinoon, mao ang matahum, nindot nga pasundayag—usa sa pinakanindot nga akong nakita. Ang kabatan-onan misanag sa mahimayaon, puno sa gahum nga espiritu nga gibati sa tanang nanambong. Ingon og kahibalo ra sila asa mosulod, asa magbarug, ug unsaon paglihok uban sa tanang tigpasundayag libut kanila. Dihang nahibalo ko nga ang ilang rehearsal wala madayon ug daghang pasundayag ang wala marehearse sa tibuok pundok, natingala ko. Walay nakamatikod. Ang Ginoo sa tinuod mihulip sa mga pagkulang.

Dili ko mohunong sa pagkatingala sa paagi sa pagdasig sa Ginoo ug pagdumala sa gitag-on ug gidak-on sa Iyang gingharian ug may panahon gihapon sa paghatag og inspirasyon sa usa ka indibidwal—o sa usa ka kultural nga selebrasyon o sa JumboTron. Ang kamatuoran nga Siya makahimo, Siya mihimo, usa ka pagpamatuod kanako.

Mga kaisogon, ang Ginoo anaa sa tanan natong kinabuhi. Iya kitang gihigugma. Gusto Siyang manalangin kanato. Gusto Siyang kita magpatabang Kaniya. Samtang Siya naggiya ug nagtudlo kanato, ug samtang Siya naminaw ug motubag sa atong mga pag-ampo, makaplagan nato ang kalipay dinhi ug karon nga maoy Iyang tinguha alang kanato. Unta mahibalo kita sa Iyang mga panalangin sa atong kinabuhi, akong iampo sa pangalan ni Jesukristo, atong Manluluwas, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. 2 Nephi 2:25.
2. Doktrina ug mga Pakigsaad 112:10.
3. Susan Cooper, sa Maurine Proctor, “Nothing’s Too Hard for the Lord: The Kansas City Cultural Celebration,” *Meridian Magazine*, May 9, 2012, ldsmag.com.
4. Proctor, *Meridian Magazine*, Mayo 9, 2012.

gikan sa plan A ngadto sa B ngadto sa Z, nasayud mi nga dili gayud kini mahimo. . . . Sa among tan-aw sa iskedyul, nahibalo ming dili na namo ni mahimo, apan nahibalo kami nga anaa ang usa sa pinakalig-ong pundok sa ubos—tulo ka libo nga kabatan-onan. Kinahanglan ming manaog ug sultihan [sila] unsay nanghitabo ug gamiton ang ilang hugot nga pagtuo.”³

Usa ka oras na lang sa wala pa manulod ang tumatan-aw ngadto sa

center, ang 3,000 nga kabatan-onan nangluhod sa salog ug nag-ampo. Ilang giampo nga ang mga nagtrabaho sa JumboTron hatagan sa inspirasyon kon unsay angay ayuhon; gihangyo nila ang ilang Langitnong Amahan nga hulipan ang unsay dili nila mahimo, tungod sa kamubo sa panahon.

Miingon ang tawo nga misulat niini pagkahuman, “Pag-ampo kadto nga dili gayud makalimtan sa kabatan-onan, dili tungod kay gahi ang salog,

Ni Elder Robert D. Hales

Sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

Mahimong Mas Kristohanon nga Kristiyano

Kini mao ang tawag ni Kristo sa tanang Kristiyano karon: “Pakan-a ang akong mga nating karnero. . . . Pakan-a ang akong mga karnero.”

Unsay gipasabut sa pagka Kristiyano?

Ang usa ka Kristiyano may hugot nga pagtuo ni Ginoong Jesukristo, nga Siya ang tinuod nga Anak sa Dios, gipadala sa Iyang Amahan aron mag-antus sa atong mga sala nianang kinatas-ang gugma nga mao ang Pag-ula.

Ang usa ka Kristiyano nagtuo nga pinaagi sa grasya sa Dios Amahan ug sa Iyang Anak, si Jesukristo, maka-hinulsol kita, makapasaylo sa uban, makatuman sa mga sugo, ug maka-angkon og kinabuhing dayon.

Ang pulong nga *Kristiyano* nagpasabut sa pagdala nganhi kanato sa ngalan ni Kristo. Gibuhat nato kini pinaagi sa pagpabunyang ug sa pagdawat sa gasa sa Espiritu Santo pinaagi sa pagpandong sa mga kamot niadtong naghupot sa Iyang awtoridad sa priesthood.

Ang usa ka Kristiyano nasayud

nga sa tibuok kasaysayan, ang mga propeta sa Dios kanunay nga nagpamatuod kabahin ni Jesukristo. Kini nga Jesus, giubanan sa Langitnong Amahan, mipakita ni Propeta Joseph Smith niadtong tuig 1820 ug mipahiuli sa ebanghelyo ug sa organisasyon sa Iyang orihinal nga Simbahan.

Pinaagi sa mga kasulatan ug pagsaksi ni Joseph Smith, kita nasayud nga ang Dios, ang atong Langitnong Amahan, adunay nahimaya ug nahingpit nga lawas nga unod ug bukog. Si Jesukristo mao ang Iyang Bugtong Anak diha sa unod. Ang Espiritu Santo usa ka personahe sa espiritu kansang buhat mao ang pagsaksi sa Amahan ug sa Anak. Ang Dios nga Kapangulohan mao ang tulo ka buwag ug managlahi nga binuhat, nagkahiusa sa katuyoan.

Uban niini nga mga doktrina isip pundasyon sa atong hugot nga pagtuo, aduna bay pagduhaduha o naglalis nga kita, isip mga miyembro

sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw, mga Kristiyano? Apan sa matag Kristiyano, may usa ka yanong pangutana: unsa kita nga matang sa mga Kristiyano? Sa laing pagkasulti, unsa na ang atong tinguha sa pagsunod ni Kristo?

Atong ikonsiderar ang kasinatian sa duha ka Kristiyanonng disipulo:

“Sa naglakaw si Jesus sa ubay sa Lanaw sa Galilea, nakita niya ang duha ka mga magsoon nga lalaki, si Simon nga ginganlan si Pedro, ug si Andres nga igsoon niya ni Pedro, nga nanglaya diha sa lanaw: kay mga mangingisda man sila.

“Ug siya miingon kanila, Sumunod kamo kanako, ug himoon ko kamong mga mangingisdag tawo.

“Dihadiha gibiyaan nila ang ilang mga laya ug mikuyog kaniya.”¹

Isip mga Kristiyano karon, aduna kitay kahigayunan sa pagbuhat nga dihaduha dayon, ug walay pagduhaduha, sama sa gibuhat ni Pedro ug Andres:

“gibiyaaan nila ang ilang mga laya ug mikuyog kaniya.”² Kita usab gitawag sa pagbiya sa atong mga laya, sa pagsalikway sa kalibutanong mga kinaiya, batasan, ug mga tradisyon. Gitawag usab kita sa pagsalikway sa atong mga sala.

“Dihang [Jesus] mitawag sa mga tawo ngadto kaniya . . . , siya miingon kanila, Kon adunay buot mosunod kanako, kinahanglan magadumili siya sa iyang kaugalingon, ug magpas-an sa iyang krus, ug magasunod kanako.”³ Ang pagsalikway sa atong kaugalingon nianang dautang kinaiya mao ang sinugdanan sa paghinulsol, nga nagdala og dakong kausaban sa kasingkasing hangtud nga kita “wala nay hilig sa pagbuhat og dautan.”⁴

Kini nga kausaban, gitawag nga pagkakabig, mahimo lamang pinaagi sa Manluluwas. Si Jesus misaad: “Kon ang mga tawo moduol ngari kanako, Ako mopakita ngadto kanila sa ilang kahuyang. . . . Ug ang akong grasya igo alang sa tanan nga mga tawo nga magpaubos sa ilang mga kaugalingon sa akong atubangan; kay kon sila magpaubos sa ilang mga kaugalingon sa akong atubangan, ug magbaton og hugot nga pagtuo ngari kanako, niana *Ako mohimo sa mahuyang nga mga*

butang nga mahimo nga malig-on ngadto kanila.”⁵ Samtang kita *gihimong bag-o* diha kang Kristo, ang ato mismong kinaiya nausab ug dili na kita ganahang mobalik sa atong karaang binuhatan.

Bisan pa, ang matinud-anong mga Kristiyano kanunay nga mapanalanginan nga makasinati og mga kalisdanan ug kapakyasan. Kon kini nga makalimpyo nga mga hagit moabut, tingali matintal kita nga mobalik sa karaan natong binuhatan. Human sa Paglansang sa Krus sa Manluluwas, mipakita Siya ngadto sa mga babaye ug miingon kanila nga ang mga kaigsoonan makakita Kaniya sa Galilee. Sa dihang si Pedro, ang senyor nga Apostol, mibalik sa Galilee, mibalik usab siya sa iyang nahibaloan—sa iyang ganahan nga buhaton. “Mangisda ko,”⁶ mipasabut siya, ug midala og pipila ka mga disipulo uban niya.

Sa pagkatinuod, si Pedro ug ang uban nangisda sa tibuok gabii nga wala gayuy nakuha. Pagkasunod buntag si Jesus mipakita diha sa baybayon ug mitawag kanila tabok sa katubigan, “Itaktak [ninyo] ang pukot diha sa tuo.” Ang mga disipulo nga naa sa sakayan misunod sa mga mando sa Manluluwas ug daling nakadiskobre nga ang ilang mga pukot milagrang napuno sa mga isda. Si Juan nakaila sa tingog sa Manluluwas, ug si Pedro kalit nga milukso sa tubig ug milangoy padulong sa baybayon.⁷

Ngadto sa mga Kristiyano kinsa mibalik sa ilang naandan, dili matinud-anong binuhatan, hunahunaa ang matinud-anong ehemplo ni Pedro. Ayaw paglangay. Paminawa ug ilha ang tingog sa Magtutudlo nga nagtawag. Ug dihadaha dayon balik Kaniya ug dawata pag-usab ang Iyang abundang mga panalangin.

Sa pagbalik sa mga kaigsoonan sa baybayon, nakita nila ang usa ka bangkete sa isda ug pan. “Dali, pamahaw na kamo,”⁸ midapit ang Manluluwas. Sa Iyang pagpakaon kanila, nangutana Siya kang Pedro sa makatulo, “Simon, anak ni Juan, gihigugma mo ba ako labaw pa niini?” Sa dihang mipadayag si Pedro sa iyang gugma, ang Manluluwas mihangyo kaniya,

“Pakan-a ang akong mga nating karnero. . . . Pakan-a ang akong mga karnero.”⁹

Kini mao ang tawag ni Kristo sa tanang Kristiyano karon: “Pakan-a ang akong mga nating karnero. . . . Pakan-a ang akong mga karnero”—ipaambit ang akong ebanghelyo sa batan-on ug sa tigulang, nagdasig, nagpanalangin, naghupay, nag-awhag, ug naglig-on kanila, ilabi na niadtong lahi ang hunahunaa ug gituohan kay sa kanato. Atong gipakaon ang Iyang mga nating karnero sa atong mga panimalay pinaagi sa atong pagsunod sa ebanghelyo: nagsunod sa mga sugo, nag-ampo, nagtuon sa mga kasulatan, ug nagsundog sa Iyang gugma. Atong gipakaon ang Iyang mga karnero diha sa Simbahan sa atong pagserbisyo sa mga korum sa priesthood ug sa auxiliary nga mga organisasyon. Ug atong gipakaon ang Iyang mga karnero sa tibuok kalibutan pinaagi sa pagkamaayong Kristiyano nga silingan, nagbuhat sa lunsay nga relihiyon sa pagbisita ug pagserbisyo sa mga biyuda, sa walay mga amahan, sa kabus, ug sa tanang nanginahanglan.

Alang sa daghan, ang tawag nga mamahimong Kristiyano ingon og mapugsanon, gani malukpanon. Apan dili kita angay nga mahadlok o mobati nga dili sarang. Ang Manluluwas misaad nga Siya mohimo kanato nga sarang sa Iyang buhat. “Sumunod kamo kanako,” Siya miingon, “ug himoon *ko* kamong mga mangingisdag tawo.”¹⁰ Sa atong pagsunod Kaniya, mopanalangin Siya kanato og mga gasa, talento ug kusog sa pagbuhat sa Iyang kabubut-on, nga magtugot

kanato nga molihok lapas sa atong naandan ug magbuhat og mga butang nga wala nato mahunahunaa sukad nga posible. Mahimong nagpasabut kini sa pakigbahin sa ebanghelyo ngadto sa mga silingan, pagluwas niadtong espirituhang nangawala, pagserbisyo og full-time nga misyon, pagtrabaho sa templo, pagpadako og anak nga may espesyal nga panginahanglan, pagmahal sa nahisalaag, pagserbisyo sa kauban nga masakiton, pagpailub sa mga panagbangi, o pag-antus sa kasakit. Nagpasabut kini sa pag-andam sa atong kaugalingon nga motubag sa Iyang tawag sa pag-ingon, “Ako mo-adto sa pagbuot mo; mosulti sa imong ipasulti; mohimo sa pagbuot mo; mamahimo sumala sa pagbuot mo.”¹¹

Aron mamahimo kita sa unsay gusto sa Langitnong Amahan kanato, mosunod kita kang Jesukristo. Mopamatuod ako nga kanunay Siya nga nagtawag kanato nga mosunod Kaniya. Kon nagkat-on ka lang sa Kristiyanong pasalig sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw o dili hingpit nga misalmot sa Simbahan ug gusto ka nga mosunod Kaniya pag-usab—ayaw kahadlok! Ang nag-unang mga disipulo sa Ginoo pulos bag-o nga mga miyembro sa Simbahan, bag-ong nakabig ngadto sa Iyang ebanghelyo. Mapailubon nga mitudlo si Jesus sa matag usa. Mitabang Siya kanila sa pagtuman sa ilang mga katungdanan. Mitawag Siya kanila nga Iyang mga higala ug gisakripisyo ang Iyang kinabuhi alang kanila. Ug gibuhay na usab Niya kini alang kanimo ug kanako.

Mopamatuod ako nga pinaagi sa Iyang mahangturong gugma ug

pag-ampo nga kadtong milansang Kaniya mapasaylo.

Kristohanong pagkakabig. Sama ni Pedro ug Andres, daghan ang nakaila sa kamatuoran sa ebanghelyo sa ila dayong pagkadungog niini. Nakabig sila dihadiha dayon. Mahimong mas dugay kini alang sa uban. Sa usa ka pinadayag nga gihatag pinaagi ni Joseph Smith, ang Manluluwas mitudlo, “Kana nga gikan sa Dios mao ang kahayag; ug siya nga nakadawat sa kahayag, ug magpadayon diha sa Dios, makadawat og labaw pa nga kahayag; ug kana nga kahayag mag-anam og labaw kahayag ug labaw sa kahayag hangtud sa hingpit nga adlaw,”¹⁴ ang hingpit nga adlaw sa atong pagkakabig. Si Jesukristo mao “ang kahayag ug ang Manunubos sa kalibutan; ang Espiritu sa kamatuoran.”¹⁵

Kristohanong paglahutay hangtud sa katapusan. Sa tibuok Niyang kinabuhi, ang Manluluwas wala moundang sa pagbuhat sa kabubut-on sa Iyang Amahan apan mipadayon sa pagkamatarung, kaayo, kalooy, ug kamatuoran hangtud sa katapusan sa Iyang mortal nga kinabuhi.

Kini ang pipila ka mga kinaiya niadtong naminaw ug mipatalinghug sa tingog sa Manluluwas. Isip usa sa Iyang mga linain nga saksi dinhi sa yuta, ako mohatag sa akong Kristohanong pagpamatuod nga nagatawag Siya kaninyo karon, “Umanhi ka ug sumunod kanako.”¹⁶ Sunda ang dalan padulong sa mahangturong kalipay, ug kinabuhing walay katapusan sa gingharian sa atong Langitnong Amahan. Sa pangalan ni Jesukristo, atong Manluluwas ug Manunubos, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Mateo 4:18–20.
2. Marcos 4:18.
3. Marcos 8:34.
4. Mosiah 5:2.
5. Ether 12:27; emphasis gidugang.
6. Juan 21:3.
7. Tan-awa sa Juan 21:3–8.
8. Juan 21:12.
9. Tan-awa sa Juan 21:15–17.
10. Mateo 4:19; emphasis gidugang.
11. Tan-awa sa “Ako Moadto Asa Ikaw Buot Kanako nga Moadto,” *Mga Himno ug mga Awit sa mga Bata*, no. 270.
12. Tan-awa sa Mateo 18:12–14.
13. Lucas 12:7.
14. Doktrina ug mga Pakigsaad 50:24.
15. Doktrina ug mga Pakigsaad 93:9.
16. Lucas 18:22.

grasya, mahimo kitang mas Kristohanon nga Kristiyano. Hunahunaa ang mosunod nga mga Kristohanong hiyas. Giunsa man nato sa paglig-on niini sa atong kaugalingon?

Kristohanong gugma. Ang Manluluwas nagmahal sa tanan. Mabinasion sa tanan, Siya mibiya sa kasiyaman ug siyam sa pagpangita sa usa,¹² kay “bisan gani ang mga buhok sa [atong] ulo . . . naisip na ang tanan”¹³ Kaniya.

Kristohanong hugot nga pagtuo. Bisan sa mga tintasyon, pagsulay, ug mga paglutos, ang Manluluwas misalig sa atong Langitnong Amahan ug mipili nga magmatinud-anon ug masulundon sa Iyang mga sugo.

Kristohanong sakripisyo. Sa tibuok Niyang kinabuhi ang Manluluwas mihatag sa Iyang panahon, Iyang kusog, ug sa katapusan, pinaagi sa Pag-ula, mihatag sa Iyang kaugalingon aron ang tanang mga anak sa Dios mabanhaw ug may kahigayunan nga makaangkon sa kinabuhing dayon.

Kristohanong pag-amuma. Sama sa buotang Samaritano, ang Manluluwas

kanunay nga nagtinguha sa pagluwas, pagmahal, ug pag-amuma sa mga naglibot kaniya, bisan unsa pa ang ilang kultura, tinuohan, ug kahimtang.

Kristohanong serbisyo. Bisan kon nagkuha og tubig sa atabay, nagluto og isda, o naghugas sa abugon nga mga tiil, ang Manluluwas migahin sa Iyang mga adlaw sa pagserbisyo sa uban—nagtabang sa naluya ug naglig-on sa mahuyang.

Kristohanong pailub. Sa Iyang kaugalingong kaguol ug pag-antus, ang Manluluwas mihulat sa Iyang Amahan. Uban sa pailub alang kanato, Siya naghulat kanato nga makaamgo unsa ang matarung ug mopauli Kaniya.

Kristohanong kalinaw. Sa tibuok Niyang pangalagad nag-awhag Siya og pagsabot ug nag-ugmad og kalinaw. Ilabi na sa Iyang mga disipulo, mitudlo siya nga ang mga Kristiyano dili makig-away sa ubang mga Kristiyano, bisan pa sa ilang mga panaglahi.

Kristohanong pagpasaylo. Mitudlo Siya kanato sa pagpanalngin niadtong nagtunglo kanato. Mipakita Siya kanato og ehemplo pinaagi sa

Ni Elder Richard G. Scott

Sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

Ang Hingpit nga Kalipay sa Pagtubos sa mga Patay

“Ug siya motanom diha sa mga kasingkasing sa mga anak sa mga saad nga gihimo ngadto sa mga amahan, ug ang mga kasingkasing sa mga anak mobati ngadto sa ilang mga amahan.”

Ang Ginoo mipadayag kang Joseph Smith sa mahinungdanon nga doktrina kabahin sa sagradong ordinansa sa bunyag. Kana nga kahayag miabut samtang ang ubang Kristiyanong simbahan mitudlo nga ang kamatayon, sa kahangturan, modeterminar sa padulngan sa kalag. Sila nagtudlo nga ang mga nabunyagan magantihan og walay katapusang kalipay samtang ang walay bunyag makasinati og walay katapusang kahasol nga walay paglaum sa katubsan.

Ang pinadayag sa Ginoo nga pinaagi sa tukmang awtoridad sa priesthood, ang bunyag mahimong ipahigayon alang sa mga patay mipatunhay sa hustisya sa Iyang pahayag: “Gawas kon ang tawo igaanak sa tubig ug sa Espiritu, dili siya makasulod sa gingharian sa Dios.”¹ Ang puli nga pagbunyag maloloy-ong makahatag niining mahinungdanong ordinansa alang sa tanang takus nga nangamatay nga wala makadawat niini sa mortalidad.

Kining mahimayaong doktrina usa ka laing saksi sa masangkarong hiyas sa Pag-ula ni Jesukristo. Gihimo Niya ang kaluwasan nga anaa alang sa matag mahinulsulong kalag. Ang Iyang Pag-ula mibuntog sa kamatayon, ug gitugotan Niya ang takus nga nangamatay nga makadawat sa tanang mga ordinansa sa kaluwasan pinaagi sa pagpuli.

Sa usa ka sulat sobra sa 150 ka tuig na ang milabay, si Joseph Smith miingon: “Ang mga Santos may pribilehiyo nga mabunyagan alang . . . sa ilang mga patay nga kaparyentehan . . . kinsa midawat sa ebanghelyo isip mga espiritu . . . pinaagi . . . niadtong gisangunan sa pagsangyaw kanila.”² Kadtong mga santos nga mibaliwala niini alang sa ilang patay nga kaparyentehan gibutang sa peligro ang ilang kaugalingong kaluwasan.”³

Si propeta Elijah mitugyan sa mga yawe sa pagpuli [vicarious] nga buhat ngadto ni Joseph Smith sa Templo sa Kirtland⁴ sa pagtuman sa saad sa

Ginoo nga “siya motanom diha sa mga kasingkasing sa anak sa mga saad nga gihimo ngadto sa mga amahan, ug ang mga kasingkasing sa mga anak mobati sa *ilang* mga amahan.”⁵

Pinaagi sa dugang pagpadayag kang Joseph Smith ug sa nagsunod nga mga propeta, nasabtan ug nahan-ay ang buhat sa templo ug ang paningkamot sa family history nga nagsuporta niini. Ang matag propeta sukad ni Joseph Smith mihatag og gi-bug-aton sa dinaliang panginahanglan nga mapahigayon ang tanang ordinansa alang kanato ug sa atong mga katigulangan nga patay na.

Ang buhat sa templo ug sa family history maoy usa ka buhat nga may duha ka bahin. Konektado sila sa usag-usa sama sa mga ordinansa sa bunyag ug gasa sa Espiritu Santo. Pipila sa mga miyembro tingali dili makahimo sa duha ka buhat tungod sa panglawas o gilay-on gikan sa mga templo.

Si Presidente Howard W. Hunter mitudlo:

“Kinahanglan atong mahimo ang buhat sa ordinansa sa priesthood sa templo nga gikinahanglan sa atong kahimayaan; dayon atong himoon ang gikinahanglang buhat alang niadtong walay kahigayunan nga madawat ang ebanghelyo sa buhi pa. Ang pagbuhat niini alang sa uban mahimo sa duha ka lakang: una, pinaagi sa pagsiksik sa family history sa pag-ila sa atong mga kagikan; ug ikaduha, pinaagi sa pagbuhat sa mga ordinansa sa templo aron mahatagan sila sa samang kahigayunan nga gihatag sa mga buhi.

“Apan daghang mga miyembro sa Simbahan ang wala kaayoy kahigayunan nga makaadto sa mga templo. Nagbuhat sila kutob sa ilang mahimo. Nagsiksik sila sa family history ug ang buhat sa ordinansa sa templo ipahigayon sa uban. Sa laing bahin, may pipila ka mga miyembro nga makaapil sa buhat sa templo apan wala makahimo og pagsiksik sa family history sa ilang kaugalingong mga pamilya. Bisan kon sila balaanong miserbisyo sa pagtabang sa uban, mawad-an sila og usa ka panalangin kon dili mangita sa ila mismong patay nga

mga katigulangan sigun sa balaanong paggiya sa mga propeta sa ulahing mga adlaw. . . .

“Akong nakat-unan nga kadtong nagsiksik sa family history ug dayon mipahigayon sa mga ordinansa sa templo alang niadtong mga ngalan nga ilang nakit-an makaangkon sa du-gang kalipay nga madawat ang duha ka bahin sa panalangin.”⁶

Ang Langitnong Amahan gusto nga kitang tanan makadawat sa duha ka bahin sa panalangin niining mahi-nungdanong buhat. Iyang gigiyahan ang uban sa pagpakita kanato unsaon sa pagkahimong takus. Anaa ra kanato unsaon sa pag-angkon kadto nga mga panalangin.

Bisan unsang buhat nga inyong himoon sa templo maoy oras nga maayong pagkagahin, apan ang pagdawat og mga ordinansa alang sa usa sa imong katigulangan nag-himo sa imong panahon sa templo nga mas sagrado, ug mas dagkong panalangin ang madawat. Ang Unang Kapangulohan mideklarar, “Ang atong pinakaimportanteng obligasyon mao ang pagpangita ug pag-ila sa atong *kaugalingong* katigulangan.”⁷

Gusto ba ninyo mga kabatan-onan nga mawagtang ang impluwensya sa kaaway sa inyong kinabuhi? Isubsob ang inyong kaugalingon sa pagpangita sa inyong mga katigulangan, pag-andam sa ilang mga ngalan alang sa sagradong mga ordinansa sa templo, ug dayon adto sa templo aron mo-barug isip puli nila sa pagdawat sa mga ordinansa sa bunyag ug sa gasa sa Espiritu Santo. Sa inyong pagdako, makaapil na usab kamo sa pagdawat sa ubang mga ordinansa. Wala na akoy mahunahuna nga mas labawng makapanalipod gikan sa impluwensya sa kaaway sa inyong kinabuhi.

Sa Russio Rostov Mission ang mga kabatan-onan gidapit sa pag-index og 2,000 ka mga ngalan matag usa ug moandam bisan usa ka ngalan gikan sa ila mismong mga pamilya alang sa mga ordinansa sa templo. Kadtong nakahimo niini nga tumong gidapit nga mokuyog sa usa ka layo nga pagbiyahe ngadto sa bag-ong Templo sa Kyiv Ukraine. Usa ka batan-ong

lalaki mipaambit sa iyang kasinatian: “Nagsige lang ko og duwa sa compu-ter. Sa nagsugod na ko sa pag-index, wala na akoy panahon sa pagdula. Sa una nakahunahuna ko, ‘O dili! Unsaon man ni!’ Pagkahuman sa proyekto, dili na ko ganahan nga modula. . . . Ang buhat sa genealogy usa ka butang nga mabuhat nato dinhi sa yuta, ug mag-pabilin kini sa langit.”

Daghang matinud-anong mga Santos nakasiksik na sa ilang mga pamilya ug migamit sa reserve feature sa FamilySearch aron mabuhat ang mga ordinansa sa kaugalingong sakop sa pamilya nga maoy magsilbing puli. Ang tuyo sa pagpareserba sa mga ngalan mao ang pagtugot sa mga indibidwal nga makapahigayon sa mga ordinansa alang sa mga katigula-ngan ug ubang kaparyentehan. Karon adunay 12 ka milyon ka mga ngalan ug minilyon ka kalabut nga mga ordi-nansa ang gireserba. Daghang ngalan ang gireserba sa pipila na ka tuig. Ang mga katigulangan nga nakaplagan siguradong matinguhaon ug mahina-mon sa dihang ang ilang mga ngalan naandam na alang sa pagpahigayon sa mga ordinansa. Sila, hinoon, basin wala kaayo malipay nga magpada-yon nga maghulat alang sa ilang mga

ordinansa nga mapahigayon.

Moawhag kami ninyo nga dunay daghang gipareserba nga ngalan nga ipakigbahin kini aron ang mga sakop sa inyong gipalagdang pamilya o ward ug stake makatabang ninyo sa pagkom-pleto niana nga buhat. Mabuhat ninyo kini pinaagi sa pagpang-apud apud og mga temple card ngadto sa mga miyem-bro sa ward o stake nga andam mota-bang o sa paggamit sa FamilySearch computer system sa pagsumiter og mga ngalan direkta sa templo. Kining nau-lahing kapilian maoy gibuhay ni Cindy Blevins sa Casper, Wyoming, sulod sa daghan nang katugan.

Si Sister Blevins nabunyagan isip tin-edyer ug mao lamang ang miyem-bro sa iyang pamilya nga mipasakop sa Simbahan. Daghan kaayo siya og nahuman nga buhat sa genealogy. Apan daghan ra kaayo ang mga nga-lan aron makompleto niya ug sa iyang pamilya. Tungod niini, gisumiter ni Sister Blevins ang mga ngalan ngadto sa templo, diin, miingon siya, sagad nga makompleto kini sa pipila lang ka semana, kasagaran sa usa sa mga templo nga pinakaduol sa ilang balay. Nag-ingon siya nga ganahan siyang maghunahuna nga tingali ang mga hi-gala ug silingan sa iya mismong ward

ug stake nagtabang nga makompleto ang buhat alang sa iyang katigulangan. Mapasalamaton siya sa ilang pagbuhat niini.

Ang akong pinanggang asawa, si Jeanene, ganahan nga magsiksik sa family history. Sa bata pa ang among mga anak, makigbaylo siya og oras sa pag-babysit sa mga higala aron aduna siyay pipila ka oras matag pipila ka semana sa pagsiksik sa among mga pamilya. Human mibiya sa balay ang among kamanghurang anak, iyang gisulat sa iyang personal journal: “Bag-o lang ko nakahimo og desisyon ug gusto kong mobarug ug isinggit kini. Ang karaang kwarto ni Mike mao nay akong buhatan sa genealogy. Maayo kini alang sa pag-organisar sa mga rekord ug pagtrabaho. Ang akong kinabuhi mag-pokus na karon sa mahinungdanong pagsiksik sa pamilya ug pagsumiter og mga ngalan sa templo. Ganahan na kaayo ko ug mahinamon sa pagsugod.”⁸

Laing nasulat sa journal mabasa: “Ang . . . milagro alang kanako nahitabo sa Family History nga buhatan ni Mel Olsen kinsa mipakita kanako og printout sa tanan nakong talaan sa kaliwatan nga gikuha gikan sa na-update nga computerized nga rekord sa Ancestral File nga gipadala ngadto sa genealogical society. Kadaghanan niini nakuha gikan sa mga rekord sa upat ka henerasyon nga programa nga giawhag sa Simbahan daghang tuig na ang milabay. Gilaliman ko sa paghunahuna sa dakong tahas nga kinahanglan nakong buhaton sa pagtigum sa tanang rekord sa pagsiksik sa akong katigulangan gikan sa mga organisasyon sa pamilya aron masulod sa computer alang sa unang pagpang-apud apud sa Ancestral File pinaagi sa computer. Ug kining tanan anaa sa akong lamesa, maanindot, han-ay, ug maayong pagkaimprinta. Nadasig kaayo ko ug naglingkod nga nahibulong ug dayon mihilak tungod sa kalipay. . . . Alang kanako nga nagkugi pagayo sa pagsiksik sulod sa treynta ka tuig, ang pagcomputerize ning tanang rekord makapadasig gayud. Ug kon maghunahuna ko sa gatasan ka libo nga mga tawo kinsa karon o sa dili madugay magcomputerize sa daghang

mga rekord sa census og pribadong pagsiksik. . . . Malipayon kaayo ko. Kini sa tinuod ang buhat sa Ginoo ug naggiya Siya niini.”⁹

Nakasinati ko og resulta ning halangdong buhat aron masayud nga ang yawe nga gipahiuli ni Elijah ngadto ni Joseph Smith nagtugot nga mahiusa ang atong mga kasingkasing ug ang matag usa kanato masumpay ngadto sa atong mga katigulangan nga naghulat sa atong tabang. Pinaagi sa atong mga paningkamot sa mga balaang templo dinhi sa yuta gamit ang awtoridad nga gitugyan sa Manluluwas, ang atong mga kagikan makadawat sa makaluwas nga mga ordinansa nga maghatag kanila og mahangturong kalipay.

Sa nangaging panahon, gidasig sa lawom nga kombiksyon sa pagkabalaaan sa buhat, ang mga indibidwal ma-isugong miatubang sa usa ka hagit nga daw sama sa binugtong nga pag-ani sa tanang lugas sa Nebraska. Karon, daghan na kaayo ang nagtabang. Sa pagtinabangay atong matuman ang gikinahanglang buhat.

Ako mopamatuod nga ang Espiritu ni Elijah naghikap sa mga kasingkasing sa daghang mga anak sa Amahan sa tibuok kalibutan, nga nakapadali sa buhat alang sa mga patay sa ingon kapasas nga wala pa sukad makita.

Apan unsa man ang mahitungod nimo? Nag-ampo ka ba kabahin sa buhat sa imong kaugalingong katigulangan? Ihiklin kadtong mga butang sa imong kinabuhi nga dili kaayo

importante. Buhata ang mga butang nga may mahangturong sangputanan. Tingali nadasig kamo sa pagpangita sa inyong katigulangan apan mibati nga dili kamo genealogist. Wala na kinahanglana nga maingon kamo niana. Magsugod kini sa gugma ug sinserong tinguha sa pagtabang niadtong anaa lapas sa tabil kinsa dili makatabang sa ilang kaugalingon. Pagpakisusi. Adunay tawo sa inyong dapit nga makatabang kanimo nga magmalampuson.

Kini usa ka espirituhanonog buhat, usa ka dako kaayong paningkamot sa pagtinabangay sa duha ka bahin sa tabil, diin ang tabang gihatag nianang duha. Bisan asa kamo sa kalibutan, uban sa pag-ampo, hugot nga pagtuo, determinasyon, pagkugi, ug gamayng sakripisyo, makahimo kamo og dakong tabang. Sugdi karon. Mosaad ako kaninyo nga ang Ginoo motabang kaninyo nga makakita og paagi. Ug makaangkon kamo og talagsaong pagbati. Sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Juan 3:5.
2. *History of the Church*, 4:231.
3. *Teachings of Presidents of the Church: Joseph Smith* (2007), 471–72.
4. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 20:77.
5. Doktrina ug mga Pakigsaad 2:2; empasis gidugang.
6. Howard W. Hunter, “A Temple-Motivated People,” *Liahona*, Mayo 1995, 5–6.
7. First Presidency letter, Feb. 29, 2012; empasis gidugang.
8. Jeanene Watkins Scott, personal nga journal, Abr. 1988.
9. Jeanene Watkins Scott, personal nga journal, Sept. 23, 1989.

Ni Russell T. Osguthorpe
Kinatibuk-ang Presidente sa Sunday School

Usa ka Lakang Paduol sa Manluluwas

Ang pagkakabig mao ang tumong sa tanang pagkat-on ug pagtudlo sa ebanghelyo. Ang pagkakabig dili mahitabo sa usa lang ka higayon. Kini usa ka tibuok kinabuhi nga tinguha nga mahimong mas mahisama sa Manluluwas.

Niining miaging summer usa ka mubo nga artikulo nga akong gisulat makita sa *Liahona* ug *Ensign*. Ang akong anak mi-email nako nag-ingon, “Pa, tingali makasulti ka nako kanus-a mogawas ang artikulo.” Mitubag ako, “Ako lang gisulayan kon mobasa ba gayud kamo sa mga magasin sa Simbahan.” Mitubag siya nga nagpasabut nga ang iyang 10 anyos nga anak babaye “nakapasar sa pagsulay. Gikuha niya ang *Ensign* gikan sa mailbox, misulod sa balay, ug mibasa niini. Dayon miadto siya sa among kwarto ug mipakita kanamo sa imong artikulo.”

Ang akong apo nga babaye mibasa sa *Ensign* tungod kay gusto niya nga makat-on. Mibuhat siya sa iyang kaugalingon pinaagi sa paggamit sa iyang kabubut-on. Ang Unang Kapangulohan bag-ohay lang miaprobar og bag-ong kapanguhaan sa pagkat-on alang sa kabatan-onan nga mosuporta sa ilang tiunay nga tinguha sa pagkat-on, pagsunod, ug pagpakigbahin sa ebanghelyo. Ang bag-ong mga kapanguhaan anaa na karon sa online

para mabasa. Inig ka Enero sugdan na nato ang paggamit sa mga klase.

Sa pagtudlo sa Manluluwas, ang kabubut-on sa tigkat-on labing importante. Gipakita Niya kanato dili lang unsa ang itudlo apan usab unsaon sa pagtudlo. Iyang gipunting ang mga panginahanglan sa tigkat-on. Mitabang Siya sa mga indibidwal nga makakaplag sa kamatuoran sa ilang kaugalingon.¹ Maminaw Siya kanunay sa ilang mga pangutana.²

Kining bag-ong mga kapanguhaan sa pagkat-on makatabang natong tanan nga makat-on ug makatudlo pinaagi sa pamaagi sa Manluluwas diha sa atong panimalay ug sa mga klasehanan.³ Kon buhaton nato, nagtubag kita sa Iyang imbitasyon sa “umanhi ka ug sumunod kanako,”⁴ sama sa gitudlo ni Elder Robert D. Hales. Samtang gihimo pa kining bag-ong mga kapanguhaan sa pagkat-on, akong nakita ang mga lider ug mga magtutudlo sa mga auxiliary ug seminary nga nakigtambag uban sa mga ginikanan aron ilang matubag ang mga panginahanglan sa mga tigkat-on. Akong nakita ang batan-ong

mga babaye sa ilang mga klase, batan-ong mga lalaki sa ilang mga korum sa Aaronic Priesthood, ug ang kabatan-onan sa Sunday School nakat-on sa paggamit sa ilang kabubut-on ug mobuhat alang sa ilang kaugalingon.

Usa ka magtutudlo sa kabatan-on sa Sunday School naglibug unsaon pagtabang ang duha ka autistic nga batan-ong mga lalaki sa paggamit sa ilang kabubut-on ug pagbuhat alang sa ilang kaugalingon. Sa dihang gidapit niya ang mga sakop sa klase sa pagpakigbahin sa unsay ilang nakat-unan, nabalaka siya nga ang duha ka batan-ong lalaki basin mobalibad sa iyang pagdapit. Apan wala sila mobalibad. Ang usa mibarug sa pagtudlo unsa ang iyang nakat-unan ug dayon midapit sa iyang autistic nga klasmeyt sa pagtabang kaniya. Sa dihang nagkalisud ang nag-una, ang iyang klasmeyt mitupad ug mihunghong kaniya aron mobati siya nga nagmalampuson. Silang duha nagtinudloay nianang adlaw. Ilang gitudlo kon *unsa* ang gitudlo sa Manluluwas, apan gitudlo usab nila *giunsa* pagtudlo sa Manluluwas. Kon magtudlo ang Manluluwas, mibuhat Siya tungod sa gugma alang sa tawo nga Iyang gitudloan, sama sa gibuhay niining klasmeyt ngadto sa iyang higala.⁵

Kon kita makat-on ug magtudlo sa Iyang pulong sa Iyang paagi, atong gidawat ang Iyang pagdapit nga “umanhi ka ug sumunod kanako.” Mosunod kita Kaniya usa ka lakang sa matag higayon. Sa matag lakang, nagkaduol kita sa Manluluwas. Mausab kita. Ang Ginoo nasayud nga ang espiritwal nga pagtubo dili mahitabo dihadiha dayon. Moabut kini sa hinayhinay. Sa matag higayon nga modawat kita sa Iyang pagdapit ug mopili nga mosunod Kaniya, nag-uswag kita diha sa dalan padulong sa hingpit nga pagkakabig.

Ang pagkakabig mao ang tumong sa tanang pagkat-on ug pagtudlo sa ebanghelyo. Ang pagkakabig dili mahitabo sa usa lang ka higayon. Kini usa ka tibuok kinabuhi nga tinguha nga mahimong mas mahisama sa Manluluwas. Si Elder Dallin H. Oaks mipahinumdom kanato nga “ang *pagkasayud*” dili igo. “Aron mahimong ‘kinabig’ . . . nagkinahanglan kanato

sa *pagbuhat* ug sa *pagkahimo*.”⁶ Mao nga ang pagkat-on alang sa pagkakabig usa ka nagpadayong proseso sa pagkat-on, pagbuhat, ug pagkahimo. Labot pa, ang pagtudlo alang sa pagkakabig nagkinahanglan og mahinungdanong doktrina, mga pagdapat sa pagbuhat, ug gisaad nga mga panalangin.⁷ Kon magtudlo kita ug tinuod nga doktrina, nagtabang kita sa tigkat-on nga masayud. Kon modapat kita sa uban sa paglihok, mitabang kita kanila sa pagbuhat o pagsunod sa doktrina. Ug kon moabot ang mga panalangin nga gisaad sa Ginoo, mausab kita. Sama ni Alma, mahimo kitang bag-ong mga binuhat.⁸

Ang bag-o nga mga kapanguhaan sa pagkat-on alang sa mga kabatan-onan adunay usa ka importanteng tumong: pagtabang sa mga kabatan-onan nga makabig ngadto sa ebanghelyo ni Jesukristo. Bag-o ko lang nakita ang usa ka batan-ong lalaki sa klase sa Sunday School sa kabatan-onan nga nakat-on sa kamatuoran sa iyang kaugalingon. Sa dihang nakamatikud ako nga naglisud siya paghunahuna og usa ka kasinatian gikan sa iya mismong kinabuhi kabahin sa Pag-ula, nangutana ako kaniya kon mibati na ba siya og kapasayloan. Mitubag siya: “Oo, sama niadtong panahon nga gisumbag nako ang usa ka lalaki samtang nagdula kami og soccer. Lain ang akong gibati niadtong. Naghunahuna ko unsay angayang buhaton aron mararang-arang ang akong gibati. Mao nga miadto ko sa ilang balay ug nangayo og pasaylo kaniya, apan nasayud ko nga naa pa koy angay nga buhaton, mao nga nag-ampo ko, ug dayon akong gibati nga ang Langitnong Amahan mipasaylo usab kanako. Mao kini ang Pag-ula alang kanako.”

Sa iyang pagpakigbahin niini nga kasinatian nianang adlaw, mibasa siya sa Juan 3:16—“Kay gihigugma gayud sa Dios ang kalibutan nga tungod niana gihatag niya ang iyang bugtong Anak”—ug dayon mipamatuod sa gahum sa Pag-ula. Kini nga doktrina dili na usa lang ka tulukibon nga ideya alang ning batan-ong lalaki. Nahimo kining usa ka bahin sa iyang kinabuhi tungod kay nangutana siyang kaugalingon niyang pangutana ug migamit sa

iyang kabubut-on sa pagbuhat.⁹

Kining batan-ong lalaki nahimong mas kinabig, ug ingon man ang iyang mga klasmeyt. Nag-pokus sila sa mahinungdanong doktrina pinaagi sa pagtuon sa mga kasulatan. Ilang gitumbok kadtong sagradong mga pulong ngadto sa ilang kinabuhi ug dayon mipamatuod sa mga panalangin nga miabot kanila isip resulta sa pagsunod sa doktrina. Kon magtudlo kita sa ebanghelyo ni Jesukristo, mo-focus kita sa mga kasulatan ug sa mga pulong sa modernong mga propeta. Mosalig kita sa sagradong mga teksto sa paglig-on sa hugot nga pagtuo, pagpalambo og mga pagpamatuod, ug sa pagtabang sa tanan nga makabig sa hingpit. Ang bag-ong kapanguhaan sa pagkat-on alang sa kabatan-onan motabang sa tanan nga mogamit niini sa pagsabut ug pagsunod sa pulong sa Dios.

Samtang nagtudlo sa mga Santos sa Costa Rica, akong gipakita ang manwal nga *Pagtudlo, Walay Labaw Ka Mahinungdanon Nga Tawag* ug nangutana, “Nan kinsa man kaninyo ang aduna niini nga manwal?” Halos tanan miisa sa kamot. Nagpahiyom, miingon ko, “Ug sigurado ko nga gibasa ninyo kini matag adlaw.” Sa akong kahi-ngangha, usa ka sister sa atubangan miisa sa iyang kamot, nagpasabut nga

nagbasa siya niini kada adlaw. Ako siyang gipaduol sa podium ug gipasulti. Mitubag siya, “Mobasa ko sa Basahon ni Mormon kada buntag. Dayon mobasa ko sa *Pagtudlo, Walay Labaw Ka Mahinungdanon Nga Tawag* aron akong matudloan ang akong mga anak sa akong bag-o nga nakat-onan sa pinakamaayong paagi.”

Gusto niyang makat-on ug matudlo ang Iyang pulong sa Iyang paagi, mao nga gitun-an niya ang Iyang Pulong sa kasulatan ug dayon gitun-an unsaon pagtudlo sa Iyang pulong aron makabig ang iyang mga anak. Ang iyang sumbanan sa pagkat-on ug pagtudlo sa ebanghelyo wala mahitabo diha-diha dayon. Mihimo siya og desisyon nga mobuhay og usa ka butang. Ug sa padayon niya og buhat sa unsay nasayran niya nga angay buhaton, mas gilig-on siya sa Ginoo nga molakaw diha sa Iyang dalan.

Usahay ang dalan ngadto sa pagkakabig mahimong taas ug lisud. Ang akong bayaw nga lalaki dili kaayo aktibo sa Simbahan sulod na sa 50 ka tuig. Kon wala siya moabot og 60 wala siya mosugod sa pagdawat sa pagdapat sa Manluluwas nga mobalik. Daghan ang mitabang kaniya aron mahibalik. Usa ka home teacher mipadala kaniya og postcard matag bulan sulod sa 22 ka tuig. Apan kinahanglang mohukom siya nga gusto niyang mobalik. Kinahanglang gamiton niya ang iyang kabubut-on. Kinahanglang mohimo siya sa unang lakang—ug dayon laing lakang ug lain na usab. Karon siya ug ang iyang asawa nabugkos na, ug nagserbisyo siya sa bishopric.

Bag-ohay lang gipakita namo siya sa mga video nga giandam sa pagtabang sa mga lider ug magtutudlo nga mapatuman ang bag-ong mga kapanguhaan sa pagkat-on. Human matan-aw ang mga video, ang akong bayaw misandig sa lingkuranan ug miingon, “Siguro kon nakabaton ko niana sa batan-on pa ako, dili siguro ko mahisalaag.”

Pipila ka semana ang milabay naka-himamat ako og batan-ong lalaki nga nagkalisud. Nangutana ko kon miyembro ba siya sa Simbahan. Miingon siya nga dili siya motuo og Dios apan sa sayong bahin sa iyang kinabuhi nahibal

Athens, Greece

siya sa Simbahan. Sa dihang gisultihan ko siya kabahin sa akong calling sa Sunday School ug nga mamulong ako sa kinatibuk-ang komperensya, mii-ngon siya, “Sige, kon mamulong ka, motan-aw ko niana nga sesyon.” Hinaut nga nagtan-aw siya karon. Nasayud ko nga kon nagtan-aw siya, aduna siyay makat-unan. Kini nga Conference Center usa ka talagsaong lugar sa pagkat-on ug pagtudlo sa pagkakabig.

Kon atong sundon ang mga baturan nga gitudlo niadtong atong gipaluyohan isip mga propeta, manalagna, ug tigpadayag, makat-on kita diha sa paagi sa Manluluwas.¹⁰ Mihimo kita og usa ka lakang paduol Kaniya. Sa pagtapos niini nga komperensya, dapiton ko ang tanan nga makadungog kanako sa paghimo niana nga lakang. Sama sa mga Nephite sa karaan, makabalik kita ngadto sa atong

“mga panimalay, ug palandongang kini nga mga butang nga . . . [gi] ingon, ug pangayoa sa Amahan, sa ngalan ni [Kristo], aron [kita] makasabot.”¹¹

Gusto nato nga ang kabatan-onan makasabot. Gusto nato sila nga makat-on, magtudlo, ug magsunod sa ebanghelyo ni Jesukristo matag adlaw. Kini ang gusto sa Ginoo alang sa tanan Niyang mga anak. Bata ka man, batan-on, o hamtong, dapiton ko ikaw sa pag-anhi ug pagsunod Kaniya. Sa matag lakang nga atong himoon, mopamatuod ako nga ang Ginoo molig-on kanato. Motabang Siya kanato sa padayon natong paglakang. Dayon kon may mga babag nga motunga, mopadayon kita. Kon may mga pagduhaduha nga moabot, mopadayon kita. Dili gayud kita mobalik. Dili gayud kita magpahilayo.

Mopamatuod ako nga ang Dios Amahan ug ang Iyang Anak, si

Jesukristo, buhi. Mopamatuod ako nga ang Manluluwas padayon nga nagtawag kanato sama sa Iyang gibuhat sa nanglabayng panahon sa pagduol ngadto Kaniya: Kitang tanan mahimong modawat sa Iyang pagdapit. Kitang tanan mahimong makat-on, magtudlo, ug magsunod sa Iyang pulong sa Iyang paagi pinaagi sa paghimo og usa ka lakang paduol sa Manluluwas. Sa atong pagbuhat niini, tinuod gayud kita nga makabig. Sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Tan-awa sa Juan 3:1–7. Niini nga hugpong sa pulong ang Manluluwas mitubag sa pangutana ni Nicodemus. Mitudlo Siya sumala sa panginahanglan ni Nicodemus. Gitugotan niya si Nicodemus sa paggamit sa iyang kabubut-on aron makat-on. Mitabang Siya kang Nicodemus nga makakaplag sa tubag alang sa iyang kaugalingon.
2. Tan-awa sa Juan 3:4; Joseph Smith—Kasaysayan 1:15–16.
3. Tan-awa sa “Teaching the Gospel in the Savior’s Way,” [lds.org/youth/learn/guidebook/teaching](https://www.lds.org/youth/learn/guidebook/teaching).
4. Tan-awa sa Lucas 18:18–22.
5. Tan-awa sa 1 Juan 4:19.
6. Dallin H. Oaks, “The Challenge to Become,” *Liahona*, Ene. 2001, 41: “Sa pagpamatuod mao ang *pagkahibalo* ug sa *pagpahayag*. Ang ebanghelyo naghagit nato nga ‘makabig,’ nga nagkinahanglan nga kita *mobuhat* ug *magamhimo*. Kon si bisan kinsa kanato nagsalig lamang sa atong kahibalo ug pagpamatuod sa ebanghelyo, anaa kita sa samang posisyon sa mga bulahan apan dili pa hingpit nga nakabig nga mga Apostoles kinsa gihagit ni Jesus nga mahimong ‘kinabig.’ Kitang tanan adunay nailhang tawo nga may lig-ong pagpamatuod apan wala mogamit niini aron mahimong kinabig.”
7. Tan-awa sa Abraham 2:11.
8. Tan-awa sa Mosiah 27:24–26; 2 Mga Taga-Corinto 5:17.
9. Tan-awa sa David A. Bednar, “Magtukaw uban sa Bug-os nga Pagkamapadayun,” *Liahona*, Mayo 2010, 43: “Kamo ba ug ako nagtabang sa atong mga anak nga mahimong mga tinugyanan kinsa naglihok ug nagsiksik og pagtulun-an pinaagi sa pagtuon ug pinaagi sa hugot nga pagtuo, o nabansay ba nato ang atong mga anak sa paghulat nga pagatudloan ug pagapalihukon? Kita ba isip mga ginikanan una sa tanan naghatag sa atong mga anak sa katugbang sa espirituhanon nga isda nga kan-on, o kita ba sa kanunay nagtabang kanila sa paglihok, sa pagkat-on alang sa ilang mga kaugalingon, ug sa pagbarug nga lig-on ug dili matarug? Nagtabang ba kita sa atong mga anak sa matinguhaon nga pag-apil sa pagpangayo, pagpangita, ug pagtuktok?”
10. Tan-awa sa Dennis B. Neuenschwander, “Living Prophets, Seers, and Revelators,” *Liahona*, Ene. 2001, 49–51.
11. 3 Nephi 17:3.

Ni Elder Marcus B. Nash
Sa Seventy

Pinaagi sa Hugot nga Pagtuo ang Tanang mga Butang Matuman

Ang hugot nga pagtuo motabang nato nga luwas nga makasaka sa dalan sa ebanghelyo, makabuntog sa matag hagit sa pagkamortal, ug makabalik sa harianong presensya sa atong Langitnong Amahan.

Dili pa lang dugay pipila kanamo sa pamilyang Nash mibaktas paingon sa tumoy sa Huayna Picchu, usa ka taas nga bukid nga tupad sa karaang mga salin sa Inca sa Machu Picchu sa kabukiran sa Peru. Tungason kaayo kini nga adunay maanindot nga mga talan-awon ug tiptip nga mga pangpang. Makasubo, pipila sa mga tigbaktas nangamatay kay nahulog nianang hagip-ot, bakilid nga agianan. Aron paglikay sa maong mga trahedyo, lig-on nga mga kable gitaud ngadto sa solido nga bato buyon sa kilid sa bukid sa Huayna Picchu. Migunit kami sa maong mga kable sa among pagsaka, ug nagtugot kini kanamo nga luwas nga moabot sa kinatumyan.

Sama sa agianan sa Huayna Picchu, ang atong mortal nga biyahe tungason ug lisud nga pagsaka, nga nagkinahanglan sa tabang sa atong Langitnong Amahan aron makompleto. Tungod niini nga rason, nag-establisar

Siya og mga baruganan ug mga ordnansa sa ebanghelyo sa pagdala nato ngadto sa Manluluwas ug sa Iyang makaluwas nga gahum.¹ Ang una niini nga mga baruganan, ang hugot nga pagtuo ngadto sa Ginoong Jesukristo,² sama sa mga kable sa Huayna Picchu: kon lig-on ug hugot nga pagkataud ngadto sa “sukaranan sa atong Manunubos,”³ ang hugot nga pagtuo motabang nato nga luwas nga makasaka sa dalan sa ebanghelyo, makabuntog sa matag hagit sa pagkamortal,⁴ ug makabalik sa harianong presensya sa atong Langitnong Amahan. Ang tanang mga butang matuman pinaagi sa hugot nga pagtuo.⁵

Ang hugot nga pagtuo usa ka baruganan sa buhat ingon man sa gahum.⁶ Kini “dili ang pagbaton sa hingpit nga kasayuran sa mga butang; busa kon [kita] adunay hugot nga pagtuo [kita] molaum sa mga butang diin dili makita, diin mga tinuod.”⁷ Kini usa ka kasigurohan⁸ sa Espiritu

nga naangkon pinaagi sa pagkat-on nga magpalihok kanato⁹ sa pagsunod sa ehemplo sa Manluluwas ug mainampuong mosunod sa Iyang mga sugo, bisan sa panahon sa mga sakripisyo ug pagsulay.¹⁰ Ang hugot nga pagtuo nagdala kanato sa gahum sa Ginoo, diin—gawas sa uban pang mga butang—kini mapakita pinaagi sa paglaum sa mga maayong butang nga moabut,¹¹ mga milagro nga naglig-on sa hugot nga pagtuo,¹² ug balaang pagpanalipud sa espirital ug temporal nga mga butang.¹³

Ang kinabuhi ni Ann Rowley, usa ka babayeng pioneer sa unang mga adlaw sa Simbahan, nagpakita sa unsang paagi ang hugot nga pagtuo mahangturong makaapekto sa atong kinabuhi. Usa ka biyuda gikan sa England, si Sister Rowley migamit sa iyang hugot nga pagtuo sa pagsanong sa tawag sa propeta sa pagpundok ngadto sa Zion. Sakop siya sa Willie handcart company nga nakasagubang og бага nga snow sa agianan niadtong tinglarag sa 1856. Miabut sila sa punto sa ilang pagbiyahe diin ang iyang pito ka mga anak gipanggutom. Misulat siya: “Nasakitan kong magtan-aw sa akong mga anak nga walay makaon. . . . Miabut na ang gabii ug walay ikapanihapon. Nangayo kog tabang sa Dios sama sa kanunay nakong buhaton. Miluhod ko, nahinumdom sa duha ka gahi nga biskwit nga . . . salin pa gikan sa among pagbiyahe tabuk sa kadagatan. Dili sila dagko, ug sobra kini ka gahi nga dili gayud mapikas. Sigurado, kini dili gayud igo nga ikapakaon sa 8 ka tawo, apan ang 5 ka tinapay ug 2 ka isda dili usab igo ikapakaon sa 5,000 ka tawo, apan pinaagi sa usa ka milagro, nabuhat kini ni Jesus. Mao nga, uban sa tabang sa Dios, walay imposible. Akong nakit-an ang mga biskwit ug gibutang kini sa dakong kaldero ug gipalapawan og tubig ug miampo alang sa panalangin sa Dios. Dayon ako kining gitabunan ug gitak-ang. Sa pag-ukab nako sa takub sa wala madugay, akong nakita ang sulod nga napuno sa pagkaon. Miluhod ako uban sa akong pamilya ug mipasalamat sa Dios sa iyang kaayo. Nianang

gabhiuna ang akong pamilya adunay igong pagkaon.”¹⁴

Si Ann Rowley misunod sa ebanghelyo pinaagi sa personal nga pagsakripisyo. Nagkinahanglan siya og tabang ug nangayo niini pinaagi sa pag-ampo. Tungod sa iyang hugot nga pagtuo, napuno siya sa paglaum ug milagrong nahatagan og pagkaon alang sa iyang pamilya. Ang Ginoo mipanalangin niya sa mahangturong abilidad sa “paglahutay pinaagi sa pagtuo hangtud sa katapusan.”¹⁵ Bisan pa sa walay kasiguroang umaabot, wala siya mohangyo nga masayud unsaon niya pagpakaon ang iyang mga anak sa sunod adlaw; hinoon, mapailubon siyang naghulat sa Ginoo¹⁶ ug mipadayon uban sa paglaum—sama sa gipahayag sa maanindot nga himno:

Giyahi, maloloy-ong kahayag;

Giyahi ko!

Mangitngit, ako mahisalaag;

Giyahi ko!

Tutuli ko bisag di makita

*Ang halayo—usak lakang igo ra.*¹⁷

Kita usab makagamit sa atong hugot nga pagtuo sa Ginoo, nagtuo ug nagsalig nga ang atong mabination ug makanunayong Dios¹⁸ mopanalangin kanato sa Iyang milagrusong gahum nga angay sa atong kahimtang ug sumala sa Iyang panahon. Kon buhaton nato, kita usab makakita sa gahum sa Dios sa atong kinabuhi.

Ang Ginoo nagmando nato nga magdala sa “panagang sa hugot nga pagtuo diin kamo makasagubang sa *tanang* nga nagdilaab nga mga pana sa dautan.”¹⁹ Si Satanas mogamit sa pagduhaduha, kahadlok, o sala sa pagtintal nato nga buhian ang hugot nga pagtuo ug mawad-an sa panalipod nga gihatag niini. Atong susihon ang matag usa niining mga hagit sa hugot nga pagtuo aron atong maila ug malikayan ang mga pagtintal sa kaaway.²⁰

Una, ang dili pagtuo sa Ginoo o sa Iyang ebanghelyo maghimo kanato nga mobatok sa Espiritu sa Dios.²¹ Ang tambal sa Ginoo alang sa pagduhaduha yano ra. Sama sa gideklarar

ni Haring Benjamin, “Tuo sa Dios; tuo nga siya mao, ug nga siya ang milalang sa tanan nga mga butang, lakip sa langit ug sa yuta; tuo nga siya aduna sa tanan nga kaalam, ug tanan nga gahum, sa langit ug sa yuta; tuo nga ang tawo dili makasabut sa tanan nga mga butang diin ang Ginoo mahimo nga makasabut.”²²

Kon, tungod sa dili pagtuo o pagduhaduha, ang imong hugot nga pagtuo magpaling-paling, hinumdumi nga bisan ang mga karaang Apostoles mihangyo sa Ginoo nga “dugangi ang among pagtuo.”²³ Uban sa pagtimaan nga ang hugot nga pagtuo ug salabutan managkauban gayud, ikonsiderar ang mosunod nga pasumbingay: ang hugot nga pagtuo ug salabutan sama sa duha ka pako sa usa ka eroplano. Ang duha gikinahanglan aron makalupad. Kon, sa imong panglantaw, ang salabutan daw mosukwahi sa hugot nga pagtuo, hunong ug hinumdumi nga ang atong panglantaw limitado kaayo kon ikumpara sa Ginoo.²⁴ Ang hugot nga pagtuo dili gayud isalikway sama nga ang usa ka pako dili tangtangon gikan sa eroplano nga naglupad. Hinoon, amumaha ang usa ka tipik sa hugot nga pagtuo ug tugoti ang paglaum nga gimugna niini nga mahimong angkla sa inyong kalag—ug sa inyong salabutan.²⁵ Mao kini ngano nga gimandoan kita sa “pagpangitaa sa pagtulun-an . . . pinaagi sa pagtuon *ug usab* pinaagi sa hugot nga pagtuo.”²⁶ Hinumdumi, ang hugot nga pagtuo nag-una ug nagmugna og mga milagro diin dili kita makapasabut kon i-base sa atong mga kasinatian, sama sa pagpuno sa dakong kaldero og mga pagkaon gikan sa duha ka gagmayng biskwit o yanong paglahutay diha sa hugot nga pagtuo batok sa mga kalisdanan.²⁷

Ikaduha, ang kahadlok makapatipas palayo ug makaluya sa hugot nga pagtuo sa Manluluwas. Si Apostol Pedro mitan-aw ngadto sa Ginoo usa ka unuson nga gabii ug milakaw ibabaw sa tubig—hangtud nga mitan-aw siya sa lain ug “pagkakita niya sa hangin [ug] siya nahadlok” ug mitidlom sa baluron nga dagat.²⁸

Nakapadayon unta siya sa paglakaw kon wala pa siya mahadlok! Imbis magpokus ug mahadlok sa kusog nga hangin ug balud sa atong mga kinabuhi, ang Ginoo nagdapit kanato sa “paghunahuna ngari kanako sa matag hunahuna; ayaw pagduhaduha, ayaw kahadlok.”²⁹

Ikatulo, ang sala makaminos sa presensya sa Espiritu sa atong kinabuhi, ug kon wala ang Espiritu Santo, wala kitay espirituhanong kalig-on aron maghupot ug mogamit sa hugot nga pagtuo. Pinakamaayo nga gamiton ang atong hugot nga pagtuo nga “ayaw paghikap sa dautan nga gasa, ni sa mahugaw nga butang”³⁰ ug “pagmakugihon sa paghupot sa akong tanan [nga mga] sugo, basin . . . ang inyong hugot nga pagtuo mopakyas kaninyo, ug ang inyong mga kaaway madaugon labaw kaninyo.”³¹ Kon ang sala nakadaut sa inyong kinabuhi, hangyoon ko kamo sa paggamit og “hugot nga pagtuo sa paghinulsol,”³² ug ang Manluluwas pinaagi sa Pagula, mohinlo ug moayo sa inyong kinabuhi.

Mga kaigsoonan, ang Ginoo, sumala sa atong hugot nga pagtuo, motuman sa Iyang mga saad ug motabang kanato nga mabuntog ang matag hagit.³³ Gibuhat Niya kini kang Ann Rowley ug mibuhat niini alang sa Iyang mga tawo sa tanang nasud ug sa kada panahon ug henerasyon. Tungod kay Siya “Dios sa mga milagro” ug “dili mausab,” Siya usab mopanalangin sa matag usa kanato og paglaum, pagpanalipud, ug gahum sumala sa atong hugot nga pagtuo Kaniya.³⁴ Ang makanunayon nga hugot nga pagtuo kang Jesukristo—sama sa mga kable sa agianan sa Huayna Picchu—moangkla kaninyo ug sa inyong mga minahal ngadto a “lig-on nga sukaranan sa atong Manunubos”³⁵ ug sa Iyang dili matupngang gahum sa pagluwas.

Si Presidente Thomas S. Monson miingon, “Ang umaabot sama kahayag sa inyong hugot nga pagtuo.”³⁶ Ako mopamatuod nianang halangdong kamatuoran ug modapit sa matag usa kanato nga makanunayong magpadayon uban sa hugot nga pagtuo diha

sa Ginoo, “sa walay pagduhaduha.”³⁷ Nasayud ako nga ang Manluluwas buhi, maoy “tigpasiugda ug tighingpit sa atong hugot nga pagtuo,”³⁸ “maga-balus sa mga nagapangita kaniya.”³⁹ Niana ako mopamatuod sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 84:19–21.
2. Tan-awa sa Mga Artikulo sa Hugot nga Pagtuo.
3. Helaman 5:12.
4. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 76:53.
5. Tan-awa sa Ether 12:3.
6. Tan-awa sa *Lectures on Faith* (1985), 3; tan-awa usab sa Jacob 4:6; Ether 12:7–22; Mga Hebreohanon 11:4–40.
7. Alma 32:21.
8. Tan-awa sa Hubad ni Joseph Smith Translation, Mga Hebreohanon 11:1 (sa Mga Hebreohanon 11:1, footnote b).
9. Tan-awa sa 2 Nephi 25:23; Alma 34:15–17; Ether 12:6; Santiago 2:17–26.
10. Tan-awa sa Ether 12:4–6; *Lectures on Faith*, 69.
11. Tan-awa sa Moroni 7:40–42.
12. Tan-awa sa Bible Dictionary, “Faith.”; tan-awa usab sa Mormon 9:8–21; Moroni 7:33–37.
13. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 27:17; Alma 57:19–27; 58:10–13.
14. Ann Rowley, sa Andrew D. Olsen, *The Price We Paid: The Extraordinary Story of the Willie and Martin Handcart Pioneers* (2006), 113.
15. Doktrina ug mga Pakigsaad 20:35.
16. Isaias 40:31.
17. “Lead, Kindly Light,” *Hymns*, no. 97.
18. Tan-awa sa Jacob 4:10; Mormon 9:9.
19. Doktrina ug mga Pakigsaad 27:17; empasis gidugang.
20. Tan-awa sa 1 Nephi 8:33–34; Alma 37:33; Doktrina ug mga Pakigsaad 20:22.
21. Tan-awa sa Alma 32:28.
22. Mosiah 4:9.
23. Lucas 17:5.
24. Tan-awa sa Mosiah 4:9–10; Proverbio 3:5–7; Isaias 55:8–9.
25. Tan-awa sa Ether 12:4.
26. Doktrina ug mga Pakigsaad 88:118; empasis gidugang.
27. Tan-awa sa Moroni 7:33–38; Ether 12:19.
28. Tan-awa sa Mateo 14:25–31.
29. Doktrina ug mga Pakigsaad 6:36.
30. Moroni 10:30.
31. Doktrina ug mga Pakigsaad 136:42.
32. Tan-awa sa Alma 34:15–17; tan-awa usab sa Ether 12:3.
33. Tan-awa sa Ether 12:29; Alma 7:27.
34. Tan-awa sa Mormon 9:18–21; tan-awa usab sa Moroni 7:33–38; Alma 37:16–17.
35. Helaman 5:12.
36. Thomas S. Monson, “Pagmaya,” *Liahona*, Mayo 2009, 92.
37. Tan-awa sa Santiago 1:6–8.
38. Moroni 6:4; tan-awa usab sa Mga Hebreohanon 12:2.
39. Mga Hebreohanon 11:6; tan-awa usab sa Ether 12:41.

Ni Elder Daniel L. Johnson
Sa Seventy

Pagkahimo nga Tinuod nga Disipulo

Samtang mosunod kita sa Iyang mga sugo ug moserbisyo sa atong isig ka tawo, mamahimo kitang mas buotang disipulo ni Jesukristo.

Kita nga mga nabunyagan ug nakadawat sa gasa sa Espiritu Santo mipakigsaad nga kita andam sa pagdala nganhi kanato sa ngalan ni Jesukristo, o sa laing pagkasulti, i-deklarar ang atong mga kaulingon nga mga disipulo sa Ginoo. Atong gibag-o kana nga pakigsaad matag semana sa atong pag-ambit sa sakrament, ug atong gipakita kana nga pagkadisipulo pinaagi sa atong pagpakabuhi. Kana nga pagkadisipulo nindot nga napakita sa bag-ohay lang nga mga panghitabo sa Mexico.

Nindot kadto nga tingpamulak alang sa mga prutasan nga komunidad sa amihanang Mexico. Hingpit ang pagpamulak sa mga bungang kahoy, ug taas ang paglaum nga abunda ang ani. May mga plano na nga bayaran ang mga utang, ilisan ang gikinahanglang ekipo ug gulang nga prutasan, ug atubangan ang ubang personal nga balayran sama sa pangmatrikula sa mga sakop sa pamilya. Gani may mga plano alang sa mga pagbakasyon sa pamilya. Malaumon ang kadaghanan. Dayon, usa ka Lunes sa hapon sa ulahing bahin sa Marso, usa ka bagyo sa tingtugnaw miabot, ug misugod

sa pag-snow. Nag-snow hangtud sa alas 3 sa buntag. Dayon, sa pagbiya sa mga dag-um, kalit nga mius-os ang temperatura. Nianang tibuok gabii ug sayo sa buntag, tanang paningkamot gihimo aron maluwas bisan gamayng parte lang sa alanihon. Kawang lang ang tanan. Hilabihan ang katugnaw, ug hingpit nga mikaging ang alanihon. Walay bunga nga maani ug mabaligya karong tuiga. Miabut ang Martes uban sa makapahugno ug makapaminghoy nga pagkawagtang niadtong maa-nindot nga mga plano, paglaum, ug pangandoy sa milabay nga adlaw.

Nakadawat ko og email kabahin nianang mapintas nga buntag sa Martes gikan sa asawa ni John Hatch, unang magtatambag sa kapangulohan sa Templo sa Colonia Juárez Chihuahua. Mokutlo ko og mga parte niana nga email: “Si John mibangon og sayo sa mga alas 6:30—aron moadto sa templo sa pagsusi kon amo ba nga ikanselar ang sesyon sa buntag. Mibalik siya nga nag-ingon nga walay snow sa parking lot ug sa dalan, mao nga mihukom mi nga mopadayon. Gihunahuna namo nga basin moabut ang pipila sa mga worker nga walay

prutasan, ug among usahon ang tanang mga worker ngadto sa sesyon. . . . Makadasig kaayo nga makita ang mga lalaki nga miabot, sa tagsa-tagsa. Didto sila, bisan walay mga tulog, ug naghunahuna nga ang ilang mga alanihon nadaut na. . . . Nagtan-aw ako kanila atol sa among miting sa pagpangandam, ug naningkamot sila nga dili makatulog. Apan imbis nga maghunahuna nga aduna silay nindot nga rason aron dili motunga, anaa gihapon sila. Ug adunay 38 ka tawo sa sesyon (puno nga sesyon)! Makadasig kadto nga buntag alang kanamo, ug nagpasalamat kami sa Langitnong Amahan alang sa maayong mga tawo nga nagbuhat sa ilang katungdanan, bisan unsa pa ang mahitabo. Gibati ko nga adunay espesyal nga espiritu didto niining buntaga. Sigurado ako nga nahimuot Siya nga masayud nga gimahal namo ang Iyang balay ug mibati nga maayo kini nga dapit alang nianang malisud nga kabuntagon.”

Ang istorya wala mahuman dinhi ug gani nagpadayon pa.

Kadaghanan niadtong nawad-an sa ilang mga alanihon aduna pay luna nga katamnan og alternatibong mga tanum, sama sa chili ug batong. Kini nga mga tanum makahatag og bisan gamay lang nga kinitaan, igo nga makasapal hangtud sa sunod tuig nga alanihon. Hinoon, adunay usa ka brother nga may batan-ong pamilya nga walay laing luna ug nag-atubang

og usa ka tuig nga walay kinitaan. Ang uban sa komunidad, nakakita sa lisud nga sitwasyon niini nga brother ug milihok sa ilang kaugalingong kabubut-on ug gasto, mihan-ay og usa ka luna, migamit sa ilang mga ekipo aron maandam ang luna, ug misangkap og mga chili nga iyang ikatanum.

Nakaila ko sa mga tawo kinsa ako karong gi-istorya. Sa pagkaila kanila, wala ako matingala sa ilang gibuhat. Apan kadtong wala makaila nila tingali mangutana og duha ka pangutana, sugod sa pulong *ngano*. Nganong moadto man sila sa templo sa pagbuhat sa ilang mga katungdanan ug pagserbisyo human sa tibuok gabii nga paningkamot, sa pagkaamgo lamang nga nawagtang na ang dakong bahin sa ilang kita alang nianang tuiga? Nganong gamiton man nila ang ilang nihit ug bililhon kaayo nga kapanguhaan aron sa pagtabang sa nanginahanglan nga sila mismo lisud man usab?

Kon nakasabut ka kon unsa gayud ang usa ka disipulo ni Jesukristo, nan nakahibalo ka sa tubag niining duha ka mga pangutana.

Ang pagpakigsaad nga mahimong disipulo ni Kristo maoy sinugdanan niining tibuok kinabuhi nga proseso, ug ang dalan dili kanunay sayon. Samtang maghinulsol kita sa atong mga sala ug maningkamot sa pagbuhat sa unsay Iyang ipabuhat kanato ug moserbisyo sa atong isig ka tawo sama

sa Iyang pagserbisyo kanila, mas mahisama kita Kaniya. Ang pagkahimong sama Kaniya ug mahiusa uban Kaniya mao ang labing mahinungdanong katuyoan—ug mao gayud ang gipasabut sa tinuod nga pagkadisipulo.

Sama sa gipangutana sa Manluluwas sa Iyang mga disipulo sa Iyang pagbisita sa kayutaan sa Amerika, “Busa, unsa nga matang sa mga tawo kamo mahisama?” Ug dayon, Siya mitubag sa Iyang kaugalingong pangutana, “Sa pagkatinuod Ako moingon nganha kaninyo, gani sama nga Ako mao” (3 Nephi 27:27).

Ang pagkahimong sama sa Manluluwas dili sayon nga tahas, ilabi na ning kalibutan nga atong gipuy-an. Nag-atubang kita og mga kalisdanan halos sa tanang adlaw sa atong kinabuhi. Adunay rason niini, ug usa kini sa mga nag-unang katuyoan sa pagka-mortal. Sama sa atong mabasa sa Abraham 3:25, “Ug kita mosulay kanila dinhi, aron pagsuta kon sila mobuhat ba sa tanan nga mga butang bisan unsa ang isugo sa Ginoo nga ilang Dios ngadto kanila.”

Lain-lain ang matang ug kalisud niini nga mga pagsulay. Apan walay makabiya niining mortal nga pagpakabuhi nga dili makasulay niini. Kasagaran, gihulagway nato ang mga pagsulay isip pagkawala sa mga ani o trabaho, kamatayon sa usa ka minahal, sakit, kakulangan sa pisikal, mental, o sa emosyon, kakabus, o pagkawala sa mga higala. Hinoon, bisan ang katumanan sa maayo nga mga katuyoan magdala og makapeligro nga garbo, diin mas nagtinguha kita sa mga pagdayeg sa tawo kay sa pag-uyon sa langit. Kini naglakip og pagkasikat, pagkainila sa publiko, pisikal nga kabatid, talento sa arte o sa dula, kausbawan, ug kaadunahan. Kabahin ning naulahing mga pagsulay, pipila kanato siguro may mga pagbati nga susama sa gilitok ni Tevye sa *Fiddler on the Roof*: Kon ang kadato usa ka tunglo, “hinaut nga ang [Dios] mohampak nako niini. Ug ako dili gayud makasulbad!”¹

Apan kining ulahing mga matang sa pagsulay mas makahadlok ug peligro ug mas lisud buntugon kay

sa nag-una. Ang atong pagkadisipulo mapalambo ug mapamatud-an dili sa matang sa mga pagsulay nga atong giatubang apan giunsa nato kini paglahutay. Sama sa gitudlo ni Presidente Henry B. Eyring: “Busa, ang dakong pagsulay sa kinabuhi mao ang pagsuta kon mopatalinghug ug motuman ba kita sa mga sugo sa Dios taliwala sa mga kalisdanan sa kinabuhi. Dili ang paglahutay sa mga kalisdanan, pero ang pagpili sa matarung samtang mikusokuso kini. Ug ang trahedy sa kinabuhi mao ang pagkapakyas sa niana nga pagsulay ug sa ingon mapakyas nga mahimong takus nga mobalik diha sa himaya ngadto sa atong langitnong panimalay” (“Espirituhanong Pagkaandam: Sugod og Sayo ug Pagmakanunayon,” *Liahona*, Nob. 2005, 38).

Mapasigarbuhon ako nga lolo sa 23 ka mga apo. Kanunay akong mahingangha sa ilang panabut sa mga mahangturong kamatuoran, bisan pa sa ilang kabatan-on. Samtang nagandam ako alang niini nga pakigpulong, gihangyo ko ang matag usa kanila nga mohatag kanako og mubo nga pagpasabut kon unsa ang disipulo o sumusunod ni Jesukristo. Nakadawat ko og talagsaong mga tubag gikan nilang tanan. Apan gusto kong mopakigbahin ninyo sa tubag gikan sa otso anyos nga si Benjamin: “Ang pagkadisipulo ni Jesukristo nagpasabut nga mahimong usa ka ehemplo. Kini nagpasabut nga mahimong usa ka misyonaryo ug pagpangandam nga mahimong usa ka misyonaryo. Kini nagpasabut sa pagserbisyo sa uban. Nagpasabut kini sa inyong pagbasa sa mga kasulatan ug sa pag-ampo. Nagpasabut kini sa pagbalaan sa adlawng Iggpapahulay. Nagpasabut kini sa pagpaminaw sa mga aghat sa Espiritu Santo. Nagpasabut kini sa pag-adto sa simbahan ug sa templo.”

Mouyon ako ni Benjamin. Ang pagkadisipulo kabahin tanan sa pagbuhat ug sa pagkahimo. Samtang mosunod kita sa Iyang mga sugo ug moserbisyo sa atong isig ka tawo, mamahimo kitang mas buotang disipulo ni Jesukristo. Ang pagkamasulundon ug pagtugyan ngadto sa Iyang kabubut-on moresulta sa pakig-uban sa Espiritu

Santo, uban sa mga panalangin sa kalinaw, kalipay, ug kasigurohan nga kanunayng nag-uban ning ikatulong sakop sa Dios nga Kapangulohan. Walay laing paagi nga kini moabut. Sa katapusan, ang hingpit nga pagtugyan ngadto sa Iyang kabubut-on mao ang magtabang kanato nga mahisama sa Manluluwas. Ang pagkahimong sama Kaniya ug mahiusa uban Kaniya mao ang labing mahinungdanong katuyoan—ug mao gayud ang gipasabut sa tinuod nga pagkadisipulo.

Ang pagkadisipulo mao ang akong nakita nga gibuhat didto sa Templo sa Colonia Juárez ug kasikbit nga mga

umahan samtang ang mga kaigsoonan sa pagtuo mipamatuod pag-usab sa ilang mga pasalig ngadto sa Dios ug sa usag-usa bisan sa makahinuklog nga pagsulay.

Ako mopamatuod nga samtang mosunod kita sa Iyang mga sugo, moserbisyo sa uban, ug motugyan ngadto sa Iyang kabubut-on, kita, sa pagkatinuod, mahimong tinuod Niya nga mga disipulo. Niini ako mopamatuod sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA SULAT

1. Tan-awa sa Joseph Stein, Jerry Bock, Sheldon Harnick, *Fiddler on the Roof* (1964), 61.

Ni Elder Don R. Clarke
Sa Seventy

Mga Panalangin sa Sakrament

Kita panalanginan kon kita mobati og pasalamat alang sa Pag-ula ni Jesukristo, mobag-o sa atong mga pakigsaad sa bunyag, mobati og kapasayloan, ug madasig sa Espiritu Santo.

Nagdako ko sa Rexburg, Idaho, diin naimpluwensya ug natudloan sa nindot nga pamilya, mga higala, mga magtutudlo, ug mga lider. Adunay espesyal nga kasinatian sa kinabuhi natong tanan nga nakapatandog sa atong kalag ug nakahimo og kalainan sa hangtud. Usa nianang kasinatian nahitabo sa akong kabatanaan. Kining kasinatian nakausab sa akong kinabuhi.

Aktibo ko kanunay sa Simbahan ug nag-uswag diha sa Aaronic Priesthood. Sa tin-edyer pa ko, si Brother Jacobs, akong magtutudlo, mihangyo nako nga isulat sa kard kon unsay among gihunahuna atol sa sakrament. Gikuha nako ang akong kard ug misugod og sulat. Nag-una sa listahan mao ang dula sa basketball nga among nadagan sa miaging gabii. Ug dayon sa date human sa dula, ug nagpadayon ang lista. Nalayo-layo ug dili kaayo klarong pagkasulat ang pangalan ni Jesukristo.

Kada Dominggo sulatan ang kard. Sa batan-ong naghupot og Aaronic Priesthood, ang sakrament ug miting sa sakrament adunay bag-o, gipalapid, ug espirituhanong kahulugan.

Naghinamhinam ko nga moabut ang Dominggo ug sa oportunidad nga moambit sa sakrament, samtang ang pagsabut sa Pag-ula sa Manluluwas hinay-hinay nga nakapausab nako. Kada Dominggo hangtud karon, sa akong pag-ambit sa sakrament, makita nako ang akong kard ug moribyu sa akong lista. Kanunay sa akong listahan karon, una sa tanan, ang Manluluwas sa katawhan.

Sa Bag-ong Tugon atong mabasa kabahin sa panahon nga ang Manluluwas ug ang Iyang mga Apostoles nagtigum sa lawak sa itaas alang sa Pasko sa Pagpalabay.

“Ug siya mikuha sa tinapay, ug sa nakapasalamat na siya, kini iyang gipikaspikas, ug gihatag niya, nga nag-ingon, Kini mao ang akong lawas nga gihatag kaninyo: *buhata ninyo kini sa paghandom kanako.*”

“Ug maingon man usab human sa panihapon ang kopa gikuha niya, nga nag-ingon, Kining kopa nga giula alang kaninyo mao ang bag-ong pakigsaad sa akong dugo, *nga gipaagas alang kaninyo.*”¹

Gipahigayon usab ni Jesus ang ordinansa sa sakrament sa Iyang

pagbisita sa mga Nephite.² Nasayran nako ang kaimportante niining duha ka panghitabo.

Si Presidente David O. McKay miingon, “Nadasig ko nga mopasabut pag-ayo sa unsay gipili sa Ginoo isip labing importanting miting sa Simbahan, ug kana ang miting sa sakrament.”³ Kon kita mangandam og maayo alang sa sakrament, makapausab kini sa atong kinabuhi. Mosugyot ko og lima ka mga baruganan nga makapanalangin sa atong kinabuhi kon takus kita nga moambit sa sakrament.

1. Pagbaton og Pagbati sa Pasalamat alang sa Pag-ula ni Jesukristo

Ang unang baruganan mao ang pagbaton og pagbati sa pasalamat ngadto sa Langitnong Amahan atol sa sakrament alang sa Pag-ula sa Iyang Anak. Ang mosunod nga istorya giasoy mahitungod sa pagpasa sa sakrament:

“Ang sakrament wala kaayoy kahulugan alang nako hangtud sa Dominggo nga gi-ordinahan ko nga usa ka deacon. Nianang hapon mipasa ko sa sakrament sa unang higayon. Sa wala pa ang miting, usa sa mga deacon mipasidaan nako, ‘Pagbantay ni Brother Schmidt. Kinahanglan nimo siyang pukawon!’ Sa katapusan miabut ang panahon nga moapil ko og pasa sa sakrament. Maayo ang akong pagpahigayon sa unang unom ka linya. Ang mga bata ug mga hingkod miambit sa pan nga walay problema. Dayon miabut ko sa ikapitong linya, ang linya diin maoy kanunay nga lingkuran ni Brother Schmidt. Apan nasurprisa ko. Imbis matulog nagmata gayud siya. Dili sama sa uban nga akong nahatagan, mikuha siya sa pan nga daw may lawom nga gihunahuna ug may balaang pagtahud.

“Pipila ka minuto ang milabay miabut na usab ko sa ikapitong linya nga nagdala og tubig. Niining higayuna sakto ang akong higala. Si Brother Schmidt naglingkod nga nagduko ang ulo ug nagpiyong. Morag nakatulog gyud siya. Unsay akong buhaton o isulti? Mitan-aw kog kadiyot sa iyang agtang, nangunot sa katuigan sa mga paghago ug kalisdanan. Nagpasakop

siya sa Simbahan sa batan-on pa ug nakasinati og grabeng pagpanggukod didto sa iyang gamayng lungsod sa Germany. Kadaghan na nako nadungog ang istorya sa miting sa pagpamatuod. Nakahukom ra gyud ko nga hinayon og pikpik ang iyang abaga aron pagpukaw niya. Sa dihang buhaton ko na kini, ang iyang ulo hinay nga miyahat. May mga luha nga miagas sa iyang mga aping ug sa akong pagtan-aw sa iyang mga mata nakita nako ang gugma ug kalipay. Hinay siyang mikab-ot ug mikuha sa tubig. Bisan og dose anyos pa ko nianang higayuna, mahinumduman pa kaayo nako ang akong gibati samtang nagtan-aw ko niining tigulang nga miambit sa sakrament. Nasayud ko sa walay pagduha-duha nga duna siyay gibati sa sakrament nga wala nako batia. Dayon gusto nako nga bation kadto nga mga pagbati.”⁴

Si Brother Schmidt nakigsulti sa langit, ug ang langit nakigsulti kaniya.

II. Hinumdumi Nga Nagbag-o Kita sa mga Pakigsaad sa Bunyag

Ang ikaduhang baruganan mao ang paghinumdom nga nagbag-o kita sa atong mga pakigsaad sa bunyag sa atong pag-ambit sa sakrament. Pipila sa mga saad nga atong gihimo, sama sa nahisulat sa kasulatan, naglakip sa:

“Pag-apon ngadto sa panon sa Dios, ug pagatawgon nga iyang mga katawhan, . . . sa pagtambayayong sa usag usa nga mga alantuson, . . . sa pagbangutan uban niadto nga nagbangutan . . . , mobarug ingon nga mga saksi sa Dios.”⁵

“Moduol uban ang masulub-on nga mga kasingkaisng ug mahinulsulon nga mga espiritu, . . . andam sa pagdala diha kanila sa ngalan ni Jesukristo, nga adunay hugot nga tinguha sa pag-alagad kaniya ngadto sa katapusan,”⁶ ug maghupot sa Iyang mga sugo ug sa kanunay mohinumdom Kaniya.⁷

Ang pag-ampo sa sakrament mao ang pagpahinumdom niini nga mga pakigsaad. Kon kita moambit sa sakrament, nagbag-o kita sa atong pasalig sa pagtuman niining mga pakigsaad. Nagtuo ko nga mas maayo kon

mosag-ulo sa pag-ampo sa sakrament sa atong hunahuna ug kasingkasing. Makatabang kini kanato nga makafocus sa pagbag-o sa atong mga pakigsaad sa bunyag. Bisan kita 8 o 80 anyos man dihang kita nabunyagan, unta dili gayud nato kalimtan kanang adlaw ug ang mga pakigsaad nga atong gihimo.

III. Atol sa Sakrament Atong Bation nga Napasaylo sa Atong mga Sala

Ikatulo, atol sa sakrament atong bation nga napasaylo sa atong mga sala. Kon migahin kita og panahon sa dili pa ang miting sa sakrament sa paghinulsol sa atong mga sala, makabiya kita sa miting sa sakrament nga mobati og kalimpyo ug kaputli. Si Presidente Boyd K. Packer miingon: “Ang sakrament nagbag-o sa proseso sa kapasayloan. Matag Dominggo kon ang sakrament ipahigayon, kana ang buluhaton sa pagbag-o sa proseso sa kapasayloan. . . . Matag Dominggo inyong limpyohan ang inyong kaugalingon aron, moabut ang panahon, kon kamo mamatay ang inyong espiritu limpyo.”⁸ Ang takus nga pag-ambit sa sakrament makatabang nato nga mobati sama sa mga tawo ni Haring Benjamin, nga “*napuno sa hingpit nga kalipay*, ingon nga nakadawat og usa ka *kapasayloan sa ilang mga sala, ug nagbaton og kalinaw sa ilang tanlag*.”⁹

IV. Kita Makadawat og Inspirasyon alang sa mga Solusyon sa atong mga Problema

Ang ikaupat nga baruganan mao nga kita makadawat og inspirasyon alang sa mga solusyon sa atong mga

problema atol sa miting sa sakrament. Dihang ako ang presidente sa misyon sa Bolivia, si Mary Anne ug ako napanalanginan nga makatambong og seminar sa mga presidente sa misyon uban ni Presidente Eyring. Niana nga miting mitudlo siya nga dunay tulo ka importanting paagi sa pag-andam aron makabenepisyo sa miting. Kinahanglang motambong kita uban sa atong mga problema, mapaubsanon sama sa gagmayng bata nga andam sa pagkat-on, ug may tinguha sa pagtabang sa mga anak sa Dios.

Kon kita mapaubsanong motambong sa miting sa sakrament, mapanalanginan kita nga mabati ang mga solusyon sa atong matag adlaw nga mga problema. Kinahanglang motambong kita nga andam, andam maminaw, ug dili mabalda. Sa kasulatan atong mabasa, “Apan, tan-awa, Ako moingon nganha kanimo, nga ikaw kinahanglang gayud nga *magtuon niini* diha sa imong hunahuna; unya ikaw kinahanglang nga *mangutana kanako kon kini husto*, ug kon kini husto Ako mohimo sa imong *dughan nga moinit* diha sulod kanimo; busa, *imong mabati nga kini husto*.”¹⁰ Kita masayud unsay angay natong buhaton aron pagsulbad sa atong mga problema.

V. Ang Takus nga Pag-ambit sa Sakrament Makatabang Kanato nga Mapuno sa Espiritu Santo

Ang ikalimang baruganan, ang takus nga pag-ambit sa sakrament, makatabang kanato nga mapuno sa Espiritu Santo. Sa pagpahigayon sa miting sa sakrament atol sa Iyang pagbisita sa mga Nephite, si Jesus

namahayag, “Siya nga mokaon niini nga pan mokaon sa akong lawas ngadto sa iyang kalag; ug siya nga moinom niini nga bino moinom sa akong dugo ngadto sa iyang kalag; ug ang iyang kalag dili gayud gutumon ni uhawon, apan pagatagbawon.”¹¹ Sila gisaaran kon sila gigutom ug giuhaw sa pagkamatarung, sila mapuno sa Espiritu Santo. Ang pag-ampo sa sakrament nagsaad usab nga kon kita motuman sa atong mga pakigsaad, kita sa kanunay makabaton sa Iyang Espiritu uban kanato.¹²

Si Elder Melvin J. Ballard miingon: “Ako usa ka saksi nga adunay usa ka espiritu nga nagtambong sa pagpahigayon sa sakrament nga moinit sa kalag gikan sa ulo hangtud sa tiil; inyong mabati ang mga samad sa espiritu nga naayo, ug ang kabug-at nawala. Kahupay ug kalipay ang moabut sa kalag nga takus ug tinuoray nga nagtinguha sa pag-ambit niining espirituhanong pagkaon.”¹³

Kita panalanginan kon kita mobati og pasalamat alang sa Pag-ula ni Jesukristo, mobag-o sa atong mga pakigsaad sa bunyag, mobati og kapasayloan, ug modawat og pagdasig gikan sa Espiritu Santo samtang nag-ambit kita sa sakrament matag semana. Usa kini ka talagsaon nga miting sa sakrament kon ang sakrament mao ang tumong sa atong pagsimba. Ako mopahayag sa akong pasalamat alang sa Pag-ula ni Jesukristo. Nasa-yud kong Siya buhi. Sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Lucas 22:19–20; empasis gidugang.
2. Tan-awa sa 3 Nephi 18.
3. David O. McKay, sa Conference Report, Okt. 1929, 11.
4. *Book of Mormon Student Manual* (Church Educational System manual, 1979), 417.
5. Mosiah 18:8–9.
6. Doktrina ug mga Pakigsaad 20:37.
7. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 20:77.
8. Boyd K. Packer, *Mine Errand from the Lord* (2008), 196.
9. Mosiah 4:3; empasis gidugang.
10. Doktrina ug mga Pakigsaad 9:8; empasis gidugang.
11. 3 Nephi 20:8.
12. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 20:77.
13. Melvin J. Ballard, sa Bryant S. Hinckley, *Sermons and Missionary Services of Melvin Joseph Ballard* (1949), 149.

Ni Elder David A. Bednar

Sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

Nakabig ngadto sa Ginoo

Ang pagkasayud nga ang ebanghelyo tinuod mao ang kahulugan sa pagpamatuod. Ang padayon nga magmatinuoron sa ebanghelyo mao ang kahulugan sa pagkakabig.

Ang akong mensahe nag-focus sa relasyon sa pagdawat og pagpamatuod nga si Jesus mao ang Kristo ug ang makabig ngadto Kaniya ug sa Iyang ebanghelyo. Kasagaran, kon mamulong kita atong lainon ang pagpamatuod ug pagkakabig. Hinoon, makabaton kita og bililhong panglantaw ug mas dakong espiritwal nga konbiksyon kon dungan natong ikonsiderar kining duha ka importanteng hilisgutan.

Mag-ampo nga ang Espiritu Santo motudlo ug mobalaan kada usa nato.

Unsa May Inyong Sulti, Kinsa Man Ako?

Makakat-on kita og daghan bahin sa pagpamatuod ug pagkakabig gikan sa pangalagad ni Apostol Pedro.

Pag-abut ni Jesus sa kayutaan sa Cesarea ni Filipino, Iyang mahinuklugong gipangutana ang Iyang mga disipulo: “Unsa may inyong sulti, kinsa man ako?”

Si Pedro direktang mitubag: “Ikaw mao ang Kristo, ang Anak sa Dios nga buhi.

“Kaniya mitubag si Jesus nga nag-ingon, Dalaygon ikaw, Simon Barjona: kay wala kini ipadayag kanimog

tawo, kondili gipadayag kini kanimo sa akong Amahan nga anaa sa langit” (Mateo 16:15–17).

Sa gipakita sa tubag ni Pedro ug sa panudlo sa Manluluwas, ang pagpamatuod usa ka personal nga kahibalo sa espiritwal nga kamatuoran nga maangkon pinaagi sa pagpadayag. Ang pagpamatuod gasa sa Dios ug maangkon sa tanan Niyang mga anak. Ang matinuorong nangita sa kamatuoran makaangkon og pagpamatuod pinaagi sa pagpakita og “tipik sa hugot nga pagtuo” kang Jesukristo sa “pagsulay” (Alma 32:27) ug “mosulay sa hiyas sa pulong” (Alma 31:5), motugyan “ngadto sa mga pagdani sa Balaang Espiritu” (Mosiah 3:19), ug mahigmata ngadto sa Dios (tan-awa sa Alma 5:7). Ang pagpamatuod magdala og naglambo nga personal nga pagkamaytulubagon ug tinubdan sa katuyoan, kasiguroan, ug kalipay.

Ang pagtinguha ug pag-angkon og pagpamatuod sa espiritwal nga kamatuoran nagkinahanglan og pagpangayo, pagpangita, ug pagpanuktok (tan-awa sa Mateo 7:7; 3 Nephi 14:7) sa kinasingkasing, tinuod nga katuyoan, ug hugot nga pagtuo sa Manluluwas

(tan-awa sa Moroni 10:4). Mahinungdanong mga bahin sa pagpamatuod ang pagkasayud nga ang Langitnong Amahan buhi ug nahigugma nato, nga si Jesukristo atong Manluluwas, ug ang kahingpitan sa ebanghelyo gipahiuli sa yuta niining ulahing mga adlaw.

Ug sa Mahibalik na Ikaw Kanako

Sa pagtudlo sa Manluluwas sa Iyang mga disipulo sa Katapusang Panihapon, Siya miingon kang Pedro:

“Simon, Simon, tan-awa, gipangayo kamo ni Satanas . . . aron iya kamong alig-igon ingon sa trigo:

“Apan nangamuyo ako alang kanimo, nga unta dili makabsan ang imong pagsalig: ug sa mahibalik na ikaw kanako, lig-ona ang imong mga igsoon” (Lucas 22:31–32).

Kining bantugan nga Apostol nakig-istorya ug nakauban og lakaw sa Manluluwas, nakasaksi og daghang milagro, ug may lig-ong pagpamatuod sa kabalaan sa Manluluwas. Bisan si Pedro kinahanglan og dugang panudlo ni Jesus bahin sa makakabig ug makabalaan nga gahum sa Espiritu Santo ug sa iyang obligasyon nga matinud-anong moserbisyo.

Ang kahulugan sa ebanghelyo ni Jesukristo naglangkob og importante ug permanenting kausaban sa atong kinaiya nga nahimong posible pinaagi sa Pag-ula sa Manluluwas. Tinuod nga pagkakabig nagdala og kausaban sa gituohan, kasingkasing, ug kinabuhi sa tawo, sa pagdawat ug pagsunod sa kabubut-on sa Dios (tan-awa sa Mga Buhat 3:19; 3 Nephi 9:20) ug naglakip sa pasalig nga mahimong disipulo ni Kristo.

Ang pagkakabig makapalambo, makapahinuklog, ug makapalapad sa pundasyon sa pagpamatuod. Resulta kini sa pagpadayag gikan sa Dios, uban sa indibidwal nga paghinulsol, pagsunod, ug kakugi. Ang matinuorog nagtinguha sa kamatuoran makabig pinaagi sa pagsinati sa dako nga kausaban sa kasingkasing ug sa espi-rituhanon natawo sa Dios (tan-awa sa Alma 5:12–14). Sa pagtahud nato sa mga ordinansa ug mga pakigsaad sa kaluwasan ug kahimayaan (tan-awa sa

D&P 20:25), “mopadayon sa unahan uban ang pagkamakanunayon kang Kristo” (2 Nephi 31:20), ug molahutay sa katapusan diha sa pagtuo (tan-awa sa D&P 14:7), mahimo kitang bag-ong binuhat diha kang Kristo (tan-awa sa 2 Mga Taga-Corinto 5:17). Ang pagkakabig usa ka halad sa kaugalingon nga atong gihatag sa Dios agig pasalamat sa gasa sa pagpamatuod.

Mga Ehemplo sa Pagkakabig diha sa Basahon ni Mormon

Ang Basahon ni Mormon napuno sa makadasig nga mga asoy sa pagkakabig. Si Amaleki, kaliwat ni Jacob, namahayag: “Ako manghinaut nga kamo kinahanglan moduol ngadto kang Kristo, kinsa mao ang Usa nga Balaan sa Israel, ug moambit sa iyang kaluwasan, ug ang gahum sa iyang katubsan. Oo, duol ngadto kaniya, ug ihalad ang inyong tibuok nga mga kalag ingon nga usa ka paghalad ngadto kaniya” (Omni 1:26).

Ang masayud pinaagi sa gahum sa Espiritu Santo nga si Jesus mao ang Kristo importante ug kinahanglan. Apan ang tinud-anay nga pagduol ngadto kaniya ug paghatag sa atong tibuok kalag isip halad nagkinahanglan og dugang pa kay sa masayud lang. Ang pagkakabig nagkinahanglan sa tibuok natong kasingkasing, gahum, hunahuna ug kusog (tan-awa sa D&P 4:2).

Ang katawhan ni Haring Benjamin mitubag sa iyang pagtudlo pinaagi sa pagsinggit, “Oo, kami mituo sa tanan nga mga pulong diin ikaw namulong ngari kanamo; ug usab, kami nasayud sa ilang pagkatinuod ug kamatuoran,

tungod kay ang Espiritu sa Ginoong Makagagahum, nakahimo og dako nga kausaban dinhi kanamo, o dinhi sa among mga kasingkasing, nga kami wala nay hilig sa pagbuhat og dautan, apan sa pagbuhat og maayo sa kanunay” (Mosiah 5:2). Ang pagdawat sa mga pulong nga gisulti, pagbaton og pagpamatuod sa katinuod niini, ug pagpakita og pagtuo kang Kristo nakahimo og dakong kausaban sa kasingkasing ug lig-ong determinasyon sa paglambo ug mahimong mas maayo.

Ang nakabig nga mga Lamanite sa basahon ni Helaman gihulagway nga “anaa sa dalan sa ilang katungdanan, ug sila naglakaw nga nagmatngon sa atubangan sa Dios, ug sila naninguha sa paghupot sa iyang mga sugo ug sa iyang mga balaod ug sa iyang mga paghukom. . . .

“Ug sila naningkamot uban sa walay kaluya nga kakugi nga sila makadala sa nahibilin sa ilang mga kaigsoonan ngadto sa kasayuran sa kamatuoran” (Helaman 15:5–6).

Sama sa gipakita niining mga ehemplo, ang importanteng mga ti-mailhan kalabut sa pagkakabig mao ang pagsinati og dakong kausaban sa atong kasingkasing, wala nay hilig sa pagbuhat og dautan, apan sa pagbuhat og maayo sa kanunay, padayon nga anaa sa dalan sa katungdanan, maglakaw nga nagmatngon sa atubangan sa Dios, naghupot sa mga sugo, ug nagserbisyo nga walay pagkaluya. Klaro, kining matinud-anong mga kalag nahimong mapahinunguron sa Ginoong ug sa Iyang mga pagtulun-an.

Pagkakabig

Kasagaran ang pagkakabig padayon nga proseso ug dili usa lang ka hitabo nga moresulta gikan sa gamhanan o dramatikong kasinatian. Pagtulun-an human sa usa ka pagtulun-an ug lagda human sa usa ka lagda, hinay-hinay ug hapit dili gani mabantayan, ang atong mga motibo, mga hunahuna, mga pulong, ug mga binuhatan mahiangay sa kabubut-on sa Dios. Ang pagkakabig ngadto sa Ginoo nagkinahanglan og kamakanunayon ug pailub.

Si Samuel ang Lamanite miila og lima ka sukaranang mga elemento nga mahimong makabig ngadto sa Ginoo: (1) motuo sa mga pagtulun-an ug mga panagna sa balaang mga propeta ingon sa girekord sa kasulatan, (2) pagpakita og pagtuo kang Ginoong Jesukristo, (3) paghinulsol, (4) pagsinati og dakong kausaban sa kasingkasing, ug (5) mahimong “lig-on ug makanunayon sa hugot nga pagtuo” (tan-awa sa Helaman 15:7–8). Kini ang sumbanan paingon sa pagkakabig.

Pagpamatuod ug Pagkakabig

Ang pagpamatuod ang sinugdanan ug kinahanglanon sa padayon nga

pagkakabig. Ang pagpamatuod usa ka punto sa pagbiya; dili katapusang destinasyon. Lig-ong pagpamatuod mao ang pundasyon diin naestablisar ang pagkakabig.

Ang pagpamatuod dili ug dili gayud igo sa pagpanalipod nato sa unos sa kangitngit ug kadautan sa ulahing adlaw diin kita nagpuyo. Ang pagpamatuod importante ug kinahanglan apan dili igo nga makahatag og espiritwal nga kalig-on ug proteksyon nga atong gikinahanglan. Pipila sa mga miyembro sa Simbahan nga may mga pagpamatuod naluya ug mibiya sa Simbahan. Ang ilang espiritwal nga kahibalo og pasalig dili paigo sa mga hagit nga ilang giatubang.

Importanteng leksyon bahin sa koneksyon sa pagpamatuod og pagkakabig makita sa misyonaryo nga paningkamot sa mga anak ni Mosiah.

“Kutob sa nadala ngadto sa kahibalo sa kamatuoran, pinaagi sa pagsangyaw ni Ammon og sa iyang mga kaigsoonan, sumala sa espiritu sa pagpadayag og sa pagpanagna, og sa gahum sa Dios nga nagbuhat og mga milagro diha kanila—oo, . . . ingon nga ang Ginoo buhi, kutob sa mga

Lamanite nga mituo sa ilang pagsangyaw, og makabig ngadto sa Ginoo, wala gayud mobiya.

“Kay sila nahimo nga usa ka matarung nga mga katawhan; sila mihunong sa paggamit sa mga hinagiban sa ilang pagsukol, nga sila wala na makig-away batok sa Dios. . . .

“Karon, mao kini sila kinsa nakabig ngadto sa Ginoo” (Alma 23:6–8).

Duha ka dagkong mga elemento ang gihulagway niining mga bersikulo: (1) *ang kahibalo sa kamatuoran*, nga mahubad nga pagpamatuod, og (2) *nakabig ngadto sa Ginoo*, nga akong nasabtan nga pagkakabig ngadto sa Manluluwas og sa Iyang ebanghelyo. Sa ingon, ang gamhanang kombinasyon sa pagpamatuod og pagkakabig ngadto sa Ginoo nakahimo og kalig-on og kamakanunayon og nakahatag og espiritwal nga proteksyon.

Wala gayud sila mobiya og mihunong sa paggamit “sa mga hinagiban sa ilang pagsukol, nga sila wala na makig-away batok sa Dios.” Ang pagpadaplin sa gihambin nga “mga hinagiban sa pagsukol” sama sa kahakog, garbo, og kamasinupakon nagkinahanglan og labaw pa kay sa motuo og masayud. Ang

kombiksyon, pagpaubos, paghinulsol, ug pagnunot mag-una sa pagsalikway sa atong mga hinagiban sa pagsukol. Kamo ug ako nagtinir ba gihapon og mga hinagiban sa pagsukol nga nagpalayo nato nga makabig ngadto sa Ginoo? Kon mao, nan kinahanglan kitang maghinulsol karon.

Hinumdumi nga ang mga Lamanite wala makabig sa mga misyonaryo nga nagtudlo nila o sa maayo kaayong mga programa sa Simbahan. Wala sila makabig sa kinaiya sa ilang mga lider o pagpreserbar sa kultural nga kabilin o mga tradisyon sa ilang mga amahan. Nakabig sila ngadto sa Ginoo—ngadto Kaniya isip Manluluwas ug sa Iyang kabalaan ug doktrina—ug wala gayud sila mobiya.

Ang pagpamatuod espiritwal nga kahibalo sa kamatuoran nga naangkong pinaagi sa gahum sa Espiritu Santo. Ang padayon nga pagkakabig kanunay nga debosyon sa gipadayag nga kamatuoran nga atong nadawat—may kasingkasing nga andam ug alang sa matarung nga mga rason. Ang pagkasayud nga ang ebanghelyo tinuod mao ang kahulugan sa pagpamatuod. Ang padayon nga magmatinuoron sa ebanghelyo mao ang kahulugan sa pagkakabig. Kinahanglan kitang masayud nga ang ebanghelyo tinuod ug magmatinuoron sa ebanghelyo.

Pagpamatuod, Pagkakabig, ug ang Samingay sa Napulo ka mga Birhen

Gusto kong mogamit karon sa usa sa daghang posible nga mga hubad sa samingay sa napulo ka mga birhen aron mapasabut og maayo ang

relasyon sa pagpamatuod ug pagkakabig. Napulo ka mga birhen, ang lima but-an ug ang lima boangboang, nanagdala sa ilang mga lamparahan ug miadto sa pagsugat sa pamanhonon. Palihug hunahunaa ang mga lamparahan nga gigamit sa mga birhen isip lamparahan sa pagpamatuod. Ang boangboang nga mga birhen midala sa ilang mga lamparahan sa pagpamatuod apan wala magdala og lana. Ikonsiderar ang lana nga gihulagway nga mao ang lana sa pagkakabig.

“Apan ang mga but-an nanagdalog mga prasko nga sinudlan og lana [sa pagkakabig] uban sa ilang mga lamparahan [sa pagpamatuod].

“Ug kay ang pamanhonon nadugay man sa pag-abut, silang tanan nanagpirat ug nahikatulog.

“Apan sa tungang gabii dihay singgit nga nag-ingon, Tan-awa, ang pamanhonon; panggula kamo ug sugata ninyo siya.

“Ug namangon silang tanan nga mga dalaga, ug gihikay nila ang ilang mga lamparahan [sa pagpamatuod].

“Ug ang mga boangboang miingon sa mga but-an, Hatagi kamig lana [nga mao ang lana sa pagkakabig]; kay nagakapalong kining among mga lamparahan [sa pagpamatuod nga huyang].

“Apan kanila mitubag ang mga but-an nga nanag-ingon, Tingalig dili kini paigo alang kanamo ug kaninyo: pangadto hinoon kamo sa mga magbabaligya, ug pamalit kamog alang kaninyo” (Mateo 25:4–9)

Ang lima ba ka but-an nga mga birhen hakog ug dili ganahang

mopaambit, o nagpasabut sila og saktong ang lana sa pagkakabig dili mahulaman? Ang espiritwal nga kalig-on ba nga miresulta sa padayon nga pag-sunod sa mga sugo mahatag sa laing tawo? Ang kahibalo ba nga naangkong pinaagi sa makugihong pagtuon ug pamalandong sa kasulatan mahatag sa tawo nga nanginahanglan? Ang kalinaw ba nga mahatag sa ebanghelyo sa matinud-anong Santos sa Ulahing mga Adlaw mapasa sa indibidwal nga nakasinati og kalisdanan o dakong hagit? Ang klaro nga tubag sa kada usa niining mga pangutana mao ang dili.

Sama sa gipasabut og maayo sa but-an nga mga birhen, kada usa nato kinahanglang “mamalit alang kanato.” Kining dinasig nga mga babaye wala maghulagway og transaksyon sa negosyo; hinoon, gipasabut nila og maayo ang atong indibidwal nga responsibilidad sa pagpabilin sa atong lamparahan sa pagpamatuod nga magsiga ug magbaton og igong suplay sa lana sa pagkakabig. Kining bilil-hong lana makuha usa ka tulo kada higayon—“pagtulun-an human sa usa ka pagtulun-an [ug] lagda human sa usa ka lagda” (2 Nephi 28:30), nga mapailubon ug makanunayon. Walay shortcut; walay kinalit nga pagpangandam nga posible.

“Busa, pagmatinud-anon, mag-ampo kanunay, nga ang inyong mga lampara maandam ug magsiga, ug ang lana anaa kaninyo, nga kamo andam sa pag-anhi sa Pamanhonon” (D&P 33:17).

Pagpamatuod

Ako mosaad nga sa atong pagkasayud sa kamatuoran ug makabig ngadto sa Ginoo, magpabilin kitang lig-on ug makanunayon ug dili mobiya. Matinguhaon kitang mopadaplin sa atong mga hinagiban sa pagsukol. Mapanalanginan kita og klaro nga kahayag sa atong mga lamparahan sa pagpamatuod ug igong suplay sa lana sa pagkakabig. Ug samtang kada usa nato mas makabig sa hingpit, malig-on nato ang atong mga pamilya, ug atong mga higala ug atong kaubanan. Niining mga kamatuoran ako mopamatuod sa sagradong pangalan ni Ginoong Jesukristo, amen. ■

Ni Presidente Thomas S. Monson

Ang Dios Magauban Kanimo

Kon atong gamiton ang mga mensahe sa milabayng duha ka adlaw sa atong kasingkasing ug sa atong kinabuhi, mapanalanginan kita.

Akong mga kaigsoonan, motapos na usab kita sa laing makadasig nga kinatibuk-ang komperensya. Personal akong nadasig ug nabayaw ug nasayud nga kamo usab mibati sa espesyal nga espiritu niini nga komperensya.

Kinasingkasing kaming mopasalamat sa tanan nga miapil niining komperensya. Ang mga kamatuoran sa ebanghelyo gitudlo ug gipasabut sa maanindot nga paagi. Kon atong gamiton ang mga mensahe sa milabayng duha ka adlaw sa atong kasingkasing ug sa atong kinabuhi, mapanalanginan kita.

Sa gihimo na, ang mga kahimoan niini nga komperensya makita sa umaabut nga mga isyu sa *Ensign* ug sa *Liahona* nga mga magasin. Moawhag ko ninyo sa pagbasa sa mga pakigpulong sa makausa ug sa pagpamalandong sa mga mensahe nga anaa niini. Akong nakaplagan sa akong kaugalingon nga mas nadugangan ko gikan niining dinasig nga mga sermon kon kini tun-an nako pag-ayo.

Kita dunay dili ordinaryo nga sibya sa komperensya, miabut ngadto sa mga kontinente ug sa mga kadagatan

sa mga tawo bisan asa. Bisang layo kami gikan kaninyo, gibati namo ang inyong espiritu ug mopadala sa among gugma ug pasalamat kaninyo.

Sa among mga Kaigsoonan nga na-release niini nga komperensya, akong kinasingkasing nga pasalamat kaninyong tanan sa inyong daghang mga tuig sa pagserbisyo. Dili maihap kadtong napanalanginan tungod sa inyong kontribusyon sa buhat sa Ginoo.

Mga kaigsoonan, bag-o lang nakong gisaulog ang akong ika-85 nga adlawng natawhan, ug mapasalamat ko sa mga tuig nga gihatag sa Ginoo nako. Sa akong pagpamalandong sa mga kasinatian sa akong kinabuhi, nagpasalamat ako sa Iyang daghang mga panalangin nako. Sa akong gisulti sa akong mensahe ganihang buntag, akong gibati ang Iyang kamot nga naggiya sa akong paningkamot sa pagserbisyo Niya ug sa pagserbisyo ninyong tanan.

Ang katungdanan sa Presidente sa Simbahan lisud kaayo. Mapasalamat ko sa akong duha ka matinud-anong mga magtatambag, nga nagserbisyo uban nako ug kanunayng

andam ug motabang sa buhat nga moabut sa Unang Kapangulohan. Mopasalamat usab ako sa halangdong mga tawo nga anaa sa Korum sa Napulog Duha ka mga Aposotles. Wala sila kapuya sa kawsa sa Ginoo, uban sa mga sakop sa Seventy nga naghatag og makadasig nga tabang ngadto nila.

Gustong kong modayeg ninyo, akong mga kaigsoonan, bisan asa man kamo sa tibuok kalibutan, sa inyong tanang gihimo sa mga ward, ug mga branch, sa mga stake ug mga district. Kon andam kamong motuman sa mga calling nga gihangyo kaninyo, nagtabang kamo sa pagtukod sa gingharian sa Dios dinhi sa kalibutan.

Hinaut nga atong bantayan ang usag usa, motabang sa panahon sa panginahanglan. Dili kita magkritiko ug magmahukmanon, apan magmapailubon, magsunod sa ehemplo sa Manluluwas sa mahigugmaong

pagkamabination. Niini nga pagbati, hinaut nga andam kitang moserbisyo sa usag usa. Hinaut nga mag-ampo kita sa inspirasyon nga makahibalo sa panginahanglan sa atong palibut, ug dayon moadto ug motabang.

Magmaya kita samtang magpakabuhi kita. Bisan og nagpuyo kita sa makuyaw nga panahon, ang Ginoo nahigugma nato ug naghunahuna nato. Anaa sa atong kiliran kanunay kon mohimo kita sa matarung. Motabang Siya nato sa panahon sa panginahanglan. Mga kalisud moabut sa atong kinabuhi, mga problema nga wala nato paabuta ug wala nato pilia. Walay usa nato ang immune. Ang tuyo sa pagkamortal mao ang pagkat-on ug pagtubo aron mahisama sa atong Amahan, ug sa kasagaran sa panahon sa kalisud mas makakat-on kita, sama sa ka sakit sa mga leksyon. Mapuno usab sa kalipay ang atong kinabuhi kon mosunod kita sa mga pagtulun-an sa ebanghelyo ni Jesukristo.

Ang Ginoo mipahimangno, “Apan sumalig kamo, gidaug ko na ang kalibutan.”¹ Pagkadako sa kalipay ang ikahatag niini nga kahibalo ngari nato. Nagpakabuhi Siya alang nato ug nagpakamatay Siya alang nato. Iyang gibayran ang bili sa atong mga sala. Hinaut nga atong sundon ang Iyang ehemplo. Hinaut nga atong ipakita ang dakong pasalamat ngadto Niya pinaagi sa pagdawat sa Iyang sakripisyo ug pagpakabuhi nga makapabalik nato sa pagpuyo uban Kaniya.

Sa akong gisulti sa nangaging mga komperensya, nagpasalamat ko ninyo sa inyong mga pag-ampo alang nako. Gikinahanglan ko kini, gibati nako kini. Kami ang mga General Authority nahinumdom usab kaninyong tanan ug nag-ampo sa labing maanindot nga panalangin sa Langitnong Amahan nga inyong madawat.

Karon, akong mga kaigsoonan, motapos kita sulod sa unom ka bulan. Hinaut nga ang Dios magauban ninyo hangtud nga magkita kita pag-usab nianang panahona. Sa pangalan ni Jesukristo ug Manluluwas bisan si Jesukristo, Amen. ■

MUBO NGA SULAT

1. Juan 16:33.

Ni Linda K. Burton

Kinatibuk-ang Presidente sa Relief Society

Ang Hugot nga Pagtuo sa Pag-ula ni Jesukristo Nahisulat ba sa Atong mga Kasingkasing?

Ang paghimo, pagsunod, ug paglipay diha sa atong mga pakigsaad mao ang mahimong ebidensya nga ang Pag-ula ni Jesukristo sa tinuod nahisulat sa atong mga kasingkasing.

Minahal kong mga sister, diha kamo sa akong hunahuna sa daghang mga bulan samtang ako namalandong niining mahagitong responsibilidad. Bisan tuod og ako dili sarang niini nga responsibilidad nga ania kanako, nasayud ako nga ang tawag gikan sa Ginoo pinaagi sa Iyang pinili nga propeta, ug sa karon, igo na kana. Ang mga kasulatan nagtudlo nga “bisan pinaagi sa tingog [sa Ginoo] o pinaagi sa tingog sa [Iyang] mga sulugoon, kini managsama ra.”¹

Usa sa labing mahal nga mga gasa nga kauban niini nga calling mao ang kasigurohan nga ang Langitnong Amahan nahigugma sa tanan Niyang anak nga mga babaye. Nabati ko ang Iyang paghigugma alang kanato!

Sama kaninyo, gihigugma ko ang mga kasulatan! Diha sa basahon ni

Jeremias atong makita ang usa ka kasulatan nga duol kaayo sa akong kasingkasing. Nagpuyo si Jeremias sa malisud nga panahon ug dapit, apan ang Ginoo mitugot kaniya nga “makapanglantaw sa “usa ka higayon sa paglaum sa panahon sa ulahing mga adlaw nga pagpundok sa Israel”²— atong panahon. Nanagna si Jeremias:

“Tapos niadtong mga adlaw, nagaingon ang Ginoo, ibutang ko ang akong kasugoan sa ilang sulod nga mga bahin, ug *diha sa ilang mga kasingkasing*; kini isulat ko, ug ako mahimong ilang Dios, ug sila mahimong akong katawhan. . . .

“ . . . Silang tanan managpakaila kanako, gikan sa labing gamay kanila ngadto sa labing dako kanila, mii- ngon ang Ginoo: kay pasayloon ko ang ilang kasal-anan ug dili na gayud

hinumduman ko ang ilang sala.”³

Kita ang katawhan nga nakita ni Jeremias. Nadapit ba nato ang Ginoo sa pagsulat sa balaod, o doktrina, diha sa atong mga kasingkasing? Nagtuo ba kita nga ang pagpasaylo nga anaa pinaagi sa Pag-ula nga gipasabut ni Jeremias magamit nato sa personal?

Pila ka tuig ang milabay si Elder Jeffrey R. Holland mipakigbahin sa iyang mga pagbati mahitungod sa mi-gamot nga hugot nga pagtuo sa mga pioneer kinsa mipadayon padulong sa Walog sa Salt Lake bisan human sa mga kamatayon sa ilang mga anak. Miingon siya, “Wala nila kana buhata alang sa usa ka programa, wala nila kini buhata alang sa sosyal nga kalihokan, gibuhat nila kini tungod kay ang hugot nga pagtuo sa ebanghelyo ni Jesukristo anaa sa ilang kalag, diha kini sa uyok sa ilang mga bukog.”

Mipahayag siya, uban sa malumo nga pagbati:

“Mao lamang kadto ang bugtong paagi nga malubong niadtong mga inahan [ilang mga bata] sa usa ka sudlanan sa pan ug mopadayon, ug moingon, ‘Ang gisaad nga yuta atua didto. Makahimo kita niini paingon sa walog.’

Sila makasulti tungod sa mga pakigsaad ug doktrina ug hugot nga pagtuo ug pagpadayag ug espiritu.”

Gitapos niya uban niining maka-hinuklog nga mga pulong: “Kon ato kanang huftan sa atong mga pamilya ug sa Simbahan, tingali daghan sa uban pang mga butang magsugod sa pagkahitabo sa ilang mga kaugalingon. Tingali daghan sa uban pang mga butang ang mohunong sa pagka-importante ngari kanato. Kadtong mga karomata dili kaayo masudlan og daghan. Sama lamang nga ang atong mga katigulangan mipili unsay ilang gidala, tingali ang ika-21 nga siglo modasig kanato sa paghukom, ‘Unsay atong makarga niini nga karomata?’ Mao kini ang sulod sa atong kalag; mao kini ang butang nga anaa sa uyok sa atong mga bukog.”⁴ O, sa lain nga pagkasulti, mao kini ang unsay *nahisulat sa atong mga kasingkasing!*

Isip bag-ong kapangulohan sa Relief Society, nangamuyo kami sa

kinasingkasing sa Ginoo aron mahibalo unsa nga importanting mga butang Iyang ipakarga kanamo sa handcart sa Relief Society aron mapadayon sa paglihok ang Iyang buluhaton. Among gibati nga buot sa Langitnong Amahan nga unahon namo pagtabang ang Iyang minahal nga anak nga mga babaye nga makasabut sa doktrina sa Pag-ula ni Jesukristo. Sa pagbuhat namo niini, nahibalo kami nga ang atong hugot nga pagtuo motubo, ingon man ang atong tinguha sa pagpuyo nga matarung. Ikaduha, sa among paghuhuna sa dakong panginahanglan sa paglig-on sa mga pamilya ug mga panimalay, among gibati nga buot sa Ginoo nga awhagon namo ang Iyang minahal nga anak nga mga babaye nga huftan nga malipayon ang ilang mga pakigsaad. Kon sundon ang mga pakigsaad, ang mga pamilya malig-on. Sa katapusan, among gibati nga Siya gusto nga kita makighiusa sa ubang mga auxiliary ug sa atong mga lider sa priesthood, maningkamot sa pagpangita ug pagtabang niadtong nanginginahanglang mouswag subay sa dalan. Among hugot nga pag-ampo nga ang matag usa kanato moabli sa atong mga kasingkasing ug tugutan ang Ginoo sa pagkulit diha niini sa mga doktrina sa Pag-ula, mga pakigsaad, ug panaghiusa.

Unsaon nato pagpalig-on sa mga pamilya o pagtabang sa uban kon dili nato unahon pagbutang sa atong mga kasingkasing ang lawom ug masulundong hugot nga pagtuo diha ni Jesukristo ug sa Iyang mahangturong Pag-ula? Karong gabhiona buot kong

makigbahin og tulo ka mga baruganan sa Pag-ula nga, kon isulat sa atong mga kasingkasing, modugang sa atong hugot nga pagtuo ni Jesukristo. Kini akong paglaum nga ang pagsabut niini nga mga baruganan mopanalangin sa kada usa kanato, bisan kita bag-o sa Simbahan o tibuok kinabuhi nga mga miyembro.

Baruganan 1: “Ang tanan nga dili makiangayon kabahin sa kinabuhi mahimong mapatarungon pinaagi sa Pag-ula ni Jesukristo.”⁵

Kami, uban kaninyo, magpamatuod sa Pag-ula sa atong Manluluwas, si Jesukristo. Ang among mga pagpamatuod, sama sa inyo, nahisulat sa among mga kasingkasing samtang among giatubang ang bug-at nga mga hagit ug mga kalisdanan. Ang walay pagsabut sa hingpit nga plano sa kalipay sa Langitnong Amahan ug sa Pag-ula sa Manluluwas isip ang labing importanting bahin niana nga plano, kini nga mga hagit ingon og dili makiangayon. Kitang tanan nagsawo sa mga pagsulay sa kinabuhi. Apan sa matinud-anong mga kasingkasing nahisulat, “Ang tanan nga dili makiangayon kabahin sa kinabuhi mahimong mapatarungon pinaagi sa Pag-ula ni Jesukristo.”

Nganong gitugutan sa Ginoo ang pag-antus ug kalisdanan nga moabut kanato niini nga kinabuhi? Sa yanong pagkasulti, kabahin kini sa plano alang sa atong pagtubo ug pag-uswag! Kita “misinggit sa kalipay”⁶ sa dihang nahibaloan nato nga kita adunay oportunidad sa pag-anhi sa yuta aron sa pagsinati og mortalidad. Gitudlo ni Elder Dallin H. Oaks, “Ang atong gikinahanglan nga mga pagkabig kasagaran mas daling matuman pinaagi sa pag-antus ug kalisud kay sa kaharuhay ug kalinaw.”⁷

Ang ehemplo sa usa ka matinud-anong sister naghulagway niini nga kamatuoran. Si Mary Lois Walker naminyo sa edad nga 17 ngadto ni John T. Morris sa St. Louis, Missouri. Gitabok nila ang mga kapatagan uban sa mga Santos niadtong 1853, misulod sa Walog sa Salt Lake sa hapit na ang ilang unang anibersaryo. Sa ilang

panaw ilang giantus ang kawad-on sama sa ubang mga Santos. Apan ang ilang mga pag-antus ug kalisud wala matapos sa ilang pag-abut sa Walog sa Salt Lake. Sa sunod nga tuig si Mary, 19 anyos na, misulat: “Usa ka anak nga lalaki natawo ngari kanamo. . . . Usa ka gabii sa dihang siya duha o tulo ka bulan ang panuigon . . . may mihunghong kanako, ‘Mawala kanimo kanang gamay nga bata.’”

Sa panahon sa tingtugnaw ang panglawas sa masuso mikunhod. “Among gibuhat ang tanan namong mahimo, . . . apan ang masuso nagpadayong nagkagrabe. . . . Sa ikaduha sa Pebrero namatay siya . . . ug busa giinom nako ang mapait nga kopa sa panagbulag gikan sa akong kaugalingong unod ug dugo.” Apan ang iyang mga pagsulay wala pa mahuman. Ang bana ni Mary nasakit usab, ug tulo ka semana human sa pagkamatay sa iyang masuso, siya namatay.

Misulat ni Mary: “Busa ako, samtang tin-edyer pa, nawad-an sa dali nga 20 ka adlaw, sa akong bana ug sa akong bugtong anak, diha sa langyaw nga yuta gatusan ka milya gikan sa akong kadugo ug uban sa dagko kaayong kalisud diha sa akong atubangan . . . ug nangandoy nga ako usab, unta mamatay ug makig-uban sa akong mga hinigugma.

Nagpadayon si Mary: “Usa ka Dominggo sa gabii nakiglakaw ako uban sa akong higala. . . . Nahinum-duman nako ang pagkawala diha [sa akong bana] ug ang akong grabing kamingaw, ug samtang naghilak ako sa kapait akong nakita, ingon og kini mental nga panan-awon, ang sakaon nga bungtod sa kinabuhi nga kinahanglan akong tungason ug gibati ang katinuod niini uban sa tumang kusog. Dakong kasubo diha kaniya, kay ang kaaway nahibalo kanus-a moatake kanato, *apan ang among [Manluluwas, Jesukristo,] maoy gamhanang molowas*. Pinaagi . . . sa tabang nga gihatag sa Amahan, nakahimo ako sa pakig-away sa tanang gahum nga ingon og gihan-ay batok kanako niini nga panahon.”⁸

Nakat-unan ni Mary sa batanong edad nga 19 nga ang Pag-ula

naghatag og kasigurohan kanato nga ang tanang butang nga dili makiangayon niini nga kinabuhi mahimong tarungon—bisan ang grabing mga kasub-anan.

Baruganan 2: Adunay gahum diha sa Pag-ula nga makatabang kanato sa pagbuntog sa natural nga pagkatawo ug mahimong tinuod nga mga disipulo ni Kristo.⁹

Adunay paagi nga mahibaloan kon nakat-unan ba nato ang usa ka doktrina o baruganan sa ebanghelyo. Kini kon kita makatudlo sa doktrina o baruganan sa paagi nga ang bata makasabut niini. Usa ka importanting kapanguhaan sa pagtudlo sa kabataan aron makasabut sa Pag-ula mao ang pagtandi nga anaa sa leksyon sa Primary. Tingali kini makatabang kanato sa atong pagtudlo sa atong kaugalingong mga anak, mga apo, o mga higala sa ubang tinuohan kinsa nagtinguha sa pagsabut niining importanting doktrina.

“Usa ka [babaye] naglakaw sa dalan nahulog sa lungag nga lawom kaayo

nga [siya] dili makakatkat. Bisan unsay [iyang] gibuhat, [siya] dili makagawas pinaagi sa [iyang kaugalingon]. Ang [babaye] nitawag og tabang ug nalipay nga nadunggan [siya] sa usa ka malo-loy-ong lumalabay ug gipakanaugan og hagdan. Kini nagtabang [kaniya] nga makagawas sa lungag ug maka-angkon og balik sa [iyang] kagawasan.

“Kita sama [babaye] diha sa lungag. Ang pagpakasala susama sa pagkahulog ngadto sa usa ka lungag, ug kita sa kinaugalingon dili makapagawas kanato. Sama nga ang lumalabay nakadungog sa singgit sa [babaye] nga nangayo og panabang, ang Langit-nong Amahan mipadala sa iyang Bugtong Anak aron sa paghatag og paagi sa paglingkawas. Ang pag-ula ni Jesukristo mahimong itandi ngadto sa pagpakanaog og usa ka hagdan ngadto sa lungag, kini naghatag kanato og paagi sa pagsaka.”¹⁰ Apan ang Manluluwas naghimo pa og daghan kay sa pagpakanaog og hagdan, Siya “nanaog sa lungag ug naghimo nga posible alang kanato sa paggamit sa hagdan nga makagawas.”¹¹ “Sama nga

ang [babaye] diha sa lungag kinahanglan nga mosaka sa hagdan, kita kinahanglan nga mohinulsol sa atong mga sala ug mosunod sa mga baruganan sa ebanghelyo ug mga ordinansa aron makagawas sa atong lungag ug mohimo sa Pag-ula nga moepekto sa atong mga kinabuhi. Busa, human sa tanan natong mahimo, ang Pag-ula naghimo niining posible alang kanato nga mahimong takus sa pagbalik ngadto sa presensya sa Langitnong Amahan.”¹²

Bag-ohay lang pribelihiyo nakong nahimamat ang usa ka pioneer niini nga panahon, usa ka pinalanggang anak nga babaye sa Dios ug bag-ong kinabig sa Simbahan sa Chile. Siya walay bana nga inahan sa duha ka batan-ong mga lalaki. Pinaagi sa gahum sa Pag-ula, nakahimo siya sa pagtalikod sa iyang kagahapon ug sa karon tinud-anay nga naningkamot nga mahimong tinuod nga disipulo ni Jesukristo. Samtang naghunahuna ako kaniya, usa ka baruganang gitudlo ni Elder David A. Bednar misantop sa akong hunahuna. “Usa ka maayong butang ang pagkasayud nga si Jesukristo mianhi sa yuta aron *magpakamatay* alang kanato—kana usa ka mahinungdanon ug sukaranan nga mga baruganan sa doktrina ni Kristo. Apan kita nagkinahanglan usab nga mopasalamat nga ang Ginoo nagtinguha, pinaagi sa Iyang Pag-ula ug sa gahum sa Espiritu Santo, aron *buhion* ngari kanato—dili lamang sa pagtudlo kanato apan usab sa paghatag kanato og gahum.”¹³

Samtang kining sister nga taga Chile ug ako naghigot kon unsaon sa pagpadayon diha sa dalan padulong sa kinabuhing dayon, sa kadasig siya mipasalig kanako nga determinado siyang mopadayon diha sa dalan. Nawala siya sa dalan sa taas nga panahon sa iyang kinabuhi, ug mipahayag siya nga walay “kaayohan didto” sa pagkahisalaag nga gusto niyang ibalik sa iyang kinabuhi pag-usab. Ang makapausab nga gahum sa Pag-ula nagpuyo diha kaniya. Kini nahisulat sa iyang kasingkasing.

Kana nga gahum dili lamang makapagawas kanato gikan sa lungag apan

usab makahatag kanato og gahum sa pagpadayon diha sa tul-id ug pig-ot nga dalan padulong sa presensya sa atong Langitnong Amahan.

Baruganan 3: Ang Pag-ula mao ang labing dako natong ebidensya sa gugma sa Amahan alang sa iyang mga anak.

Maayo kanato ang pagpamalandong niining makapahinuklog nga hunahuna gikan ni Elder Oaks: “Hunahuna kon unsa ang kaguol sa atong Langitnong Amahan sa pagpadala sa Iyang Anak sa paglahutay sa dili matugkad nga pag-antus alang sa atong mga sala. Kana mao ang labing dako nga ebidensya sa Iyang gugma alang sa matag usa kanato!”¹⁴

Kanang labing gamhanang buhat sa gugma unta mopaluhod kanato diha sa mapainubsanong pag-ampo sa pagpasalamat sa atong Langitnong Amahan sa paghigugma kanato igo nga Iyang gipadala ang Iyang Bugtong ug hingpit nga Anak sa pag-antus sa atong mga sala, sa atong mga kaguol, ug sa tanang ingon og dili makiangayon sa atong indibidwal nga mga kinabuhi.

Nahinumdom ba kamo sa babaye nga bag-ohay nga gihisgutan ni Presidente Dieter F. Uchtdorf? Miingon siya: “Usa ka babaye kinsa nakaagi og mga pagsulay ug kasakit sulod sa mga katuigan misulti nga naghilak, ‘Akong naamguhan nga sama ako sa usa ka karaang 20 dolyares nga kwarta—kinumot, gisi-on, hugaw, giabusaran, ug dunot. Apan sa gihapon ako usa ka 20 dolyares nga kwarta. Ako adunay

bili. Bisan tuod og dili na kaayo ako maayong tan-awon ug bisan tuod og ako gum-os ug ginamit, sa gihapon ang akong bili 20 dolyares.’”¹⁵

Kini nga babaye nahibalo nga siya usa ka minahal nga anak sa iyang Langitnong Amahan ug nga siya may bili igo Kaniya sa pagpadala sa Iyang Anak sa pagtubos alang kaniya mismo. Ang matag sister diha sa Simbahan kinahanglan nga masayud unsay nahibaloan niini nga babaye—nga siya minahal nga anak sa Dios. Sa unsang paagi nga ang pagkahibalo sa atong bili ngadto Kaniya makapausab kon unsaon pagtuman sa atong mga pakigsaad? Sa unsang paagi nga ang pagkahibalo sa atong bili ngadto Kaniya makaapekto sa atong mga tinguha sa pagpangalagad sa uban? Sa unsang paagi nga ang pagkahibalo sa atong bili ngadto Kaniya makadugang sa atong tinguha sa pagtabang niadtong nanginahanglan sa pagsabut sa Pag-ula sama kanato—sa kinahiladman? Kon ang matag usa kanato makasulat sa doktrina sa Pag-ula diha sa atong mga kasingkasing, nan mag-sugod kita nga mahimong matang sa katawhan nga gusto sa Ginoo kanato nga mahimo kon siya moanhi pag-usab. Siya moila kanato isip Iyang tinuod nga mga disipulo.

Hinaut nga ang Pag-ula ni Jesukristo mohimo og “dakong kausaban” diha sa atong mga kasingkasing.¹⁶ Samtang atong sabton kini nga doktrina, nga gipahayag sa anghel sa Dios nga “malipayon nga mga balita sa dako nga kalipay,”¹⁷ mosaad ako nga atong bation ang unsay gibati sa mga katawhan ni Haring Benjamin. Human sa hugot nila nga pag-ampo nga ang Pag-ula magamit sa ilang mga kinabuhi, “napuno sila sa hingpit nga kalipay”¹⁸ ug “andam nga mosulod ngadto sa pakigsaad sa . . . Dios nga mobuhat sa iyang kabubut-on, ug magmasulundon sa iyang mga sugo diha sa tanang mga butang.”¹⁹ Ang paghimo, pagsunod, ug paglipay diha sa atong mga pakigsaad mao ang mahimong ebidensya nga ang Pag-ula ni Jesukristo sa tinuod nahisulat sa atong mga kasingkasing. Palihug hinumdumi kining tulo ka mga baruganan nga mga sister:

1. “Ang tanan nga dili makiangayon kabahin sa kinabuhi mahimong mapatarung pinaagi sa Pag-ula ni Jesukristo.”²⁰
2. Adunay gahum diha sa Pag-ula nga makatabang kanato sa pagbuntog sa natural nga pagkatawo ug mahimong tinuod nga mga disipulo ni Kristo.²¹
3. Ang Pag-ula mao ang labing dako nga ebidensya nato sa gugma sa Amahan alang sa Iyang mga anak.²²

“Tapos niadtong mga adlaw, nagaingon ang Ginoo, ibutang ko ang akong kasugoan sa ilang sulod nga mga bahin, ug *isulat kini sa ilang mga kasingkasing* ug ako mahimong ilang Dios, ug sila mahimong akong katawhan.”²³ Nagdapit ako kanato sa pag-ampo sa Ginoo nga isulat kini nga mga baruganan sa Pag-ula sulod sa atong mga kasingkasing. Ako mopa-matuod nga kini tinuod. Sa ngalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Doktrina ug mga Pakigsaad 1:38.
2. *Daang Tugon: Manwal sa Magtutudlo sa Doktrina sa Ebanghelyo* (2001), 241.
3. Jeremias 31:33–34; empasis gidugang.
4. Jeffrey R. Holland, “Panaghisgutan,” *Tibuok Kalibutan nga Miting sa Pagbansay sa mga Pangulo*, Feb. 9, 2008, 28.
5. *Isangyaw ang Akong Ebanghelyo: Usa ka Giya sa Misyonaryo nga Pangalagad* (2004), 61.
6. Job 38:7.
7. Dallin H. Oaks, “The Challenge to Become,” *Liahona*, Ene. 2001, 42.
8. Autobiography ni Mary Lois Walker Morris (kopya gipanag-iyu ni Linda Kjar Burton).
9. Tan-awa sa David A. Bednar, “Ang Pag-ula ug ang Panaw sa Pagka-mortal,” *Liahona*, Abr. 2012, 12–19.
10. *Primarya 7: Bag-ong Tugon* (1997), 118.
11. Joseph Fielding Smith, *Doctrines of Salvation*, comp. Bruce R. McConkie, 3 vols. (1954–56), 1:123.
12. *Primarya 7*, 118.
13. David A. Bednar, *Liahona*, Abr. 2012, 14.
14. Dallin H. Oaks, “Gugma ug Balaod,” *Liahona*, Nob. 2009, 26.
15. Dieter F. Uchtdorf, “Kamo ang Akong mga Kamot,” *Liahona*, Mayo 2010, 69.
16. Tan-awa sa Alma 5:12–14.
17. Mosiah 3:3.
18. Tan-awa sa Mosiah 4:1–3.
19. Tan-awa sa Mosiah 5:2–5.
20. *Isangyaw ang Akong Ebanghelyo*, 61.
21. Tan-awa sa David A. Bednar, *Liahona*, Abr. 2012, 12–19.
22. Tan-awa sa Dallin H. Oaks, *Liahona*, Nob. 2009, 26.
23. Jeremias 31:33; empasis gidugang.

Ni Carole M. Stephens

Unang Magtatambag sa Kinatibuk-ang Kapangulohan sa Relief Society

Magmata Kita sa Atong mga Katungdanan

Kinahanglang magmata kita sa atong katungdanan ug magpadayon uban sa pagtuo nga mohatag nato og kahupayan, kalig-on, kahimoan, ug makaayo nga gahum sa Pag-ula.

Human sa akong tawag sa kinatibuk-ang kapangulohan sa Relief Society, nagtinguha ko nga mas makaila pa sa mga babaye nga nag-una nako sa pagserbisyo. Nadani ako sa mga pagtulun-an ni Sister Zina D. Young, unang magtatambag sa ikaduhang kinatibuk-ang kapangulohan sa Relief Society. Miingon siya, “Mga sister, kinahanglang magmata gyud ta sa atong mga katungdanan.”¹ Gihunahuna ko ang mga pulong *pagmata* ug *katungdanan* ug nagsiksik pa sa mga kasulatan.

Sa Bag-ong Tugon, gitudloan ni Pablo ang mga Santos sa iyang panahon:

“Nga takna na karon nga kinahanglan managmata kamo gikan sa pagkatulog: kay ang atong kaluwasan labaw pa ka haduol kanato karon. . . .

“Ang kagabhion talitapus na, ug ang adlaw nagsingabut na: . . . isul-ob ang ta ang mga hinagiban sa kahayag.”²

Sa Basahon ni Mormon, gitudloan ni Alma ang iyang katawhan sa

sagradong mga katungdanan niadtong mosulod og pakigsaad uban sa Dios:

“Ingon nga kamo mga matinguhaon sa pag-apon ngadto sa panon sa Dios, ug pagatawgon nga iyang mga katawhan, ug andam sa pagtambayayong sa usag usa nga mga alantuson, nga sila mahimo nga magaan;

“Oo, ug andam sa pagbangutan uban niadtong nagbangutan; oo, sa paghupay niadtong nagkinahanglan sa kahupayan, ug mobarug ingon nga mga saksi sa Dios sa tanan nga mga panahon ug diha sa tanan nga mga butang, ug diha sa tanan nga mga dapit. . . .

“Karon Ako moingon nganha kaninyo, kon mao kini ang tinguha sa inyong kasingkasing, unsay anaa kaninyo batok sa pagpabunyang diha sa ngalan sa Ginoo, ingon og usa ka saksi sa iyang atubangan nga kamo makasulod ngadto sa usa ka pakigsaad uban kaniya, nga kamo mag-alagad kaniya ug maghupot sa iyang mga sugo, nga siya unta mobu-bu

sa kabuhong sa iyang Espiritu diha kaninyo?

“Ug karon sa diha nga ang mga katawhan nakadungog niini nga mga pulong, sila namakpak sa ilang mga kamot tungod sa hingpit nga kalipay, ug misinggit: Kini mao ang tinguha sa among mga kasingkasing.”³

Ang pamahayag ni Sister Young ug niini nga mga kasulatan mipahinumdom nako sa “mga katungdanan” sa atong panahon nga kinahanglan kitang magmata.

Sa dihang gibunyagan kita, misulod kita sa usa ka pakigsaad. Elder Robert D. Hales mitudlo, “Kon kita mohimo ug motuman sa mga pakigsaad, mibiya kita sa kalibutanon ug mipaingon sa gingharian sa Dios.”⁴

Nausab kita. Lahi na kitang tanawon, ug ang atong lihok lahi na. Lahi ang mga butang nga atong pamina-won ug basahon ug isulti, ug lahi na ang atong sinul-uban tungod kay kita anak nga mga babaye sa Dios, nabugkos ngadto Niya pinaagi sa pakigsaad.

Sa dihang gikumpirmahan kita, nadawat nato ang gasa sa Espiritu Santo, ang katungod nga makabaton sa kanunay nga impluwensya sa sakop sa Dios nga Kapangulohan sa paggiya, sa paghupay, ug pagpanali-pod nato. Mipasidaan Siya nato nga kon kita matintal sa pagbaliwala sa atong pakigsaad ug balik ngadto sa kalibutanon. Si Presidente Boyd K.

Packer nagtudlo nga walay usa nato “ang makahimo og grabe nga sayop nga wala mapasidan-i daan sa mga aghat sa Espiritu Santo.”⁵

Sa pagdawat niini nga gasa ug sa pagbaton kanunay sa Espiritu, kinahanglan magpakatakus kita ug magbinantayon sa pagsusi sa kahimtang sa atong kasingkasing. Mobati ba ang atong kasingkasing? Mapainubsanon, matudloan, malumo ba ang atong kasingkasing? O nagkatig-a ba ang atong kasingkasing samtang atong gitugutan ang pagkakalibutan nga makalingla nato gikan sa malumong aghat nga nagagikan gayud sa Espiritu?

Sa dihang gibunyagan kita, ang atong kasingkasing nausab ug napukaw sa Dios Samtang sa atong mortal nga panaw, kinahanglang mangutana ta kanunay, “Kon [ako] nakasinati ba og kausaban sa kasingkasing, . . . [ako] mibati ba karon sa mao?”⁶ Ug, kon wala, nan nganong wala?

Kadaghanan sa unang mga santos “nakasinati niining dako nga kausaban sa [ilang] mga kasingkasing.”⁷ Nakapamata nila kini sa pagdawat sa mga panalangin sa templo sa paglig-on sa ilang mga katungdanan. Ang unang mga Santos sa Nauvoo miadto “sa templo sa tibuok adlaw ug sa gabii”⁸ sa pagdawat sa mga ordinansa ug paghimo og mga pakigsaad sa wala pa nila sugdi ang ilang panaw paingon sa kasadpan.

Si Sarah Rich, usa ka Relief Society sister sa Nauvoo, miingon niini: “Daghan ang mga panalangin nga among nadawat sa balay sa Ginoo, diin nakahatag kanamo og kalipay ug kahu-payan taliwala sa among mga kaguol ug nakapabaton namo og hugot nga pagtuo diha sa Dios, nasayud nga Siya mogiya namo ug mosuporta namo sa wala mahibaloi nga panaw nga sa dili madugay mahitabo.”⁹

Mga kasingkasing nga nausab tungod sa hugot nga pagtuo sa Manluluwas, ug pagsalig sa gahum sa Iyang Pag-ula. Nahigmata sila sa pagbuhat. Nasayud sila sa ilang mga kasingkasing nga anaa—ang Manluluwas—nga nakasabut sa ilang personal nga kalisdanan tungod kay Siya nag-antus niini alang nila sa Tanaman sa Gethsemani ug sa krus. Gibati Niya ang ilang kahadlok, pagduha-duha, kasakit, ug kamingaw. Nag-antus Siya sa ilang kasubo, pagpanggukod, kagutom, kakapoy, ug kapakyasan. Ug tungod kay nag-antus Siya niining tanan, makaingon Siya ngadto nila, “Umari kamo, kamong tanan nga nabudlay ug nabug-atan, ug papahulayon ko kamo.”¹⁰

Ug sila miduol. Misalig sila ug misunod sa propeta. Nasayud sila nga taas ang panaw, lisud ang ilang katungdanan. Nasayud sila nga gikinahanglan ang sakripisyo, apan nalig-on sa ilang pagtuo ug nagtuman sa ilang mga pakigsaad, andam sila sa espirituhanon.

Sa wala pa mobiya sa Nauvoo, usa ka grupo sa mga Santos misulat sa mensahe sa assembly hall sa gibiyaan nila nga templo. Mabasa, “Ang Ginoo nakakita sa atong pagsakripisyo: nga moabut nato.”¹¹

Bag-ohay lang miapil ko sa pagbaktas sa pioneer uban sa mga batan-on sa among ward. Kada buntag mangutana ko sa akong kaugalingon, “Unsa ang akong sakripisyo? Unsaon ko kini sa pagbuhat?”

Sa ikaduhang adlaw sa pagbaktas nagguyod mi sa among mga kariton og walo ka milya (13 km) sa dihang miabut mi sa lugar nga gitawag og “ang women’s pull.” Ang mga lalaki ug babaye gibulag, ug ang mga lalaki gipauna saka sa bungtod. Sa among

pagsugod sa pagguyod sa among kariton, akong nakita ang mga lalaki, batan-on ug tigulang, naglinya sa matag daplin sa agianan, agig pagtahud sa mga babaye mitangtang sa mga kalo.

Ang dalan sayon sa sinugdanan, apan sa wala madugay diha na kami sa lawom nga balas, ug ang bungtod nagkatangason. Giduko nako ang akong ulo ug mitulod kutob sa akong mahimo sa dihang akong gibati nga dunay mibira sa kariton ug akong nakita si Lexi, usa sa among batan-ong babaye ug akong silingan. Iyang nabira ang iyang kariton ngadto sa ibabaw ug, nakakita nga kinahanglan mi og tabang, mibalik. Sa among pag-abut sa ibabaw, gusto unta kaayo ko nga mibalik aron sa pagtabang sa misunod nako, pero naglisud ko sa pagginhawa, ug kusog kaayo ang pitik sa akong kasingkasing nga ang pulong *ataki sa kasingkasing* misulod sa ako huna-huna kadaghan! Nagtan-aw ko nga mapasalamaton sa ubang batan-ong mga babaye nga mipadaplin sa ilang mga kariton ug mitabang.

Sa dihang ang tanan miabut sa ibabaw, migahin mi og panahon sa pagrekord sa among mga pagbati diha sa journal. Misulat ko: “Wala kaayo ko makaandam sa pisikal mao nga wala koy kusog sa pagtabang niadtong nagsunod nako. Dili na tingali ko moguyod og kariton pag-usab, apan dili gyud nako itugot nga ang akong mga sister maluya sa espirituhanon!”

Sagrado kadto nga kasinatian nga nakapahigmata nako sa espirituhanon sa akong mga katungdanan sa akong pamilya ug sa uban. Sa tibuok namong panaw, naghunahuna ko unsay akong nakat-unan.

Una naghunahuna ko sa akong mga sister, kadtong *nagguyod* ug kadtong *nagpadayon karon* sa pagguyod sa ilang mga kariton nga nag-inusara. Dul-an sa 20 ka porsyento sa mga babaye niadtong pundok sa kariton nag-inusara sa pipila ka bahin. Kining mga babaye wala maminyo, diborsyado, o mga biyuda. Daghan mga single mother.¹² Sila nagtinabangay—anak nga mga babaye sa pakigsaad, batan-on ug tigulang, sa lain-laing

kahimtang sa kinabuhi, sa samang dalan, sa samang tumong.

Kadtong mitabang sa ilang mga sister nga nanginahanglan nakapahinumdom nako sa mga tigluwas, makita o dili makita, daling makabantay, nakakita sa panginahanglan, ug mobuhat.

Naghunahuna ko sa mga pulong sa Ginoo: “Ako molakaw diha sa inyong atubangan. Ako anaa sa inyong tuo nga kamot ug sa inyong walà, ug ang akong Espiritu mahimo nga anaa sa inyong mga kasingkasing, ug ang akong mga anghel anaa libut kaninyo, aron sa pagtabang kaninyo.”¹³

Ang naglinya sa duha sa bahin sa agianan mao ang matinud-anon, masulundon, nakigsaad nga mga lalaki. Ang gahum sa ilang priesthood—ang gahum sa Dios gigamit sa pagpanalangin sa Iyang mga anak—nag-agak, naglig-on, nagsuporta kanato. Sila ang tigpahunumdom nga wala kita mag-inusara. Makabaton kita kanunay niini nga gahum kon tumanon nato ang atong mga pakigsaad.

Naghunahuna ko sa mga lalaki nga nahibulag sa panaw gikan sa ilang mga pamilya, nagbiya nila nga mag-inusara sa pagguyod sa kariton. Daghang mga lalaki namatay sa ilang panaw. Pipila ka mga lalaki nagpabilin aron mag-misyon sa ilang yutang natawhan. Ang uban milalin nga mas sayo sa pag-andam sa pag-abut sa ilang pamilya sa Walog sa Salt Lake. Ang uban nawala tungod sa

ilang pagpili, mipili nga dili motuman sa ilang mga pakigsaad.

Sama sa uban kaniadto, daghan karon ang nagpuyo sa mga sirkumstansya nga dili maayo. Magpadayon kita sa pagtudlo ug pagpaningkamot alang sa maayo tungod kay nasayud kita nga ang kanunay nga pagpaningkamot makapalambo nato ug makapaandam nato sa mga oportunidad sa pagdawat sa tanang gisaad nga mga panalangin samtang kita “maghulat sa Ginoo.”¹⁴

Kada usa nato adunay kalisdanan ug magpadayon nga aduna niini sa atong mga kinabuhi. Kining mortal nga kinabuhi mao ang panahon sa pagsulay, ug magpadayon nga dunay mga oportunidad aron magamit ang atong kabubut-on sa pagpili unsay atong nakat-unan gikan sa kalisdanan nga siguradong moabut.

Isip anak nga mga babaye sa Dios, magpadayon kita sa dalan sa pagtuo, tungod kay kita nakahibalo sumala sa gitudlo ni Presidente Thomas S. Monson, “Ang makaluwas nga mga ordinansa nga nadawat sa templo nga magtugot nato nga makabalik ngadto sa atong Langitnong Amahan usa ka mahangturong relasyon sa pamilya ug aron matugahan sa mga panalangin ug gahum gikan sa kahitas-an bililhon sa tanang sakripsiyong ug tanang paningkamot.”¹⁵

Dili igo nga moapil sa panaw; kinahanglang magmata kita sa atong

katungdanan ug magpadayon uban sa pagtuo nga mohatag nato og kahupayan, kalig-on, kahimoan, ug makaayo nga gahum sa Pag-ula.

Mga sister, gihigugma ko kamo. Wala ko makaila kadaghanan kaninyo, pero, nakaila ko *kinsa* kamo! Kita ang mga anak nga babaye nga nagtuman og pakigsaad sa Iyang gingharian, ug natugahan sa gahum pinaagi sa mga pakigsaad, andam kita sa pagbuhat sa atong katungdanan.

Ang Relief Society nag-andam sa mga babaye alang sa mga panalangin sa kinabuhing dayon pinaagi sa pagpukaw nato sa espirituhanon sa pagpalambo sa pagtuo ug personal nga pagkamatarung. Sugdan nato sa atong mga kaugalingon. Sugdan nato kon asa man kita. Sugdan nato karon. Kon espirituhanong kitang nagmata, mas makalig-on kita sa mga pamilya ug mga panimalay ug makatabang sa uban.

Buhat kini sa kaluwasan, ug ang makapalig-on ug makapahimo nga gahum sa Pag-ula maoy nakahimong posible. Pagmata kon kinsa kita. Pagmata sa atong katungdanan. Kita mga anak nga babaye sa atong Langitnong Amahan, kinsa nahigugma kanato. Niini ako mopamatuod sa ngalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Zina D. Young, sa *Woman's Exponent*, Okt. 15, 1877, 74.
2. Mga Taga-Roma 13:11–12.
3. Mosiah 18:8–11.
4. Robert D. Hales, “Tarung nga Sininaan: Balaang Pagtahud alang sa Ginoo,” *Liahona*, Ago. 2008, 21.
5. Boyd K. Packer, “Unsaon nga Maluwas [Survive] sa Teritoryo sa Kaaway,” *Liahona*, Okt. 2012, 35.
6. Alma 5:26.
7. Alma 5:14.
8. *Anak nga mga Babaye sa Akong Gingharian: Ang Kasaysayan ug Buhat sa Relief Society* (2011), 33.
9. Sarah Rich, sa *Anak nga mga Babaye sa Akong Gingharian*, 36.
10. Mateo 11:28.
11. Sa *Anak nga mga Babaye sa Akong Gingharian*, 36.
12. Pagsiksik gipahigayon ni Jolene S. Allphin gikan sa mga istorya ug mga company rosters tan-awa sa *Tell My Story, Too*, 8th ed. (2012).
13. Doktrina ug mga Pakigsaad 84:88.
14. Isaias 40:31.
15. Thomas S. Monson, “Ang Balaan nga Templo—ang Suga sa Kalibutan,” *Liahona*, Mayo 2011, 92.

Ni Linda S. Reeves

Ikaduhang Magtatambag sa Kinatibuk-ang Kapangulohan sa Relief Society

Sa Tinuod, ang Ginoo Wala Makalimot

Atong Amahan sa Langit ug ang Manluluwas, si Jesukristo, nakaila ug nahigugma nato. . . . Atong mabati ang Ilang gugma ug kalooy sa atong pag-antus.

Samtang nakahimamat mi sa mga sisters sa tibuok kalibutan, nasurprisa kami sa kalig-on sa inyong pagpamatuod. Daghan kaninyo ang una o ikaduhang henerasyon nga mga miyembro. Dunay mga sisters nga may daghang calling, mobiyahi pa og lagyo aron makasimba, ug nagsakripisyo aron mohimo ug mohupot og sagra-dong pakigsaad sa templo. Mopasidungog kami ninyo. Mga modernong pioneer kamo sa Ginoo!

Bag-ohay lang ang akong bana, si Mel, ug ako nakahimamat og bolunter samtang mibisita mi og museyo sa Australia. Among nahibaloan nga si Mollie, usa matahum nga babaye nga nag-edad og 70 anyos, walay anak ug wala maminyo. Bugtong siya nga anak, ug dugay nang namatay ang iyang mga ginikanan. Ang pinakaduol niyang kaliwat mao ang duha ka ig-agaw nga nagpuyo sa laing kontinente. Sa kalit, gidaog ko sa Espiritu nga nagpamatuod kanako, sama nga ang Langitnong Amahan ang namulong: “Si Mollie *wala* mag-inusara! Si Mollie *akong* anak! Iya kong Amahan! Importante kaayo siyang anak sa *akong* pamilya, ug siya *wala* mag-inusara!”

Usa sa ganahan nakong istorya sa kinabuhi sa Manluluwas mao ang kang Lazaro. Giingnan ta sa kasulatan “si Jesus nahigugma kang Marta, . . . ug sa iyang igsoon [Maria], ug kang [igsoong lalaki] Lazaro.”¹ Gipahibalo si Jesus nga nagkasakit si Lazaro, apan wala dayon moadto si Jesus; mipabilin pa Siya’g duha ka adlaw, nag-ingon “kining sakita . . . alang kini sa himaya sa Dios, aron ang anak sa Dios pagahimayaon pinaagi niini.”²

Nakadungog nga naa na si Jesus, si Marta “miadto ug misugat kaniya,”³ gisultihan Siya sa nahitabo. Si Lazaro “upat na ka adlaw didto sa lubong.”⁴ Ang subo nga Marta, miadto og gisultihan si Maria nga anaa na ang Ginoo.⁵ Puno sa kasubo, miadto kang Jesus, mihapa sa iyang tiilan, ug miingon.⁶

Gisuginlan kita nga “sa pagkakita ni Jesus kaniya [Maria] nga naghilak, . . . siya miluom diha sa iyang espiritu ug naguol,” ug nangutana hain siya ibutang.

“Sila miingon kaniya, Ginoo, aria ug tan-awa.”⁷

Dayon atong mabasa ang pinakamaloloy-on, mapinanggaong pulong sa kasulatan: “Si Jesus mihilak.”⁸

Si Apostol James E. Talmage misulat: “Dihang nakita ang duha ka babaye nga hilabihan kasubo . . . na-kapasubo kang Jesus [uban nila], nga Siya miluom diha sa iyang espiritu ug naguol.”⁹ Kini nga kasinatian nagpamatuod sa kalooy, pagbati, ug gugma nga gibati sa atong Manluluwas ug sa Langitnong Amahan alang natong tanan kon kita anaa sa kasub-anan, sala, kalisdanan, ug mga kasakit.

Kaigsoonan, ang atong Amahan sa Langit ug ang Manluluwas, si Jesu-kristo, nakaila ug nahigugma nato. Nahibalo siya kon kita gisakitan o nag-antus sa bisan unsa. Dili sila moingon, “OK rang sakiton ka karon kay sa dili madugay ang tanan mamaayo ra. Ikaw mamaayo, o ang imong bana makatrabaho ra, o ang latagaw nimong anak mobalik ra.” Mibati sila sa kadako sa atong pag-antus, ug atong mabati ang ilang gugma ug kalooy sa atong pag-antus.

Mipamatuod si Alma:

“Ug siya magpadayon, mag-antus sa mga sakit ug mga kasakit ug mga pagtintal sa matag matang; ug kini aron ang pulong matuman nga nag-ingon nga siya modala diha kaniya sa mga sakit ug mga balatian sa iyang mga katawhan.

“Ug siya modala diha kaniya . . . sa ilang mga kahuyang, nga ang iyang kasingkasing mahimo nga mapuno uban sa kalooy, . . . siya mahimo nga masayud . . . unsaon pagtabang ang iyang mga katawhan sumala sa ilang mga kahuyang.”¹⁰

Kon maghunahuna ta *kon* kita nailhan ba kaha sa atong Manluluwas ug sa Langitnong Amahan o *unsa* kita kailado nila, atong hinumduman ang mga pulong sa Manluluwas kang Oliver Cowdery:

“Kon ikaw nagtinguha og dugang nga kamatuoran, hinumdumi ang gabii nga ikaw misangpit ngari kanako diha sa imong kasingkasing, nga ikaw unta mahibalo mahitungod sa kamatuoran niini nga mga butang.”¹¹

Kaniadto miingon ang Manluluwas, “Walay lain gawas sa Dios nga nasayud sa imong mga hunahuna ug sa mga katuyoan sa imong kasingkasing.”¹²

Giingnan sa Manluluwas si Oliver nga Siya nahibalo sa matag detalye ni-ana nga pag-ampo—ug nahinumdom sa tukmang oras, niadtong gabhiona.

Mga tuig na ang milabay nga nahilagum ang akong bana sa dili kasagaran nga sakit. Sa paglabay sa semana, misamot iyang sakit, sa akong

pagtuo mamatay na gyud siya. Wala koy gisultihan niini. Dako ug bag-o pa ang among pamilya, mahangturon ang kaminyoon, ug ang paghunahuna nga mawad-an kog bana ug mao ray magpadagko sa mga anak nakaguol kanako, gani nasuko. Maulaw kong mosulti nga mipalayo ko sa akong Langitnong Amahan. Mihunong na ko sa pag-ampo; wa nay plano; mihilak ko. Nakamatngon ko nga dili ko kahimo niini nga ako ra.

Sa unang higayon sulod sa katugan, miluhod ko ug kinasingsing nga nag-ampo sa Amahan, nangayo og pasaylo sa akong pagpalayo Kaniya, gisultihan sa tanang pagbati sa kahiladman, ug sa katapusan mipahayag nga kon mao man gayud kini ang Iyang gusto, kini akong buhaton. Nahibalo kong Siya dunay plano kanato.

Dihang padayon ko sa pagluhod sa pag-ampo, ang pinakanindot, malinawon, mapinanggaong pagbati miabut kanako. Ingon og ang habol sa paghigugma midagayday kanako. Ingon og akong mabati ang Langitnong Amahan nag-ingon, “Mao kana ang gusto nakong mahibaloan.” Naniguro kong dili na gayud motalikod pa Kaniya. Makatingala ug

wala makalimot kaninyo! Bisan unsa nga sala o kahuyang o kasakit o pagsulay nga inyong maagian, nasa-yud Siya ug nakasabut nianang mga gutloa. Gipangga Niya kamo! Kuguson Niya kamo aron makalatas niana, sama sa gibuhat Niya kang Maria ug Marta. Gibayaran Niya ang kantidad aron mahibalo Siya unsaon kamo pagluwas. Isangon ang inyong palas-anon Kaniya. Sultihi ang Langitnong Amahan sa imong gibati. Sultihi Siya sa imong mga kasakit ug ihatag kini ngadto Kaniya. Siksika ang mga kasulatan *kada adlaw*. Diha makakaplag usab kamo og kahupayan ug tabang.

Nangutana ang atong Manluluwas:

“Mahimo ba sa usa ka inahan sa pagkalimot sa iyang masuso nga bata, nga siya walay kalooy diha sa iyang anak nga lalaki sa iyang sabakan? Oo, sila mahimo nga makalimot, apan Ako dili makalimot kaninyo. . . .

“ . . . Ako mikulit kaninyo diha sa mga palad sa akong mga kamot.”¹⁴

“Ako misugo nga *walay* mopalayo kaninyo, apan hinoon Ako misugo nga kamo moduol ngari kanako, nga kamo unta mobati ug makakita; gani mao kini nga kamo mobuhat ngadto sa kalibutan.”¹⁵

Atong Responsibilidad Angay nga mobati ug makakita kita ug dayon mobatang sa tanang anak sa Langitnong Amahan nga mobati ug makakita ug masayud nga ang atong Manluluwas midala diha sa Iyang kaugalingon dili lang tanan natong sala apan sa atong kasakit ug pag-antus aron Siya mahibalo unsaon sa paghupay kanato. Niini ako mopamatuod sa pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Juan 11:5.
2. Juan 11:4.
3. Juan 11:20.
4. Juan 11:17.
5. Tan-awa sa Juan 11:28.
6. Tan-awa sa Juan 11:32.
7. Juan 11:33–34.
8. Juan 11:35.
9. James E. Talmage, *Jesus the Christ*, 3rd ed. (1916), 493.
10. Alma 7:11–12.
11. Doktrina ug mga Pakigsaad 6:22.
12. Doktrina ug mga Pakigsaad 6:16.
13. Tan-awa sa Alma 36:14–22; empasis gidugang.
14. 1 Nephi 21:15–16.
15. 3 Nephi 18:25; empasis gidugang.

anam-anam, naulian ang akong bana hangtud hingpit siyang naayo.

Mga tuig human niadto ako ug akong bana nangluhod kilid sa among 17 anyos nga anak nag-ampo alang sa iyang kinabuhi. Niining higayuna ang tubag dili, apan sama sa pagbati sa gugma ug kalinaw nga gisaad sa atong Manluluwas kusog kaayo, ug nahibalo ming bisan gitawag na siya sa Langitnong Amahan, ang tanan maayo ra Among nahibaloan ang kahulugan sa pagbutang sa atong palas-anon diha sa Ginoo, nga Siya nakaila kanato, nahigugma ug mobati og kalooy sa atong mga kasubo ug kasakit.

Usa sa labing tam-is nga panahon sa amahan ug anak sa Basahon ni Alma nga Batan-on sa iyang anak si Helaman. Gihulagway ni Alma ang “dili matukib nga kahadlok” dihang gihunahuna niya ang pag-atubang sa Dios aron hukman sa daghan niyang

sala. Human mobati sa gibug-aton sa tanan niyang sala sulod sa tulo ka adlaw ug gabii, naghinulsol ug nag-ampo siya sa Ginoo nga kaloy-an siya. Gihulagway niya kang Helaman ang “katalagsaon ug makahimuot” nga kalipay nga wala na siya “samoka sa iyang kasakit”. Imbis mobati sa “dili matukib nga kahadlok” nga moatubang sa Dios, nakakita og pananawon si Alma “nga naglingkod sa iyang trono” ug miingon, “Akong kalag naghandom nga *makaadto* didto.”¹³

Dili ba sama ana atong gibati, akong mga igsoon, samtang maghinulsol ta ug mamalandong sa gugma, kalooy, ug pagsalamat sa Langitnong Amahan ug atong Manluluwas—nga kita usab “maghandom nga *makaadto* didto,” malibutan og balik sa ilang pagpangga?

Sama sa pagpamatuod sa Ginoo kanako nga wala Niya hikalimti ang Iyang bililhong anak nga si Mollie Lenthal, Ako mopamatuod nga Siya

Ni Presidente Henry B. Eyring
Unang Magtatambag sa Unang Kapangulohan

Ang Tig-amuma

Pagalig-unon kamo ug gani dinasig nga mahibalo sa mga limitasyon ug kinutuban sa inyong abilidad sa pagserbisyo.

Mapasalamaton akong gikauban ninyo karon gabhiona. Ang kababayan-an sa atong Simbahan nagpadayon sa pagkahimong kapunongan sa mga sister nga gihulagway sa inahan ni Propeta Joseph Smith, si Lucy Mack Smith, ingon niini: “Kinahanglan nga atong ampingan ang usag usa, bantayan ang usag usa, hupayon ang usag usa ug mag-angkon og panudlo, aron kitang tanan makaadto sa langit.”¹

Adunay tulo ka bahin niana nga paghulagway sa mga kwalipikasyon nga ikaapil nianang matang sa kalipay uban sa Dios. Usa mao ang pag-amuhay. Ang lain mao ang pagtinudloay ug magpatudlo. Ug ang ikatulo mao ang pagpakig-uyon sa Dios.

Ang akong tuyo karong gabhiona mao ang pagpabati kaninyo sa pagdayeg ug pagpasalamat sa Dios alang sa inyong nahimo na sa pagtinabangay aron makab-ot kanang dakong tumong. Ug, ang ikaduha, mao ang paghulagway sa pipila nga umaabut pa sa hiniusa ninyong pagserbisyo.

Sama sa mga sister sa unang panahon, kamo misanong sa tawag sa Ginoo sa paghupay sa uban. Niadtong 1856, si propeta Brigham Young mihangyo sa mga Santos sa pagtabang sa handcart nga mga pioneer nga natanggong sa snow sa bukid. Gisulti

niya ang panginahanglan niana nga panahon ngadto sa mga miyembro atol sa kinatibuk-ang komperensya: “Ang inyong tinuohan, relihiyon, ug giangkon nga relihiyon, dili gayud makaluwas og usa ka kalag ninyo ngadto sa celestial nga gingharian sa atong Dios, gawas kon mobuhat kamo sa ingon nga mga baruganan nga gitudlo nako ninyo karon. Lakaw ug dad-a dinhi kadtong mga tawhana karon nga anaa sa kapatagan, ug tinud-a sa pag-atiman kadtong mga butang nga gitawag nato og temporal . . . kondili ang inyong pagtuo makawang lang.”²

Ang kababayan-an sa Utah ginatos nga miresponde. Diha sa ilang kaka-bus gipuno nila ang mga karwahe sa bisan unsay ilang ikahatag ug sa tanan nga ilang mapangayo gikan sa uban sa paghupay niadtong mga nag-antus. Usa sa maisug nga sister mirekord, “Wala pa gayud ako mobati og labaw nga katagbawan ug, tingali moingon ako nga, kahimuot sa bisan unsang paghago nga akong nabuhat sukad sa akong kinabuhi, sa ingon ka hiniusa nga pagbati nga mipatigbabaw.”³

Sa nahuman ang pagluwas ug natunaw ang snow, girekord nianang sama nga sister ang pangutana sa matitudanon niyang kasingkasing: “Unsa ang sunod buhaton alang sa andam nga mga kamot?”⁴

Sa atong panahon, mga pundok sa maisug nga mga sister sa tibuok kalibutan mipakita sa ilang hugot nga pagtuo ngadto sa buhat diha sa gatusan nga mga dapit. Ug gipangamuyo sa ilang mga kasingkasing ug mga pag-ampo ang samang pangutana kabahin sa kaugmaon sa ilang mga kinabuhi sa panerbisyo.

Matag usa kaninyo anaa sa lahing dapit sa inyong panaw ngadto sa kinabuhing dayon. Ang uban may mga tuig sa kasinatian, ug ang uban bag-o pa sa mortal nga pagkadisipulo. Matag usa lahi sa iyang personal nga kasaysayan ug sa iyang mga hagit. Apan tanan kamo managsoon ug pinanggag-anak nga mga babaye sa Langitnong Amahan, nga nakaila ug nagbantay matag usa kaninyo.

Unsa ang maayo kaayo ninyong nabuhat mao ang pagmahal, pagbantay, ug paghupay sa usag usa. Saksi ako nianang tulo ka milagro pila lamang ka adlaw ang milabay sa inyong pagserbisyo sa usa ka sister. Isip iyang amahan, nagpasalamat ako kaninyo ug buot kong magpasalamat sa Dios, kinsa migiya sa usa ka visiting teacher.

Ang among anak nga si Elizabeth, kinsa nagpuyo sa laing estado ug lahi’g oras kanamo, diha sa iyang balay uban sa tres anyos niyang anak. Primerong semana pa sa kindergarten ang usa niya ka anak. Unom ka bulang mabdos si Elizabeth, nagpaabut sa ikatulo niyang anak, nga giingon sa mga doktor nga babaye na usab kini. Ang iyang bana, si Joshua, tua pa sa trabaho.

Sa diha nga gipangagian na siya og dugo ug nag-anam ka kusog, gitawagan niya ang iyang bana sa telepono. Giingnan siya sa iyang bana sa pagpatawag og ambulansya ug nga magkita sila sa ospital, nga may 20 ka minutos gikan sa iyang panimalay. Sa wala pa siya makatawag, nadungog niya ang tuktok sa atubangang pultahan.

Diha sa pultahan nahibulong siyang nakakita sa iyang kompanyon sa Relief Society visiting teaching. Wala silay sabut nianang buntaga. Gibati sa iyang kompanyon nga kinahanglan siyang moadto sa pagpakigkita kaniya.

Gitabangan niyag pasakay si Elizabeth sa sakyanan. Miabut sila sa ospital mga minutos sa wala pa moabut si Joshua gikan sa iyang trabaho. Mihukom ang mga doktor sa walay 20 minutos nga i-cesarian aron maluwas si Elizabeth ug ang iyang bata. Dayon gamay kaayong bata nga babaye ang nahimugso sa kalibutan, kusog ang hilak, kulang pa og 15 ka semana. Usa ka libra, onse ka ounce (765 ka gramo) ang timbang. Apan buhi siya, ug ingon man si Elizabeth.

Ang mga pulong ni Lucy Mack Smith natuman nianang adlaw. Usa ka matinud-anong sakop sa Relief Society, giaghat sa Espiritu Santo, mibantay, mipangga, ug mihupay sa iyang igsoong babaye sa gingharian sa Dios. Siya ug ang napulo ka liboan pang uban kinsa mihatag sa samang dinasig nga serbisyo sulod sa mga henerasyon wala lamang makaangkon sa pasalamat niadtong ilang gitabangan ug sa ilang mga minahal apan sa Ginoo usab.

Hinumdumi ang Iyang mga pulong sa pagpasalamat ngadto niadto kinsa wala kaayo mapasidunggi sa kalibutan sa ilang kamabination: “Ug kanila motubag ang Hari nga magaingon, Sa pagkatinuod magaingon ako kaninyo, Nga maingon nga gibuhath ninyo kuni ngadto sa usa sa mga labing gagmay niining akong mga igsoon, gibuhath ninyo usab kuni kanako.”⁵

Apan ang milagro sa usa ka sister sa Relief Society nga miabut sa tukmang oras gipilo-pilo pinaagi sa

gahum sa hiniusang kapunungan sa mga sister. Ania ang usa ka bahin lamang sa gipadalang mensahe sa bishop ni Elizabeth nga gipadala ngadto ni Elizabeth ug ngadto ni Joshua didto sa ospital mga oras human matawo ang bata: “Ang presidente sa Relief Society maayong midumala sa tanan. Naghimo na kami og plano sa umaabut nga mobantay sa inyong anak nga mga babaye diha sa balay aron si Elizabeth makabalik-balik sa ospital samtang ang gamatoy nga wala pay ngalan nga bata nagpabilin pa didto. Nahimo namo kuni kaniadto, sa taas nga panahon, ug ang [atong] mga tawo nagpahimulos niini.

Ang bishop mipadayon sa pag-ingon, nagsulti alang sa iyang kaugalingon ug sa ward: “Nangadto man gani mi sa ospital ug nakig-uban sa mga bata sa playroom kon ang mga mama dili mobilin nila sa ubang dapit.”

Ug dayon: “Dili namo buhaton ang plano kon walay koordinasyon ug panag-uyon gikan kaninyo, dayag lang. Gusto lamang pahibaloon kamo sa dili pagkaguol mahitungod sa mga butang nga among mahimo.”

Unsay ilang gihimo alang sa akong anak nakapahimo niya nga makabaton sa iyang unang bililhon nga panahon, sa dihang nasapwang niya sa unang higayon, ang iyang gamatoy nga anak nga babaye.

Ug gitapos sa bishop ang iyang mensahe ngadto kang Joshua ug Elizabeth sa usa ka gipadala sa mga sister ngadto sa tibuok kalibutan

gumikan sa ilang pasalig sa pagserbisyo sa uban alang sa Agalon: “Hupti ang pagtuo.”

Uban sa mga kalainan sa personal nga mga kahimtang ug nangaging mga kasinatian, makasulti ako kaninyo og usa ka butang ko unsay nagpaabut kaninyo. Samtang kamo naghupot sa pagtuo, inyong mamatngunan sa inyong kaugalingon nga gidapit sa Ginoo kanunay sa pagserbisyo og tawo nga nanginahanglan sa panahon nga kuni ingon og malisud. Tingali dili ni makalipay tan-awon ug gani tingali imposible nga buhat. Kon ang tawag moabut, kuni ingon og wala ka kinahanglana o nga lain nga tawo ang dali nga makahatag sa tabang.

Hinumdumi nga kon itugot sa Ginoo nga kuni makasugat og tawo nga anaa sa pag-antus, atong pasidunggan ang maayong Samarianhon alang sa unsay wala niya buhata sama sa unsay iyang gibuhath. Wala siya motipas sa pikas dalan bisan og ang naangol nga tigbiyahe usa ka estranghero ug tingali usa ka kaaway. Gibuhath niya unsa ang iyang mahimo ug naghimo og piho nga plano alang sa uban sa paghimo og mas daghan pa. Gihimo niya kadto kay nasabtan niya nga ang pagtabang magkinahanglan pa og labaw kay sa mahimo sa usa ka tawo.

Ang mga leksyon niana nga istorya makagiya kaninyo sa bisan unsay umaabut. Kadtong samang mga leksyon nga diha sa inyong kaugalingong pagkabata ug sa bag-ong mga kasinatian.

Bisag kausa, ug tingali kanunay, nasurprisa kamo sa dihang kamo nakasugat og tawo nga nagkinahanglan og pag-amuma. Tingali usa ka ginikanan, apohan, igsoon nga babaye, o usa ka bata, nga nag-antus sa sakit o kakulangan. Ang inyong mga pagbati sa kalooy mopatigbabaw sa inyong tawhanong tinguha sa usa ka kinabuhi nga walay trahedy. Busa misugod kamo sa pagtanyag og tabang.

Sama sa istorya sa kasulatan sa maayong Samarianhon, kuni ingon og ang gikinahanglang tabang nahimong usa ka dugay nga pag-amuma kay sa inyong mahimo nga mag-inusara Kinahanglan nga ibalhin sa Samarianhon

ang pag-amuma ngadto sa tigbalantay sa balay. Ang plano sa Ginoo sa pagtabang sa uban nga nanginahanglan naghatag og kaubanan.

Ang mga bishop kanunay nagdapit sa sakop sa pamilya sa pagtinabangay kon may welfare nga panginahanglan. May daghang rason alang niana nga buhat. Una sa tanan mao ang paghatag ngadto sa mas daghang tawo sa panalangin sa nagkadakong gugma nga moabut gumikan sa pagserbisyo sa usag-usa.

Nakita na ninyo ug nabati kana nga panalangin. Kon nakaamuma kamo og tawo bisan sa mubong panahon gibati ninyo ang gugma alang niana nga tawo nga inyong giserbisyon. Samtang ang paghatag sa gikinahanglang pag-amuma nagkadugay, ang mga pagbati sa gugma milambo.

Tungod kay kita mortal, kana nga naglambo nga gugma mahimong mahunong pinaagi sa nasagmuyong mga pagbati ug kakapoy. Kana mao ang lain nga rason ngano nga ang Ginoo naghatag kanato og tabang sa uban diha sa atong pagserbisyo ngadto sa nanginahanglan. Mao nga gimugna sa Ginoo ang kapunongan sa mga tig-amuma.

Pipila ka semanang milabay diha ako samtang usa ka batan-ong babaye mibarug aron i-sustain diha sa sakrament miting isip usa ka assistant coordinator sa visiting teaching, usa ka katungdanan nga ako wala mahibalo nga anaa. Ambot kaha kon nahibalo ba siya unsa nga pasidungog ang gihatag sa Ginoo kaniya. Tungod sa nagperwisyo nga bata, kinahanglan siyang mobiya sa miting sa wala pa ako makasulti kaniya unsa nga gugma ug pasalamat sa Ginoo kaniya alang sa iyang tabang sa pagpahiluna sa mga paningkamot sa Iyang mga disipulo.

Ang pag-amuma niadtong nanginahanglan nagkinahanglan og kaubanan, mapinanggaon, ug naghiusang kapunongan. Mao kana ang gihimo sa Ginoo diha kaninyo. Gimahal Niya kamo sa bisan unsa nga bahin sa inyong tahas.

Usa ka ebidensya sa Iyang pagpasalamat mao nga ang Dios nagtugot kaninyo nga mobati og naglambo

nga gugma alang niadtong inyong gitabangan. Rason kana nganong mobakho kamo sa kamatayon sa tawo nga inyong naserbisyon sulod sa dugay nga panahon. Ang pagkawala sa higayon nga makaamuma kanila makapabati gani og mas labaw pa nga pagkawala kay sa temporaryong panagbulag. Nadunggan ko ang usa ka babaye—kinsa akong nakaila sa dugay na nga panahon—bag-ohay, sa semana nga ang iyang bana namatay, nagpamatuod sa pasalamat alang sa higayon sa pagserbisyo kaniya hangtud gayud sa katapusan sa iyang kinabuhi. Dili makita ang iyang mga luha apan ang iyang malipayong pahiyom makita.

Bisan og ang dugay ug mahigugmaong pagserbisyo ngadto sa mga tawo gantihan og maayo, makita ninyo nga adunay pisikal, emosyonal, ug pinansyal nga mga limitasyon sa unsay posible. Ang tawo nga nag-amuma og dugay mahimo nga mao na sab ang nagkinahanglan og amuma.

Ang Ginoo, kinsa mao ang Agalong tig-amuma sa mga tawo nga nanginahanglan, mihatag og makadasig nga tambag ngadto sa gikapoy nga mga tig-amuma niini nga mga pulong nga gipamulong ni Haring Benjamin ug narekord diha sa Basahon ni Mormon: “Alang sa katuyoan sa pagbaton sa usa ka kapasayloan sa inyong mga sala . . . , Ako manghinaut nga kamo kinahanglan mohatag sa inyong kabtangan

ngadto sa mga kabus, matag tawo sumala sa unsa ang anaa kaniya, ingon sa pagpakaon sa gigutom, pagsinina sa hubo, pagduaw sa mga masakiton ug pag-alagad sa ilang kahupayan, sa espirituhanon ug lawasnon, sumala sa ilang mga panginahanglan.”⁶

Apan nagpadayon Siya sa pagpasidaan kaninyo kinsa tingali mapakyas sa pagpakita sa ebedinsya nga kamo nagtrabaho sa dugay ug taas nga panahon diha sa inyong mahigugmaong serbisyo: “Ug tan-awa ang tanan niini nga mga butang mahimo diha sa kaalam ug kahusay; kay kini dili panginahanglan nga ang usa ka tawo [o bisan kinsa nga tig-amuma] kinahanglang modagan nga labaw pa kay sa iyang kusog. Ug usab, kini angay nga siya kinahanglan magkugi, nga sa ingon niana siya mahimong makadaug sa ganti; busa, ang tanan nga mga butang kinahanglan gayud nga mabuhat diha sa kahusay.”⁷

Lisud gamiton kana nga tambag kon ang pagpili ingon og nakigbalanse sa inyong tinguha sa paghimo sa tanan nga inyong mahimo sa pagtabang sa uban ngadto sa kaalam nga magmainampingon sa pagkab-ot sa inyong kaugalingong mga panginahanglan sa pagpabilin sa inyong kadasig sa pagserbisyo. Tingali nakakita kamo sa uban nga naglisud niana nga mga pagpili. Usa ka pananglitan mao ang pagpili sa pag-amuma sa usa ka tawo nga hapit na mamatay diha sa panimalay o sa amumahan nga dapit nga kamo hapit na sad maluya.

Unsa ang inyong nahibaloan sa plano sa kaluwasan maoy magiya kaninyo sa ingon nga makaguol kaayo nga mga pagpili. Usa kana sa mga rason nganong si Lucy Mack Smith maalamong miingon nga ang mga sister kinahanglan nga “modawat og panudlo.”

Makamugna kini og siguradong lig-on nga pagtuo sa katuyoan sa Ginoo alang sa matag anak sa Dios sa malisud nga mortal nga kinabuhi. Gitudlo niya ang labing importante sa plano sa kaluwasan ngadto ni Propeta Joseph niini nga paagi samtang nakigbisog siya sa pagsabut sa iyang ingon og walay katapusan nga mga pagsulay: “Ug unya, kon ikaw molahutay

pag-ayo, ang Dios mobayaw kanimo sa kahitas-an.”⁸

Ang atong pagpili nga labing makatabang og usa ka tawo diha sa mapait nga mga pagsulay dayon mahimong, “Unsa nga paagi kinahanglan akong sundon nga labing motabang sa tawo nga akong gihigugma sa ‘paglahutay og maayo?’” Anaa kanato ang paghimo nga may purohan siya nga makagamit sa iyang hugot nga pagtuo kang Kristo, makabaton og paglaum sa kinabuhing dayon, ug makabansay og gugmang putli, ang tiunay nga gugma ni Kristo, hangtud sa katapusan sa iyang kinabuhi.

Nakakita ako og mga sister sa simbahan nga nagpunting diha sa Manluluwas ug sa Iyang katuyoan. Hunahunaa ang mga panahon nga kamo nakasulod sa kwarto diin ang Relief Society o ang Primary o ang Young Women nagpundok.

Ang litrato sa Manluluwas o ang Iyang mga pulong tingali dili klaro, apan kamo nahibalo nga ang pagpamatuod sa reyalidad ug ang bili sa iyang Pag-ula nabati nianang orasa. Tingali walay litrato sa balaang templo o sa pulong nga “Mga Pamilya Magkauban sa Hangtud,” apan makakita kamo sa paglaum diha sa mga pahiyum sa mga sister ug sa ilang mga anak.

Ug nakita ninyo, sama kanako, ang maalamong visiting teacher nga naglig-on sa pagsalig sa naningkamot nga sister nga ang iyang serbisyo

ngadto sa lain, bisan siya napakyas, gikinahanglan ug bililhon. Ang maalamong mga presidente sa Relief Society mangita og mga paagi nga kadtong nagkinahanglan og amuma motabang sa pag-amuma sa uban. Naghimo sila og mga oportunidad alang sa mga sister sa maayong paglahutay sa mga pagsulay samtang nag-amumahay sila diha sa tiunay nga gugma ni Kristo. Kana mahimong naglakip sa mabina-tiong paghangyo sa gikapoy nga tig-amuma sa pagpahulay ug sa pagdawat sa tabang sa uban.

Gihimong posible kana sa mga sister pinaagi sa dili dayon paghukom niadtong anaa sa mga pagsulay. Kadaghanan sa mga tawo nga nagpas-an og bug-at nga problema magsugod sa pagduda sa ilang mga kaugalingon ug sa ilang kaugalingong katakus. Mapagaan nato ang ilang mga problema samtang kita nagpailub sa ilang mga kahuyang ug naglipay sa bisan unsang kaayo nga atong makita diha kanila. Gihimo kana sa Ginoo. Ug makasunud kita sa Iyang ehemplo—Siya ang labing maayo nga tig-amuma sa tanan.

Sagad kitang mamulong sa kalig-on sa sirkulo sa mga sister diha Simbahan ni Jesukristo. Kinahanglan gayud nga atong kat-unan ang pag-ila nga ang Manluluwas kanunay nga anaa sa sirkulo kon atong dapiton Siya.

Magkadaghan, atong makita ang anak nga mga babaye sa Dios nga nagdapit og mga sister ngadto sa ilang

sirkulo. Samtang ang mga sister mo-adto sa miting ug mangita og lingkuranan, madungog nila ang lumong mga pulong, “Palihug magtapad ta.”

Mabati nato kanang mga pulong nianang umaabut nga adlaw nga nakita ni Lucy Mack Smith nga ang mga sister “magkauban og lingkod didto sa langit.” Dili nato maandam kanang adlaw sa usa ka higayon. Mogahin kini og mga adlaw ug katuigan sa pag-amumahay ug pagdala sa mga pulong sa kinabuhing dayon sa kinailadman sa atong mga kasingkasing.

Ang akong pag-ampo mao nga daghan kanato mag-uban sa mahimayong kaugmaon nga nagpaabut kanato. Mopamatuod ako kaninyo nga ang inyong paglaum nianang adlaw ma-hatagan og katarungan. Ang Ginoong Jesukristo pinaagi sa Iyang mahangtulong Pag-ula naghimo niining posible alang sa matag usa kaninyo. Ang Langitnong Amahan naminaw ug motubag sa inyong mga pag-ampo diha sa hugot nga pagtuo alang sa paggiya ug alang sa tabang nga makalahutay sa inyong serbisyo alang Kaniya.

Ang Espiritu Santo gipadala nganha kaninyo ug ngadto sa inyong giamuhan. Pagalig-unon kamo ug gani dinasig nga mahibalo sa mga limitasyon ug kinutuban sa inyong abilidad sa pagserbisyo. Ang Espiritu mohupay kaninyo kon kamo maghunahuna, “Igo ba ang akong nahimo?”

Ako nagpamatuod nga ang Ginoo magauban kaninyo ug nga ang inyong dalan pagaandamon ug pagatiman-an Kaniya diha sa inyong pagserbisyo ngadto sa Iyang gihigugma diha sa ilang mga panginahanglan ug mga pagsulay. Sa sagradong pangalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Lucy Mack Smith, sa *Anak nga mga Babaye sa Akong Ginghamarian: Ang Kasaysayan ug Buhat sa Relief Society* (2011), 30.
2. Brigham Young, sa *Anak nga mga Babaye sa Akong Ginghamarian*, 44.
3. Lucy Meserve Smith, sa *Anak nga mga Babaye sa Akong Ginghamarian*, 45.
4. Lucy Meserve Smith, sa *Anak nga mga Babaye sa Akong Ginghamarian*, 45.
5. Mateo 25:40.
6. Mosiah 4:26.
7. Mosiah 4:27.
8. Doktrina ug mga Pakigsaad 121:8.

Indeks sa mga Istorya sa Komperensya

Ang mosunod usa ka lista sa pinili nga mga kasinatian gikan sa mga pakigpulong sa kinatibuk-ang komperensya nga magamit sa personal nga pagtuon, family home evening, ug ubang pagtudlo. Ang mga mamumulong gilista sa alpabetikal nga pagkahan-ay, ug ang numero nagpasabut sa unang pahina sa pakigpulong.

MAMUMULONG

ISTORYA

Neil L. Andersen	(39) Ang hugot nga pagtuo sa pamilya wala mahuyang human sa kamatayon sa ilang anak nga babaye.
Shayne M. Bowen	(15) Si Shayne M. Bowen ug ang iyang misyonaryo nga kompanyon nagtudlo og pamilya nga ang gagmayng mga bata wala magkinahanglan og bunyag.
Linda K. Burton	(78) Usa ka babaye ang mitabang kang Linda K. Burton sa iyang ikaduhang pagbisita sa templo isip bag-ong kinasal. (111) Ang Pioneer nga si Mary Lois Walker nawad-an sa iyang bana ug anak samtang mitabok sa kapatagan.
Craig C. Christensen	(12) Ang sais anyos nga si Ben Christensen mibati sa Espiritu Santo sa iyang pagbisita sa open house sa templo.
D. Todd Christofferson	(47) Usa ka batan-ong lalaki sa India nagtrabaho pag-ayo aron sa pagtabang sa iyang pamilya ug aron makaeskwela.
Quentin L. Cook	(6) Si Eric Liddell nga usa ka British Olympian nagdumili sa pag-apil sa lumba sa dagan sa Dominggo.
Ann M. Dibb	(10) Usa ka batan-ong babaye maisugong nagsul-ob og T-shirt nga nagpahayag sa iyang pagkamiyembro sa Simbahan.
Larry Echo Hawk	(32) Ang drill instructor ni Larry Echo Hawk nakakita sa iyang kopya sa Basahon ni Mormon.
Henry B. Eyring	(60) Nagkulit og tabla si Henry B. Eyring alang sa iyang anak nga mga lalaki aron magrepresentar sa ilang espesyal nga mga gasa. (72) Ang apo nga babaye ni Henry B. Eyring nangita ni Jesus diha sa open house sa templo. (72) Mibiya si Henry B. Eyring sa Stanford University aron motrabaho sa Ricks College. (72) Ang umagad nga babaye ni Henry B. Eyring nag-ampo diha sa baybayon ug mipahinugod sa iyang panahon ngadto sa Ginoo.
Robert C. Gay	(34) Nangutana ang amahan ni Robert C. Gay kaniya kon iya bang ibaligya ang iyang kalag alang sa usa ka pilak [nickel]. (34) Si Robert C. Gay misunod sa aghat sa pagtabang sa usa ka batang lalaki nga naghilak sa daplin sa dalan.
Daniel L. Johnson	(101) Ang mga Santos sa Ulahing mga Adlaw mitabang sa templo human mangadaot ang ilang mga tanom sa unos.
Thomas S. Monson	(68) Si N. Eldon Tanner nasurprisa nga nakakita og upat ka lalaki nga gihatagan og priesthood. (68) Nakadawat og inspirasyon si Thomas S. Monson sa pagtawag og mga presidente sa branch. (68) Si John H. Groberg mihatag sa iyang pagpamatuod ngadto sa hari sa Tonga. (86) Si Thomas S. Monson misunod sa aghat sa paghatag og mga sugyot bahin sa misyonaryo nga buhat. (86) Si Thomas S. Monson misunod sa aghat sa pagbisita og higala didto sa ospital. (86) Miawhag si Thomas S. Monson sa usa ka batan-ong lalaki sa pagserbisyo og misyon. (86) Ang pag-ampo sa kabatan-onan sa kultural nga selebrasyon sa templo gitubag.
Russell M. Nelson	(18) Usa ka tawo misunod sa mga aghat sa “pagpahunong sa mga lalaki nga nagbiseklita.
Russell T. Osguthorpe	(96) Kabatan-onan nga nagtambong og Sunday School mitabang sa duha ka sakop sa klase nga dunay autism nga mopakigbahin unsay ilang nakat-unan.
Boyd K. Packer	(75) Ang barko ni Boyd K. Packer nga naigo sa kusog nga bagyo didto sa Kasadpang Samoa.
Linda S. Reeves	(118) Si Linda S. Reeves miduol sa Dios sa pagkasakit sa iyang bana.
Richard G. Scott	(93) Kabatan-onan sa Russia nag-index og 2,000 ka pangalan kada usa ug misumiter sa pangalan sa mga katigulangan alang sa buhat sa templo.
Carole M. Stephens	(115) Ang batan-ong mga babaye nagtinabangay sa usag usa atol sa pioneer trek reenactment.
Gary E. Stevenson	(51) Usa ka estudyante sa kolehiyo mibiya sa grupo didto sa Japan human magdumili sa pagsigarilyo og marijuana.
Scott D. Whiting	(37) Duha ka contractor sa templo miayo sa duha ka gagmay nga mga sipyat sa Laie Hawaii Temple.

Ang Gikinahanglang Edad para Mag-Misyon Gipaubsan

Ni Heather Whittle Wrigley

Mga Balita ug Panghitabo sa Simbahan

Sa pagbukas sa ika-182 nga Tunga sa Tuig nga Kinatibuk-ang Komperensya, si Presidente Thomas S. Monson mipahibalo nga, epektibo dayon, ang mga lalaki makasugod na sa pagmisyon sa edad nga 18 ug ang mga babaye sa edad nga 19.

Pagkataud-taud, diha sa press conference, si Elder Russell M. Nelson sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles mihatag og gibug-aton nga ang kausaban usa ka opsyon: “Ang mga batan-ong lalaki ug babaye dili magsugod sa pagserbisyo kon dili sila andam sa espiritwal ug temporal nga paagi,” siya miingon. Ang mga butang sama sa pag-ekswela, kahimtang sa pamilya, ug panglawas importante gihapon nga ikonsider alang sa timing sa pag-misyon.

Ang mga batan-ong lalaki makamisyon na sa edad nga 18 ug ang batan-ong babaye sa edad nga 19, mag-agad sa ilang indibidwal nga mga kahimtang ug pagtino sa lokal nga mga lider sa priesthood.

Si Elder Jeffrey R. Holland sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles mipasabut nga ang mga prospective missionary mahimong irekomendar sa ilang bishop ug presidente sa stake alang sa full-time nga pagserbisyo sa 120 ka adlaw sa dili pa ilang ika-18 nga adlawng natawhan o sa petsa nga mahimo [available] na silang magmisyon. Ang mga batan-ong lalaki mahimong mosulod sa missionary training center (MTC) human makagradwar sa high school o ang tugbang niini ug 18 anyos na. Ang mga babaye mahimong mosulod human sa ilang ika-19 nga adlawng natawhan.

Ang mga prospective missionary gihangyo nga mas palamboon pa ang

ilang pagpangandam sa dili pa mosulod sa MTC.

“Gipaspasan sa Dios ang Iyang buhat,” miingon si Elder Holland. “Ug Siya nagkinahanglan og dugang pa ug mas andam ug takus nga mga misyonaryo sa pagpakatap sa kaha-yag ug kamatuoran ug paglaum ug kaluwasan sa ebanghelyo ni Jesukristo ngadto sa kanunayang ngitngit ug makahadlok nga kalibutan.”

Si Elder Holland miingon nga posibleng magtukod og dugang mga misyon.

Aron mapaigo ang gipaabut nga dugang gidaghanon sa mga misyonaryo diha sa mga misyon sa tibuok kalibutan, ang panahon nga gigahin diha sa MTC maubsan og mga 33 porsyento sa tanang misyonaryo. Ang bag-ohay lang nga giimplementar nga 12-ka semang pagbansay nga gihimo sa mission field makatabang nga mas maandam ang mga misyonaryo. ■

Pagbasa og dugang pinaagi sa pag-siksik sa “missionary age requirement” sa news.lds.org.

Mga Pagtulun-an alang sa Atong Panahon

Gikan sa Oktubre 2012 hangtud Marso 2013, ang mga leksyon sa ika-apat nga Dominggo sa Melchizedek Priesthood ug Relief Society kinahanglang andamon gikan sa usa o mas daghang pakigpulong nga gihatag niadtong kinatibuk-ang komperensya sa Oktubre 2012. Sa Abril 2013, ang pakigpulong mahimong pilion sa Oktubre 2012 o sa Abril 2013 nga komperensya. Ang mga presidente sa stake ug district mao ang mopili kon unsa nga pakigpulong ang gamiton sa ilang dapit.

Pagkat-on og dugang pinaagi sa pagribyu sa seksyon sa “Mga Pagtulun-an alang sa Atong Panahon” sa Mayo 2012 nga *Liahona* (lds.org/liahona). ■

Ang Come, Follow Me mao ang bag-ong kurikulum nga makatabang sa mga magtutudlo sa pagtudlo sumala sa paagi sa Manluluwas ug makatabang sa mga batan-on nga mas makabig sa ebanghelyo.

Ang Simbahan Nagpahibalo sa Bag-ong Kurikulum sa Kabatan-onan 2013

Ang Simbahan mipahibalo sa bag-ong kurikulum—*Come, Follow Me: Learning Resources for Youth*—alang sa mga klase sa korum sa Aaronic Priesthood, Young Women, ug Sunday School para sa mga batan-on sa 2013.

Usa sa importanting tumong sa *Come, Follow Me* mao ang pagtabang sa mga magtutudlo—sa simbahan ug sa panimalay—sa pagtudlo sama sa Manluluwas, paghimo sa mga leksyon nga ang pag-istorya nakasentro sa ebanghelyo. Kamo adunay dakong tahas sa pagtudlo ug pagkat-on.

“Ang focus mao ang paglig-on ug pagmugna og hugot nga pagtuo, pagkakabig, ug pagpamatuod, gamit ang pinakabag-ong mga pagtulunan sa mga General Authority ug kinatibuk-ang kapangulohan sa auxiliary,” mabasa sa Septyembre 12, 2012, sulat gikan sa Unang Kapangulohan.

Ang *Come, Follow Me* giorganisar ngadto sa mga unit nga naka-focus sa usa ka doktrinal nga hilisgutan matag bulan ug hisgutan sa mga klase sa Sunday School, Young Women, ug Aaronic Priesthood.

Sa kada unit adunay daghang mga

leksyon nga mahimong itudlo sa usa ka bulan, mao nga ang mga magtutudlo ug lider magtinguha sa inspirasyon ug magsabut kon unsa nga leksyon ang itudlo.

Bag-ong guidebook, *Teaching the Gospel in the Savior’s Way*, makatabang sa mga lider ug magtutudlo nga mas makasabut unsaon sa pagpahiangay sa mga leksyon sa talagsaong panginahanglan sa ilang mga batan-on ug sa pagtabang sa mga batan-ong makat-on sa ebanghelyo.

Ang tanang mga leksyon maprinta gikan sa Internet. Ang bersyon sa *Come, Follow Me* nga mahimong iprinta maanaa sa ulahi nga petsa. Sa pagtapos sa 2012 ang tanang outline sa leksyon maanaa sa internet sa 23 ka pinulongan.

Ang mga miyembro, lider, ug magtutudlo makasiksik sa bag-ong kurikulum diha sa internet sa **lds.org/youth/learn**.

Ang mga lider sa Area ug sa lokal mohatag og pagbansay alang sa mga lider ug magtutudlo sa dili pa matapos ang 2012. ■

Pagkat-on pa sa news.lds.org. Tan-awa usab ang pahina 96 niini nga isyu.

Ang Bag-ong mga Himan Makatabang sa mga Miyembro sa Pag-andam og Family Names

Sa sulat nga pinetsahan og Oktubre 8, 2012, ang Unang Kapangulohan midapit sa mga miyembro—ilabi na sa mga batan-on ug mga young single adult—sa pagdawat sa hingpit nga mga panalangin sa templo pinaagi sa pag-andam sa ilang mga family name nga dalhon sa templo.

Dugang pa, kadtong “daghang gi-reserved nga mga family name [giawhag] sa pagpagawas niining mga ngalan sa saktong panahon aron ang gikinahanglang mga ordinansa mapahigayon.”

Sa pagtabang sa mga miyembro nga makatubag sa panawagan sa Unang Kapangulohan, ang Simbahan naghimo og bag-ong mga kapangulohan ug kasinatian, nga mabasa sa 10 ka pinulongan sa familysearch.org.

Ang bag-ohay lang nga gi-upgrade nga new.familysearch.org nga gitawag og Family Tree, pananglitan, adunay gipanindot nga paagi sa atong family history pinaagi sa pagtugot sa mga tiggamit nga (1) makakonekta ug makahan-ay sa shared family lines, (2) maka-edit ug maka-delete sa sayop nga data, ug (3) sayon nga makasumiter sa mga ngalan sa katigulangan para sa mga ordinansa sa templo. Ang mga tiggamit makakita usab sa mga video sa “Assigning Names to the Temple” ug uban pang mga pagbansay sa familysearch.org/treetraining. ■

Elder Craig C. Christensen

Sa Kapangulohan sa Seventy

Si Elder Craig C. Christensen nagsugod sa pag-serbisyo isip sakop sa Kapangulohan sa Seventy niadtong Agosto 1, 2012, human sa iyang tawag niini nga posisyon niadtong Abril 2012.

Natawo ngadto nila Sheron ug Colleen Christensen sa Siyudad sa Salt Lake, Utah, USA, niadtong Marso 1956, si Elder Christensen nagdako sa amihanang California sa “aktibo, maamumahong LDS nga pamilya.” Siya mihatag og gibug-aton nga siya kanunay nagtuo nga ang ebanghelyo tinuod, apan ang iyang pagpamatuod nalig-on atol sa iyang pag-misyon sa Chile.

“Isip usa ka misyonaryo, ang akong tinguha nga mobati sa Espiritu Santo nahimong makanunayon, ug ang akong pagpamatuod sa ebanghelyo milalum ug nahimong mas tinuod alang kanako,” siya miingon. Sa iyang misyon siya nakaangkon og paghigugma sa Basahon ni Mormon, nga nagpadayon sa iyang mga pagpanudlo karon.

Si Elder Christensen nahimong miyembro sa Una ug Ikadung Korum sa Seventy sukad 2002. Sa pinakabag-olang, siya miserbisyo isip Executive Director sa Priesthood Department. Ang iyang mga calling sa una naglakip sa presidente sa Mexico South Area, presidente sa Mexico City East Mission, bishop, high councilor, ug stake mission president.

Si Elder Christensen adunay bachelor’s degree sa accounting gikan sa Brigham Young University and ug master sa business administration degree gikan sa University of Washington. Siya nanag-iya ug nagpadagan og mga negosyo sa retail automotive ug sa industriya sa real estate development, ug nahimong visiting instructor sa pipila ka mga unibersidad.

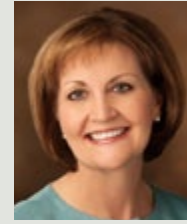
Giminyoan ni Elder Christensen si Debora Jones niadtong Marso 28, 1978. Sila nagpuyo sa Holladay, Utah, ug adunay upat ka anak ug lima ka apo. ■

Kinatibuk-ang mga Kapangulohan sa Auxiliary

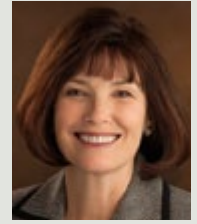
RELIEF SOCIETY

Carole M. Stephens
Unang Magtatambag

Linda K. Burton
Presidente

Linda S. Reeves
Ikaduhang Magtatambag

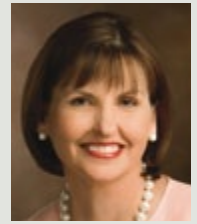
YOUNG WOMEN

Mary N. Cook
Unang Magtatambag

Elaine S. Dalton
Presidente

Ann M. Dibb
Ikaduhang Magtatambag

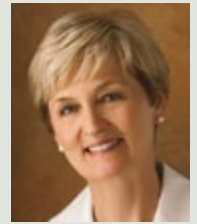
PRIMARY

Jean A. Stevens
Unang Magtatambag

Rosemary M. Wixom
Presidente

Cheryl A. Esplin
Ikaduhang Magtatambag

YOUNG MEN

Larry M. Gibson
Unang Magtatambag

David L. Beck
Presidente

Adrián Ochoa
Ikaduhang Magtatambag

SUNDAY SCHOOL

David M. McConkie
Unang Magtatambag

Russell T. Osguthorpe
Presidente

Matthew O. Richardson
Ikaduhang Magtatambag

*Lakang sa Hugot
nga Pagtuo, ni
Michael T. Malm*

*“Apan sa ilang
pagkakita kaniya
nga naglakaw sa
ibabaw sa tubig,
ang mga tinun-an
nangalisang. . . .*

*“Apan diha-diha
kanila misulti si Jesus
nga nag-ingon, Salig
kamo; ako kini; ayaw
kamo kalisang.*

*“Ug kaniya mitubag
si Pedro nga nag-ingon,
Ginoo, kon ikaw man
ugaling, paanhaa
ako diha kanimo sa
ibabaw sa tubig.*

*“Ug siya miingon
kaniya, Umari ka.
Si Pedro mikawas sa
sakayan, milakaw
sa ibabaw sa tubig,
miadto kang Jesus”
(Mateo 14:26–29).*

“Malipayon kong mopahibalo nga epektibo dayon ang tanang takus ug makahimo nga batang-ong mga lalaki kinsa nakagradwar og high school o kaparehas niini, bisan asa pa sila nagpuyo, may opsyon nga marekomendar sa misyonaryo nga pagserbisyo sugod sa 18 anyos, imbis 19 anyos,” pahibalo ni Presidente Thomas S. Monson atol sa pangbukas nga sesyon sa ika-182 nga Semiannual nga Kinatibuk-ang Komperensya sa Simbahan. Miingon usab siya, “Karon, malipayon ko nga mopahibalo nga ang makahimo, takus nga batan-ong mga babaye nga may tinguha sa pagserbisyo mahimong marekomendar sa misyonaryo nga pagserbisyo sugod sa edad nga 19 anyos, imbis nga 21 anyos.”